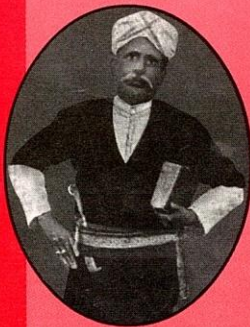
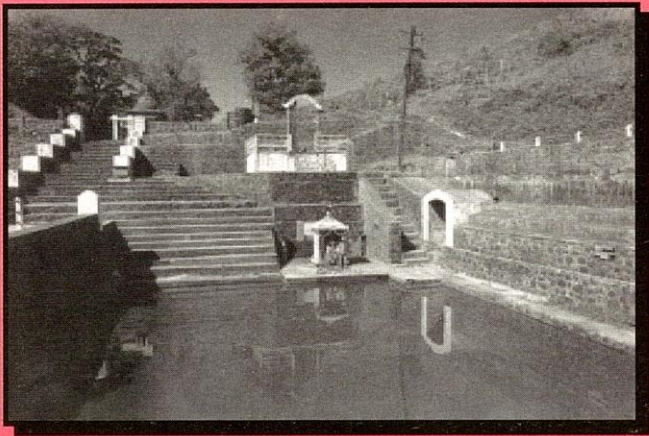

ಕೊಡಗ್ಗರ ಆರ ಬೇರ

ಬಾಚರಣೆಯಂಡ ಅಪ್ಪಣ್ಣ ಪಿಂಞ ರಾಣು ಅಪ್ಪಣ್ಣ

ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಮಡಿಕೇರಿ

ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಸೌಟ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಗೌಡ್ಸ್ ಕಟ್ಟಡ, ಮ್ಯಾನ್ಸ್ ಕಾಂಪೌಂಡ್ ಪಕ್ಕ, ಮಡಿಕೇರಿ-571201
ಫೋನ್ : 29074

ಶಿಲ್ಪಕಲಾ

ಕೊಡಗರ ಆರ ಬೇರ

ಬಾಚರಣಿಯಂಡ ಅಪ್ಪಣ್ಣ
ಪಿಂಇ
ರಾಣ ಅಪ್ಪಣ್ಣ

"KODAGURA AARA BERA" is the Book Written by **Bacharaniyanda Appanna and Ranc Appanna** Published by the **Karnataka Kodava Sahithya Academy, Madikeri.**

ಕ್ರಯ ಉ. 22/-

ಹಕ್ಕು :- ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಮಡಿಕೇರಿ

ಬೋಕವರ್ತನಪು:-

ಲಿಪಿಸ್ವಾರ್
ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ
ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಅಂಡ್ ಗ್ರೇನಲ್ ಕಟ್ಟಡ
ಮ್ಯಾನ್ಸೆ ಕಾಂಪೌಂಡ್ ಪಕ್ಕ
ಮಡಿಕೇರಿ : 571 201 ಫೋನ್ : 29074

ಅಡ್ಡ ಮಾರ್ತನಪು:-

ಗುಡ್‌ಟಿಟ್ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್
ಬಯಲಕ್ಕಿಪುರಂ, ಮೈಸೂರ್.
ಫೋನ್ :- 512626. 517919

ಮುಂಜೂಲ್

ನಾಡ್‌ರ ವಿಶಿಷ್ಟವಾನ ಕೊಡವ ತಕ್ಕೊ-ಸಾಹಿತ್ಯ, ಜಾನಪದ-ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಆಚಾರ-ವಿಚಾರ, ಕಲೆನ ಪೋತಿ ಬೊಳತುವ ಖನ ಉದ್ದೇಶತ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ "ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ"ನ ರಚನೆ ಮಾಡಿತ್. ಇಲ್ಲಿಕೆತ್ತನೆ ಅಕಾಡೆಮಿ ಈ ನಾಟ್ಪಲ್ ನಲ್ಲ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಯಂಡ್ ಬಂದಿತ್.

ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಂಪರಲ್ ಎಚ್ಚಕೋ ಬಲ್ಯ ಬಲ್ಯ ಸಾಹಿತಿಯ, ಜಾನಪದ ತಜ್ಜಂಗ, ಕಲಾವಿದಂಗ, ನಾಟಕಕಾರಂಗ ನಯಿಚಿತ್ ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯತರ ಪರಂಪರನ ಬೊಳತಿಯಂಡ್ ಮಿಂಞಾಕ್ ಬಂದಿತ್. ಎಚ್ಚಕೋ ಪುದಿಯ ಎಳ್ತಕಾರ, ಪುದಿಯ ಪುರ್ಡ್‌ಲ್ ಮಿಂಞಾಕ್ ಬಂದಂಡ್ ಉಂಡ್. ಇಂಥಯಿಂಗಡ ಎಳ್ತ, ಸಾಹಿತ್ಯತನ ದಾವಿಲೆ ಆಯಿತ್ ಮಾಡಂಡು ಅಲ್ಲತ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಂಪರನ ಬೊಳತುವ ದೃಷ್ಟಿಲ್ ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪುದಿಯ ಪುದಿಯ ಪುಸ್ತಕತನ ಪ್ರಕಟ ಪಡ್ತಿಯಂಡ್ ಉಂಡ್.

"ಕೊಡ್‌ಗ್‌ರ ಆರ ಬೇರ" ಎಣ್ಣುವ ಈ ಪುಸ್ತಕತ್, ಕೊಡ್‌ಗ್‌ಕ್ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿ ಬಲ್ಯ ಬಲ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯಡ ಬಗ್ಗೆ, ಕೊಡವಡ ಉಡುಪ್ ತೊಡ್‌ಪ್‌ರ ಬಗ್ಗೆ, ಕೊಡವ ಸಂಸ್ಕೃತಿರ ಬೊಳಚೆಕ್ ಪೊಣ್ಣಾಳಡ ಪಾತ್ರತರ ಬಗ್ಗೆ, ಜಾನಪದ ನೈತ್ಯತರ ಬಗ್ಗೆ, ಇಂಞೂ ಎಚ್ಚಕೋ ವಿಷಯತರ ಬಗ್ಗೆ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಯಿತ್ ಸಮಾಜಕ್ ನಂಗಡ ವಿಷಯತನ ಎಳ್‌ದಿತ್ ಕಾಟಿತ್. ಈ ಪುಸ್ತಕತರ ಎಳ್ತಕಾರ ಶ್ರೀ ಬಾಚರಣಿಯಂಡ ಅಪ್ಪಣ್ಣ ಪಿಂಞ ಶ್ರೀಮತಿ ರಾಣು ಅಪ್ಪಣ್ಣ ಇಯಂಗಕ್, ಈ ಪುಸ್ತಕತನ ಓರ್ ನಾಟ್ಪಲ್ ಕೊಂಡ ಬಪ್ಪಕ್ ಸಹಾಯ ಮಾಡ್‌ನ ಗುಡ್‌ಟಚ್ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್‌ಕಾರಕೂ ನಾಡ ವಂದನೆ.

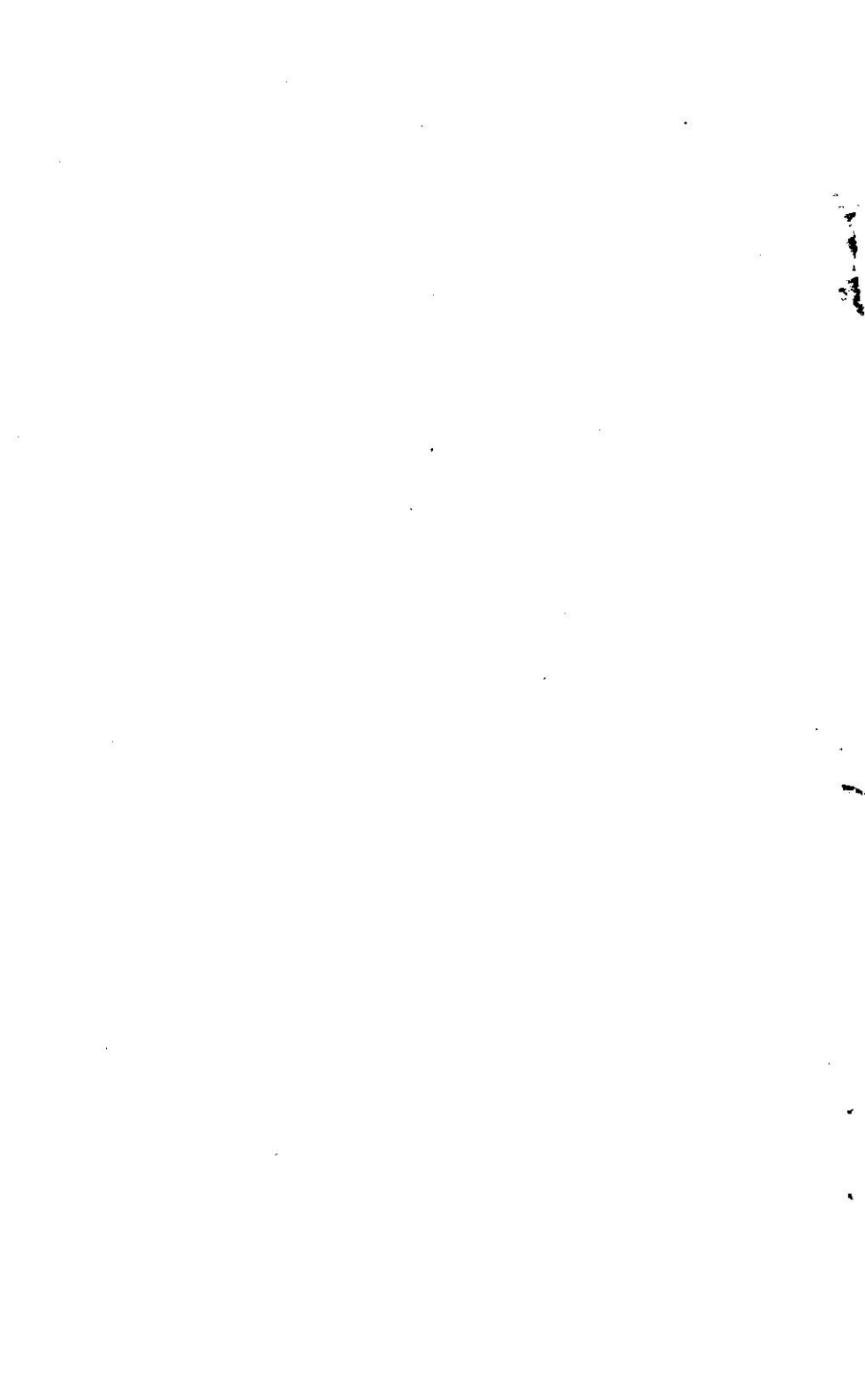
ಮೇಕೇರಿರ ಕೆ. ಕಾರ್ಯಪ್ಪ

ಅಧ್ಯಕ್ಷ

ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

02-06-2001

ಮಡಿಕೇರಿ

ಎಳ್ಳೆಕಾರಡ ತಕ್ಕ್

ಕಯಿಂಜ ಸುಮಾರ್ ಕಾಲತ್ಂಜ ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೊಳಚೆಕಾಯಿತ್ ಪೆರ್ತ್ ಸಭೆ ಸಮಾರಂಭ ನಡಂದಿತ್. ಇನ್ನತ ಸಭೆಲೆಲ್ಲ ಓರಂದ್ ಪ್ರಬಂಧ ಮಂಡನೆ ಮಾಡಂಡೂಂದ್ ಸಂಘಟನೆ ಮಾಡುವಯಿಂಗಳೇ ವಿಷಯ ತಪ್ಪಂಜತ್. ಅನ್ನನೆ ಎಳ್ಳೆನ ಪ್ರಬಂಧತ್ ಸಂಗ್ರಹವೇ ಇದ್.

ಏದೇ ತರ ಎಳ್ಳೆಡ್ ನಂಗ ವಡಿಯ ಪೊಣ್ಣ್ ದಂಡಾಳೂ ಕೂಡಿತ್ಳೆದುಪದ್ ಕ್ರಮ. ಒಬ್ಬ ಎಳ್ಳೆನಾನ ಇಂಚೊಬ್ಬ ತಿದ್ದಿತ್, ದಂಡಾಳೆಕೂ ಮನಸ್ಸೆಕೊತ್ತಕ ಅದಾನ ಸಭೆಲ್ ಮಂಡನೆ ಮಾಡುವೊ ಅಥವಾ ಸಂಚಿಕೆಕ್ ಕೊಡಪ ಪದ್ದತಿ.

ಕೊಡವ ಪತ್ರಿಕೆಯೆಡ ಸಂಪಾದಕಂಗ, ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿರ ಅಧ್ಯಕ್ಷಂಗ ಪಿಂಚ ಸದಸ್ಯಂಗಡ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹತ್ ಗುಂಡೇ ಈ ಎಳ್ಳೆಲ್ಲ ಪೊರಬೂವಕ್ ಕಾರಣ ಆಚಿ. ಅಯಿಂಗಳೆಲ್ಲ ಕೃತಜ್ಞತೆಲ್ ನೆನತಿಯವ.

ಕುಶಾಲನಗರ
15.4.2001

ಬಾಚರಣೆಯಂಡ ಅಪ್ಪಣ್ಣ
ಪಿಂಚ
ರಾಣು ಅಪ್ಪಣ್ಣ

ಕೊಡಗ್ಗರ ಆರ ಬೇರ

1. ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರತ್ ಅಪ್ಪಚ್ಚ ಕವಿರ ಕೊಡುಗೆ	1-5
2. ಕೊಡವಡ ಉಡುಪ್ ತೊಡ್‌ಪ್	6-12
3. ಕೊಡವ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಬೊಳಚೆಕ್ ಪೊಣ್ಣಾಳಡ ಪಾತ್ರ	13-15
4. ಕಾರ್ಯಪ್ಪಜ್ಜಂಡ ಮನೆಲ್	16-19
5. ನಾನ್ ಕೊಡವತಿ ಮೂಡಿ ಕೊಡವ ಬಂಬನೇ ಮಂಗಲಾಪಿ	20-23
6. ಕೊಡಗ್ಗರ ಜಾನಪದ ನೃತ್ಯ ಉಮ್ಮತ್ತಾಟ್	24-26
7. ಅಖಿಲ ಕೊಡವ ಸಮಾಜ ಪಂಡ್‌ಪೋಲೆ ತಕ್ಕಾಮೆಲೇ ಇರಂಡು	27-28
8. ಕೊಡವ ಉಪಜನಾಂಗತ್‌ನ ಕೊಡವಳಾಕಿಯವಂಡು	29-31
9. ಕೊಡಗ್ಗರ ವೀರ ಪರಂಪರೆ	32-39
10. ಕೊಡವ ಜಾನಪದ ವಿಶೇಷತೆ	40-50
11. ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೋವುಕ್ ಐಚೆಟ್ಟಿರ ಮುತ್ತಣ್ಣಂಡ ಕೊಡುಗೆ	51-53
12. ಕೊಡವ ಜನಾಂಗತ್‌ರ ಭವಿಷ್ಯತ್‌ರ ಬಾಳ್ ಬದ್‌ಕ್	54-56
13. ಈ ಮುತ್ತಣ್ಣಂಗ ದಾರ್?	
(ಡಾ. ಐ.ಮಾ. ಮುತ್ತಣ್ಣಂಡ ಎಳ್ತರ ಭಾಷಾಂತರ)	57-59
14. ಕೊಡಗ್ಗರ ಮಣ್ಣೇ ನಂಗಕ್ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ದೇವ.	
ಕೊಡಗ್ಗರ ಪ್ರಕೃತಿಯೇ ನಂಗಡ ದೇವಸ್ಥಾನ.	60-65
15. ಐನ್‌ಮನೆ - ಓರ್ ಪರಿಚಯ.	66-70
16. ಕೊಡಗ್ಗಕ್ ರೈಲ್ - ವಿಮರ್ಶೆ	71-72
17. ಕಕ್ಕಡ ತಿಂಗತ್‌ರ ವಿಶೇಷತೆ	73-79
18. ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿ ನಡುಬಾಡೆ	80-85
19. ಕೊಡಗ್ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರ	86-88
20. ಜಮ್ಮ ಕೊಡಗಿದ್ ಎಂಗಡ -	
(ಭಾಷಾಂತರ ಮೂಲ ಹ.ಮಾ. ನಾಯಕ)	89-93

ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪಚ್ಚ ಕವಿರ ಕೊಡುಗೆ

ಸಾಹಿತ್ಯತ್ ದಂಡ್ ತರ. ಕಂಠಸ್ತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪಿಂಞ ಪ್ರೌಢ ಸಾಹಿತ್ಯ ಬಾಯಿಂಚಿ ಬಾಯಿಕ್ ಬಂದದ್ ಕಂಠಸ್ತ ಸಾಹಿತ್ಯ. ಎಳ್ತಲ್ ದಾಖಲಾನದ್ ಪ್ರೌಢ ಸಾಹಿತ್ಯ. ಕಂಠಸ್ತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೊಡವಡ ಬಾಳೋ ಪಾಟ್, ಚಾವ್ ಪಾಟ್, ಮುಕ್ತ ಪಾಟ್, ತಪ್ಪಡಕ ಕೆಟ್ಟುಪೊ, ಗಾದೆ, ಪಳಂಜೊಲ್ಲ - ಇನ್ನನೆ ಸುಮಾರ್ ಉಂಡ್.

ಪ್ರೌಢ ಸಾಹಿತ್ಯತನ ಕೊಡವ ಭಾಷೆಲ್ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡ್ನ ಮೂಲಪುರುಷ ಅಪ್ಪಚ್ಚ ಕವಿ. ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯತರ ಸೃಷ್ಟಿ ಕರ್ತನೇ ಅಪ್ಪಚ್ಚ ಕವಿ. ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮೊಳಚೆಕ್ ಕವಿ ತಾಂಡ ಬದ್ಕನೇ ಚಾಂದ್ ತುಂಡ್‌ರನೆಕೆ ತೇಚತ್. ಆಚೇಂಗಿ, ಕೊಡವಳಗುಂಡ್ ಬಲ್ಯ ಪುರಾಡ್ ಕೆಟ್ಟತೆ, ತಾನ್ ಪಟ್ಟ ಪಾಡ್‌ನ ಕವಿ ಎಳ್‌ದ್‌ನ ಚೆನ್ನ ಕಾಗದತ್‌ರ ಆಂಜಿ ಎಡ್‌ತ ಗೆರನ ಇಲ್ಲಿ ಓದ್‌ನಕ ಗೊತ್ತಾಕು. ಇದೆಲ್ಲಾ ದಾ|| ಐ.ಮಾ ಮುತ್ತಣ್ಣಿಂಗ್ ಎಳ್‌ದ್‌ನ ಕಾಗದತ್‌ಂಜ ಆಂಜಂಡ ಗೆರೆ ಮಾತ್ರ - "ಕೊಡವ ಪಿಂಞ ಕನ್ನಡ ಪಾಟ್ ಕೂಟಿಯಂಡ್ "ಭಕ್ತಿ ರತ್ನಾಕರ" ಎಣ್ಣವ ಸಾಧಾರಣ 50-70 ಉರಾಪಿಯತಾರ ಒಳ್‌ಲ್ ಆಯಿರ ಬುಕ್ಕ ಆಪಂತ ಎಳ್‌ತನ ತಯಾರ್ ಮಾಡಿಯೆ. ಪುಲಿಯಂಡ ಜಿ. ಅಯ್ಯಪ್ಪಂಡ ಕೂಡ ಈ ವಿಷಯ ತಕ್ಕ ಪರವಕ ಅಯಿಂಗ ಕುಶಿಪಟ್ಟತ್. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘಕಾರಳಗುಂಡ್ ಪ್ರಿಂಟ್‌ಕ್ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುವೀಂದ್ ಅಯಿಂಗ ಎಣ್ಣಾನೆಕೆ, ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪಿ. ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ರಾಮ ರಾಯ ತಕ್ಕ ಪರಂದಿತ್, ಮಡಿಕೇರಿ ಹೈಸ್ಕೂಲ್‌ಲ್ ಇದ್‌ನ ಓದಂಡೊಂದ್ ಎಣ್ಣಚಿ. ಅಂದ್ ನಾನ್ ಓದುವಕ ಎಲ್ಲಾರೂ ಕುಶಿಪಟ್ಟತ್, ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡುವಕ್ ಪಣ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಿತ್ ನಿಂಗಕ್ ಅರಿಚಿಪವಿಂದ್ ಎಣ್ಣಚಿ. ನಾಡ ದುರಾದ್ಯಷ್ಟಕ್ ಸುಮಾರ್ ದಿನ ಕಾತಕಲೂ ಪ್ರಯೋಜನ ಆಯಿಲೆ ಪಿಂಞ ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ಅಯಿಂಗಡ ಮೇಲೆ ಓರ್ ಪಾಟ್ ಎಳ್‌ದಿತ್ ಅಯಿಂಗಕ್ ಕಾಟುವಕ ಪಾಡ್‌ಚಿಟ್ಟತ್. ದುಂಬ ಕುಶಿಪಟ್ಟತ್. ಅದ್‌ನ ಅಯಿಂಗಲೇ ಎಡ್‌ತಂಡ್ ಎಟ್ತ್ ದಿನತ್ ಜವಾಬ್ ಎಳ್‌ದುವೀಂದ್ ಮಾರಾಯ ಎಣ್ಣೆಚೇಂಗಿಯೂ, ನಾಡ ದುರಾದ್ಯಷ್ಟಕ್ ಎಟ್ತ್ ದಿನ ಪೋಡ್. ಇಕ್ಕ ಮೂಂದ್ ಕಾಲ ಆಯಿಪೋಚಿ". 8-4-1942, ಕಿರುಂದಾಡ್, ಸಾಪೋಕ್ಲ ಪೋಸ್ಟ್ - ಇದ್ ಒರ್ ಉದಾರಣೆಕ್ ಮಾತ್ರ ಎಳ್‌ದಿಯೆ.

ಇನ್ನನೆ, ಕವಿ ಎಳ್‌ದ್‌ನ ಕಾಗದತ್‌ನೆಲ್ಲ ಓದ್‌ನಕ ಕವಿರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎನ್ನನೆಯಿಂಜತ್, ವಿದ್ ತರ ಗೋಳ್ ಬುದ್ಧತ್, ಅಕ್ಕತರ ಕೊಡವ ಕವಿಕ್ ಎಚ್ಚಕ್ ಒತ್ತಾಸೆ ಕೊಡತತ್ ಎಣ್ಣವಾನೆಲ್ಲ ಅರಿಯಲು.

ಕವಿ ಒರ್ ಕಾಗದತ್ ಇನ್ನನೆ ಎಳಾದಿತ್ - "ಮಾಳೇಟರ ಮಾಚಯ್ಯ ಕೇಳಪಂಡ ಮುದ್ದಪ್ಪ - ಇವು ಚತ್ತ ಪಿಂಞ ನಾಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೊಳಚೆಕ್ ಕಾತ್ ಬೀಜುವು ಇಲ್ಲತಾಚಿ!"

* * * *

1870-80ರ ಮಧ್ಯತ್ ತಿಪಟೂರ್ ನಾಟಕ ಮಂಡಳಿ ಮಡಿಕೇರಿ ಓಂಕಾರೇಶ್ವರ ತಿರ್ಕೆರ ಪಕ್ಕ ರಂಗಭೂಮಿ ಮಾಡಿತ್ ಕಳಚದ್ ಕೊಡಗ್ ಆದ್ಯ ನಾಟಕ ಕಲಾಪ್ರದರ್ಶನ. ಇದ್ ನ ನೋಟುವಕ್ ಪೋನ ಕವಿ, ನಾಟಕತ್ ಎಲ್ಲಾ ಪಾಟ್ನೋ ಪಡ್ಚಿತ್ ಪಾಡ್ನಾನ ಕಂಡಿತ್ ಕಂಪೆನಿಕಾರ ಕವಿಕ್ ಚಿರಿ ಚಿರಿಯ ನಟನೆ ಮಾಡುವಕ್ ಕೊಡ್ತತ್. ಅಕ್ಕ ಕೊಡಗ್ ಒರ್ ಕವಿ ಆಯಿತಿಂಜ ವೆಂಕಟಾದ್ರಿ ಶಾಮರಾಯಂಡ ಪರಿಚಯ ಆಚಿ. ಅಯಿಂಗಡ ಕೈಲ್ ಕೀರ್ತನೆನೆಲ್ಲ ಎಳಾದಿಚಿಟ್ಟಿಂಡ್ ಪಡ್ಚತ್. ತಿಪಟೂರ್ ಕಾರ ಬುಟ್ಟಿತ್ ಪೋನ ರಂಗ ಸಾಮಗ್ರಿನ್ಲ ಚೆನ್ನ ಜನಡ ಸಹಾಯತ್ ತಾನೇ ಕ್ರಯಕ್ ಎಡ್ತಂಡ್ "ಚಂದ್ರಹಾಸ" ನಾಟಕ ಕಳಚಿತ್ ನಲ್ಲ ಕೇಳಿ ಎಡ್ತತ್.

1892ಲ್ ಮಂಗಲ ಆಯಿತ್, 1894ಲ್ ಮಡಿಕೇರಿಂಜ ವರ್ಗ ಆಯಿತ್ ಭಾಗಮಂಡಲಕ್ ಪೋಚಿ. ಅಕ್ಕಣೆಕ್ ಅಪ್ಪಚ್ಚಿ ಕವಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಶ್ಲೋಕ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿತಿಂಜತ್. ಕವಿ ಸ್ವತಃ ಎಳಾದಿತ್ ಪಾಡುವಾನ ಕಂಡಿತ್ ಕುಶಿಪಟ್ಟಿ ಅಕ್ಕತ್ ವಿದ್ಯಾಧಿಕಾರಿ ರಘುನಾಥರಾಯ ಕವಿನ ಕಾಕಿತ್ "ನಿಂಗಡ ಕೊಡವ ತಕ್ಕಲ್ ನಿಂಗ ಪಾಟ್ ಕಟ್ಟಿತ್ ನಾಟಕ ಎಳಾದಿ. ಇದ್ ಕೊಡವ ಜನಾಂಗಕ್ ಭೂಷಣ"ಂದ್ ಎಣ್ಣೆಚಿ. ಅಂದ್ಂಜ ಕವಿರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೇವೆ ಉಕ್ಕಿತ್ ಮರ್ಂಜತ್. ಕೊಡಗ್ಲ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಜಾಗೃತಿ ಆಚಿ.

1909ಲ್ "ಸುಕನ್ಯಾ ಪರಿಣಯ" ಎಣ್ಣಿವ ಕನ್ನಡ ನಾಟಕ ಎಳಾದ್ಚಿ. ಆಚೇಂಗಿ, ಅದ್ ಅಚ್ಚಾಯಿತಿಲ್ಲೆ. ಕೊಡಗ್ ಒಳ್ ಕೊಡವ ನಾಟಕ, ಕೊಡಗ್ ಪೊರಮೆ ಕನ್ನಡ ನಾಟಕ ಮಾಡಿಯಂಡಿಪ್ಪಕ್ "ಮದ್ರಾಸ್ ಮೇಲ್" ಎಣ್ಣಿವ ಒರ್ ಪತ್ರಿಕೆ - ಅಪ್ಪಚ್ಚಿ ಕವಿ ಪೆರ್ತ್ ನಲ್ಲ ನಟ, ಕವಿ ಪಿಂಞ ವಿದ್ಯಾಂಸಂದ್ ಹೊಗಳಿತ್ ಎಳಾದ್ಚಿ. ಕವಿಕ್ ಬಡತನತ್ ಕೂಟ್ ಕೆಮಿಯೂ ಕೇಕತಾಪಕ ಹರಿಕಥೆ ಮಾಡುವಕ್ ಸುರು ಮಾಡ್ಚಿ. ಕವಿರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಕಂಡ ಮಂಗಳೂರ್ ಕವಿ ಮಂಗೇಶರಾಯ 1928 ಮಾರ್ಚ್ಲ್ "ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ" ಪತ್ರಿಕೆಲ್ ಪೆರ್ತ್ ಹೊಗಳಿತ್ ವರದಿ ಮಾಡ್ಚಿ. ಪಂಜೆ ಮಂಗೇಶರಾಯ ಅಪ್ಪಚ್ಚಿಂಡ ಕವಿತಾ ಪ್ರತಿಭೆನ ಪೆರ್ತ್ ಕೊಂಡಾಡ್ಚಿ.

ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಾಧನೆ: ಇಂದ್ ಕೊಡಗ್ ಜನಕ್ ಸಾಧಾರಣ ಗೊತ್ತುಳ್ಳಿ ಅಪ್ಪಚ್ಚಿ ಕವಿರ ನಾಲ್ ನಾಟಕತ್ ಪೆದ ಮಾತ್ರ; ಅದೂ ಪಳೆಯಯಿಂಗಕ್ ಕವಿ ಕನ್ನಡತ್ ಎಳಾದ್ ನ

ನಾಟಕ ಪದ್ಯ, ಕೊಡವ ತಕ್ಕೂರ ಭಕ್ತಿಗೀತೆ ಇದೆಲ್ಲಾ ಅಚ್ಚಾಗತೆ ಪೋನದ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ ಆನ ಬಲ್ಯ ನಷ್ಟ.

1906ಲ್ ಯಯಾತಿ ರಾಜಂಡ ನಾಟಕ, 1908ಲ್ ಸಾವಿತ್ರಿ ಪಿಂಞ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ನಾಟಕ, 1918ಲ್ ಶ್ರೀ ಕಾವೇರಿ ನಾಟಕ ಆಚಿ. ತಾನ್ ಎಳ್ವಾದ್ ನಾಟಕತ್ ಆಡೀ ಕೊಡಗಲ್ ತಾನೇ ಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರಧಾರಿ ಆಯಿತ್ ನಾಟಕ ಕಳ್ಚತ್. 1926ಲ್ ಕವಿರ ಮನೆಯೂ ಬೆಂಜಿಪೋಚಿ. ಗರೀಬತನ ಬಾತ್. ಜನಡ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವೂ ಇಲ್ಲತಾಚಿ. ಎಲ್ಲಾ ಸರಿ ಕೂಡಿತಿಂಜಕ ಆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಗಣಿರೊಳ್ಂಜ ಎಂತಂತಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪೂರಬೂವಯಿಂಜತೋ ಎನ್ನೋ!

ಕವಿತಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ: ಅಪ್ಪಚ್ಚಕವಿ ತಾನೇ ಎಳ್ವಾದ್ ನಾಟಕತ್ಲೆಲ್ಲಾ ತಾಂಡ ಕವಿತಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಕಾಟಾನಾನ ನೋಟುವಕ್ ಭಾರತ ದೇಶತ್ ಪಳೆಯ ಏದ್ ಕವಿಯಕೂ ಈ ಕವಿ ಕಮ್ಮಿ ಆಯಿತ್ ಕಾಂಬ್ಲೆ.

ಕವಿ ತಾಂಡ ಕೊಡವ ಪಾಟ್ಲ್ ಈ ರಾಗತ್ ನ ಬಳಸಿಯಂಡತ್ -ಕಲ್ಯಾಣ, ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಿ ಕಾವಿ, ಕೇತಾರ, ಜುಂಜೋಟ, ಬೇಹಾಗ್, ಮೋಹನ, ಕಾಮಾಚ್, ಸುರಟಿ, ನೋಟ್, ದರ್ಬಾರ್, ಬೇಗಡೆ, ಕರಹರಪ್ರಿಯ, ಮಾಯಿವಾಳದ ಗಾಳ, ಮುಖಾರಿ, ಶ್ರೀರಾಗ, ಶಂಕರಾಭರಣ, ಕಾವೇರಿ, ಯವಮನ ಕಲ್ಯಾಣಿ, ನಾದನಾಮ, ಗಜಲ್, ಕಾಂಬೋಡಿ, ಮಾಂಜಿ, ಜಂಗಲ್, ಬಿಲಾಹರಿ, ಪೂರ್ವ ಕಲ್ಯಾಣಿ, ನಾದನಾಮ, ಕ್ರಯಕಾನಡ, ಧನಾಸರಿ, ಫರ್ಜ್, ಯಮುನಾ, ಕಲ್ಯಾಣಿ, ಧನ್ಯಾನ, ಶಾಮ ಕಲ್ಯಾಣಿ, ನೀಲಾಂಬರಿ.

ಪ್ರತಿಯೋರ್ ರಾಗಕೂ ಪಳೆಯ ಒರ್ ಪಾಟ್ ಗೆರೆನ ಉದಾರಣೆ ತಂದಿತ್, ಎನ್ನನೆ ಪಾಡಂಡೂಂದ್ ಬಟ್ಟೆ ಕಾಟಿತ್. ಕವಿಕ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಲೋಕತ್ ಆಳ ಎಚ್ಚಕ್ ಆರ್ಂಜಿತಿಂಜತ್ಂದ್ ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡುವದೇ ನಂಗಡಂತಯಿಂಗಕ್ ಕಷ್ಟ ಸಾಧ್ಯ.

ತಾಂಡ ಸಾಹಿತ್ಯತ್ ನವರಸ ದುಂಬ್ಚಿಟ್ಟತ್, ನಾಟಕಕ್ ಮುಖ್ಯಾಯಿತ್ ಬೋಂಡಿಯಾನ ಹಾಸ್ಯರಸ, ಕರುಣಾರಸ, ವೀರರಸತ್ ನ ಸಂದರ್ಭಕ್ ಸರಿಯಾಯಿತ್ ಕೂಟಿಯಂಡಿತ್. ಕೊಡವತಕ್ಕೂಲ್ ಶಬ್ದಭಂಡಾರ ಕಮ್ಮಿ ಉಳ್ಳಾನಗುಂಡ್, ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆ ಚೆನ್ನ ಕಷ್ಟಾಂದ್ ಜನಡ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಆಚೇಂಗಿ, ಅಪ್ಪಚ್ಚಕವಿಕ್ ಮಾತ್ರ ಈ ವಾದ ಸರಿ ಆಗಾಂದೆಣ್ಣುವದ್ ಅಯಿಂಡ ಕವನ ನೋಟ್ಚೇಂಗಿ ಗೊತ್ತಾಪ.

ಪಣ್ಣು ಬಿಂಡವ್ವನೀ | ಮನ್ಯ ಭ ಮಾವಿ | ನಿ |
ಕಣ್ಣೊಂದ್ ಉಳ್ಳ ಆ ಚೆನ್ನಯ ರಾಣೀ

ಇಲ್ಲಿ ಕಾಂಬಿ ಪೌರಾಣಿಕ ಚ್ಚಾಸ ಪಿಂಞ ಲಕ್ಷ್ಮರ ಶಬ್ದ ಒಂದಾಗೊಂದ್ ತಾಳ
ಪೊಜ್ಜಿತ್ ಪೊರಡುವ ನಾದಲಹರಿ ನೋಟಿಂಜು.

ಬೆಂಜವ ನೀನ್ ದೆದ್ದಿತ್ ಕೇಳ್
ಮಂಜ್ ಕುಂದ್‌ಲುಡ್‌ಚೆತ್
ಅಂಜಿ ಮೂಡ್‌ನ ತಪಸ್ಸ್, ಮೂದಿಯವ
ನಂಜ್‌ನಲಿಂಜವನೊಲಿಯ

ಈ ನಾಲ್ ಗೆರೆಲ್ ಇಡೀ ಶಿವಪುರಾಣ ಕಥೆ ಅಡ್‌ಂಗಿತ್ - ಪ್ರತಿ ಶಬ್ದಕ್ಕೂ
ದ್ವಿಪ್ರಾಸ, ನಾದ ಸ್ತುತಿ, ಪದಸರಣಿ ಪಿಂಞ ವಾಕ್ ಪ್ರವಾಹ ಈ ಕವಿರ ವಿಶೇಷತೆ.

ಬಲ್ಲ ತಾತ್ವಿಕ ವಿಷಯ ಅನ್ನನೆ ಅಚೇಂಗಿ, ಚಿಲ್ಲರೆ ಸಂಗತಿನ ಇನ್ನನೆ ವಿಳದಿತ್ -

ಕಳ್ಳ ನಲ್ಲದ್ ಕಂಡ | ಕಳ್ಳಂಗ ಕೆಲ್ಲಾ ಕು
ಬೊಳ್ಳೆಕಳ್ಳದ್ ನಲ್ಲದ್
ಚಳ್ಳೆಕ್ ಬೂಕಣೆ ತುಳ್ಳೆ ಕಳಪಳ
ಬೊಳ್ಳವ್ ಬೊಳ್ಳೆ ಕಳ್ಳ ||

ಪಿಂಞ ಕವಿರ ಶಬ್ದವೇಗ, ಕವಿತಾ ಚಮತ್ಕಾರ ಕೇದಲ್ ನೋಟಾನ್ -

ಕರ್‌ತೋರ್ ಪುಟ್ಟಿದ್‌ತ್ | ಅರೆಕೆಟ್ ಬೇಲ ಬೆಚ್ಚೆ
ತೋರ್‌ಪೆನ ಅಡ್‌ಚೆಂದ್ ಪೊಣ್ಣೇ
ಒರಾದತೇ ಪೋಪೆಲ್ಲಿಕ್
ಮಂಡೆಕ್ ನೀರೆಡ್‌ತ್
ಚಂಡೆಲ್ ಪೂವ್ ಬೆಚ್ಚೆ
ಹಂಡ್ ತಿರ್‌ತಿರ್‌ಕಿ ಪೊಣ್ಣೇ!
ಕುಂದೋಣಲೆಲ್ಲಿಕ್ ನೀ

ಶುದ್ಧ ಕೊಡವತಕ್ಕಾರ ಶಬ್ದ ಕವಿರ ಪೆನ್ನೆಂಜಿ ಇಚ್ಚಕ್ ಮಟ್ಟಿಗೆ
ಪೊರಬೂವೆಂಜಿ, ಅದ್ ನೈವದತ್ತ ವರತಾನಗುಂದ್ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ.

ಬಂಬ ನಾನ್‌ತೊ ಅಂಬ್ ಕನ್‌ಚೆತೊ
ಕೊಂಬ ಕದಮಂಜ ತೊಂಬಿ ಕೇಳಿನೊ
ಬಾಲ ನಾ ಶೂರ ಬಾಲ್‌ಲ್ ನೀಲ
ಕಾಳೆ ಪಂದಿರ ಬೋಳೆ ಕೆಪ್ಪುವಿ

ಕೊಡವಭಾಷೆಲ್ ಅಗತ್ಯ ಶಬ್ದಕ್ ಕೊರತೆ ಇಲ್ಲೆಂದ್ ಇನ್ನತ ಓರಂದ್ ಪಾಟಾನ್

ನೋಟಾನಕ ಮದಿ. ಇನ್ನನ ಕೆಟ್ಟನ ನೂರಾರ್ ಪಾಟ್ ಪಿಂಞ ಕಂದ ವದ್ಯ ಕವಿರ ಕಲಾಶಕ್ತಿ ಪಿಂಞ ವಿಚಾರ ಜ್ಞಾನತಾನ ಕಾಟುವ.

ಇದ್‌ಂಗ್‌ಂಜಿ ಬಲ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೊಡುಗೆ ಇಂಞ್‌ಲಿ ಕಾಂಗಲು? ಆಚೇಂಗಿ, ಕವಿರ ಕಲ್ಪನಾಶಕ್ತಿ, ರಸಮಾಧುರ್ಯತಾನ ಓದಿತ್ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಯಂಡ್, ಅರ್‌ಗಣೆ ಮಾಡಿಯವನ್ನತ ಕೊಡವಡ ಕೊರತೆ ಮಾತ್ರ ಅಂದೂ ಇಂಜತ್, ಇಂದೂ ಜಾಸ್ತಿ ಆಯಿತ್.

ಕೊಡವತಕ್ಕ್ಯಲೂ ಪ್ರೌಢ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಲೂಂದ್ ಜನಕ್ ಪುರ್‌ಡ್ ಪುಟ್ಟೊಚಿಟ್ಟಿತ್, ಕವಿ ಕವಿಯಿಕ್‌ಲ್ಲ ಅಪ್ಪಚ್ಚಕವಿಯೇ ಆದರ್ಶ ಪುರುಷ. ಅಪ್ಪಚ್ಚ ಕವಿ ಬಳಸಾನ ಕೊಡವತಕ್ಕ್ಯರ ಮೂಲ ಶಬ್ದತಾನ ಬಳಸಿತ್ ಎಚ್ಚೆಕೊ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೃಷ್ಟಿ ಆಚಿ. ಪುಸ್ತಕ ಅಚ್ಚಾಚಿ. ಇನ್ನನೆ ಕೊಡವತಕ್ಕ್ಯರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಲೋಕತಾರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಬ್ರಹ್ಮಂಡ ಪಟ್ಟಿ ಈ ಕವಿಕ್ ಕೊಟ್ಟಿಚಿ.

ಕಾಡ್‌ಲ್ ಬೀಂದ್ ಒರ್ ಪೂವ್ ದೇವ ಪಾದ ಸೇರತೆ, ಪ್ರಕೃತಿ ಆರಾಧಕಂಗಕೂ ಕಾಂಗತೆ, ಬಾಡಿ ಒಣಂಗಿ ಪೋನನಕೆ ಹರದಾಸ ಅಪ್ಪಚ್ಚಕವಿರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚುರ್‌ಂಡಿ ಪೋಪಕಾನದ್ ಕೊಡಗಾರ, ಕೊಡವಡ ದೌರ್ಭಾಗ್ಯ.

ಆಚೇಂಗಿ, ಎಡೆಲೆಡೆಲ್ ಸಾಹಿತ್ಯಾಭಿಮಾನಿಯ, ಕಲಾಭಿಮಾನಿಯ ಉಂಡ್‌ಂದೆಣ್ಣುವಕ್ ಈ 125ನೇ ಕಾಲತಾರ ನಮ್ಮೆ ನಡೆತುವದೇ ಸಾಕ್ಷಿ.

ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಬ್ರಹ್ಮ, ರಸಿಕ ರಾಜ ಮಾಕವಿರ ಪೊರಬುದ್ಧ ನಾಲ್ ನಾಟಕತಾನ ಆಚೇಂಗಿಯೂ ಕೊಡವಡ ಮನೆಮನೆಲ್ ಎಲಂಗುವನಕ ಮಾಡ್‌ವಕ ಅದ್‌ಂಗ್‌ಂಜಿ ಬಲ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೇವೆ ಬೋರೆ ಉಂಡಾ? ಇದೇ ಆ ಮಹಾ ಕವಿಕ್ ಕೊಡವಳಾನ ನಂಗಡ ಪ್ರತಿ ಕೊಡುಗೆ!

ಕೊಡವಡ ಉಡ್‌ಪ್ ತೊಡ್‌ಪ್

[ವೀರಾಜಪೇಟೆಲ್ 11.4.93ಲ್ ನಡ್‌ಂದ ಅಖಿಲ ಕೊಡವ ಸಮಾಜ ಪೊನ್ನ್ ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮತ್‌ರ ವಿಚಾರಗೋಷ್ಠಿಲ್ "ಕೊಡವ ಉಡ್‌ಪ್-ತೊಡ್‌ಪ್"ರ ವಿಷಯತ್ ಬಾಚರಣಿಯಂಡ ರಾಣು ಅಪ್ಪಣ್ಣ ಓದ್‌ನ ಪ್ರಬಂಧತ್‌ರ ವಿವರ ಇಲ್ಲಿ ಉಂಡ್.]

ಕೊಡವಡ ವಿಚಾರತ್ ಸಂಶೋಧನೆ ಮಾಡ್‌ನ ಚೆನ್ನ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಜನ ಎಳೊದಿ ಬೆಚ್ಚ ದಾಖಲೆ ನೋಟುವಕ ನಂಗಡ ಘನತ ಯೋಗ್ಯತೆ ಗೊತ್ತಾಪ. ಅಲ್ಲತೆ, ಇನ್ನತೋರ್ ಸುಸಂಸ್ಕೃತ ಜನಾಂಗ ಅಡ್ಡ ಬಚ್ಚೆ ಪುಡಿಕತೆ ಪಳೆಯ ಗತ್‌ನ ಪೋತಿ ಬೊಳತಂಡೊಂದ್ ಪುರ್‌ಡ್ ಪುಟ್ಟತಿರ. ಕೊಡವ ಈ ಕೊಡಗಲ್ ಎಕ್ಕಂಜಿ ಉಂಡ್ ಎಣ್ಣುವ ವಿಚಾರತ್ ಸಂಶೋಧಕಂಗಡಲ್ಲಿಯೇ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಉಂಡ್. ಆಚೇಂಗಿ ಕೊಡವ ಇಲ್ಲಿಯುತ್‌ರ ಮೂಲನಿವಾಸಿಯ ಎಣ್ಣುವಾತ್ ದಂಡಭಿಪ್ರಾಯ ಇಲ್ಲೆ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ವಿದ್ವಾಂಸಂಗ ಕೊಡವಡ ವಿಷಯತ್ ಎಳೊದಿ ಬೆಚ್ಚದ್ ಇನ್ನೆ ಉಂಡ್-

ಜನರಲ್ ವಲ್:- ಕೊಡವ ಶಿಸ್ತುಕಾರ, ಸ್ನೇಹಜೀವಿಯ, ತಂಗಲೇ ಮಿಂಗಳ್ ಬಂದಿತ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ. ನಾನ್ ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚ ಸುತ್ತಿ ನೋಟಿಯೆ; ಆಚೇಂಗಿ, ಕೊಡವಳನ್ನತ ಬೋರ ಜನಳ ಕಂಡಿತಿಲ್ಲೆ. ಕೊಡವ ಕಾಟುವ ಸ್ನೇಹ ಪಿಂಗಳ ಸಹಕಾರ ಏದೋರ್ ಪ್ರತಿಫಲತ್‌ರ ಲಾಭಕಾಯಿತ್ ಅಲ್ಲ ಎಣ್ಣುವದ್ ಬಲ್ಯ ಆಶ್ಚರ್ಯ. ನಾನ್ ಒಬ್ಬನೇ ಇವ್ವಕ ಪಣ ಕೊಡತಿತ್ ಆಶೆ ಕಾಟನೋಟನೆ. ದಕ್ಷಿಣಭಾರತತ್ ದಾರ್‌ನ ಬೋಂಡಿಕ್ ಪಣತ್‌ರ ಆಶೆ ಕಾಟೆ ಬಗಲ್‌ಕಡಲು. ಆಚೇಂಗಿ, ಕೊಡವಳ ಕಯ್ಯ, ಸಾಧಾರಣ ಜನಕ್ ಅರ್ಥ ಅಗತನ್ನತ ಎತ್ತರ ಮಟ್ಟತ್‌ರ ರೀತಿ ಈ ಜನಡಲ್ಲಿ ಕಾಂಬ.

ಡಾ|| ಮೂಗ್ಗಿಂಗ್:- ಕೊಡವ ಏದೇ ವೈದಿಕ ಧರ್ಮಕಾಡ್, ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ಶಿವಾಚಾರ ಪ್ರಭಾವಕಾಡ್ ಒಳಪಟ್ಟಿತಿಲ್ಲೆ. ಕೊಡವಡ ಜನನ, ಪೆದ ಇಡುವೊ, ಮಂಗಲ, ಚಾವ್, ದಫನ - ಇನ್ನತ ಏದೇ ಕಾರ್ಯತೂ ಪಟ್ಟಮ, ವೇದಮಂತ್ರತ್‌ರ ಅಗತ್ಯ ಇಲ್ಲೆ.

ರಾಬ್ ಕೋಲ್:- ಕೊಡವ ತಂಗಡ ಭೂಮಿ ಆಸ್ತಿನ ಸೈನಿಕ ಹಿಡುವಳಿ (ಜಮ್ಮ) ಆಯುತ್ ಪಡ್‌ಂದಿತ. ಈ ರಿಯಾಯಿತಿಕಾಯಿತ್ ಅಕ್ಕತ ರಾಜಂಗ್ ಸೇವೆ ಮಾಡಂಡಿಯ ಅಗತ್ಯ ಇಂಜತ್.

ಲೆ|| ಕೊನ್ನಾರ್ :- ಕೊಡವ ಚೆರ್‌ಪತಿಂಜೆ ಕತ್ತಿ, ತೋಕ್ ಪುಡಿಪಾಂಗಾಯಿತ್,

ಅಯಿಂಗಕ್ ವೀರಪರಂಪರೆ ಉಂಡ್. ವೀರ ಕ್ಷತ್ರಿಯಡಲ್ಲಿ ಕಾಂಬಂತ ಕ್ರೂರತನ, ಬಲತ್ಕಾರ, ಶಕ್ತಿಯೇ ಮುಕ್ತಿ ಎಣ್ಣುವ ಪರಂಪರೆ ಕೊಡವಡಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲೆ. ಉದಾರಿಯ ಪಿಂಞ ಕ್ರೀಡೆಲ್ ಪೆದ ಪೋನ ಇಯನ ಮೆಚ್ಚತೆ ಎನ್ನನೆ ಇಪ್ಪೊ?

ಎರಸ್ಕಿನ್ ಪರಿ:- ದಕ್ಷಿಣಭಾರತತಾರ ಏದ್ ಜನಾಂಗಕೂ ಕೊಡವ ಹೋಲಿಕೆ ಇಲ್ಲೆ. ಅಯಿಂಗ ಪೊರಮೆಂಜಿ ಬಂದಯಿಂಗ ಅಯಿತಿರಂಡು. ಹಿಂದೂದೇಶತ್ ನಾನ್ ನೋಟಾನ ಜನಡ ಪೈಕಿ ಕೊಡವಳನ್ನತ ಕಪಟ ಇಲ್ಲತೆ ನೇರ ಸ್ವಭಾವ, ತಡಿ ಸಂಪತ್ತ್, ನಲ್ಲ ನಡಾವಳಿಕೆ ಉಳ್ಳ ಬೋರ ಜನಳ ನಾನ್ ಕಂಡಿತಿಲ್ಲೆ.

ಅನಾಮಿಕ:- ಕೊಡವಡ ಮನೆ ಪಡಿಮಿಂಞ ಇರಲೂ ತೊರ್ಂದಿತೇ ಇಪ್ಪಯಿಂಜತ್. ಕಾಡಿಕೆಲ್ ಕಚ್ಚಿರದಾಡ್, ಇರಾಂಬಾರದಾಡ್ ಬಾರ್ ಇಪ್ಪ ಇಂಚ್ಲೆ. ಕೂಳ್ ಬಚ್ಚಿ, ಇದ್ ದಂಡೇ ಅಯಿಂಡ ಅವಶ್ಯಕತೆ. ಗರೀಬತನ ಇಲ್ಲೆ. ಗ್ರಾಮ ಮುಖಂಡ ಎಣ್ಣನೆಕೆ ನಡಪ. ಕೋಮುವಾರು ಭಾವನೆ ಅಯಿಂಡ ಪಕ್ಕ ಇಲ್ಲೆ.

ಎರಸ್ಕಿನ್ ಪರಿ:- ಕೊಡವಡ ಉಡಪ್ ರಾಜ ಗೌರವ ಉಳ್ಳಂತದ್. ಪೆರ್ತ್ ಚಾಯುಳ್ಳ ಅಯಿಂಡಕುಪ್ಪ ಮೊಣ್ಣೆಕಾಲ್ಕಂಜಿ ಚೆನ್ನ ಕಾೇದಕಿಪ್ಪ. ಅಂಡ ಕಾೇದಲ್ ಕಾಂಬ ಅಯಿಂಡ ಬೋರಿ ಕಾಲ್ ನೋಟಂಡಿಯದ್. ಕೆಲವು ಜನ ಎಕ್ಕಡ ಇಟ್ಟಕಲೂ ತೂ ಇಡುವವು ಕಮ್ಮಿ. ಕೊಡವಡ ಬೋಳೆಲ್ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಮಾಲೆ, ಕೈಲ್ ಪೊನ್ನಾರ ಕಟ್ಟಿ ಬಳೆ, ಕೆಮಿಲ್ ಕಡಕ್ ಸಾಮಾನ್ಯ ನಮ್ಮ-ನಾಳಲ್ ಕೊಕ್ಕೆ ತಾತಿ ಇಡುವದ್ ಪದ್ಧತಿ. ಅಯಿಂಡ ಮಂಡತುಣಿ, ಚೇಲೆ, ಪೀಚೆಕತ್ತಿ ವಿಶೇಷವಟ್ಟದಲ್ಲತೆ ಪೆರ್ತ್ ಚಾಯುಳ್ಳದ್.

ಅನಾಮಿಕ:- ಕೊಡವತಿಯ ಚಾಯಿಕರ್ತಿಯ ಅಯಿಂಡ ಎತ್ತರ, ಬೋಳಪಾರಂಗ್ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮಾದರಿರ ಪೊಡಿಯ ಉಡಪ್, ಮಾಲ್ ಮಟ ಇಟ್ಟದ್ ಪೆರ್ತ್ ಚಾಯು ಕಾಂಬ. ಅಯಿಂಗ ಮೈಲಿಗೆ ಬಚ್ಚಿ ಇಟ್ಟದೇ ಕಾಂಬಲೆ.

ಎಡ್ಗರ್ ಧಾರಾಸ್ಕನ್ :- ಮಂಗಲತ ಆಣ್ ಪೊಣ್ಣಾರಲ್ಲಿಕ್ ಬಪ್ಪಕ ಬಾಳಿಕೆತ್ತುವ ಪೊಣ್ಣಾಳ ಅಕ್ಕಿನ ಕಲ್ಪಪರತರನೆಕೆ ಕನಿಪದ್ ಪಳೆಯ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಪದ್ಧತಿರ ಬದಲಾನ ರೂಪ. ಮಂಗಲಕಾರ ಒರೇ ಕೆತ್ತಕ್ ಬಾಳೆ ಕೆತ್ತಿ ತುಂಡ್ ಮಾಡುವದ್ ನೋಟಾನಕ ಬೋರ ಜಾತಿಕಾರಡನೆಕೆ ಚೆರಿಯ ವಯಸ್ಸಲ್ ಮಂಗಲಕ್ ಕೊಡವಡಲ್ಲಿ ಅಸ್ಸದ ಇಲ್ಲೆ.

ಹಿಲ್ಟರ್ ಬ್ರೋನ್:- ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಬೆಂದ್ಕ ಬಂದಾಟಕ ಕೊಡವ ಪೊಣ್ಣಾಳಕ್ ಚೆನ್ನ ಗಡಿಬಿಡಿ. ಓಡಿಪೋಯಿತ್ ಮೈಲಿಗೆ ಬಚ್ಚಿ ಉತ್ತಿತ್ ಮಡಿಬಟ್ಟೆ ಇಟ್ಟಿಂಡ್ ಚೊಂಬಲ್ ನೀರ್ ಎಡ್ತ ಬಂದಿತ ಸ್ನಾಗತೆ ಮಾಡುವ. ಬೆಚ್ಚ ನೀರನಾಡ್, ತಂದ ಕಾಫಿ ತಿಂಡಿನಾಡ್ ಎಡ್ತಲೇಂಗಿ ಕೊಡವಡ ಅತಿಥ್ಯ ಪರಂಪರಕಾನ ಅವಮಾನದ್ ಅರಾಂಜವ.

ರಾಬ್‌ಕೋಲ್:- ಕೊಡವ ಜನಾಂಗತರ ನಂಬಿಕೆ, ವಿಶ್ವಾಸ ಉಳಿಚಿಟ್ಟವದ್ ಭಾರೀ ಅವಶ್ಯ ಉಂಡ್. ಅಯಿಂಡಲ್ಲಿ ಉಳ್ಳ ಈ ನಲ್ಲ ಗುಣ ನಂಗಡ ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ನಾಗರೀಕತರ ಪ್ರಭಾವತ ಪಾಳಾಕತನೆಕೆ ನೋಟಿಯವಂಡು. ಕೂಟ್‌ಕ್ ಕೊಡವಡ ಮಾನಸಿಕ ವಿಕಾಸ ಪಿಂಞ ಪ್ರಪಂಚ ಜ್ಞಾನ ಬೋಳವನೆಕೆ ನೋಟಿಯವಂಡಿಯದ್ ನಂಗಡ ಆಡಳಿತಕೂ ಅವಶ್ಯ ಉಂಡ್.

ಮಿ. ಖೇರ್:- ನಾನೋರ್ ರೋಮನ್ ಕ್ಯಾಥೋಲಿಕ್. ನಂಗಡ ಪಾದ್ರಿಯ ಪಿಂಞ ನಂಗಡ ಚರ್ಚ್ ಕೊಡವಳ ನಂಗಡ ಮತಕ್ ಕೂಟುವಕ್ ಎಚ್ಚಕ್ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟಕಲೂ, ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಧರ್ಮ ಮೆಚ್ಚಿತ್ ಓರ್ ಕೊಡವನೂ ಮತಾಂತರ ಆಯಿತಿಲ್ಲೆ. ಆಂಡ ಬದಲ್, ಚರ್ಚ್ ಆಶ್ರಯತುಳ್ಳ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಜನಾಂಗ ಚರ್ಚ್ ಪ್ರಭಾವಕ್ ಒಳಪಡತೆ ಕೊಡವ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪದ್ಧತಿರ ಪ್ರಭಾವಕ್ ಒಳಪಡುವದ್ ಕಂಡ್ ಬಂದಿತೆ.

ಇದೆಲ್ಲಾ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಜನಡ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಕೊಡವಳ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಜನಾಂಗಾಂದ್ ತಿರ್ಚಿ ಕಾಂಬಕ್ ಮೂಲ - ಕೊಡವಡ ಪೊರ್ಪಾಡ್, ತಕ್ಕ್ ಪಿಂಞ ಪೆದ. ಬಾಕಿ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಗತಿ ಬೋರ ಜನಾಂಗತೂ ಇಕ್ಕು. ಇತಿಹಾಸ ಪೂರ್ವತ್ ಎನ್ನನೆ ಇಂಜಿತಿಕ್ಕೂಂದ್ ನಂಗಡ ಕಲ್ಪನೆಕ್ ಬುಟ್ಟಿ ವಿಚಾರ. ಭೌಗೋಳಿಕ ಪರಿಸರಕ್ ತಕ್ಕಂತ ಪೊರ್ಪಾಡ್ ಪ್ರಪಂಚತ್ ಕಂಡ್ ಬಪ್ಪ. ಕೊಡವ ಪೊರ್ಪಾಡ್‌ನ ಜನಾಂಗತರ ಅಧಿಕೃತ ಉಡ್‌ಪೊಂದ್ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡ್‌ಚಿ. ಪ್ರತಿ ಜನಾಂಗತೂ ಇದ್ ಕಟ್ಟನಿಟ್ಟಾಯಿತ್ ಬಂದದ್. ಎಲ್ಲಾ ಜನಾಂಗಕೂ ಈ ಮಾದರಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆ ಉಂಡ್.

ಸುಮಾರ್ 150 ಕಾಲಕ್ ಬಯ್ಯ ಕೊಡವ ಪೊರ್ಪಾಡ್ ಎನ್ನನೆ ಇಂಜತೊಂದ್ ನೋಟನ ಆಣ್‌ಕ್ ಮೂಳಿಲಿಂಜ ಕೋದಕ್ ಕುಪ್ಪ, ನಡುಕೋರ್ ಚೇಲೆ, ಮಂಡೆ ತುಣಿ, ಕುಪ್ಪೆತೊಳ್‌ಲಾ ಕೂಡ್ ಬೋಳೆರ ಶರ್ಚ್, ನಡುಕೋರ್ ಕತ್ತಿ, ಅದೊಂಡ ರಕ್ಷಣೆಕ್ ಕವಚ. ಇದೆಲ್ಲ ಇಂದೇತನ್ನಕೆ ಅಲಂಕಾರತ್ ಇಂಜಾಲೆ. ಅದ್ ವಿವಿಧೋದ್ದೇಶತ್ ಆಯಿತಿಂಜತ್.

ಪೊಣ್ಣಾಳ್‌ರ ಉಡ್‌ಪ್ -ಕೂಡ್‌ಬೋಳೆರ ಉದ್ದ ಕೈಕಳಕುಪ್ಪ, ಅರೆಕ್ ಬಯ್ಯಕ್ ನೆರಿ ಕಣಿಚಿ ಪೊಡಿಯ, ನೆರಿ ಜಾರತನೆಕೆ ಭದ್ರತಕ್ ಚಿಂಡ್ಯ ಚೇಲೆ, ಪೊಡಿಯ ಉತ್ತತನೆಕೆ ಭದ್ರವಾನ ಮೊಲಕೆಟ್ಟ; ಮಂಡೆಕ್ ವಸ್ತ್ರ.

ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಕಾಲತ್ ನಾಗರಿಕ ಜೀವನ ಸುರು ಆಚಿ. ಪುದಿಯ ಪೊಲ್ಲುವ ಯಂತ್ರ ಬಾತ್, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಪರಂಪರ ಎಣ್ಣುವದ್ ನಿಂದ ನೀರಲ್ಲ. ಅದ್ ಒಕ್ಕುವ ಪೊಳೆ. ಕಾಲಕ್ ತಕ್ಕ ಬದಲಾವಣೆ ಬಾತ್, ಏದೇ ಬದಲಾವಣೆ ಬಂದಕಲೂ, ಉಡ್‌ಪ್-ತೊಡ್‌ಪಾರ ಮೂಲ ರೂಪಕ ಮಾತ್ರ ಧಕ್ಕೆ ಬಂದಾಲೆ. ಕುಪ್ಪೆತೊಳಿಯ ಸುರಾಲೆ ಇಡುವಕಾಚಿ. ಕಾಲರ್ ಶರ್ಚ್, ಮೊಲ ಕೆಟ್ಟಾರ ಬದಲ್ ಬ್ರೋಚ್, ಪಿನ್‌ಲಾ ಪೊಡಿಯ

ನಿಪ್ಪಾಚಿಡುವಕಾಚಿ. ಇನ್ನತ ಚಿರಿಯ ಬದಲಾವಣೆ ಎಲ್ಲ ಜನಾಂಗತೂ ಉಳ್ಳದೆ.

1956 ಕೆತ್ತನೆ ಪೊರ್ಪಾಡಾರ ಮೂಲ ರೂಪ ಬದಲಾಗತೆ ಇಂಜತ್. ಪೊರ್ಪಾಡಾರ ದೇಶಖ್ ಪೋನ ಪೊಣ್ಣಾಳೆ, ಮಿಲಿಟರಿಕಾರಡ ಕೂಡ ಪೋನ ಪೊಮ್ಮಕ್ಕ ಕನ್ನಡ ಪೊಡಿಯ ಸುರು ಮಾಡ್ಚಿ. ಇಪ್ಪರಿಪ್ಪರ, ಕೊಡಗರ ಪೊರ್ಪಾಡಾರ ನೆಲಸಾನವು, ಪೊರ್ಪಾಡಾರ ಕಾಲೇಜ್‌ಲ್ ಓದುವವು ಕನ್ನಡ ಪೊಡಿಯ ಸುರು ಮಾಡ್ಚಿ. ಆಚೇಂಗಿ, ಏದೇ ಸಭೆ - ಸಮಾರಂಭತ್ ಮಾತ್ರ ಸಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಪೊರ್ಪಾಡಾರ್ ಧಕ್ಕೆ ಬಂದಿತಿಂಚಾಲೆ.

ಇಕ್ಕೆ ಕೊಡವ, ಕ್ರಿಸ್ತಾನಿ ಪಿಂಞ ಮುಸಲ್ಮಾನ ಪೆದ ಇಟ್ಟವಲ್ಲಿಕ್ ಎತ್ತಿಪೋಚಿ. ಉಡ್‌ಪ್ ತೊಡ್‌ಪ್ ಮಿಶ್ರ ಆಯಿಪೋಚಿ. ನಾಲಾಳ್ ಕೂಡಾನಲ್ಲಿ ಕೊಡವ ತಕ್ಕ ಪರ್ಂದಕ ಹೀನಂಗಾಂದ್ ಜನ ಲೆಕ್ಕೆ ಇಡೊಂದ್ ಬೊತ್ತುವಕಾಯಿತಿತ್. ಈ ತರ ಬದಲಾವಣೆಕ್ ಕಾರಣ 1) ಅಭಿಮಾನ ಶೂನ್ಯತೆ 2) ಪಣಕಾರ, ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಯಡ ಅನುಕರಣೆ 3) ಕೊಡವಡ ಸಂಘಟನೆರ ದೋಷ.

ಕೊಡವಡಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲತೆ ಬೋರೆ ಏದ್ ಜನಾಂಗತೂ ನಂಗಳನೆಕೆ ಹದ್ದಾಬಸ್ತ್ ಇಲ್ಲತಾನದ್ ಕಾಂಬಾಲೆ. ಕಾಲಕ್ ತಕ್ಕ ಬದಲಾವಣೆ ಎಲ್ಲಡಲ್ಲಿಯೂ ಬಂದಕಲೂ, ಅದೆಲ್ಲ ಅಯಿಂಡ ಸಾಮಾಜಿಕ ಚೌಕಟ್ಟಾರೊಳ್‌ಲುಂಡ್. ಕೊಡವ ಮಾತ್ರ ಈ ಚೌಕಟ್ಟಾನ ದಾಟಿತ್ ಪೊರ್ಪಾಡಾರ ಕಾಲಾಟ್ಟಿದ್ ಕೊಡವ ಸಂಸ್ಕೃತಿರ ನಾಶಕ್ ಮೊಳಿ ಆಚಿ.

ದೊಡ್ಡಿರ ಬೇಲಿ ಬಲ ಉಂಡೇಂಗಿ ಅತ್ತ ಒಳ್ಳಲಿಪ್ಪ. ಇಲ್ಲೇಂಗಿ ಓರಂದ್ ಕಾಳೆಯ-ಪೋಲಿಯ ಪೊರ್ಪಾಡಾರ ದಾಟಿರುವ. ಅಕ್ಕೆ ಆ ಬಟ್ಟೆಲ್ ಬಾಕಿ ಉಳ್ಳವೂ ಪೊರ್ಪಾಡಾರ ಕಡಪದ್ ವಾಡಿಕ್. ಬೇಲಿ ಬಲಪಡ್‌ತತೆ ಒಳ್ಳಕ್ ಕಾಕನಕ ಬಪ್ಪದುಂಡಾ? ಆಟಿಯ ಬಂದಿತೇ ಕೂಟಂಡು.

ರಕ್ಷಣಾ ವಿಧಾನ:- ಈ ಸಾಮಾಜಿಕ ಚೌಕಟ್ಟಾನ ಬಲಪಡ್‌ತುವವು ದಾರ್? ಕಾತ್ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವವು ದಾರ್?

ಪಂಡ್, ಎಲ್ಲಾ ಮನೆರ ಶಿಸ್ತ್, ಪುಡ್‌ತ ಯಜಮಾನಂಡ ಕೈಲ್; ಊರ್ ನಾಡಾರ ಪುಡ್‌ತ ಊರ್‌ತಕ್ಕಂಗ, ನಾಡ್ ತಕ್ಕಂಗಡ ಕೈಲೂ; ಇಡೀ ಕೊಡವ ಜನಾಂಗತ್‌ರ ನೀತಿ-ನಿಯಮ, ಆಚಾರ-ವಿಚಾರ, ಪದ್ಧತಿ-ಪರಂಪರೆ ಇದೆಲ್ಲ ನಾಡ್‌ತಕ್ಕಂಗ, ದೇಶ ತಕ್ಕಂಗಡ ಪುಡ್‌ತತೂ ಇಪ್ಪಯಿಂಜತ್. ಅಂದ್ "ದೇಶತಕ್ಕ" ಎಣ್ಣುವ ಪೆದ ಬದಲಾವಣೆ ಆಯಿತ್ ಇಂದ್ "ಅಖಿಲ ಕೊಡವ ಸಮಾಜ ಅಧ್ಯಕ್ಷ"ಂದ್ ಪುದಿಯ ರೂಪ ಪಡ್‌ಂದಿತ್.

ಎಲ್ಲಾ ಕೊಡವ ಸಮಾಜವೂ ಅಖಿಲ ಕೊಡವ ಸಮಾಜತ್‌ರ ಅಧೀನತ್ ಇರಂಡು. ಕೊಡವಡ ನೀತಿ-ನಿಯಮ, ನಡಪ್-ಕೊಡಪ್, ಉಡಪ್-ತೊಡಪ್, ಪದ್ಧತಿ-ಪರಂಪರೆ ಇನ್ನತದ್ ಕಾಲಕ್ ಅವಶ್ಯ ಪಟ್ಟಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಿತ್, ಸೆರಿಯಾನ ಬಟ್ಟೆಲ್

ಕೊಂಡಪೋಪದ್ ಅಖಿಲ ಕೊಡವ ಸಮಾಜತರ ಮುಖ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯ ಆಕಂಡು.

ಪ್ರಪಂಚತರ ವಿದೇ ಜನಾಂಗ ಅಯಿಂಡಯಿಂಡ ಜಾತಿ ಧರ್ಮತರ ನಿಯಮತಾನ ಪಾಲನೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ, ಮುಖಂಡಂಗ ಇಟ್ಟು ಗೆರೆನ ಕಡ್‌ಪಾಲೆ. ಪ್ರಪಂಚತ ಮುಸ್ಲಿಂ ಜನಾಂಗ 15% ಉಂಡ್. ಇಚ್ಚಕ್ ಬಲ್ಯ ಜನಾಂಗತ್ ಒಬ್ಬನೂ ಅಯಿಂಡ ಧರ್ಮ ಗುರು ಇಟ್ಟು ಗೆರೆನ ದಾಟ್‌ನ ದಾಖಲೆ ಇಲ್ಲೆ. ಎಚ್ಚಕೇ ಆಧುನಿಕತೆ ಬರಡ್, ಸಂಪ್ರದಾಯ ಆಡ್, ರೀತಿ-ನೀತಿಲಾ ಅವು ಬದ್‌ಲಾನದಿಲ್ಲೆ. ಅನ್ನನಿಪ್ಪಕ, ವಿದ್ಯಾವಂತಂಗ, ಬುದ್ಧಿವಂತಂಗ, ನಾಗರೀಕಂಗ, ಅಲ್ಲತೆ ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚತರ ಜನಳಗುಂಡ್ ಮೆಚ್ಚಿಗೆ ಪಡ್‌ಂದ ಕೊಡವ ಜನಾಂಗ, ಕೊಡವತನ ಬುಡುವಕ್ ತಯಾರುಂಡಾ? ನಂಗಡಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಬಟ್ಟೆಬೊಳಿರ (ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ) ಕೊರತೆ ಕಾಂಬ. ಸೆರಿಯಾನ ಬಟ್ಟೆಬೊಳಿ ಕಾಟ್ಪಾನಕ ತಾರಾಮಾರ ಅಡ್ಡ ಬಟ್ಟೆ ಕಾಳಂಜ ನಂಗಡ ಜನಡ ಜೀವನ ಕ್ರಮತಾನ ನೇರೆ ಬಟ್ಟೆಕ್ ಕೊಂಡ ಪೋಕಲು.

ವಿದ್ ಒರ್ ನಿಯಮ ಪಾಲನೆಕ್ ದಂಡ್ ವಿಧಾನ ಉಂಡ್. ಶಿಕ್ಷಾ ವಿಧಾನ ಪಿಂಞ ಪ್ರಶಂಸಾ ವಿಧಾನ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ಲಾ -ಪನಿಶ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಂಡ್ ಅಪ್ರಶಿಯೇಶನ್ ಎಣ್ಣಾವ. ಇದ್‌ಂಗ್ ಇಂಞೋಲರ್ ಪೆದ ಪೋಸಿಟಿವ್ ಅಪ್ರೋಚ್ ಪಿಂಞ ನೆಗೆಟಿವ್ ಅಪ್ರೋಚ್! ಪಂಡ್, ನಂಗಡ ನಡ್‌ಪ್ -ತೊಡ್‌ಪಾರ ವಿಚಾರತ ನೆಗೆಟಿವ್ ವಿಧಾನ, ಅಲ್ಲೇಂಗಿ ಶಿಕ್ಷಾವಿಧಾನ, ಪೆರ್ತ್ ಪ್ರಯೋಜನ ಮಾಡಿತ್, ಎಣ್ಣಕ, ನಿಯಮ ಪಾಲನೆಲ್ ದೋಷ ಕಂಡಲ್ಲಿ, ಸಮಾಜ ಮುಖಂಡಂಗ ಶಿಕ್ಷೆ ಪಿಂಞ ದಂಡ ಕೊಡ್‌ಪದಿಂಜತ್. ಉದಾರಣೆಕ್ - ಮಂಗಲತರ ಊಟಪತ್ತಿಲ್ ಕುಪ್ಪಚೇಲೆ ಇಡತವು, ಮಂಡತುಣೆ, ಅಲ್ಲೇಂಗಿ ಒರ್ ಕೈ ಚೌಕೇಂಗಿ ಇಟ್ಟಲೇಂಗಿ ಅನ್ನತಯಿನ ಆ ಪತ್ತಿಂಜ ಒಪ್ಪುವಂತ ಕಟ್ಪ್-ನಿಟ್ಪ್ ಇಂಜತ್. ಅದ್‌ಂಗ್ ಬೊತ್ತಿತ್ ಖಡ್ಡಾಯ ನಿಯಮ ಪಾಲನೆ ಮಾಡುವಯಿಂಜತ್. ಆಚೇಂಗಿ, ಇಂದ್ ಈ ಶಿಕ್ಷಾ ವಿಧಾನ ಕಯ್ಯಲೆ. ದೇಶತರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಎಣ್ಣುವಾನ ನಂಗ ಬೋಂಡಿಯಾಂಗೂ, ಬೋಂಡತಲ್ಲಿಕೂ ಬಳಸಿಯಂಡ್ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ ಧಕ್ಕೆ ಕೊಂಡ ಬಂದಂಡತ್.

ಆನಗುಂಡ್, ನಂಗಡ ಉಡ್‌ಪ್-ತೊಡ್‌ಪಾರ ವಿಚಾರತ ಇಕ್ಕ ಉಳ್ಳ ಒರೇ ಬಟ್ಟೆ - ಅದ್ ಪ್ರಶಂಸಾ ವಿಧಾನ. ಅಲ್ಲೇಂಗಿ ಪೋಸಿಟಿವ್ ಅಪ್ರೋಚ್. ಅದೂ ಕೂಡ ಒರ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಬಳಕೆಕ್ ಕೊಡಬರಂಡು. ಈ ಮಿತಿ ಎನ್‌ಂಗ್‌ಣ್ಣಕ, ಊರ್‌ನಾಡ್‌ಲ್ ನಡ್‌ಪ ನಮ್ಮೆ ನಾಳ್, ಅಂಬಲತಲೆಲ್ಲ ಕೊಡವ ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲತೆ, ಬೋರೆ ಜನಾಂಗವೂ ಇಪ್ಪ. ಅನ್ನತಲ್ಲಿ ಈ ಮೆಚ್ಚಿಗೆ ವಿಧಾನ ಸಾಧ್ಯ ಇಲ್ಲೆಲ. ಕೊಡವ ಮಂಗಲ, ಕುಂಞಾಕ್ ಪೆದ ಇಡುವೊ - ಇನ್ನತಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಈ ಮೆಚ್ಚಿಗೆ ವಿಧಾನ ಬಳಸುವಕ್ ಸಾಧ್ಯ ಉಂಡ್. ಇದ್‌ಂಡ ಕ್ರಮ ಇನ್ನನೆ ಪಾಲನೆ ಮಾಡಲು.

- 1) ಮಂಗಲತರ ಮನೆಲ್ ಸರಿಯಾನ ಕೊಡವ ಉಡಪ್ಪಾಲ್ ಬಂದ ಆಣ್ಕೂ, ಪೊಣ್ಣ್ ಕೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಜಾಗತ್ ಅಳತ್‌ವಕುಳ್ಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಂಡು. (ವಿ.ಐ.ಪಿ. ಸೀಟ್‌ರನ್ನೆಕೆ)
- 2) ಇಕ್ಕ ಮಂಗಲ ಎಲ್ಲಾ ಸಮಾಜತ್‌ಲೇ ನಡಪಾನಗುಂಡ್, ಬಲ್ಯ ಹಾಲ್ ಇಪ್ಪ. ಈ ತರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕಷ್ಟ ಅಲ್ಲ.
- 3) ಎಲ್ಲಾ ಮಂಗಲ ಮಂಟಪತೂ ಅಲ್ಲಿಯತ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಕಾರ ಒರ್ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಜಾಗತ್ "ಸಂಪ್ರದಾಯ ಉಡಪ್ಪಾಕಾರಕ್ ಮಾತ್ರ" ಎಣ್ಣುವ ಖಾಯಂ ಬೋರ್ಡ್ ತೂಕಿತ್ ಅಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಂಗೇಂಗಿ ಸೀಟ್‌ನ ಕೇರ ಕೆಟ್ಟಿತ್ ವಿಂಗಡನೆ ಮಾಡಿತ್ ಬೆಕ್ಕಂಡು. ಅಲ್ಲಿ ಶುದ್ಧ ಕೊಡವ ಉಡಪ್ಪ್ ಇಟ್ಟ ಬಂದ ಆಣ್, ಪೊಣ್ಣ್ ಕೂ ಮಾತ್ರ ಅಳಪ ಅವಕಾಶ ಇರಂಡು. ಕೊಡವ ಉಡಪ್ಪಾಕಾರ ಬೋರೆ ಜನಡ ಕೂಡ ಮೇಂಗಲು. ಆಚೇಂಗಿ ಆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಉಳ್ಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಉಡಪ್ಪ್ ಇಲ್ಲತವು ಬಪ್ಪಕಯ್ಯ.
- 4) ಆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಉಳ್ಳಲ್ಲಿ ಒರ್ ಪ್ಲೇಟ್‌ಲ್ ಬಿಸ್ಕೆಟ್ ಕಾಫಿ ಬೆಚ್ಚಿತಿರಂಡು. ಅದ್ ಅಯಿಂಗಕೋರ್ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಗೌರವ.
- 5) ಲಗ್ನ ಪತ್ರಿಕೆಲ್ ಆಡಿಲೋರ್‌ಗೆರೆ- "ಪದ್ಧತಿರ ಉಡಪ್ಪುಕಾರಕ್ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಏರ್ಪಾಡ್ ಮಾಡಿತ್" (Reserved Seats for Customary dresses arranged)- ಇನ್ನನೆ ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡ್‌ಚಿಡಂಡು.
- 6) ಉಂಬಕಳಪಲ್ಲಿಯೂ ದಂಡ್, ಮೂಂದ್ ಬೆಂಚಿನ ಚೆನ್ನ ಮರೆ ಕೆಟ್ಟಿರುವಂಜಿ ತಿರ್‌ಚಿ ಬೆಚ್ಚಿತ್ ಕೊಡವ ಉಡಪ್ಪಕಾರ ಮಾತ್ರ ಅಳಪನೆಕೆ ಮಾಡಂಡು.
- 7) ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕಂಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಲ್ ಬೊಳಂಬುವಯಿಂಗಳೂ ಮಂಡೆಕ್ ಚೌಕ ಕೆಟ್ಟಿತ್ ಪದ್ಧತಿ ಪೋಲೆ ಬೊಳಂಬಂಡು.
- 8) "ಬಫೆ"ಲ್ ಮೇಲೆ ಬುದ್ದಂಡ್ ಬೋಟೆ ನಾಯಿಯಳೆನೆಕೆ ನುಗ್ಗುವದೂ ಅಯಿಂಗಕ್ ತಪ್ಪುವ.
- 9) ಆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡ್‌ನಲ್ಲಿ, ಮನೆರ ಕೊರವಕಾರ ಕೊರವಕರತಿ ಬಂದಿತ್ ತಕ್ಕ ಪರಚಿಟ್ಟಿತ್ ವಿಶೇಷ ತಕ್ಕಾರ ಮಾಡಂಡು. ಅಕ್ಕ ನಾನಾ ಕುಪ್ಪೆಚೇಲೆಲ್ ಬಂದದ್ ಸಾರ್ಥಕ ಆಚೇಂದ್ ಬಂದವಂಡ ಗೌರವ ಜಾಸ್ತಿ ಆಪ.
- 10) ವೀಡಿಯೋ ಕವರೇಜ್ ಉಳ್ಳಲ್ಲಿ ಕೊರವಕಾರ ಕೊರವಕರತಿ ಎಲ್ಲ ಈ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಉಡಪ್ಪಾಕಾರಡ ಸಭೆಲ್ ನಿಂದಿತ್ ವೀಡಿಯೋ ಕವರ್ ಮಾಡಂಡು.

- 11) ಕುಪ್ಯಚೇಲೆಕಾರ ಬೋರೆ ಉಂಬಕ್ಕಳಕಲು, ಬೋಂಡಿಕೆ ಬಫೆಕೂ ನುಗ್ಗಲು. ಆಚೇಂಗಿ ಅಯಿಂಗಡ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಲ್ ಮಾತ್ರ ಬೋರೆ ಜನ ನುಗ್ಗುವಕಾಗ. ಇದ್ ಅಯಿಂಗಕೋರ್ ವಿ.ಐ.ಪಿ. ಸತ್ತಾರ ಕ್ಕಾಟ್ವಾನೆನೆಕೆ.
- 12) ಇನ್ನನೆ, ಬೋರ್ಡ್ ಎಳ್‌ದುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿನ ಕಲ್ಯಾಣಮಂಟಪಕಾರ ಕೊಡವಡ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಲ್ ಮಾಡಂಡು. ಈ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಮಂಗಲ ಕಯಿಪಯಿಂಗಕ್ ಬುಟ್ಟಕ ನಲ್ಲದಲ್ಲ.
- 13) ಮಂಗಲ ಕಾಗದತ್ ಮಾತ್ರ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಂದ್ ಕಾಟಡ್ - "ಭಟ್ಟಿ ಮರ್ಯಾದಿ ಇಲ್ಲೆ" "ಊರ್ ಕೂಡುವದ್ ಇಲ್ಲೆ" ಇನ್ನನೆಲ್ಲ ಇಕ್ಕ ಎಳ್‌ದುವದೇ ಉಂಡಲ್ಲಾ....?
- 14) ಇನ್ನನೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಂಡೂಂದ್ ಅಖಿಲ ಕೊಡವ ಸಮಾಜಕಾರ ಎಲ್ಲಾ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂಟಪಕಾರಕೂ ಓರಂದ್ ವಿನಂತಿ ಅಯೆಕಂಡು.
- 15) ಸುರೂಲ್ ಪ್ರತಿ ಮಂಟಪತ್ ನಡಪ ನಾಲಂಜಿ ಮಂಗಲತ್ ಆಯಾ ಕೊಡವ ಸಮಾಜತ್‌ರ ಮೂಂದ್ ನಾಲ್ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಕಾರಳೇ ಮಿಂಗಳಕ್ ನಿಂದಿತ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕಾಟ ಕೊಡ್‌ಕಂಡು. ಮಂಗಲ ಮನೆರ ಕೊರವಕಾರಂಗೇ ಇದ್‌ನ ಬುಟ್ಟಿರುವಕಯ್ಯ. ನಾಲಂಜಿ ಮಂಗಲ ಆನ. ಪಿಂಗಳ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ತನ್ನಾಲೆ ಪ್ರಚಾರ ಆಪ.
- 16) ಇನ್ನನೆ ಸಂಪ್ರದಾಯವಾದಿಯಕ್ ಕಾಟ್‌ನ ಗೌರವತ್‌ರ ವರದಿನ ಸಮಾಜ ಮುಖಂಡಂಗ ಕೊಡವ ಪತ್ರಿಕೆಲ್ ಪ್ರಕಟಪಡ್‌ತಂಡು, ಅಕ್ಕ ಪ್ರಚಾರ ಆಪ.

ಚಾವ್ ಮಾದತ್‌ಲೆಲ್ಲ ಕೊಡವ ಸಂಪ್ರದಾಯ ದಾರೂ ಬುಟ್ಟಿತಿಲ್ಲೆ. ಮಂಗಲತ್ ಮಾತ್ರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನತ್‌ರ ಕೊರತೆಲ್ ಬುಟ್ಟಿಂಡ್ ಬಂದಿತ್.

ಬಲ್ಯ ಬಲ್ಯ ಮೂಪಂಗ ಸೂಟ್ ಬೂಟ್‌ಲ್ ಬಂದಿತ್ ವಿ.ಐ.ಪಿ. ಸತ್ತಾರ ಪಡ್‌ಂದ್‌ರುವ. ಅಕ್ಕ ಸಾಧಾರಣ ತೋಯಂಗ ಕುಪ್ಯಚೇಲೆಲ್ ಬಂದವನ ತಕ್ಕಾರ ಮಾಡುವವನೇ ಇಪ್ಪ್‌ಲೆ. ಅದ್‌ಂಗ್ ಮಡ್‌ಚಿತೂ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಉಡ್‌ಪ್‌ನ ಇಡುವಕ್ ಮಡಿಪವು ಪೆರ್ತ್ ಉಂಡ್. ಆನಗುಂಡ್, ಸಂಪ್ರದಾಯ ಉಡ್‌ಪ್‌ಕ್ ಗೌರವ ಕೊಡ್‌ಪಂಥ ವಿಶೇಷ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವದೊಂದೇ ಸರಿಯಾನ ಬಟ್ಟೆ.

ನಾಕ್ ಕಾಂಬನೆಕೆ ನಂಗಡ ಪೊರ್‌ಪಾಡ್‌ನ ಕಾತ್ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವಕ್ ಇದ್ ಒರೇ ವಿಧಾನ ಅಲ್ಲತೆ, ಏದೇ ವಿಧತ್‌ರ ಬಲತ್ಕಾರ ಏರುವದ್ ಇಂದೇತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಲ್ ನಲ್ಲ ಫಲಿತಾಂಶ ಕ್ಕಾಟ್ಟುವಕಿಲ್ಲೆ.

ಕೊಡವ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಬೊಳಚೆಕ್ ಪೊಣ್ಣಾಳಡ ಪಾತ್ರ

ಕೊಡವ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಜಗತ್ತ್ಲೇ ಕೇಳಿ ಪೋನದ್. 18ನೇ ಶತಮಾನತ್ಂಜಿ ಇಪ್ಪರ ಭಾರತಕ್ ಬಂದ ಪ್ರಪಂಚತ್ ಬೋರೆ ಬೋರೆ ಜನಾಂಗಕಾರ ಕೊಡವಡ ಆಚಾರ-ವಿಚಾರ, ತಕ್ಯಾಬಾಕ್, ಬೆಂದು ತಕ್ಕಾರ, ಸತ್ಯನೀತಿ ಧರ್ಮತ್ ಬೀವನ, ವಿಧಾನ, ಸಮಾಜತ್ ಹಿಡಕಟ್ಪಲ್ ಒಂದಾಯಿ ಬಾವ ಕ್ರಮತ್ನೆಲ್ಲ ನೋಟಿತ್ "ಇನ್ನತೋರ್ ಮೇಲ್ಟಟ್ಟಿತ್ ಸುಸಂಸ್ಕೃತ ಜನಾಂಗ ಬೋರೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಂಬಕ್ ಕ್ಕಟ್ಟುಲೆ"ಂದ್ ಎಳ್ವೆದಿ ಬೆಚ್ಚ ದಾಖಲೆ ಇಂದೇಕೂ ಉಂಡ್.

ಕೊಡವ ಸಂಸ್ಕೃತಿನ ಪ್ರತಿಬಿಂಬ್ಚಿಡುವ ಮೂಂದ್ ಅಂಶ ಎಣ್ಣೆನಕ - ಕೊಡವ ಪೆದ, ಕೊಡವ ತಕ್ಯಾ ಪಿಂಞ ಕೊಡವ ಪೊರಪಾಡ್. ಕೊಡವ ತಂಗಡ ಮನೆ ಪೆದತ್ನ ಮಾತುವಕ್ ಕಯ್ಯತಾನ ಗುಂಡ್ ಅನ್ನನೇ ಬೆಚ್ಚಂಡಿತ್. ಆಚೇಂಗಿ ಕೊಡವ ಆಳ್ ಪೆದ ಇಂದ್ ಕ್ರಿಸ್ತಾನಿ ಪೆದ, ಮುಸಲ್ಮಾನ ಪೆದ ಅಲ್ಲತೆ ಇಕ್ಕಿಕ್ಕಿ ಟಿಬೇಟಿ ಪೆದ ಇಟ್ಟವಲ್ಲಿಕ್ ಎತ್ತಿಪೋಯಿತ್. ಅನ್ನನ ಕೊಡವ ಮಕ್ಕಕ್ ಕೊಡವ ತಕ್ಯಾ ಪಡ್ಪಾಚಿಡುವದೇ ಇಣಾ ಕೇಡ್ಂದ್ ಗೇನ ಮಾಡಿತ್, ತಾಂಡ ಊರ್ನಾಡ್ಕಾಡ್, ಬೆಂದು ಚಾಚಿರಲ್ಲಿಕಾಡ್ ಚೆರಿಯ ಮಕ್ಕಳ ಅಯಿಕತೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸಮಾಜತ್ ಸಂಪರ್ಕತ್ಲೇ ತಾಂಡ ಮಕ್ಕ ಬೊಳೆಯಂಡು ಎಣ್ಣುವ ದುರಭಿಮಾನ ಕೊಡವಡಲ್ಲಿ ಬಂದದೋರ್ ದುರಂತ. ಅನ್ನನ ಕೊಡವ ಪೊರಪಾಡೂ ಮರೆಯಾಯಂಡುಂಡ್.

ಎಕ್ಕ ನಂಗಡ ಜನಾಂಗತ್ ಮಕ್ಕ ನಂಗಡ ಜನಡ ಕೊಡ ಕೊಡುವ ಅವಕಾಶ ತಪ್ಪಿ ಪೋಪ ಅಕ್ಕ ಕೊಡವ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ನಾಶ ಆಪ. ಈ ತರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ನಾಶ ಮಾಡಿಯವನ್ನತ ಜನ ಪ್ರಪಂಚತ್ಲೇ ಕೊಡವಳಲ್ಲತೆ ಬೋರೆ ಏದ್ ಜನಾಂಗತ್ಲೂ ಕಾಂಬಲೆ. ಇದ್ ಕೊಡವಡ ಅಭಿಮಾನ ಶೂನ್ಯತೆ.

ಈ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪಥನ ಆಪಾನ ಇನ್ನನೆ ಬುಟ್ಟುಟಕ ಚೆನ್ನಂಗೇ ಕಾಲತ್ಲೇ ಈ ಚೆರಿಯ ಜನಾಂಗತ್ ಪೆದವೇ ಇಲ್ಲತಾಯಿ ಪೋಪ.

ಕೊಡವ ಸಂಸ್ಕೃತಿನ ಕಾತ್ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಪೊಮ್ಮಕ್ಕಡ ಪಾತ್ರ ದುಂಬಾ ಪ್ರಧಾನವಾನದ್. ಏದ್ ಓರ್ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕ್ರಾಂತಿಯಾಡ್ ಅದ್ ಪೊಣ್ಣಾಳಳಗುಂಡ್ ಬೆರಿಯ ಬೆರಿಯ ಕಾರ್ಯ ರೂಪಕ್ ಬಪ್ಪಂದೆಣ್ಣಿ ವಾಂಗ್ ಪೆರ್ತ್ ಉದಾಹರಣೆ ಉಂಡ್. ನಂಗಡ ಪೆಂಡೇತ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪರಂಪರೆನ ಪೊಣ್ಣಾಳ್ ದಂಡ್ ತರತ್ಲೇ ಕಾತ್ ರಕ್ಷಣೆ

ಮಾಡಲು. ಒಂದ್ ತಾಂಡ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯತ್‌ಲ್ ದಂಡನೆ ಪೊಣ್ಣಾಳಡ ಸಂಘಟನೆರ ಮೂಲಕ.

ಇಂದ್ ಪ್ರತಿ ಊರ್‌ಲ್ ಕೊಡವ ಸಮಾಜ ಸ್ಥಾಪನೆ ಆಯಿತ್. ಪ್ರತಿ ಕೊಡವ ಸಮಾಜತ್‌ರ ಆಶ್ರಯತ್‌ಲ್ ಓರಂದ್ ಪೊಮ್ಮಕ್ಕಡ ಸಂಘಟನೆ ಅವಶ್ಯ ಉಂಡ್. ಈ ಪೊಣ್ಣಾಳಡ ಸಂಘಟನೆರ ಉದ್ದೇಶ ನಂಗಡ ವರೆಯಾಯಂಡುಳ್ಳ ಸಂಸ್ಕೃತಿನ ಕಾಪಾಡುವದಾಂಡು. ಏದೇ ಜನಾಂಗ ಆಕಡ್, ಅಯಿಂಡ ಧಾರ್ಮಿಕ ಪರಂಪರೆನ ಬುಟ್ಟಕ ಆ ಜನಾಂಗ ಬೇರಿಲ್ಲತೆ ಮರ ಆಯಿಪೋಪ. ಆನಗುಂಡ್ ಕೊಡವತಿಯ ತಂಗಡ ಮಕ್ಕಕ್ ಕೊಡವಡ ಧರ್ಮ ಎಣ್ಣೊನಕ, ಗುರು ಕಾರಣಂಡ ಭಕ್ತಿ, ಕಾರಣಂಗ್ ಕೊಡಪ. ಊರ್‌ರ ನಮ್ಮೆನಾಳ್, ಇಂತಾಂಗ್ ಕೂಟಿಯ ಪೋಯಿತ್ ಮಕ್ಕಕ್ ಸ್ವಜಾತಿ ಪ್ರೇಮ ಪುಟ್ಟುವನ್ನಕೆ ಮಾಡಂಡಿಯದ್ ಇಂದೇತ್‌ರ ಅವಶ್ಯಕತೆ.

ಕೊಡವ ಪೊಣ್ಣಾಳ್ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಬೊಳಚೆಕ್ ಎನ್ನೆಲ್ಲ ಮಾಡಂಡು? (1) ಪೊಣ್ಣಾಳ ಪ್ರತಿ ಊರ್‌ಲ್ ಕೊಡವೊದ್ದಾರ ಸಂಘ ಮಾಡಿಯವಂಡು. (2) ಕೊಡವಡ ನಮ್ಮೆನಾಳ್, ಮಂಗಲ ಮುಂಜಿಲೆಲ್ಲ ಕೊಡವಡ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಪುಟ್ಕರಕಿರೇ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ ಕೊಡಪಕ್ ಪೊಣ್ಣಾಳಡ ಮನಸ್‌ನ ತಿರ್ಕಂಡು. (3) ಪೆತ್ತವಳ ನೋಟುವಕ್ ಏದ್ ಮನೆ ಕೇಪೋಡ್ ಅಲ್ಲಿ ಕುಂಇಕ್ ಇಕ್ಕತಜನಳೆನ್ನಕೆ ಪಿರಾಂದ್ ಪೆದ ಇಟ್ಕರತಿ. ಕೊಡವ ಪೆದೇ ಇಡೀಂದ್ ಮನಸ್ ತಿರ್ಕಂಡು. ಕೆಲವು ಹೇಸಿಕೆ ಪೆದತ್‌ರ ಕೆಟ್ಟ ಪರಿಣಾಮತ್‌ನ ಎಣ್ಣಂಡು. (4) ಕುಂಇಕ್ ಪೆದ ಇಡುವ ಸಮಾರಂಭತ್‌ಲ್ ಕೊಡವ ಪೆದೇ ಎಲ್ಲಾರು ಇಡಂಡುಂದ್ ಚೆರಿಯ ಬೋರ್ಡ್ ತೂಕಂಡು. ಅನ್ನನೇ ಆ ಕುಂಇ ಪೆದ ಎಂತದ್ ಎಲ್ಲಾರು ಗೊತ್ತಾಪನ್ನಕೆ ಜೋರ್‌ಲ್ ಎಣ್ಣಂಡು. (5) ತಾಂಡ ಮಕ್ಕ ಮರಿ, ಸಾಲ್ ಸಂತಾನಗಾರಳೆಲ್ಲ ಕೊಡವ ಪೊರಪಾಡ್‌ಲೇ ಪೋಪನ್ನಕೆ ಮನರ ಯಜಮಾನಿ ನೋಟಿಯವಂಡು. (6) ಕೊಡವ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಾರಂಭತ್‌ಲ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕಳಿ ಕಳಿಕತೆ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪರೆಯತಿ. ಎಲ್ಲಾರೂ ಕೊಡವ ತಕ್ಕಾಲೇ ಪರೆಯನಾಂದ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪಿರಾಂದಿಯಕ್ ಗುಟ್ಪಲ್ ಎಣ್ಣಂಡು. (7) ಮನೆಕ್ ಬಂದ ಪೆರಿಯ ಕೊಡವಂಡ ಕಾಲ್ ಪುಡಿಪಕ್ ಪೊಣ್ಣಾಳ್ ಕಡ್ಡಾಯ ಪಡಪ್‌ಚಿರಂಡು. (8) ಕೊಡವ ಮಹಾ ಪುರುಷಂಗಡ ಕಥೆನ ಚೆರಿಯ ಮಕ್ಕಕ್ ಎಕ್ಪೋಲು ಎಣ್ಣೆ ಕೊಡ್ಕಂಡು. (9) ಕೊಡವಡ ಬಾಳೊಪಾಟ್‌ರ ಕೇಪಟ್ನ ಕೊಡವಡ ಮನೆ ಮನೆಕ್ ಎತ್‌ಚಿಟ್ಟಿತ್, ಕೊಡವ ಪಾಟ್‌ನ ಮಕ್ಕ ಕೇಟಿತ್ ಅದ್‌ಂಡ ಜೋದರಿವನ್ನಕೆ ಮಾಡಂಡು. (10) ಪಂಡೇತ ಕೊಡವಡ ಸಾಧನೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ - ಇಕ್ಕತ್‌ರ ಕೊಡಗ್‌ರ ಪಿಂಇ ಕೊಡವ ಸಮಸ್ಯೆ ಎಂತಂದ್ ಪ್ರತಿಯೋರ್ ಅವ್ವ ತಾಂಡ ಕುಂಇಕ್ ಎಣ್ಣೆ ಕೊಡಕಂಡು. ಅಕ್ಕ ಆ ಕುಂಇಕ್ ನಂಗಡ ಪರಂಪರೆಲ್ ಅಭಿಮಾನ ಪುಟ್ಟುವ. (11) ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪಿಂಇ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಬೋರೆ ಬೋರೆ ಅಲ್ಲ. ಅದ್‌ನಗುಂಡ್ ಮಕ್ಕಕ್

ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಿ ಕೊಡಪದ್ ಅವ್ವಂಗಡ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯ ಅಂಡು. (12) ಕೊಡವ ಮಕ್ಕಳ ಕೊಡಗಾರ ಮೂಲೆ ಮುಟ್ಟಲ್ ನಡಪಂತ ನಮ್ಮ ನಾಳ್ಕ್ ಅಯೆಪದ್ ಅವ್ವಂಗಡ ಕರ್ತವ್ಯ ಅಂಡು. ಅನ್ನನೆ ಅಯಿಪಾನಗುಂಡ್ ಮಕ್ಕಡ ಬುದ್ಧಿ ಪಾಳಾಪಾಂದೆಣ್ಣುವ ಅವ್ವಂಗಕ್ ಮಕ್ಕಡ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನ ಗೊತ್ತೇ ಇಲ್ಲೇಂದ್ ಒತ್ತವಂಡು. (13) ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸಂದರ್ಭ ಉಂಡೊ ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಕಾಲತ್ಲ ಒಮ್ಮೇಂಗಿ ತಾಂಡ ಮಕ್ಕಳ ಕೊಡ್ ಕುಟುಂಬತ್ (Joint family)ಲುಳ್ಳ ಬೆಂದ್ಕಡಲ್ಲಿ ಬುಡಂಡು. ಇದ್ ಅವ್ವಂಗಡ ಕರ್ತವ್ಯ. (14) ಪೇಟೆ ಪಟ್ಟಣತ್ಲೇ ಇರಡ್, ನಾಡ್ಲೇ ಇರಡ್ ಮನೆಕ್ ಓರ್ ಕೊಡವ ಬಪ್ಪಕ ಚೆಂಬುಲ್ ನೀರ್ ಬೆಪ್ಪ ಪದ್ಧತಿ ಕೊಡವತಿಯ ಸುರುಮಾಡಂಡು. ಎನ್ನಂಗ್ಂದೆಣ್ಣಾನಕ ತಂಗಡ ಮಕ್ಕಕ್ ಆ ಪದ್ಧತಿರ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಅನುಭವ ಕೊಡಪಕ್. (15) ಇಂದ್ ಮನೆಕ್ ಬಂದಂವನ ಬಂದಿರಾಂದ್ ಕೇಪದಾಡ್, ಪೋಪಕ ನಾ ಪೋಯಿತ್ ಬಪ್ಪೇಂದ್ ಎಣ್ಣುವದಾಡ್ ಕಣ್ಣೇ ಕಾಂಬ್ಲೆ. ಬಪ್ಪಕ 'ಹಾಯ್'ಂದೂ ಪೋಪಕ 'ಬಾಯ್'ಂದೂ ಆಯಿ ಪೋಯಿತ್. ಇದ್ನೆಲ್ಲ ಪಡ್ಪಾಚಿರುವದ್ ಪೋಣ್ಣಾಳಡ ಕರ್ತವ್ಯ. (16) ಮಂಗಲತ್ಲ ನೀರೆಡ್ಪಲ್ಲಿ ಇಕ್ಕ ನಡಂದಂಡುಳ್ಳ ಪಿರಾದ್ ಕಳನ ನಿಪ್ಪಾಚಿರುವಕ್ ಪೋಣ್ಣಾಳ್ನಗುಂಡ್ ಸಾಧ್ಯ ಉಂಡ್. ಅಲ್ಲಿ ಆಣಾಳ್ ಎಡೆಕ್ಳೆಂಜಕ ಜಗಳ ಬಕ್ಕಣ ಆಪ.

ಅರೆಗಂಟೆ ಮೂಡಿನ ತಡ್ತಂಡ್ ಅಡಿ ತಾನ್ ಪಿಂಞ ಸುತ್ತು ಮುತ್ತು ಬೋರೆ ಪೋಣ್ಣಾಳ್ ಮೂಡಿಯಳ ಜಾಗ ಕಾಲಿ ಮಾಡ್ಚಿರಂಡು. ಪೋಣ್ಣಾಳ್ ಮೂಡಿಯ ನೋಟ್ಲೆಂಗಿ ಈ ಹೆಂಡಕುಡ್ಕ ಆಟ್ಕಾರಕ್ ಆಟ್ ಬಪ್ಪದುಂಡ್? ಇದ್ನೆಲ್ಲ ಪೋಣ್ಣಾಳಡ ಸಂಘಟನೆಲ್ ಮಾಡಂಡು. ಇಕ್ಕತ ಬಪ್ಪೆ ಊಟ ನಿಪ್ಪಾಚಿಟ್ಟಿತ್ ಪತ್ತಿಲ್ ಅಳ್ಪಾಚಿಟ್ಟಿತ್ ಬಳಂಬುವ ಏರ್ಪಾಡ್ನ ಕೊಂಡ ಬಪ್ಪಕ್ ಪೋಣ್ಣಾಳ್ ಮಿಂಞಾಕ್ಳಿಯಂಡು.

ಇನ್ನನೆ ನಾಶತ್ ಬಟ್ಟೆ ಪುಡ್ಚಿ ಕೊಡವ ಸಂಸ್ಕೃತಿನ ಬೋಳತುವಕ್ ಪೋಣ್ಣಾಳ್ ಮಿಂಞಾಕ್ಳಿಯಂಡು. ಕೊಡವಡ ನೇರಾನ ಮೂಂದ್ ಪೂಜೆ, ಕೊಡವ ಪೆದ ಇಟ್ಟಿಪೊ, ಕೊಡವ ತಕ್ಕೇ ಪರವೊ ಪಿಂಞ ಕೊಡವ ಪೊರಪಾಡ್ಲಿಪ್ಪೊ. ಇದ್ಂಡ ಪೂಜಾರಿಯ ಕೊಡವತಿಯಳಾನಕ ನಂಗಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮಂಡನೇತಲು.

ಕಾರ್ಯಪ್ಪಂಜಂಡ ಮನೆಲ್...

1980ನೇ ಇಸವಿಲ್ ನಡಂದದ್. ಡಾ| ಐ.ಮಾ. ಮುತ್ತಣ್ಣ ನಾಕ್ ಕಾಗದ ಎಳ್‌ದಿತ್ ಕಾರ್ಯಪ್ಪಂಜನ ಕಂಡಿತ್ ಓರ್ ಕಾರ್ಬಾರ್ ತೇತಂಡ್ ಬಪ್ಪಕ್ ಕೆಲಸ ವಹಿಸ್‌ಚಿ. ಅಕ್ಕಣೆ ನಾಕ್ ಅಜ್ಜ ದಂಡ್ ಕಾಗದ ಎಳ್‌ದಿತಿಂಜತ್. ಆ ದಂಡ್ ಕಾಗದತ್‌ನೇ "ಪಾಸ್‌ಪೋರ್ಟ್- ವೀಸಾ"ಂದೆಲ್ಲ ಗೇನ ಮಾಡಿಯಂಡ್, 5-10-1980ಲ್ ಮಡಿಕೇರಿ "ರೋಷನಾರ"ಕ್ ಎತ್ತನ. ಓರ್ ತಮಿಳ್‌ಕಾರ ಪೊರಮೆ ಇಂಜತ್. ಓರ್ ಸ್ಲೇಟ್ ಪಿಂಞ ಕಡ್ಡಿ ತಾತ್. ಆ ಸ್ಲೇಟ್‌ಲ್ ನಾಡ ಅಡ್ರೆಸ್ ಎಳ್‌ದ್‌ಚಿಟ್ಟಿತ್ ಒಳ್‌ಕ್ ಕೊಂಡ ಪೋಚಿ. ಕೂಡೆನ್ನೆ ಅಜ್ಜ ಪೊರಮೆ ಬಾತ್. ಮೂಂದ್ ಕುರಿ ಕಾಲ್ ಪುಡ್‌ಚ. ಪರಿಚಯ ಮಾಡುವಕ್ ಅಯಿಂಗ ನಾಕ್ ಎಳ್‌ದ್‌ನ ಕಾಗದತ್‌ನೇ ಕಾಟನ.

ಅಜ್ಜ ನನ್ನೊಮ್ಮೆ ಕಣ್ಣ್ ಮೊಟ್ರ್‌ಚಿಟ್ಟಂಡ್ ನೋಟ್‌ಚಿ. ಆ ನೋಟಲ್‌ಕೇ ನಾಡ ಅಪ್ಪಗಂಧ ಅಳನನ್ನಕೆ ಆಚಿ. "ಇದೆನ್ನೆ ನಾಡ ಮನೆ ಹೋಟೇಲ್‌ಂದ್ ಗೇನ ಮಾಡಿತುಳ್ಳಿಯಾ...? ಇಚ್ಚ ನೇರಕ್ ಬಪ್ಪಕ್ ನೀಕ್ ಪರ್ಮಿಷನ್ ದಾರ್ ತಂದಿಯೆ...? ಇನ್ನೆ ನನ್ನ ಬಾಯಿ ಎಡ್‌ಪಕ್ ಬುಡತೆ ಜೋರ್ ಮಾಡ್‌ಚಿ.

ನಾಕ್ ಪೋಡಿಯೂ ಆಚಿ. ಚೆಡಿಯೂ ಬಾತ್. ಬಯ್ಯಕೇ ಪೋಯಿರಡಾಂದ್ ಗೇನ ಮಾಡ್‌ನ. ಅದ್‌ಂಗೂ ಧೈರ್ಯ ಬಂದ್‌ಲೆ. ಕಯ್ಯುವಚ್ಚಕ್ ಬಜ್ಜರುವಂಜಿ "ಒಳ್‌ಕ್ ಬಾ"ಂದ್ ಕೂಟಿಯಂಡ್ ಪೋಯಿತ್ ಅಳ್‌ಪ್‌ಚಿಟ್ಟಿತ್. "ಟೀ ಕುಡಿಪಿಯಾ, ಕಾಫಿ ಕುಡಿಪಿಯಾ"ಂದ್ ಕೇಟತ್. ನೀಡ ಬೈಗಳೇ ಮದಿ, ಇಂಞೊಂದು ಬೋಂಡಾಂದ್ ಮನಸ್ಸಲೇ ಗೊಣಗಿಯಂಡ್, "ಟೀ ಕುಡಿಪಿ"ಂದೆಣ್ಣನ.

ಅರೆಬೊಡಿಯಾನ ನರಿನನ್ನಕೆ ಕಳ್‌ಚೆ ಅಜ್ಜ, ಸಾಧು ಪಯ್ಯುರನ್ನೆಕೆ ಬದ್‌ಲಾಯಿರ್‌ತ್. "ನೋಟಪ್ಪ... ನಾಡಲ್ಲಿಕ್ ಬೋರೆ ಬೋರೆ ಜನ ಬಂದಂಡಿಪ್ಪ. ಇಂದ್ ಬಪ್ಪಿಂದೆಣ್ಣನಯಿಂಗ ಬಪ್ಪಲೇಂದ್ ಇಕ್ಕ ಟೆಲಿಗ್ರಾಂ ಬಾತ್. ಅಯಿಂಗ ಬಂದಿತಿಂಜಕ.... ನೀನ್ ಪೊರಮೆ ನಿಪ್ಪಕಿಂಜಿಯಾ? ನೀಡ ನೇರೋ ಪಾಳ್. ಮನೆರ ಪಾರಗಾರನನ್ನೆಕೆ ಪೊರಮೆ ನಿಂದಕ ನೀಡ ಬೆಲೆಯೂ ಪಾಳ್. ಇಂಟರ್‌ವ್ಯೂ ತಂದ್‌ಲೇಂದ್ ನನ್ನ ಬಜ್ಜಂಡೂ ಪೋಪಕಿಂಜಿಯ. ಆನಗುಂಡ್, ಮಿಂಞಲೇ ಕಾಗದ ಎಳ್‌ದಿತ್ ಎಚ್ಚ ನೇರಕ್ ಕಾಂಗಲೂಂದ್ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿಯವಂಡು" ಎಣ್ಣಚಿ. ಪೆರ್ತ್ ಆತ್ಮೀಯತೆಲ್ ಅರೆಗಂಟೆ ತಕ್ಕ ಪರಂದತ್.

ಆರ್ ತಿಂಗಳ್ ಬಯ್ಯ ಆ ಮಾದಾರಿ ಜೋರ್ ಮಾಡ್ನ ಜನರಲ್, ಇದೇ ದೇವತಾ ಸ್ವರೂಪಿ ಮನ್‌ಷ್ಯನಾಂದ್ ನಾಕೇ ನಂಬುವಕ್ ಕಯಿಂಜಾಲೆ. ಪೊರಮೆ ಪಟ್ಟಿಕ್ ನನ್ನ ಕೂಟಿಯ ಬಂದಿತ್, ದೂರತ್‌ಲ್ ಕಾಂಬ ಕಾಡ್‌ನ ಕಾಟಿತ್, "ನೋಟ್ ಆ ಕುಂದಾರ ಬರಿಲೆಲ್ಲ ಬಲ್ಯ ಕಾಡ್ ಕಾಂಬಲ್ಲ್ಯಾ, ಅದ್‌ನೆಲ್ಲ ನೋಟುವಕ್ ನಾನ್ ಪೋಯೆ. ದೂರಕ್ ಕಾಡ್‌ರ ಮಾದಾರಿ ಕಾಂಬ. ಅದ್‌ಂಡ ಒಳ್‌ಲೆಲ್ಲ ಬಾಣೆ ಮಾಡಿಟಿತ್. ಅದಲ್ಲೆ ಕೇರಳಕಾರಡ ಸ್ವಾಧೀನ ಉಂಡ್. ಕೊಡವ ಎಲ್ಲ ಮಾರಿತ್ ಪೋಯಿಟಿತ್. ನೀನ್ ಅನ್ನನೆ ಮಾಡಿರ್‌ತೆ", ಎಣ್ಣೆ ಚಿ.

ಮೂಂದ್ ಕುರಿ ಕಾಲ್ ಪುಡ್‌ಚಿತ್, ಹಿಮಾಲಯಕ್ ಸೆರಿಯಾನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವುಳ್ಳ ಅಜ್ಜಂಡ ಶಿಸ್ತುನೋ, ಗುಣತ್‌ನೋ ಗೇನ ಮಾಡಿಯಂಡ್ ಪೊರ್‌ಟ!

ನಾನ್ ಕೊಡವತಿ ಮೂಡಿ, ಕೊಡವ ಬೈಂಬನೇ ಮಂಗಲಾಪಿ....

ಪೊಣ್ಣ್ ನಂದೇಂಗಿ ಆಣ್ ನಂದ್, ಮನ ನಂದೇಂಗೀ ಮನೆ ನಂದ್, ಲೋಕತ್ ಗೆದ್ದ ಬಾಲಂಗಡ ಬೆಂಬಿಲೋರ್ ಪೊಣ್ಣ್ ನನ್ನೆಪು ಇಂಜಿತೇ ಇರೊಂಡು!

ನಾಡ ಪೆದ ಪೂವಮ್ಮ. ನಾಡ ಮನಸ್ಸೂ ಪೂವ್‌ರನ್ನೆಕೆ ಪವಿತ್ರ ಪಿಳ್ಳಾ ತೇನ್ ದುಂಬಿತುಂಡ್! ನಾನೋರ್ ಕೊಡವತಿ. ಕೊಡಗ್‌ರ, ಕೊಡವಡ ನಲ್ಲಾ ಮೆಕಾಯಿತೇ ನಾಕ್ ದೇವ ಈ ಪೊಮ್ಮಾಲೆ ಕೊಡಗ್‌ಲ್ ಜನ್‌ಮ ತಂದಿಯೆ. ಅದಲ್ಲೇಂಗಿ ಮೂಡ್‌ಸೀಮೆಲ್ ಬಡವತಿಯೋ, ತಮಿಳುನಾಡ್‌ಲ್ ಕೊಂಗತಿಯೋ ಆಯಿತ್ ಪುಟ್ಟಿತಿಪ್ಪಕಿಂಜ. ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತ ಪರಮಾತ್ಮ ಗೊತ್ತ್‌ಗುರಿ ಇಲ್ಲತ ಜೀವರಾಶಿನ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿತಿಲ್ಲೆ. ಎಲ್ಲಾ ಸೃಷ್ಟಿಕೂ ಓರ್ ಅರ್ಥ, ಗುರಿ ಬೆಚ್ಚಿತ್ ಸೃಷ್ಟಿ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿತ್. ಅನ್ನನೆ ಇಪ್ಪಕ ಪ್ರಕೃತಿರ ನೇಮತ್ ಬಾಳೊಂಡು. ಇಲ್ಲೇಂಗಿ ವಿರೋಧ ಆಪ.

ಪೂಣ್ ನಾಯಿ ವಡಿಯ ಪೊಣ್ಣ್ ಆಪಾ....? ಕಾಕೆ ಪದ್ಧಕ್ಕೂ ತಂದ್ ಬೆಂದೂರ್ಥ ಆಪಾ? ಕೋಡಂಗೂ ಕೊರಿಯಂಗೂ ಮಂಗಲಾನಕ ಎನ್ನನೆ? ಕೊಡವತಿ ಕೊಡಗ್‌ಲ್ ಪುಟ್ಟಿಯೆ ಕಂಡವನೆ ಮಂಗಲಾಪಕಾಯಿತ್. ಪಾಲ್ ನೀರ್‌ಕಂಜ ಮೇಲ್. ಆಚೇಂಗಿ ಮೀನ್ ಪಾಲ್‌ಲ್ ಬದ್‌ಕುವಾ? ಅದ್‌ಂಗ್ ನೀರ ಬೋಂಡುವಲ್ಲಾ? ಮಂಗಲಾಯಿತ್ ಕೊಡವ ಸಂತತಿ ಬೋಳತಿತ್. ಕೊಡವಳ ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡೊಂಡು ಎಣ್ಣುವ ವಿಶಾಲ ಅರ್ಥತ್‌ರ ಮೀದ, ನಾನ್ ಕೊಡವನ ಮಂಗಲಾಪಕ್ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡ್‌ನಾಂಗ್ ಆಳವಾನ ಗುರಿ ಉದ್ದೇಶ ಉಂಡ್.

ಕೊಡವತಿ ಮೂಡಿಯ, ಕೊರಮನೋ, ಕೊಂಗನೋ ಕೆಟ್ಟಿಯಂಡ್ ಓಡಿ ಪೋನಕ ಕೊಡವ ಬಂಬಂಗಕ್ ಪೊಣ್ಣಾಂಡುವಲ್ಲಾ... ಅಯಂಗ ಪಾಳ ಪರದೇಶಿಯಳ ಕೂಟಿಯ ಬಂದಿತ್ ಸಂಸಾರ ಮಾಡುವ. ಈ ಮಿಶ್ರತಳಿನಗುಂಡ್ ಯುಗಯುಗತ್‌ಂಜ ಪವಿತ್ರವಾಯಿತ್ ಬಾಳಿ ಬದ್‌ಕನ್ ವೀರ ಧೀರಂಗಡ ಸಂತಾನ ಪುಳು ಮುಯಿತ ಮಾಂಗಿರನ್ನೆಕೆ ಆಯಿಪೋಯಿತ್.

ಇಂತಾನೆಲ್ಲಾ ತಡ್‌ತಿತ್ ಕೊಡವಳ ಕಾಪಾಡಿಯವ. ಓರ್ ಆದರ್ಶ ಜನಾಂಗ ಆಯಿತ್ ಕಾಪಾಡಿಯವ ಉದ್ದೇಶಕಾಯಿತ್ ನಾನ್ ಕೊಡವನೇ ಮಂಗಲಾಪ. ನಾನೋರ್ ಕೊಡವಂಡ ಪೊಣ್ಣಾಂಡು. ನಾನೋರ್ ಕೊಡವತಿ ಅವ್ವನಾಂಡು. ಅಪ್ಪಟ ಕೊಡವತಿ

ಮಾಂವಿ, ತಾಯಿಯಾಯಿತ್ ಕೊಡವಾಮೆನ ಪೋತೊಂಡು. ಕೊಡಗರ ಕೇಳಿನ ಲೋಕಕ್ ಪಬ್ಬಚ್ಚೊಂಡು.

ಕೊಡವ ಬಾಲೆಕಾರ ಅಪ್ಪ ನೇಡಾನಾನ ತಿಂದಂಡ್ ಕಾರಲ್ ಸುತ್ತಿಯಂಡ್, ಬಾರಲ್ ಕಳ್ಳಕುಡ್ಚಂಡ್ ಕ್ಲಬ್ಬಲ್ ಇಸ್ಪೇಟ್ ತಟ್ಟಿಯಂಡ್, ಬೆಂಗಳೂರ್, ಮೈಸೂರ್ಲ್ ಸುತ್ತಿಯಂಡ್ ದಿನಕಯಿಪಂತ ಬಟ್ಟೆ ತಪ್ಪನಯಿಂಗ ಅಯಿತ್‌ಂದ್ ಜನ ಪರಿಯುವ. ಕೊಡವ ಬಾಲೆಕಾರಡ ಬದ್‌ಕ್, ನೂಲ್ ತುಂಡ್‌ನ ಗಾಳಿಪಟತ್‌ರನ್ನೆಕೆ ಗೊತ್ತಗುರಿ ಇಲ್ಲತಾಯಿತ್‌ಂದ್ ಎಣ್ಣುವ. ಕೊಡವ ಬಾಲೆಕಾರಕ್ ಶಿಸ್ಟ್, ನೀತಿ, ನೇಮ ಇಲ್ಲತೆ ಪಾಳಾಯಂಡ್ ಉಂಡ್‌ಂದ್ ನಂಗಡ ಪರಿಯವುಪ ಎಣ್ಣುವಾನ ಕೇಟಿಯೆ. ಆಚೇಂಗೂ ಈ ಕೊಡವ ಬೈಬಂಗ ಎನ್ನಂಗ್ ಇನ್ನನೆ ಆಚೇಂದ್ ಕಾರಣ ಕಂಡ್‌ಪುಡ್‌ಚವು ಇಲ್ಲೆ! ಬಟ್ಟೆ ತಪ್ಪನಯಿಂಗಳ ಎನ್ನನೆ ನಲ್ಲ ಬಟ್ಟೆಕ್ ಕೂಟುವೋಂದ್ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟವು ಇಲ್ಲೆ. ಅದ್‌ಂಗಾಯಿತೇ ನಾನ್ ಕೊಡವ ಕ್ಕಣ್ಣನೇ ಬಾಕೆ ಕೂಡುವಿ. ಅದತೂ ಬಾಳ್ ಬದ್‌ಕರ ಅಡ್ಡ ಬಟ್ಟೆಲುಳ್ಳವನೇ ಕೂಡುವಿ! ಅವನ ಸೆರಿ ಬಟ್ಟೆಕ್ ಕೂಟೊಂಡು.

ಬಾಲೆಕಾರಕ್ ಅಪ್ಪವ್ವಂಗಡ ಸೆರಿಯಾನ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಇಪ್ಪುಲೆ. ಅಂಥಾ ಬಾಲೆಕಾರಡ ಮನಸ್ಸಿನ ಅರಂಜಿತ್ ಅವಂಡ ಸಮಸ್ಯೆಕ್ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡ್‌ಪುಲೆ. ಅಂಥ ಮಕ್ಕ ರಕ್ಕರುಡಿ, ಇಸ್ಪೇಟ್‌ಲ್ ತೃಪ್ತಿಪಡುವ. ಇದೆಲ್ಲಾಂಗ್‌ಂಜಿ ಮೀತ ತೃಪ್ತಿನ ಪೊಣ್ಣಾನಯಿಂಗಳ್ ಕೊಡ್‌ತಿತ್ ನಲ್ಲ ಬಟ್ಟೆ ಕಾಟುವಕಯ್ಯುಲಿಯಾ? ಇಂತಾ ಪ್ರಯೋಗಕಾಯಿತೇ ನಾನ್ ಕೊಡವನೇ ಕೂಡುವೋ.

ನಾನ್ ಕೈ ಪುಡ್‌ಚೆ ವಡಿಯ, ಚಾಂದ್, ಬೂಟಿ ಮರ ಕಪ್ಪವನೇ ಆಯಿತಿರಡ್! ನಾನ್ ನೋಟುವಿ, ಅವೋ ಎನ್ನನೆ ಇಂಥಾ ಚಾಲ್‌ಕ್ ಇಳಿಯುವಾಂದ್! ಕಳ್ಳ ಕುಡಿಯನೋ, ಕುದಾರೆ ಜೂಜ್‌ಕಾರನೋ ಆಯಿತಿರಡ್ ನೋಟಿನ, ಅವೋ ಎನ್ನನೆ ಇನ್ನತಾಲೆಲ್ಲಾ ದಿನ ಕಯಿಪಾಂದ್. ನಾಡ ವಡಿಯಂಡ ನಳತ್‌ರನ್ನೆಕೆ ಇಂಜಂಡ್ ಅವಂಡ ತಡಿರ, ಮನಸ್ಸರ ಆರೈಕೆ ಮಾಡಿತ್ ಪ್ರೀತಿ ಪ್ರೇಮತ್ ಗೆಲ್ಲುವಿ, ಅವಂಡ ಜವಾಬ್ದಾರಿಕೆರ ಪಾದಿನ ನಾನ್ ಪೊರ್‌ಪಿ!

ಪೇಟೆ, ಬಾರ್, ಕ್ಲಬ್ಬಲ್ ಕೊಟ್ಟುವ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಸುಖಿಕ್‌ಂಜ ಮೀತ ಸುಖಿ ಶಾಂತಿ ತೃಪ್ತಿನ ಮನಲ್ ಕೊಡ್‌ತಕ ಅದೆನ್ನನೆ ಪೊರ್‌ಮೆ ಪೋಪಾ ನೋಟುವಿ!

ಬೇಲ್‌ನ ಇಂಜಿಕ್ ಕೊಡ್‌ತಂಡ್ ಎನ್ನನೆ ಪೇಟೆ ಸುತ್ತುವಾ, ನೋಟುವಿ, ಜಮ್ಮಾ ಜಾಗ ಮಾರಿತ್ ಎನ್ನನೆ ಮೈಸೂರ್ ಬೆಂಗಳೂರ್ ನಗರತ್‌ರ ಬಾಳ್‌ಕೆತ್ತುವಾ ನೋಟುವಿ! ಜಮ್ಮಾ ಮಾರುವೇಂಗಿ ಮಿಳ್ಳಾ ಅಪ್ಪನವ್ವನ ಪಿಳ್ಳಾ ಪೊಣ್ಣಾನ ಮಾರ್, ಅಲ್ಲಿಂಜ ಮಕ್ಕಳ ಮಾರ್‌ಂದ್ ಹರಪುಡಿಪಿ. ಏದ್‌ಂಗೂ ಬಗ್ಗತ ಪೋಚೇಂಗಿ, ಸಾಮ, ದಾನ, ಭೇದ,

ದಂಡ, ನಾಲ್ ತಂತ್ರತನೋ ಬಳಸುವಕ್ ಮಾತ್ರ ನಾನ್ ಬಯ್ಯಕ್ ನಿಪ್ಪವಳಲ್ಲ!

ನಾನ್ ಕೈಪುಡ್‌ಚಿ ವಡಿಯನ ಓರ್ ಆದರ್ಶ ಕೊಡವನಾಯಿತ್ ಮಾಡೊಂಡು. ಓರ್ ಕಾಣ್ಣಿ, ಓರ್ ಮೂಡಿ ಕುಂಞಿನ ಪತ್ತಿತ್, ಆ ಕುಂಞಿಯಳ ಆದರ್ಶ ಕೊಡವನಾಯಿತೂ, ಕೊಡವತಿಯಾಯಿತೂ ಬೊಳ್‌ತೊಂಡು. ನಾಡ ಮನೆನ ಓರ್ ಆದರ್ಶ ಕೊಡವ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕೇಂದ್ರ ಮಾಡೊಂಡು. ನಾಡ ಮಾಂವ, ಮಾಂವಿನ, ಬಾವ, ಮಚ್ಚಿಣಂಗಳೆಲ್ಲಾ ಪ್ರೀತಿ, ವಿಶ್ವಾಸತ್ ಗೆದ್ದಿತ್ ಪಂಡೇತ ಕೊಡವ ಪದ್ಧತಿ ಪರಂಪರೆಕ್ ಪುನರ್ಜೀವ ಕೊಡ್‌ಕೊಂಡು. ನಾಡ ವಡಿಯನ ನೋಟಿತ್ ಜನ ಗೌರವತ್ ಮಂಡೆ ತಾತೊಂಡು. ನಾಡ ಮಕ್ಕಡ ಏಳಿಗೆ ನೋಟಿತ್ ಊರ್ ಕೇರಿರ ಕೊಡವ ಮಕ್ಕ ಆಯಿನ ಅನುಕರಣೆ ಮಾಡೊಂಡು. ಬಾಯಿ ತೊರ್‌ಂದವೆಲ್ಲಾ ಪೂವಮ್ಮಂಡ ಸಂಸಾರ ಎನ್ನನೆ ಉಂಡ್ ನೋಟಿ, ಅವಡ ಬೇಲ್‌ಲ್ ಬೊಳೆ, ಜಮ್ಮ ಬಾಣೆಲ್ ಮಾಡ್‌ನ ಕಾಫಿತೋಟಿತ್‌ನ ನೋಟಿ, ವಡಿಯನೂ ಪೊಣ್ಣೂ ಬೇಲ್, ತೋಟಿತ್ ಒಂದಾಯಿ ನೈಪಾನ ನೋಟಿ, ಆ ಮನೆಲ್ ಬೆಂದು ತಕ್ಕಾರ ನೋಟಿ, ಮನೆರ ಮಕ್ಕಡ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸತ್‌ರ ಮಟ್ಟಿ ನೋಟಿ, ಒಟ್ಟಾರ ಪೂವಮ್ಮಂಡ ಮನೆಲ್ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಸರಸ್ವತಿ ದಂಡಾಳೂ ಪಡ್‌ಬುದ್ದಿತ್‌ಂದ್ ಪರೆಯೊಂಡು! ಪರ್‌ಂದಕ ಪೋರ, ನಾಡ ವಡಿಯನ ನೋಟಿತ್ ಬೋರಿ ಕೊಡವ ತಂಗಡ ಪರಾವಲಂಬನೆ, ಸಮಾಜ ದ್ರೋಹ ಚಟುವಟಿಕೆ, ಬೋಂಡತ ಒಣ ಜಂಬತ್‌ನೆಲ್ಲಾ ಬುಟ್ಟಿತ್ ಆದರ್ಶ ಕೊಡವಳಾಂಡು. ಅನ್ನನೆ ಮಾಡುವಕಾಯಿತೇ ನಾನ್ ಕೊಡವನೇ ಕೂಡುವೀಂದೆಣ್ಣುವ ಉದ್ದೇಶ.

ಕೊಡವಡಲ್ಲಿ ಇಕ್ಕಿಕ್ಕ ದುಂಬಿಪೋನ ಅನಿಷ್ಟ ಪದ್ಧತಿನ ನೀಕುವಿ. ಪಂಡೇತ ಪದ್ಧತಿಪೋಲೆ ನಾಡ ಮಂಗಲ ಕೈಪ್‌ಚಿಡುವಿ, ಊರ್‌ಕೂಡುವಲ್ಲಿಂಜ ಮಂಗಲ ಇಳಿಯಣೆ ದುಡಿಕ್ಕೊಟ್ಟ ಪಾಟ್‌ಕೇ ಮುಂಬ! ಬಾರ್ ಬಫೆಲ್ ತೆರ್ತ್ ಇಗ್ಗಿರುವಂಜಿ, ಕಾರಿಯಂಡ್, ತೂರಿಯಂಡ್ ಪೋಪಂತ ನೀತಿಕೆಟ್ಟ ಕೊಡವಕೆಲ್ಲಾ ನಾಡ ಮಂಗಲತ್ ಜಾಗ ಇಲ್ಲೆ! ಬಫೆ ಬೆಚ್ಚಿತ್ ಜಡ್‌ಕ್ ಪದ್ ಬೂವನ್ನಕೆ ಮಾಡುಲೆ! ನೀರಡ್‌ಪಲ್ಲಿ ಪದ್ಧತಿಪೋಲೆ ಆಡುವ ಬಾವ ಮಚ್ಚಿಣಂಗೆ ಆಡಡ್, ಕುಶಿಪಡಡ್, ಕಳ್ಳ ಕುಡಚಂಡ್, ಕೀಜಂಡ ಆಡುವಯಿನ ಪಡನೆಟ್ಟಿ ಪುಡ್‌ಚಿ ತಳ್ಳವಕುಳುಳ್ಳ ಪತ್ತ ಮರ್ಯಾದಸ್ಸ ಕೊಡವ ಬಾಲೆಕಾರಡ ಪಡೆನ ತಯಾರ್ ಮಾಡಿ ಬೆಚ್ಚಿತಿಪ್ಪಿ! ಪಂಡ್ ಇಲ್ಲತಿಂಜ ಬೆಂದೂಟಂದೆಣ್ಣುವ ಊಟತರ್ ಚೋಲ್ಲ್ ಇಲ್ಲತ ಮಾಡುವಿ! ಇಲ್ಲತ ನಡ್‌ಪು, ಬೋಂಡತ ಕಳಿ ಕಳಿಪವು ನಾಡ ಮಂಗಲಕ್ ಬಪ್ಪಕ್ ಬೇರ್‌ಚ್‌ಡೊಂಡು. ತಪ್ಪಿ ನಡ್‌ಂದಕ ತಮ್ಮಾಂವ ನಾಚೇಂಗಿಯೂ ಬಂದ ಬಟ್ಟೆ ಕಾಟಿ ಕೊಡ್‌ಪ್‌ಚ್‌ಡುವಿ.

ವಡಿಯ ಕೈ ಪುಡ್‌ಚಿತ್ ಒಪ್ಪಿತ್ ಸಮ್ಮಂಧ ಪರ್‌ಂದಿತ್ ತಾನೂ ನೇರೆ ಕಟ್ಟೊಳಿ ಕಡ್‌ಂದಪಿಳ್ಳಾ ಬಾಮನೆಲ್ ಕೊಡವಡ ನೇರಾನ ಶಿಸ್ತ ನಡ್‌ಪುನ ಬೊಳ್‌ತುವಿ

ಇದ್ಱಂಗಾಯಿತೇ ನಾನ್ ಕೊಡವ ಬೈಂಬನೇ ಬಾಕೆ ಕೂಡುವಿ.

ಕೊಡವ ವೀರಂಗಳನ್ನೆ, ಅಕ್ಕ ಕೊಡವತಿಯ ಹೇಡಿಯಳಾ... ಅಲ್ಲಾ...! ಆಣ್ಱರನ್ನಕೇ ಪೊಣ್ಣೂ ವೀರವಾತೆ. ಅನ್ಯಾಯ, ಅನಾಚಾರ ಕಂಡಲ್ಲಿ ಕತ್ತಿ ಏಡ್ಕಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಕತ್ತಿ, ತೋಕ್ ಎಡ್ಪಲ್ಲಿ ತೋಕ್ ಎಡ್ಪಕೊಂದೂ ನಾನ್ ಬಯ್ಯಕ್ ನಿಪ್ಪವಳಲ್ಲ!

ಓರ್ ಕೊಡವ ಬೈಂಬನ ಕೈಪುಡ್ಚಕ ಮಾತ್ರ ನಾಡ ಈ ಗುರಿ ಸಾಧನೆ ಮಾಡೊಲು. ಅದ್ ಬುಟ್ಟಿತ್ ಬೋರೆ ಜಾತಿಕಾರಡ ಬಯ್ಯ ಓಡಿಪೋನ ಕೊಡವತಿ ಮೂಡಿಯಕ್ ಇನ್ನನೆ ಬಾಳ್ಱರ ಗುರಿ ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವಕ್ ಕಯ್ಯುವಾ? ಅದ್ಱಂಗಾಯಿತೇ, ಬಡವನಾಚೇಂಗಿಯೂ ನಾನ್ ಕೊಡವ ಬೈಂಬನೇ ಬಾಕೆ ಕೂಡುವಿ!!

ಕೊಡಗ್ ಜಾನಪದ ನೃತ್ಯ - ಉಮ್ಮತ್ತಾಟ್

(ಉಮ್ಮತ್ತಾಟ್‌ನ "ನಕಲಿ ನೃತ್ಯ"ಂದ್ ಪೆರ್ತ್‌ಪೆರ್ತ್ ಜನ ಪರೆಯುವ. ಉಮ್ಮತ್ತಾಟ್‌ನ ಪೇಟೆ ಕೋಟೆಲ್ ತುಳ್ಳುಚಿಟ್ಚಿಟಕ ಪೋರ. ಅದ್‌ಂಡ ವಿಷಯತ್ ದಾರೇಂಗಿ ಕೇಟಕ ಉತ್ತರ ಕೊಡ್‌ಪ ತಾಕತ್ ನಂಗಕ್ ಇರೊಂಡು. ನಿವೃತ್ತ ಉಪನ್ಯಾಸಕ ಕೊಡವ ಸಾಹಿತಿ ಶ್ರೀ ಬಾಚರಣಿಯಂಡ ಪಿ. ಅಪ್ಪಣ್ಣ ಕುಶಾಲನಗರ ಇವು ಕೇಟರ್‌ಂಬ ಮಟ್ಟಿಕೆ ಅಯಿಂಗಡ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇಲ್ಲಿ ಉಂಡ್.)

ಉಮ್ಮತ್ತಾಟ್ ಕೊಡಗ್ ಓರ್ ಜನಪದ ನೃತ್ಯ. "ಕೊಡವತಿಯ ಶುಭ ಸಮಾರಂಭತ್ ಆಡುವ ಆಟ್"ಂದ್ ಜನ ಅರ್‌ಂಜಿತ್. ಈ ಆಟ್‌ಕ್ ಕಯಿಂಜ ಇರುವದ್ ಇರುವತ್ತಂಜಿ ಕಾಲತ್‌ಂಜ ದುಂಬಾ ಪ್ರಚಾರ ಕ್‌ಟ್ಟಿತ್. ನಾಡ್‌ಲ್ ಪೊಮ್ಮಕ್ಕಕೂ, ಸ್ಕೂಲ್ ಕಾಲೇಜ್ ಮೂಡಿಯಕೂ ಉಮ್ಮತ್ತಾಟ್‌ಲ್ ತರಬೇತಿ ಕೊಡ್‌ತಿತ್ ಪೇಟೆ-ಪಟ್ಟಣತ್‌ರ ಸಭೆ-ಸಮಾರಂಭತ್‌ಲೆಲ್ಲ ಪ್ರದರ್ಶನ ಕೊಡ್‌ಪಕ್ ಸುರುವಾಚಿ. ಹಳ್ಳಿಂಜ ಡೆಲ್ಲಿಕೆತ್ತಣೆ ಪೋಯಿತ್ ಆಡಿತ್, ಜನಮೆಚ್ಚುಗೆ ಪಡ್‌ಂದಿತ್ ಕೇಳಿ ನೇಡ್‌ನದ್ ನೇರ್.

ಆಚೇಂಗಿ, ಉಮ್ಮತ್ತಾಟ್‌ರ ವಿಚಾರತ್ ಅದ್‌ಂಡ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಎಂತ, ಪೌರಾಣಿಕ, ಹಿನ್ನೆಲೆ ಎಂತಾಂದ್ ಇಂದಾಕಣೆ ದಾರೂ ಆಳವಾನ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿತೇ ಇಲ್ಲೆ. ಉಮ್ಮತ್ತಾಟ್‌ರ ವಿಚಾರತ್ ದಾರೇಂಗೊಬ್ಬ ಓರ್ ಕೊಡವನಾಡ್, ಕೊಡವತಿಯಾಡ್ ವಿವರ ಕೇಟಕ ಉತ್ತರ ಕೊಡ್‌ಪವು ದಾರೂ ಇಲ್ಲೆ. "ಅನ್ನನಲೋ ಇನ್ನನಲೋ"ಂದ್ ಬೋರೀ "ಕಲ್ಲನೆರ ಉತ್ತರ" ಮಾತ್ರ ಕೊಡ್‌ತಿತ್ ಜಾಗ ಖಾಲಿ ಮಾಡಿರುವದ್ ಮಾಮೂಲ್ ದೃಶ್ಯ.

ಚೆನ್ನ ಕಾಲಕ್ ಬಯ್ಯ ಉಮ್ಮತ್ತಾಟ್‌ರ ಟೀಮ್‌ನ ರಷ್ಯಾ ದೇಶಕ್ ಕೂಟಿಯಂಡ್ ಪೋಪಾಂದೆಣ್ಣುವಕ ಒರೇ ಓರ್ ಕೊಡವತಿ ಭಾರತತ್‌ರ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್‌ಕೂ, ಭಾರತ ಸರಕಾರಕೂ ಟೆಲಿಗ್ರಾಂ ಆಯೆಚಿತ್, "ಉಮ್ಮತ್ತಾಟ್ ಎಣ್ಣುವದ್ ಕೊಡಗ್ ಜಾನಪದ ನೃತ್ಯ ಅಲ್ಲಾ"ಂದ್ ಬೆಲ್‌ಕಿತ್ ರಷ್ಯಕ್ ಪೋಪ ತಂಡತ್‌ನ ಕುಂಬ್‌ಟ್ಟಿಂಡ ಅಳ್‌ಪಕ್ ಮಾಡ್‌ಚಿ.

ವೀರಾಜಪೇಟೆಲೋರ್ ಸಮಾರಂಭತ್‌ಲ್, "ಉಮ್ಮತ್ತಾಟ್ ಎಣ್ಣುವ ಆಟ್ ಕೊಡ್‌ಗ್‌ಲ್ ಇಂಜಿತೇ ಇಲ್ಲೆ. "ಉಮ್ಮಚ್ಚಿ ಕಳೀ"ಂದ್ ಪಡೆಲ್ ವಡಿಯ ಚಾವಕ,

ಪೊಣ್ಣಾ ಕುಳ್ಳಿನ ಎಡ್ತಂಡ್ ಆಡುವದೋರ್ ಆಟ್ ಮಾತ್ರ ಇಂಜತ್"ಂದ್ ಅದೇ ಕೊಡವತಿ ಆಡಿತೂ ಕಾಟಿತ್ ಪೊರ್‌ಮೆಂಜಿ ಬಂದಯಿಂಗಳುಂಡ್ ಬೆನ್ನ ತಟ್ಪಚಿಟ್ಟುಂಡ್ ಇಡೀ ಕೊಡವ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕೋವುಕೇ ಅವಮಾನ ಮಾಡ್‌ಚಿ. ಈ ಸಂಗತಿನ ಪ್ರತಿಕೆಲ್ ಎಳ್ದಾದ್‌ನಕಲೂ ಏದ್ ಕೊಡವರೂ ಮಂಡೆ ಕೆಡ್‌ತಿಯವಕ್ ಪೋಯಿಲೆ!

ಉಮ್ಮತ್ತಾಟ್ ಕರ್ತಿಯಳಾಡ್, ಉಮ್ಮತ್ತಾಟ್ ತಂಡತಾನ ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ ಕೂಟಿಯಂಡ್ ಪೋಪಯಿಂಗಳಾಡ್, ಕೊಡವ ಅಕಾಡೆಮಿಕಾರಳಾಡ್, ಕೊಡಗರ ಜಾನಪದ ಸಂಶೋಧಕಂಗಳಾಡ್ ಈ ವಿಚಾರತ್‌ಲ್ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವಕೇ ಪೋಯಿಲೆ. ಮಿಳ್ಳಾಕ್ ಕೊಡವಡ ಬೊಳಕಾಟ್, ಪೀಲಿಯಾಟ್ ನಂತಾನ ಕೂಡ ಅದೆಲ್ಲಾ ನಕಲಿ ನೃತ್ಯಾಂಡ್ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡ್‌ನಕ ಮಂಡೆ ಕುಂಬ್‌ಟ್ಟುಂಡ್ ಮುಂಡತಿಪ್ಪದಾ? ಕೊಡವ ಅಕಾಡೆಮಿಕಾರ ಕೂಡೆನ್ನೆ ಉಮ್ಮತ್ತಾಟ್‌ರ ಆಳ ಅರಿಯುವಕ್ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡೊಂಡು. "ಉಮ್ಮತ್ತಾಟ್, ಎಣ್ಣುವದ್ ಪಂಡ್ ಇಂಜಿತೇ ಇಲ್ಲೇ"ಂದ್ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವಯಿಂಗಳಕ್ ಉತ್ತರ ಕೊಡ್‌ಪ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಪ್ರತಿಯೋರ್ ಉಮ್ಮತ್ತಾಟ್‌ಕರ್ತಿಯಕೂ ಇರೊಂಡು. ಅಕಾಡೆಮಿರ ಪ್ರತಿಯೋರ್ ಸದಸ್ಯಂಗೂ ಈ ವಿಚಾರತ್‌ರ ಮಾಹಿತಿ ಇರೊಂಡು.

ನಾನ್ ಆರ್‌ಂಜ ಮಟ್ಟಿಕೆ ಉಮ್ಮತ್ತಾಟ್

ಪಂಡ್ ಬಲ್ಲತ್ ಭದ್ರಕಾಳರ ತಿರ್‌ಕೆಲ್ ನಮ್ಮೆ ಕೆಟ್ಪಬುದ್ಧ ಪಿಳ್ಳಾ ಒಯಿಂಬದ್ ದಿನ ಪೊಲ್‌ಂಜೆತಿಕ್ ಕಾಕೆ ಪಕ್ಷಿರ ಕೂತ್ ಕೇಪಾಂಗ್ ಮಿಳ್ಳಾ ಒಕ್ಕಕೋರ್ ಪೊಣ್ಣಾಳ್ ಪಚ್ಚೆ ನೀರ್‌ಲ್ ಕುಳಚಿತ್ ಬೆತ್ತಲೆ ಮೇಲ್‌ಲ್ ಬಂದಿತ್ ದೇವಡ ನಡೆಯತ್‌ಲ್ ಕಚ್ಚಿ ತಾಳ ಕೊಟ್ಟಿಯಂಡ್ ಆಡಿತ್ ಪೋಪಯಿಂಜತ್‌ಲೊ. ಉಮ್ಮತ್ತಾಟ್‌ಕರ್ತಿಯ ಮನೆಕ್ ಎತ್ತಣೆಕ್ ಮನೆರ ಆಣಾಳ್ ಎದ್ದಿಕ್ ಕಿಡಿಕೆ ಪಡಿ ತೊರ್‌ಪ ಕಯ್ಯಾಂಡ್ ನೇಮ ಇಂಜತ್‌ಲೊ. ಆಟ್‌ಕರ್ತಿಯ ಅಲ್ಲತೆ ಬೋರೆ ಪೊಣ್ಣಾಳ ಕೂಡ ಕಟ್ಟೋಳೆ ಕಡ್‌ಪಕಯ್ಯಾಂಡ್ ಕೆಟ್ಪ ಇಂಜತ್‌ಲೊ.

ಪೊಣ್ಣಾಳ ಬೆತ್ತಲೆ ಆಡುವ ಪಳಮೆನ ಕೇಟರ್‌ಂಜ ನೆರೆ ಊರ್‌ರ ಮೂಂಡ್ ಪೋಕರಿ ಮಕ್ಕ ಇರ್‌ಲ್ ದಾರ್‌ಕೂ ಅರಿಯತನ್ನೆಕೆ ಬಂದಿತ್ ದೇವಸ್ಥಾನತ್‌ರ ಪಕ್ಕ ಓರ್ ಮರ ಪತ್ತಿತ್ ಅಳತಂಡ್ ಪೊಣ್ಣಾಳಡ ಬೆತ್ತಲೆ ಆಟ್‌ನ ನೋಟರ್‌ತ್‌ಲೊ. ಈ ತರ ಅನಾಚಾರ ಮಾಡ್‌ನ ಆ ಮೂಂಡ್ ಬಾಲೆಕಾರಡ ಕಣ್ಣರ ದೃಷ್ಟಿ ಪೋಯಿರ್‌ತ್‌ಲೊ. ಈ ಪಳಮೆ ಬಾಯಿಂಜ ಬಾಯಿಕ್ ಪಬ್ಬಿತ್ ಪೊಲ್‌ಂಜೆತಿಕ್ ಆಡವಯಿಂಜ ಉಮ್ಮತ್ತಾಟ್‌ನ ನಿಪ್ಪಚಿಟ್ಪರ್‌ತ್‌ಲೊ.....(ಕೇಟದ್)

ನಾಪೋಕ್ ಭಗವತಿ ದೇವಸ್ಥಾನತ್‌ಲ್ ನಮ್ಮೆ ಕುರ್‌ಚ ಪಿಳ್ಳಾ ಎಕ್ಕೊಲೂ ಪೊಣ್ಣಾಳ ಉಮ್ಮತ್ತಾಟ್ ಆಡುವ ಇಂಜತ್‌ಲೊ. ಕೊಡಗರ ರಾಜನ ಬೊಳ್ಳೆ ದೊರೆಯ

ಪ್ರಡ್‌ಚಿತ್ ಕಾಶಿಕ್ ಅಯಿಪಕ ರಾಜಂಡ ಕೂಡೆ ಪೆಬ್ಬಟ್ಟಿರ ಒಕ್ಕಡ ಅರ್ಜುನ ಪಿಳ್ಳಾ "ದಂಡಾಪಣಿ" (ದಂಡ ಪಾಣಿ"ಂದ್ ಅಯಿತಿಕ್ಕು) ಎಣ್ಣುವಯಿಂಗ ದಂಡಾಳ್ ಪೋಚಿಲೊ. ಅಯಿಂಗ ಪೊರ್ಟಂದ್ ನಾಪೋಕ್ ಭಗವತಿ ದೇವಸ್ಥಾನತ್‌ಲ್ ಉಮ್ಮತ್ತಾಟ್ ನೋಟಿತ್ ಪೋಚಿಲೊ. ಕಾಶಿಂಜ ವಾಪಾಸ್ ಬಂದಂದೂ ಉಮ್ಮತ್ತಾಟ್ ನಡ್‌ಂದಂಡಿಂಜಾನ ನೋಟಿತ್ ಮನಕೆತ್ತಚಿಲೊ. ಅಕ್ಕ ಅವು ಕಾಶಿಂಜ ಬಪ್ಪಕ ಓರ್ ಕಾಲ ಇಲ್ಲೆಂಗಿ ದಂಡ್ ಕಾಲ ಅಯಿತಿಕ್ಕೊಂದ್ ಪಂಡೇತ ಲೆಕ್ಕ. ಪೆಬ್ಬಟ್ಟಿರ ಆ ದಂಡ್ ಮೋಲಿಯ ಚಾವಣೆಕೂ ಅಯಿಂಗ ಕಾಶಿಕ್ ಪೋಪಕ ಕೊಂಡಪೋನ ತಂಡ್‌ನ ಬೆಚ್ಚಂಡಿಂಜತ್ ಅಯಿಂಗಡ ಚಾವು ಚುಡುವಕ ಆ ದೊಣ್ಣೆನೋ ಚುಟ್ಟಿತ್‌ಲೊ. ದೇವಡ ಉಮ್ಮತ್ತಾಟ್ ನೋಟಿತ್ ಪೋನಾನಗುಂಡ್ ಜಿಂವತ್‌ಲ್ ಬಂದೆತ್ತಚಿಂವ್ ಆ ದಂಡ್ ಮೋಲಿಯ ಎಣ್ಣುವಯಿಂಜತ್‌ಲೊ. (ಸುಮಾರು 60 ಕಾಲಕ್ ಬಯ್ಯ ಕೇಟದ್)

ನಾನ್ ಕಂಡದ್- 1940ನೆ ಇಸವಿ. ಓರ್ ಮಾದಕಯಿಂಜಂದ್ ಬೈಟ್ ಪೊಲ್‌ಚಿ ಪಾಡುವಕ ಮೂಂದ್ ನಾಲ್ ಪೊಣ್ಣಾಳ ಬಾಡೆಲ್ ಉಮ್ಮತ್ತಾಟ್‌ಕ್ ಇಳಿಂಜತ್. ಒಲ್‌ಪಾಚಿರ ಮನಲ್ ವಡಿಯ ಚಿತ್ತಿತ್ (ಇಕ್ಕ ಒಲ್‌ಪಾಚಿರ ಒಕ್ಕತ್ ದಾರೂ ಇಲ್ಲೆಲೊ) ಕೋಪಟ್ಟಿ ಕೇಕಡ ಜೋಯಪ್ಪಂದೆಣ್ಣುವಯಿಂಗಡ ದಂಡೆನ್ ಬಾಕೆ ಕೂಡೆನ್ ಪೂವವ್ವ ಎಣ್ಣುವವ ಉಮ್ಮತ್ತಾಟ್ ಕಾಟಿಕೊಡೆತಂಡ್ ಆಡ್‌ಚಿ. ಆ ಪೂವವ್ವ ತಾಯಿ ದುಂಬಾ ಪೊಣ್ಣಾಳಕ್ ಉಮ್ಮತ್ತಾಟ್ ಪಡಿಪ್ ಚಿಟ್ಟಿದುಂಡ್.

1963ನೆ ಇಸವಿಲ್ ಓರ್ ಮಾದತ್ ಮನಲ್ ಸೂರ್ಲಬ್ಬಿ ನಾಡ್‌ರ ಶಾಂತೆಯಂಡ ಓರ್ ಪೊಣ್ಣಾಳ್ ಚೆನ್ನ ಮೂಡಿಯಳ ಕೂಟಿಯಂಡ್ ಆಡ್‌ಚಿ.

ಶ್ರೀ ಬೊಳ್ಳಚಿಟ್ಟಿರ ಕುಶಾಲಪ್ಪ ಮಾಸ್ತರ್ ಎಣ್ಣೆನದ್:

1952ನೆ ಇಸವಿಲ್ ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎ. ಕುಶಾಲಪ್ಪ ಓರ್ ಮಂಗಲತ್‌ರ ಕೂಡೆ ಸೂರ್ಲಬ್ಬಿಕ್ ಪೋಯಿತಿಂಜತ್‌ಲೊ. ಆ ಮಂಗಲತ್ ಮನಲ್ ಉಮ್ಮತ್ತಾಟ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮತ್‌ನ ಅಯಿಂಗ ನೋಟಿತ್ ಬಂದಿತ್.

ಇನ್ನನೆ ಉಮ್ಮತ್ತಾಟ್ ಕೊಡಗಲ್ ಪಂಡಂಜೇ ಉಂಡ್. ಇದ್, ವಿಷಯ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲತ ಜನ ಆರ್‌ಂಜಂಡನ್ನಕೆ ನಕಲಿ ಜನಪದ ನೃತ್ಯ ಮಿಂಡಿತಾ ಅಲ್ಲ. ಬೋರೆ ಬೋರೆ ನಾಡಲ್ ಪೆರಿಯಯಿನ ಕೇಟರ್‌ಂಜಕ ಬೋಂಡಿಯಚ್ಚಕ್ ಆಧಾರ ಕಟ್ಟು. ಅಕಾಡೆಮಿಕಾರ ಈ ನೆಟ್‌ಲ್ ಚೆನ್ನ ಕಾರ್ಬಾರ್ ಮಾಡಿತ್, ಉಮ್ಮತ್ತಾಟ್‌ನ ತೊಟ್ಟಿತ್ ತಾರಾಮಾರ ಪರಿಯುವಯಿಂಗಡ ಬಾಯಿಕ್ ಬೀಗ ಇಡುವಕ್ ಮಿಳ್ಳಾಕ್‌ಳಿರಿ.

"ಉಮ್ಮತ್ತಾಟ್" ನಕಲಿ ಜನಪದ ನೃತ್ಯ ಮಿಂಡಿತಾ ಅಲ್ಲ.

ಅಖಿಲ ಕೊಡವ ಸಮಾಜ

ಪಂಡ್ ಪೋಲೆ ತಕ್ಕಾಮೆಲೆ ಇರೊಂಡು

ಲೋಕತ್‌ಲ್ ಓರ್ ಗುರು ಅಥವಾ ಸಮಾಜ ಮುಕ್ತಿ ಇಲ್ಲೇಂಗಿ, ಸಮಾಜಕ್ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಎಣ್ಣುವಯಿಂಗ ಇಲ್ಲತ ಜನಾಂಗ ಎಣ್ಣಕ ಅದ್ ಕೊಡವ ಮಾತ್ರ. ಇದ್‌ನುಂಡ್ ಕೊಡವ ಜನಾಂಗ ಓರ್ ಬೋಟಿ ಇಲ್ಲತ ಕಳತ್‌ರ ಪೋಲೆ. ಬೋಲೆಲ್ನಾ ಜಾತಿ ಜನಾಂಗ, ಧರ್ಮಕಾರಕೂ ತಂಗಡ ಜನಾಂಗಕ್ ಅಡ್‌ಂಗ್‌ನ ಮುಕ್ತಿಯ, ಗುರುವ ಉಂಡ್. ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ ಎಡೆಯಿಲ್ಲೆ. ಅನ್ನನಾಯಿತ್ ನಲ್ಲರಿಕರ ಬಾಳ್ ಬರ್ಕತ್ ಅಯಿಂಗಡಲ್ಲಿ ಉಂಡ್.

ಕೊಡವ ಚೆರಿಯ ಸಂಖ್ಯೆರ ಜನ. ಚೆರಿಯ ಪ್ರದೇಶತ್ ಉಳ್ಳ ಇಯಂಗಡ ಪವಿತ್ರ ಭೂಮಿಲ್ ಪಂಡ್‌ಂಜೇ ಊರ್ ತಕ್ಕ, ನಾಡ್ ತಕ್ಕ, ದೇವ ತಕ್ಕ, ದೇಶ ತಕ್ಕ ಎಣ್ಣುವ ಪದ್ಧತಿ ಉಂಡ್. ಇದ್ ಒರ್ ಧಾರ್ಮಿಕ ಪಿಳ್ಳಾ ನೈತಿಕ ನೆಲೆಕೆಟ್ವೆರ ಮೀದ ನಿಂದ ಪದ್ಧತಿ. ಕೊಡಗ್‌ರ ಇತಿಹಾಸತ್‌ಲ್ ಈ ತಕ್ಕಂಗ ತಪ್ಪಿ ನಡ್‌ಂದ ದಾಖಲೆ ಇಲ್ಲೆ. ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಕಾರಣತ್‌ನಗುಂಡ್ ಕುತ್ತಿ ನಾಶ ಆಯಂಡುಂಡ್. ಆಚೇಂಗಿ ಅಧಿಕಾರ ದುರುಪಯೋಗ ಆನದಿಲ್ಲೆ.

ಈ "ತಕ್ಕ" ಎಣ್ಣುವಯಿಂಗಕ್ ಓರ್ ನೇರಾನ ನೈತಿಕ ಹೊಣೆ ಉಂಡ್. ತಾಂಡ ಒಕ್ಕಡ, ಊರ್‌ರ ಜನಾಂಗತ್‌ರ ಸ್ಥಾನ ಮಾನ, ಗೌರವ, ಘನತೆನ ಕಾಪಾಡೊಂಡು ಎಣ್ಣುವ ಪವಿತ್ರ ಭಾವನೆ ಉಂಡ್. ಇನ್ನತ ತಕ್ಕಾಮೆರ ಅವಧಿ ಇಚ್ಚಿಕೇಂದೆಣ್ಣೆತ್ ನಿರ್‌ಕ್ ಮಾಡಿತಿಲ್ಲೆ. ಓರ್ ವ್ಯಕ್ತಿ ತಾಂಡ ಬದ್‌ಕ್‌ರ ಅವಧಿಲ್ ನಾಪದ್ ಐಂಬದ್ ಕಾಲ ತಕ್ಕಾಮೆರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನಡ್‌ತುವಕೂ ಮದಿ. ಈ ಅವಧಿಲ್ ಅವ ತರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ಇಟ್ಟುಂಡ್ ಅಂತ ಯೋಜನೆನ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ ಕೊಂಡ ಬಪ್ಪಕೂ ಅವಕಾಶ ಇಪ್ಪ. ರಾಜಕೀಯ ವಿರೋಧಿಯಡ ತಂತಿ ತಕರಾರ್, ಕುತ್ತ ಪರೆಯಲ್ ಇಲ್ಲತಲ್ಲಿ ನೇಮತ್‌ಲೂ ನೆಮ್ಮದಿಲೂ ತೊಟ್ಟ ಕಾರ್ಬಾರ್‌ನ ಗುರಿ ಮುಟ್ಟ್‌ಚಿಡೊಲು.

"ಪುಂಡ, ಪೋಲಿ ಪೊರ್ಕಿಯಡ ಆಖೀರಿ ಆಶ್ರಯ ರಾಜಕೀಯಾ"ಂದ್ ಪ್ರಪಂಚತ್‌ರ ದಾರ್ಶನಿಕಂಗ ಪರ್‌ಂದ್ ಕಾಟತ್, ಅನ್ನತ ರಾಜಕೀಯತ್‌ಂಜಿ ಪವಿತ್ರವಾನ ಅಖಿಲ ಕೊಡವ ಸಮಾಜತ್‌ನ ದೂರ ಬೆಚ್ಚವಂಡಿಯ ಅವಶ್ಯ ಕಾಂಬ. ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಅಸಮರ್ಥ ಆನ ಕಾಲಕ್‌ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯ ತೇಡೊಲು. ಇಂದಿಕ್ ಸಮರ್ಥ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಇಪ್ಪಕಾವಕ

ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಪೋಲೆ ಆಡಳಿತತರ ಚೊಲ್ಲೆಡ್‌ಪದ್ ಬೊಂದಿಡಿಲ್ಲೆ.

ಆಚೀಂಗಿ ಇಂದಿಕ್ಕ ತಕ್ಕೊಂದ್ ಉಳ್ಳನ್ನಕೆ, "ಕಾರ್‌ಕೊಟ್ಟಂಡ ಕಣ್ಣೆಲ್ಲ ಕೋಳಿ ಕುಳ್ಳಾರ ಮೇಲೆ, ನಾಗರೀಕಂದೆಣ್ಣು ವಯಿಂಗಡ ಕಣ್ಣೆಲ್ಲ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಸ್ಥಾನ ಪಿಳ್ಳಾ ಕುರ್ಚಿರ ಮೇಲೆ" ಆಯಿತ್. ಇದ್‌ನಗುಂಡ್ ಕುರ್ಚಿಕ್ ಪುಡ್‌ಚಿಬರಿ. ಅಲ್ಲಿಕ್, "ರಾಜಕೀಯ" ಎಣ್ಣುವ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಆಚೀಂದ್ ಲೆಕ್ಕ. ಇದ್ ಸಮಾಜತ್ ನೀತಿ, ನಲ್ಲರಿಕೆ ಮರ್ಯಾದೆನ ಇಲ್ಲತೆ ಮಾಡುವಕುಳ್ಳ ಬಟ್ಟೆ.

"ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ", ಪೆದ ಎನ್ನೋ ಕೇಪಕ ಪೆರ್ತ್ ಚಾಯಿ. ಆಚೀಂಗದ್ ಪುಸ್ತಕತ್‌ಲ್ ಉಳ್ಳಪೋಲೆ ನಡಪಾಲೆ. ಜಾತಿ, ಮತ, ಪ್ರಾದೇಶಿಕತೆರ ಮೀದ ನಿಂದಿತುಳ್ಳ ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವತ್ ನಲ್ಲರಿಕೆ ಕಾಲ ಇಲ್ಲೆ.

ದೇಶತ್‌ಲೂ, ಊರ್ ನಾಡ್‌ಲೂ ಪಾರ್ತಿ ಪಂಗಡ ಇಂಜದ್ ಇಂದ್ ಮನೆ ಮನೆಕ್ ಎತ್ತಿತ್. ಒಬ್ಬನ ಕಂಡಕ ಒಬ್ಬಂಗ್ ಆಕತ ಕಾಲ ಬಂದ್‌ಪೋಯಿತ್. ನಲ್ಲ ಕಾರ್ಬಾರ್ ಮಾಡೊಂಡೊಂದ್ ಮನಸ್ಸು ಉಳ್ಳಂವನ ಕೂಡಿ ಮಿಳ್ಳಾಕ್ ಮೊಟ್ಟ್ ಎಡ್‌ಪಕ್ ಬುಡತೆ ತಡ್‌ತ್‌ಟ್ತ್ ಕುತ್ತ ಪರಂದ್ ಕೇದಕುಳ್‌ಪುವದೇ ಪಾರ್ತಿ ರಾಜಕೀಯತ್‌ರ ಗುಣ.

ಇಂದ್ ಕೊಡವ ಸಮಾಜತ್‌ಲೆಲ್ಲ ನಡಂದೆಂಡುಳ್ಳ ಪಾರ್ತಿ ರಾಜಕೀಯತ್‌ರ ಹಣೆಬರ ಕಂಡೆಂಡೆಂಡ್. ಕೋರ್ಟ್ ಕಛೇರಿ, ತಲ್ಲೆಂಬುಡಿ, ಗೂಂಡಾಗಿರಿ, ಒಳಸಂಚ್, ಪಿತ್‌ಲಾಟತ್‌ನಗುಂಡ್ ಕೊಡವಡ ಮನೆ ಮನೆಲೂ ಒಡಕ್, ಮನಮನತೂ ಬಿರ್‌ಕ್. ಇದೇ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವತ್‌ರ ಕೊಡುಗೆ.

ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರಣತ್‌ನುಂಡ್ ಅಖಿಲ ಕೊಡವ ಸಮಾಜತ್ ತಕ್ಕಾಮೆ ಅಲ್ಲತೆ ಬೋರೆ ಓರೂ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಕ್ ಮೊಟ್ಟ್‌ಡುವದ್ ವಿಂಡಿತಾ ಬೊಂದ.

ಕೊಡವ ಉಪಜನಾಂಗತ್ವನ ಕೊಡವಳಾಕಿಯವಂಡು

ಕೊಡವತಕ್ಕ ಪರೆಯುವ ಎಲ್ಲಾ ಉಪಜನಾಂಗತ್ವನ ಕೊಡವಳಾಯಿತ್ ಮಾಡಿಯವದ್ ಪೆರ್ತ್ ತರ್ಕ ಮಾಡಂಡಿಯ ವಿಷಯ. ಕೊಡವಡ ಜನಸಂಖ್ಯೆನ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವದ್ ಒಂದೇ ದೃಷ್ಟಿ ಅಲ್ಲ. ತರಾವರಿ ಗುರಿ ಉದ್ದೇಶ, ಸಾಧನೆಕಾಯಿತ್ ಕೊಡವ ತಕ್ಕ ಪರ್ಂದಂಡ್, ಕೊಡವ ಪದ್ಧತಿನೇ ನಡತಿಯಂಡ್ ಬಂದಂಡುಳ್ಳ ಎಲ್ಲಾ ಉಪಜನಾಂಗತ್ವನೋ ಕೊಡವಳಾಕಿಯವಂಡಿಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಂದೇತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಲ್ ಪೆರ್ತ್ ಅವಶ್ಯ ಉಂಡ್. ಆಚೇಂಗಿ ಅದ್ ಸುಲಭತರ ಕಾರ್ಬಾರ್ ಅಲ್ಲ. ದುಂಬಾ ಸಮಸ್ಯೆಯೂ ಉಂಡ್. ಅದ್ಂಗಾಯಿತ್ ಚೆನ್ನ ವಿವರೋಡೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡನ.

ಎನ್ನಂಗಾಯಿತ್ ಕೊಡವಳಾಕಿಯವಂಡು - ಕಾರಣ

1. ಭೂಲೋಕತ್ ಫಲತರ ಕಾರಣತ್ನುಂಡ್ ಮಾನವಕುಲತರ ಎಚ್ಚಕೋ ಜಾತಿಯಡ ಸಂಖ್ಯೆ ಒಡ್ಂಗಿಯಂಡುಂಡ್. ಇದತ್ ಕೊಡವಳೂ ಕೂಡಿತ್ತುಂಡ್. ಅದ್ಂಗಾಯಿತ್ ಕೊಡವ ಎಚ್ಚರಾಂಡು.
2. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ರಾಷ್ಟ್ರತ್ ಜನಬಲವೇ ಮೂಲಾಧಾರ.
3. ಕೊಡಗ್ಗರ ಮಟ್ಟಿಕೆ ಎಣ್ಣುವದಾಚೇಂಗಿ ಭೌಗೋಳಿಕ ಪ್ರದೇಶ ರಕ್ಷಣೆ, ಪ್ರಕೃತಿ ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ಕಲೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪಿಳ್ಳಾ ತಕ್ಕರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಕಾಯಿತ್ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿ ಅಂಡು.
4. ಜಾತಿ, ಮತ, ಭೇದ ಏದೇ ಓರ್ ದೇಶತರ ಒಂದನೆ ಶತ್ರು. ಇದ್ ಇಲ್ಲೆಂದಾನಕ ಅನ್ನತ ದೇಶ. ಪ್ರದೇಶತ್ ಶಾಂತಿ ಇಪ್ಪ, ಇದ್ ಇಲ್ಲೆಂದಾನಕ ಜನಾಂಗ ದ್ವೇಷಕ್ ಎಡೆಯಾಪ. ಅಕ್ಕಣೆಕ್ ಇಂಕ್ಲೋರ್ ಜನಾಂಗ ಇಯಂಗಡೊಳಿಯ ನುಗ್ಗಿಯಂಡ್ ಬೋಂಡತ ರೀತಿಲ್ ತಾಂಡ ಲಾಭಕ್ ಪೇಚಾಡುವ. ಇಂದ್ ಕೊಡಗ್ಗಲ್ ಆಯಂಡುಳ್ಳದೇ ಇದ್. ಅದ್ನಗುಂಡ್ ನಂಗಡ ಉಪ ಜಾತಿಕಾರಳ ಕೊಡವಳಾಕಿಯವಂಡು.
5. ಕೊಡಗ್ಗರ ತೆರಿಭಾಗ ಎಲ್ಲಾ ಪೊರ ರಾಜ್ಯಕಾರಡ ಪಾಲಾಯಂಡ್ ಉಂಡ್. ಇನ್ನನಿಪ್ಪಕ ನಂಗಡದೇ ಆನ ಉಪಜಾತಿಕಾರ, ವಿಪ್ಪಕ್ ನೆಲೆ ಇಲ್ಲತಯಿಂಗಕ್ ಅನ್ನತ ಜಾಗತ್ ಜಾಗ ಕೊಡ್ತಿತ್ ಮಿಳ್ಳಾಕ್ ಕೊಂಡ ಬರೊಲು.

ಸಮಸ್ಯೆ:-

ಕೊಡವ ಉಪಜನಾಂಗತನ ಕೊಡವಳಾಕಿಯವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಲ್ ಕಡ್‌ಪತ್‌ರ ಸಮಸ್ಯೆಯೂ ಉಂಡ್.

1. ಕೊಡವ ಸಮುದಾಯ ಒಂದಾಯಿ ಒತ್ತಿತ್ ಬಾಕಿ ಉಳ್ಳಯಿನ ಕಾಕಿ ಕೂಟಿಯಂಡಕಲೂ ಉಪ ಜನಾಂಗಕಾರಡಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಂಗ್ ಪಂಗಡಕಾರ ಕೂಡುವಕ್ ಇಷ್ಟಪಡುಲೆ ಎಣ್ಣುವದ್ ಸತ್ಯ. ಎನ್ನಂಗ್‌ಗಣ್ಣಕ ಅಕ್ಕಣೆಕ್ ಚೆನ್ನಂಗ್ ಕೊಡವ ವಿರೋಧಿ ಬಣ ಒಂದು ಕೂಡಿತ್ ತಂಗಡ ಬೇಳೆ ಬೇವುಚಿಟ್ಟವಕ್ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರ ರೂಪ್‌ಚಿಡುವ.
2. ಇಂಚ್ಚಿ ಕೊಡವಡ ಕೂಡೆ ಕೂಡ್‌ನಕ ಎಲ್ಲಾರೂ ಸರಿ ಸಮನಾಂದ್ ಆಪದುಂಡಾಂದ್ ಅಗ್ಗೇನ ಪಡುವಯಿಂಗಳೇ ಜಾಸ್ತಿ. ಇದ್‌ಂಗ್ ಪಂಡ್‌ಂಜೇ ನಡ್‌ಂದ್ ಬಂದ ಸುಮಾರ್ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾರಣವೂ ಉಂಡ್.
3. ಮನೆಪೆದತ್‌ರ ಆಧಾರತ್ ಕೊಡವಡೊಳ್‌ಲ್ ನಾಲಂಜಿ ಅಂತಸ್ತ್ ಉಳ್ಳದ್ ಎಲ್ಲಾರ್‌ಕೂ ಗೊತ್ತುಳ್ಳ ಸತ್ಯ. ಇಂದ್ ಪಣಕಾಸ್, ವಿದ್ಯ ಬುದ್ಧಿರ ಬೊಳ್‌ಚೆನುಂಡ್ ಶೇಕಡ ಪತ್ತಾಂಡಚ್ಚಕ್ ಬದಲಾವಣೆ ಆಯಿತಚ್ಚಿಕೇ. ಇನ್ನನಿಪ್ಪಕ ಉಪಜಾತಿಕಾರಳ ಕೊಡವಳಾಕಿಯಂಡಕ ಅಯಿಂಗಳ ಏದ್ ತರ ನಂಗ ಕಾಂಗೂಂದೆಣ್ಣುವ ಬೇರ ಅಯಿಂಗಳ್ ಉಂಡ್.
4. ಚೆನ್ನಂಗ್ ಉಪಜನಾಂಗಕಾರಕ್, "ಬಯ್ಯುಳ್ಳಯಿಂಗಳ್ ಕ್‌ಟ್ಟುವ ಸರ್ಕಾರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಕೊಡವಳಾಯಿಟಕ ಕ್‌ಟ್ಟುಲೆ" ಎಣ್ಣು ಕಾರಣಕ್ ಅವು ಕೊಡವಳಾಪಕ್ ತಯಾರಾಪಕಿಲ್ಲೆ.
5. ಪದ್ಧತಿ ಪಿಚ್ಚಾ ತಕ್ಕ್ ಒಂದೇ ಆನಕಲೂ ಉಪಜನಾಂಗಕಾರಡ ಪಣಕಾಸ್‌ರ ಸ್ಥಿತಿ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದ್‌ಕಾಟಿ ಕೊಡವಡ ಮಟ್ಟಿತ್ ಇಲ್ಲತಾನುಂಡ್ ಓರ್ ತರ ಕ್‌ಳರಿಮೆ ಬಪ್ಪದ್ ಮಾಮೂಲ್.
6. ಎಲ್ಲಾ ಉಪ ಜನಾಂಗಕಾರಕ್ ಮನೆಪೆದ ಇಲ್ಲೆ. ಚೆನ್ನಂಗ್ ಜಾತಿಯಳ ತಂಗಡ ಜಾತಿರ ಪೆದತ್‌ಲೇ ಕಾಕಂಡಿಯಾಪ. ಇದ್, "ಮೂಸೆ ಕಾಕ ಪೆದ ಮಾತುವಕ್ ಊಟ ಕೊಡ್‌ತ ಕತೆ"ನನ್ನಕೆ ಆಯಿಪೋಪ!
7. ತಲೆ ತಲಾಂತರತ್‌ಂಜಿ ಕೊಡವಡ ಜಮ್ಮತ್ ಕುಡಿಯಾಯುಂಡ್ ಉಳ್ಳಂತ ಜಾತಿಕಾರ ಆ ಕೊಡವ ಒಕ್ಕಡ ಮನೆ ಪೆದತ್‌ನೋ ಬಳಸಿಯವಡ್‌ಂದ್ ಒತ್ತವಂತ ಬಲ್ಯ ಮನಸ್ಸಾರ ಕೊಡವ ಇಕ್ಕುವಾ? ಇಲ್ಲೇಂಗಿ ಆ ಜಮ್ಮತ್ತಾಳ

ಕೊಡವ ಂಣ್ಣ್ ಚಿಟ್ಟುಂಡಕ ಂನ್ನ್ ಪ್ರಯೋಜನ?

8. ತಂದ್ ಬೆಂದೂರ್ತ್ ಅಪ್ಪರಿಪ್ಪರ ಆಗತ ಪಿಳ್ಳಾ ಒರೇ ಜಾತಿದೂ ಡಂಗೂರ ಸಾರಿಟಕ ಂದ್ ತರತೂ ಪ್ರಯೋಜನ ಆಪುಲೆ.

ಪರಿಹಾರ ಂಫಃ:-

1. ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ಬದಲಾವಣೆ ಆಂಡು. ಕೊಡವ ಬಲ್ಲ ತ್ಯಾಗಕ್ ಇಳಿಯೊಂಡು. ಕ್ರಿಸ್ತಾನಿ ಮಿಷನರಿಯಳನ್ನೆ ಪ್ರತೀ ಕೊಡವ ಕುಟುಂಬ ಉಪ ಜನಾಂಗಕಾರಡ ಬರುಕ್ ಪಡಿ ತೊರ್ಂದಿತ್ ಕಾಕಿಕೂಟಿಯವಂಡು. ಬೊರೀ ಕೊಡವ ಸಮಾಜಕಾರ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿಟಕ ಪೋರ.
2. ಮನೆಪೆದ ಇಲ್ಲತ ಪ್ರತಿಯೋರ್ ಕುಟುಂಬಕೂ ಪ್ರದಿಯ ಮನೆಪೆದ ಕೊಡ್ಕೊಂಡು. ಜಮ್ಮತಾಳಕ್ ಆಯಿಂಗ ಉಳ್ಳ ಮನೆಕಾರಡ ಮನೆ ಪೆದ ಕೊಡ್ಕೊಂಡು.
3. ಪ್ರತಿಯೋರ್ ಕೊಡವ ಕುಟುಂಬ ಓರ್ ಉಪಜಾತಿ ಸಂಸಾರತ್ನ ದತ್ತು ಂಡ್ತವಂಡು. ದತ್ತ್ ಂಡ್ತಂಡ್ ತಾಂಡ ಸಂಸಾರತ್ನ ಕೂಡೇ ತಂಗಡನ್ನೆಕೇ ಬಾಳಿ ಬದ್ಕೊಂಡು.

ಇದೆಲ್ಲಾ ಆಪಕುಳ್ಳದಾ?

ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಪ್ಪದ್ ಮಾಮೂಲ್. ಆಚೇಂಗಿ ಇದ್ ಕ್ರಿಸ್ತಾನಿಯಳುಂಡ್ ಆಪ. ಮುಸಲ್ಮಾನಳುಂಡ್ ಆಪ. ಬೋರೆ ಂಲ್ಲಾ ಜಾತಿಯಳುಂಡ್ ಆಪ. ಇಂದ್ ದಾರ್ಕೂ ಬೋಂಡತ ಹರಿಜನಳ, ನಾಳೆಕ್ ಕ್ರಿಸ್ತಾನಿಯಳಾಕಿಯಂಡಕ ಅವು ಅಯಿಂಗಕ್ ಸರಿಸಮಾನ. ಅನ್ನನಿಪ್ಪಕ ಕೊಡವಡಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯ ಆಪುಲೆ ಂಣ್ಣ್ ವದ್ ಅರ್ಥ ಇಲ್ಲತದ್.

ವಂಡ್ 1940ತ್ಂಜ 1960 ಂಗತ್ತಣೆ ಕೊಡಗ್ಗರ ಒಟ್ಟು 12 ಬೋರೆ ಜಾತಿರ ಒಕ್ಕಕಾರ ಕೊಡವ ಮನೆಪೆದ ಇಟ್ಟುಂಡ್ ತಂಗಡ ಇಷ್ಟತ್ ಕೊಡವಳಾಚಿ. ಕಾಲ ಪೋನನ್ನೆಕೇ ಅವು ಕೊಡವಡೊಳ್ಲೇ ಮಂಗಲ ಆಯಂಡ್ ಂಲ್ಲಾ ತರತಲ್ಕೂ ಕೊಡವಡ ಸರಿ ಸಮಾನತೆಕ್ ಬಾತ್. ಇಂದ್ ಅದ್ನೆಲ್ಲ ಮರ್ಂದ್ ಪೋಯಿತ್. ಅನ್ನನೇ ಕಾಲ ಂಬದ್ ಕಯಿಂಜಿತ್. ಇನ್ನನಿಪ್ಪಕ ಕೊಡವ ತಕ್ಕ ಕೊಡವ ಪದ್ಧತಿ, ಸಂಸ್ಕೃತೀಲೆ ಬೊಳ್ಂದಯಿನ ಕೊಡವಳಾಕಿಯವದ್ ಕಯ್ಯತ ಸಂಗತಿಯಾ....?

ಕೊಡಗ್ ವೀರ ಪರಂಪರೆ

ಕೊಡಗ್ ಕುಡುಮಲೆನಾಡ್, ಅಗಸ್ತ್ಯಂಡ ತಪೋವನ ಕಾವೇರಮ್ಮನ ತಾಮನೆ. ಬ್ರಹ್ಮಾದಿ ದೇವತೆಯಳೇ ಪ್ರಕೃತಿರ ಚಾಯಿನ ಕಂಡಿತ್, ಮನ ಚೋತಿತ್, ನೆಲೆ ನಿಂದಿತ್, ತಪಸ್ಸ್ ಮಾಡ್ನ ಭೂಲೋಕತ್ ಸ್ವರ್ಗ. ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಸಾಲಾಲ್ ಜನವಸತಿವುಳ್ಳ ಓರ್ ಚೆರಿಯ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರದೇಶ. ಪ್ರಪಂಚತ್ ಏದೇ ದೇಶತ್ಂಜಿ ಜನ ಭಾರತಕ್ ಬರಡ್, ಅಯಿಂಗಕ್ ಈ ಕೊಡಗ್ ಸೀಮೆರ ಕೇಳಿ ಗೊತ್ತಾಯಿ ಪೋಪ. ಅನ್ನನೆ ಕೊಡಗ್ಕ್ ಬಂದವು ಈ ಕೊಡಗ್ ಎಲ್ಲಾ ತರತಲೂ ಭಾರತತ್ ಬೋರೆಲ್ಲಾ ಪ್ರದೇಶತ್ಂಜಿ ವಿಶೇಷವಾನದ್ಂದ್ ಅರ್ಂಜಿತ್ ಪರ್ಂದಿತ್. ಎಳ್ಂದಿ ಬೆಚ್ಚಿತ್ ಪೋಪದುಳ್ಳದ್.

ಕೊಡಗ್ ಮೂಲನಿವಾಸಿಯ ಕೊಡವ. ಇದಲ್ ಬೋರೆ ಬೋರೆ ಮೂಲನಿವಾಸಿಯ ಅಡ್ಂಗಿತುಂಡ್. ಕೊಡವ ಓರ್ ವಿಶೇಷಕ ಜನಾಂಗ. ಈ ಕೊಡವ ಎಲ್ಂಜಿ ಬಂದ್ ಕೂಡ್ನವೂಂದ್ ಮಂಡೆ ಮಾಂದಿಯಂಡವು ಉಂಡ್. ಕೊಡವಡ ಮೂಲ ಕಂಡ್ ಪುಡಿಪಕ್ ವೃಥ್ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟವು ಉಂಡ್. ಅನರ್ಥ ಸಿದ್ಧಾಂತ ರೂಪ್ ಚಿಟ್ಟವು ಉಂಡ್. ಇಲ್ಲತ ಕರ್ತ ಪೂಂಗಳಿನ, ಇರ್ಟ್ ಕೋಂಬರಲ್, ಮುಟ್ಟಿರ್ಟ್ ನೇರತ್ಲ್ ತೇಡ್ನನ್ನೆಕೆ ಈ ಪ್ರಯತ್ನ.

ಕೊಡವ ದಾರ್:- ಕೊಡವ ಆಚಾರ ಪದ್ಧತಿ-ಪರಂಪರೆಲ್ ಹಿಂದೂಜನ ಆಚೇಂಗಿ, ನೇರಾಯಿತೂ ಅಲ್ಲ. ಕೊಡವ ಬೋರೆ ಏದ್ ಜಾತಿಕೂ ಅಡ್ಂಗತೆ, ಏದ್ ಮತಕೂ ಒಳಪಡತೆ, ಕುಂದ್ ಸೀಮೆರ ಓರ್ ಪಳೆಯ ಚೆರಿಯ ವಿಶಿಷ್ಟ ಮೂಲ ನಿವಾಸಿಯ. ಆ ಧರ್ಮ, ಈ ಧರ್ಮ ಎಣ್ಣುವ ನೆತ್ತಿ ಪಟ್ಟಿ ಬೆಚ್ಚವತೆ, ತಂಗಡದೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿನ ದೃಢವಾಯಿತೂ, ಉತ್ಸಾಹತಲೂ ಪೋತಿಯಂಡ್ ಬಂದ ಚೆರಿಯ ಜನಾಂಗ ಪಟ್ಟಮಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪಿಂಗಳ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ ಇಕ್ಕಿಕ್ಕ ಕೊಡವ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಹೋಲಿಕೆ ಉಳ್ಳನ್ನೆಕೆ ಕಂಡ್ ಬಂದಕಲೂ, ಮೂಲತ್ ಕೊಡವ ಮಣ್ಣಲ್ ಉತ್ ಕಳತ್ ನಯಿಪವು. ಕಾಡ್ಜಾತಿಯಳ ಬೋಟೆ ಆಡುವವು ಪಿಂಗಳ ಪಡೆಯಾಳಿಯ. ಅನ್ನನೆ ಕೊಡವ ಓರ್ ಗತ್ತರ ಜನಾಂಗ.

ಕೊಡವ ತಂಗಡ ಬಾಳ್ಲ್ ಎಚ್ಚಕೋ ಪಟ್ಟಮಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಹಿಂದೂ ಪುರಾಣ, ಭಗವದ್ಗೀತೆ ಇನ್ನತಾನೆಲ್ಲ ಓದಿ ಪಡ್ಚಕಲೂ ಅಯಿಂಗಡ ನೇರಾನ ಜೀವನ ಕ್ರಮಕ್ ಇದ್ ಒಂದೂ ಬೋಂಡೂಂದ್ ಇಲ್ಲೆ. ಕೊಡವಕ್ ಅಯಿಂಗಡದೇ ಆನ ಪದ್ಧತಿ, ಆಯಿಮೆ ಕೋಯಿಮೆ ಉಳ್ಳದ್ ಎಚ್ಚಕೋ ಕಾಲತ್ಂಜಿ ಪೊರಮೆ ಜನಡ ಪ್ರಭಾವಕ್ ಒಳಪಡತೆ

ಬೋರೇ ಆಯಿತ್ ಬೊಳಂದಿತ್ ಬಂದಿತ್.

ಕೊಡವ ಎಲ್ಲಂಜಿ ಬಂದವು ಎಣ್ಣುವಾಂಗ್ ಓರೇ ಉತ್ತರ ಉಳ್ಳೋ - ಅದೇ, ಕೊಡವ ಬೋರೆ ಎಲ್ಲಿಂಜೂ ಬಂದವು ಅಲ್ಲ. ಅವು ಈ ಕೊಡಗಾರ ಮಣ್ಣಾರ ಮಕ್ಕ. ಕಾರ್‌ಮಕ್ಕ, ಮರ್‌ಮಕ್ಕ. ಅವು ಲೆಕ್ಕ ಇಲ್ಲತಚ್ಚಿಕ್ ಕಾಲತ್‌ಂಜಿ ಇಲ್ಲಿಯತ್ತರ ಕುಂದ್ ಕಾಡ್ ತಟ್ವ್ ಸೀಮೆಲ್ ಎಣ್ಣಾನಕ ಕಾವೇರಿಪೊಳರ ದಂಡ್ ಬರಿಲೂ ಪುಟ್ಟಿಬದ್‌ಕಿ ಬಾಳೆನವು. ಅಯಿಂಡ ಮಾನವೀಯ ಲಕ್ಷಣ ಹೋಲಿಕೆ ಕ್ರಮೇಣ ರೂಪ್ ಎಡ್‌ತದ್. ಮೂಲತ್ ಅವು ಈ ಮಣ್ಣಾರ ಮುತ್ತಜ್ಜ ಮೂಲಜ್ಜಂಗಡ ಮಕ್ಕಳಿ.

ವೀರ ಪರಂಪರೆ:- ಈ ಚೆರಿಯ ಸಂಖ್ಯೆರ ಜನಾಂಗಕ್ ಓರ್ ವಿಶೇಷ ವೀರ ಪರಂಪರೆ ಉಂಡ್. ಅಯಿಂಗ ಪುಟ್ಟಿತ್ ಚಾವಲ್ಲಿಕೆತ್ತಣೆ ಅಯಿಂಗಡ ಜೀವನ ಕ್ರಮತ್‌ಲೇ ನೆಜ್ಜಂಡ್ ಬಂದ್ ಪೋನ ವೀರ ಪರಂಪರೆ ಎನ್‌ಂಗ್ ಬಾತ್, ಎನ್ನನೆ ಬಾತ್, ಎಕ್ಕ ಬಾತ್ ಎಣ್ಣುವಾಂಗಲ್ಲ ಉತ್ತರ ಸುಲಭ. ಪ್ರಕೃತಿರ ಕೂಡ ಬಾವಕ ತಾಂಡ ಪರಿಸರಕ್ ತಕ್ಕಂತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ರೂಪ್ ಎಡ್‌ಪದೆ ಪ್ರಕೃತಿ ಧರ್ಮ. ಪ್ರಾಣಿಯ ಅಯಿಂಡಯಿಂಡ ಜೀವರಕ್ಕಣೆ ಮಾಡಿಯವಕೂ, ಆಹಾರ ಸಂಪಾದನೆಕೂ ಬೋಂಡಿಯಾನ ಹುಟ್ಟು ಗುಣ ಇಪ್ಪ. ಅನ್ನನೇ ಕೊಡವಡ ಜೀವನ ಕ್ರಮವೂ ಪ್ರಕೃತಿಕ್ ಒತ್ತಾಯಿತ್ ವಿಕಾಸ ಆಯಿತ್. ಅನ್ನನೆ ಮಾನವ ಸಹಜವಾನ ಬುದ್ಧಿ ಕೊಡವಂಗೂ ಇಂಬತ್. ಅದ್‌ಂಗ್ ಸೆಯಾಯಿತ್ ಅವೊ ತಾಂಡ ಜೀವನ ಕ್ರಮತ್‌ನ ರೂಪ್‌ಚಿಟ್ಟಿಂಡತ್.

ಕುಂಞಿ ಪುಟ್ಟುವಕ:- ವೀರಪರಂಪರೆಲ್ ಪುಟ್ಟಿತ್ ಚಾವಲ್ಲಿಕೆತ್ತಣೆ ಮೊಟ್ಟ್ ಮೊಟ್ಟ್‌ಲೂ ಕಂಡ್ ಬಪ್ಪ. ಕುಂಞಿನ ಪೆತ್ತಿತಾಪಕ ಅದ್ ಕಣ್ಣ ಕುಂಞೀಂದಾನಕ ವೀರನೊಬ್ಬ ಪುಟ್ಟ್‌ಚೀಂದ್ ಬೊಡಿ ಬೆಚ್ಚಿತ್ ಲೋಕಕ್ ಸಾರುವ. ಓರ್ ನಕಲಿ ಅಂಬ್‌ಬಿಲ್ ಮಾಡಿತ್ ಈ ಕುಂಞಿರ ಕೈಕ್ ಪುಡ್‌ಪ್‌ಚಿಡುವ. ತಾಂಡ ಆಹಾರ ಸಂಪಾದನೆಕೂ, ದೇಹರಕ್ಕಣೆಕೂ, ದೇಶರಕ್ಕಣೆಕೂ ಕತ್ತಿ-ತೋಕ್, ಬಿಲ್ಲ್ ಬಾಣತ್‌ರನ್ನತ ಆಯುಧ ಅನಿವಾರ್ಯಂದ್ ಎಣ್ಣುವ ಸತ್ಯತ್‌ನ ಸಾರುವಕಾಯಿತ್ ಈ ತರ ಪದ್ಧತಿ ಬಂದಿತ್. ಕುಂಞಿರ ಬಾಯಿಕ್ ಬೆಲ್ಲ, ನೆಯ್ಯ, ತೀತುವ. "ಬೆಲ್ಲ ಅಲಿವನ್ನೆಕೆ ಅಲಿ ನೆಯ್ಯ, ಉರುವನ್ನೆಕೆ ಉರ್"ಂದ್ ಅಶೀರ್ವಾದ ಮಾಡುವ. ಅದ್‌ಂಡ ಅರ್ಥ - ಜೀವನತ್‌ಲ್ ಬಪ್ಪ ಕಷ್ಟತ್‌ನೆಲ್ಲ ಸಹಿಸ್. ಮಳೆಲ್ ಅಯಿಂಜಿತೂ ತೊಯಿಂಜಿತೂ ಬದ್‌ಕ್. ಬೆದ್‌ಲ್ (ಬೊದ್) ಬಾಡಿತೂ, ಉರಿತೂ ಬದ್‌ಕ್‌ಂದೂ ಎಣ್ಣುವ.

ಕಳಿ ತೆಳಿ:- ಕುಂಞಿ ಬೊಳಂದಂಡ್ ಬಪ್ಪಕಲೂ ತಡಿನ ಗಟ್ಟಿ ಮುಟ್ಟಾಯಿತ್ ಬೊಳತುವಕುಳ್ಳಂತ, ನೊಂಬಲ ಸಹಿಸುವಕ್ ಉಳ್ಳಂತ, ಗರ್ವ, ಪುಟ್ಟುವಕುಳ್ಳಂತ, ಶತ್ರುನ ಅಡುಕುವಕ್ ಉಳ್ಳಂತ ಕಳಿಯೇ ಚೆರ್‌ಪತ್‌ಂಜಿ ಈ ಕೊಡಗಾರ ಮಕ್ಕಕ್ ತಂಗಡ

ಬೋರೆಲೇ ಬಂದ್ ಪೋಯಿತ್.

ಕೊಡಗ್ಗರ ಮಕ್ಕಡ ಕೈಲ್ ಚೆರ್ಪತ್‌ಂಜೇ ತಟ್ಟೆ, ಬಿಲ್ಲ, ಕವಣೆ, ಕಲ್ಲ, ರಬ್ಬರ್ ಬಿಲ್ಲನಂತ ಆಯುಧ ಇಪ್ಪ. ಚೆನ್ನ ಬಲ್ಯಾದಾಯಂಡ್ ಬಂದನ್ನೆಕೆ ಕತ್ತಿ ತೋಕಲೇ ಮಕ್ಕಡ ಕಳಿ. ಇದ್ ಅಪ್ಪವ್ವ ಎಣ್ಣೆ ಕೊಡಪದಲ್ಲ. ದೈವ ದತ್ತವಾಯಿತ್ ಬಂದ ಗುಣ. ಅದ್.. ಪ್ರಾಣಿ ಪಕ್ಷಿಯಳ ತಾಂಡ ಆಹಾರಕಾಯಿತ್ ಕೊಲ್ಲುವಕ್ ಆ ಕುಂಞಿಕ್ "ಅಯ್ಯೋ"ಂದ್ ಕನಿಕರ ಬಪ್ಪಾಲೆ. ಚೋರೆ ಕಂಡಕ ನೆಟ್ಟುಲೆ. ತಾನ್ ಮಾಡ್‌ನ ಪರಾಕ್ರಮಕ್ ಕುಶಿಪಡುವ.

ನರಿಮಂಗಲ:- ಇದ್ ಕೊಡಗಲ್ ಮಾತ್ರ ಉಳ್ಳಂತ ಓರ್ ವೀರ ಪರಂಪರೆ ಆಚರಣೆ. ಕುಸ್ತಿ, ಪರಿಯಕಳಿ, ಸೂರ್ತಿಕಳಿ, ತೆಂಗಪೋರ್ - ಇದೆಲ್ಲ ಕೊಡವ ಮಕ್ಕಡ ಚೆರ್ಪತ್‌ರ ಕಳಿ. ಈ ತರತರ ಕಳಿರ ಪೈಕಿ, ಕುಸ್ತಿ ಮಾತ್ರ ಬೋರೆಲ್ಲಾ ಜಾಗತಲ್ಯೂ ಕಾಂಬ. ಆಚೇಂಗಿ ಬಾಕಿ ಉಳ್ಳ ಕಳಿಯೆಲ್ಲ ಕೊಡಗ್ ಅಲ್ಲತೆ ಬೋರೆಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಂಬಾಲೆ. ಇನ್ನತ ಕಳಿ ಅಯಿಂಗಡ ವೀರ ಪರಂಪರೆಕ್ ಸೆರಿಯಾನದ್. ಮಕ್ಕ ಬೊಳಂದಂಡ್ ಬಂದನ್ನೆಕೆ ಊರ್‌ಕೇರಿಲ್ ಸಭೆ ಸಮಾರಂಭತ್ ಕೂಡ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ ಅಯಿಂಗಡ ಕಳಿಯೇ ಬೋರೆ.

ಶಕ್ತಿ ಕೋಲ್:- ಸಮಶಕ್ತಿರ ದಂಡ್ ಬಾಲೆಕಾರ ನೆಲತ್‌ಲ್ ಕಾಲ್ ನೋಟಿ ಅಳಾತಂಡ್ ಅಪ್ಪರಿಪ್ಪರ ಅಂಗಾಲ್‌ಕ್ ತಾಕ ಕೊಡತಿತ್, ಓರ್ ತಂಡ್‌ನ ದಂಡಾಳು ಬಲಿಕಂಡು. ಅಳತಲ್ಲ್‌ಂಜಿ ನೇಂದ್ ಪೋನಂವೊ ಚೋತನ್ನೆಕೆ.

ಭಾರ ನೇತುವೋ:- ಇಕ್ಕಲೂ ಊರ್‌ರ ಅಂಬಲತ್‌ಲ್, ಮಂದ್‌ಲ್, ತಿರ್‌ಕೆಲ್ ಎಲ್ಲಬೋರೆ ಬೋರೆ ಸೈಜ್‌ರ ಉರ್‌ಟ್ ಪೊಳೆಕಲ್ಲ್ ಕಂಡ್ ಬಪ್ಪ. ಬಲ್ಯ ಕಲ್ಲ್‌ನೆಲ್ಲ ಇಕ್ಕ ನಾಲಾಳ ಕೆಟ್ಟಿ ಪೊರ್‌ಕಂಡು. ಪಂಡ್ ಏದೇದ್ ಕಲ್ಲ್‌ನ, ಏದೇದ್ ತರತ್‌ಲ್ ನೇತಿತ್ ಗಟ್ಟಿಗತನ ಕಾಟನವು ದಾರ್‌ಂದ್ ಅಯಿಂಗಡ ಪೆದ ಎಲ್ಲ ಇಕ್ಕಲೂ ಜನಡ ನಾವುಲ್ ಉಂಡ್. ಅದ್‌ನ ಗೇನ ಮಾಡುವಕ ಅಂದೇತ ಜನ ಎಚ್ಚೆಕ್ ಶೂರಂಗಾಯಿತಿಂಜಿತಿಕ್ಕೊಂದ್ ಅರ್ಥ ಆಪ.

ಒತ್ತ ಪೊಯ್ತ:- ಕೊಡವ ವೀರಂಗಡ ವೀರ ಪರಂಪರೆಕ್ ನಲ್ಲೋರ್ ಉದಾರಣೆ ಈ ವಿಚಿತ್ರ ಕಳಿ. ಇದ್ ಊರ್ ಊರ್‌ರೊಳ್‌ಲ್, ನಾಡ್ ನಾಡ್‌ಳ್‌ಲ್ ದಂಡ್ ವೀರಂಗಕ್ ನಡಪ. ಪೈಪೋಟಿ. ಇದ್‌ಲ್ ಒಬ್ಬೊ ಅಂವಂಡ ಎದ್‌ಪಾಳನ ಓರೇ ತಲ್ಲ್‌ಕ್ ಕೊಯಿಕಂಡು. ಕೊಂದಕಲೂ ಆಕು, ಸೂಯ ತಪ್ಪಿತ್ ಬುದ್ಧಕಲೂ ಆಕು. ದಂಡನೆ ಪೊಯ್ತ ಮಾತ್ರ ಪೊಜ್ಜಿರುವ ಕಯ್ಯ. ಇನ್ನತ ಗಟ್ಟಿಗಂಗಳ ಆಂಜಿತ್ ಓರ್ ಊರ್‌ಕಾರ ಇಂಞೋರ್ ಊರ್‌ಕಾರಕ್ ಸವಾಲ್ ಇಡುವಕ್ ಗೊತ್ತ್‌ಮಾಡ್‌ನ ದಿನ ಕೊಂಬ್ ಕೊಟ್ಟ್ ಓಲಗ ಆಯ್ತ ಒತ್ತ ಪೊಯ್ತ ಕಾರನ ಕೂಟಿಯಂಡ್ ಪೋಪ. ಅಕ್ಕ ಆ ಊರ್‌ರ ವೀರನೂ ಕೊಂಬ್ ಕೊಟ್ಟಾಯಿತ್ ಪಾರ ಕಾತಂಡಿಪ್ಪ. ಅಪ್ಪರಿಪ್ಪರ ಬೆಂದುತಕ್ಕಾರ

ಆಪಯಿಂಜತ್. ಕೂಡ್ಗನ ಜನಡ ಮಿಂಞಲ್ ದಂಡ್ ವೀರಂಗ ಎಲ್ಲಾ ತರತ್ ಆಟ್ ಆಡಿಯಂಡ್ ಇರಂಡು. ಪೂದ ಕ್ಕಟ್ಟುವ ಏದೇಂಗೋರ ಕೆಣಿ ಪಾಯ್ಚಿಟ್ಟಿತ್, ಆಯ ನೋಟಿತ್ ಅಡ್ಡಿ ಬೆಕ್ಕಂಡು. ಅದ್ ಓರೇ ತಲ್ಲಲ್ ಎದ್ಪಾಳ್ ಉರಂಡಂಡು. ಓರ್ ಊರ್ಲ್ ಗೆದ್ದ ಚಾಂಪಿಯನ್ ಇಂಞೋರ್ ಊರ್ಕ್ ಕಾಕ್ಚಿಟ್ಟವಯಿಂಜತ್. ಇಕ್ಕ ಇನ್ನತ ಕಳಿಕೆಲ್ಲ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲೆ. ಪಂಡ್ ಎಲ್ಲಾ ನಾಡ್ಲ್ ಚಾಂಪಿಯನ್ಶಿಪ್ ಎಡ್ತಂಪೊ ಕೈಯಂದಿ ಅಪ್ಪಯ್ಯಂದ್ ಎಣ್ಣುವ ಜಾನಪದ ಕತೆ ಜನಡ ಬಾಯಿಲುಂಡ್.

ಪರೆಯ ಕಳಿ:- ಇದೂ ದಂಡ್ ಪಡೆಯಾಳಿಯಡ ಪೊಯ್ತ್ ಕಳಿರ ಪ್ರದರ್ಶನ.

ಬಾಳೆ ಬಿರ್ದ್:- ಮಂಗಲತ್ಲ್ ಬಾಳೆ ಕೆತ್ತಿತ್ ಶೌರ್ಯ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡುವದೂ ವೀರ ಪರಂಪರೆನ ಪ್ರತಿಬಿಂಬ್ಚಿಡುವ ಓರ್ ಪ್ರದರ್ಶನ.

ಜಾನಪದ ಕತೆಯಾಡ್, ಜಾನಪದ ಪಾಟಾಡ್ ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ವೀರ ಪರಂಪರೆದೆ. ಕೊಡವಡ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪಿಂಞ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಮಾರಂಭತ್ಲೆಲ್ಲ ತೋಕ್ಕತ್ತಿಕ್ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ. ಮಂಗಲಕಾರನ ಪೂರಡ್ಚಿಡಂಡಿಕ್, ಒಡಿಕ್ಕತ್ತಿ, ಪೀಚಿಕ್ಕತ್ತಿ, ಗೆಜ್ಜೆತಂಡ್ ಪಿಂಞ ಕತ್ತಿನ ಕೆಣ್ಚಿ ಬೆಚ್ಚವಕುಳ್ಳ ಅರತೊಡಂಗ್ ಇಕ್ಕಲೂ ಇಂಜಿತೇ ಇರಂಡು. ಈ ಕೊಡಗ್ಗರ ಜನ ವೀರಂಗಳನ್ನೋ ಸರಿ; ಆಚೇಂಗಿ, ಬೋರೆ ಜನಳಿನ್ನೆ ಕುರ್ಕಣೆ ಅರಿಯತೋರ್ ಜನಾಂಗ. ಇಂದೇಕೂ ಕೊಡವಡಲ್ಲಿ ಆ ತರ ಮುಗ್ಗತೆ ಎದ್ ಶಾಂಬ. ಪೂರಮೆರ ಜನಡ ಚದಿಕ್ ಬೆರಿಯ ಕೆಣಿಂಜವ. ವೀರತನಕ್ ಸರಿಸಮಾನತ್ ಕೆಣಿ ಇಂಜಿತಿಂಜಕ ಪಂಡ್ ಕೊಡಗ್ಗರ ಕೊಡವಳಿಲ್ಲ ಟಿಪ್ಪುರ ಕೆಣಿಕ್ ಕೆಣಿವಕಿಂಜಾಲೆ. ಕೊಡಗ್ಗರ ಜನ ನಾಶ ಆಪಕಿಂಜಾಲೆ.

ಕೊಡವತಕ್ಕಲ್ ವೀರಂಗಳದೇ ಕತೆ ಉಳ್ಳನ್ನೆಕೆ ಪೆರ್ತ್ ಸಂಖ್ಯೆರ ಗಾದೆಯಳೂ ಉಂಡ್ - ಆಣ್ ಪೊತ್ತಿತ್ ಚಾವಂಡು ಪೊಣ್ಣ್ ಪತ್ತಿತ್ ಚಾವಂಡು; "ಆಣ್ಕ್ ಚೋರೆ ಇಲ್ಲೇಂಗಿ ಪೊಣ್ಣ್ಕ್ ವರ್ಕ ಇಲ್ಲೆ" ಇನ್ನತದ್.

ವೀರಪರಂಪರೆಕ್ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಆಧಾರ:- ಪಳೆಯ ಕನ್ನಡ ರೆಕಾರ್ಡ್ಲ್ ಕೊಡವ ಕೇಳಿಪಟ್ಟ ಪಡೆಯಾಳಿಯಾಂದ್ ಉಂಡ್. ಲಿಂಗಾಯತ ರಾಜಂಗಡ ಗಡಿ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡವಳಿಗುಂಡೆ. 12ನೇ ಶತಮಾನತ್ಲ್ ಪಾಲ್ಪರೆ ಎಣ್ಣುವ ಪಡೆ, ಭೂಮಿಲ್ ವೀರ ಕೊಡವ ಶತ್ರುಪಡೆನ ದವುತನ ದಾಖಲೆ ಉಂಡ್. 1760ನೇ ಇಸವಿಲ್ ಕೊಡಗ್ಗನ ಪುಡಿಪಕ್ ಬಂದ ಹೈದರಾಲಿರ ಬಲ್ಯ ಸೈನ್ಯತ್ ಪಂಡೇತ ಪಡೆಭೂಮಿ ಪಾಲ್ಪರೆಲ್ ಕೊಡವ ವೀರಂಗ ತಡ್ತಿತ್ ಪಡೆ ಪೊತ್ತಿತ್ ಬಯ್ಯಕ್ ದವುತ್ಚಿ. ಪುನಃ 1784ಲ್ ಟಿಪ್ಪುರ ಸೈನ್ಯ ಕೊಡಗ್ಗನ ನಾಶ ಮಾಡುವಕ, ಉತ್ತಯ್ಯ ನಾಯಕ ಎಣ್ಣುವವಂಡ ಕೂಡ ಕೊಡವ ಮುಖಂಡಂಗ ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟರ್ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ರೆಸಿಡೆಂಟ್ನ ಕಂಡಿತ್ ಕೊಡಗ್ಗಕ್ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವಕ್ ಕೇಟಂಡತ್. ಅನ್ನನೆ ತಲಚೇರಿಲಿಂಜ ಬ್ರಿಟಿಷ್ಳೋ ಕಂಡಿತ್ ಸಹಾಯ

ಕೇಟರ್. ಅಕ್ಕ ಕೊಡಗ್‌ಕ್ ಬಂದ ದಂಡ್ ಬಾಲೆಕಾರ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ರೆಸಿಡೆಂಟ್ಸ್‌ಅ ರಾಬರ್ಟ್ ಟೇಲರ್ ಪಿಂಞ ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್ ಡೇನಿಸ್ ಮೊಹೊನಿ. ಈ ಡೇನಿಸ್ ಮೊಹೊನಿ ಕೊಡಗ್‌ರ ವೀರ ಪರಂಪರನ ಅರಾಂಜಿತ್ ಕೊಡಗ್ ಚರಿತ್ರನ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡ್‌ಚಿ. ದೊಡ್ಡ ವೀರರಾಜಂಡ ಕೂಡ ನಾಲನಾಡ್ ಅರಮನೆಲ್ ಇಂಜಂಡ್, ನಲ್ಲ ನಲ್ಲ ಪಡಿಪ್‌ಕಾರಳ ಕಾಕ್‌ಚಿಟ್ಟಿಂಡ್ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡ್‌ಚಿ. ಕೊಡಗ್ ಚರಿತ್ರನ ಎಳ್ತರೂಪತ್‌ಲ್ ಪೊರಬೂಕ್‌ನ ಆದ್ಮ ಇತಿಹಾಸಕಾರನೆ ಡೇನಿಸ್ ಮೊಹೊನಿ. ಇಂವೊ "ಕೊಡವ ಓರ್ ವಿಶೇಷ ಜನಾಂಗ" "(Kodavas a distinct people)" ಎಣ್ಣಿತ್ ಪ್ರಪಂಚಕ್ ಪರಿಚಯ ಮಾಡ್‌ಚಿ. ಇದೇ ಮೊಹೊನಿ ಇಡೀ ಕೊಡಗ್‌ರ ಚರಿತ್ರನ ಎಳ್‌ದಿತ್ ಕಲ್ಪತ್ತತ್‌ರ ಪೋರ್ಟ್ ವಿಲಿಯಂಲಿಂಜ ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರಕ್ 23.6.1798ಲ್ ಅಯೆಚಿ ಕೊಡತತ್. ಅರಿಪೋರ್ಟ್‌ಲ್ ಉಳ್ಳ ಚೆನ್ನಂಗ್ ವಿಚಾರ ಇನ್ನನ ಉಂಡ್-

"ಕೊಡಗ್‌ನ ಪುಡಿಪಕ್ ಕೇರಳತ್‌ರ ಕೋಟೆ ರಾಜನೂ, ಚೆರಕಲ್ ರಾಜನೂ, ವೈನಾಡ್‌ರ ಕಾಲ್ಪಟ್ಟಿ ರಾಜನೂ, ಪಡೆಪೊತ್ತತ್, ಕೊಡವ ವೀರಂಗ ಪಡೆಪೊತ್ತಿತ್ ಅಯಿಂಗಳ ದವುತಿತ್".

"ಕೊಡವ ಬೋಟಿಕಾರ ಪಿಂಞ ಪಡೆಯಾಳಿಯ. ಆಚೇಂಗಿ ಅವು ಪಡೆಪೊಪ್ಪ ಏದೋರ್ ಪ್ರತಿಫಲಕ್ ಅಲ್ಲ. ಅದ್ ದೇಶಕ್ಯಾಯಿತ್ ಓರ್ ತ್ಯಾಗಾಂದ್ ಅರಾಂಜಂಡವು - 1837ನೇ ಇಸವಿರ ಕೆನರಾ ದಂಗಲ್ ಅವು ಕಾಟ್‌ನ ಶೌರ್ಯಕ್ಯಾಯಿತ್, ಅಯಿಂಗಳ ಬಹುಮಾನ ತಪ್ಪಾಂದ್ ಎಣ್ಣಿಚಿ. ಆಚೇಂಗಿ ಕೊಡವ -"ನಂಗ ಕೊಡವಕ್ ನಿಂಗಡ ಸಂಬಳ ಬೋಂಡ. ನಂಗಡ ದೇಶತ್‌ಲ್ ಶಾಂತಿ ನೆಲೆಗೊಳ್ಳಡ್‌ಂದ್ ನಂಗಡ ಕರ್ತವ್ಯ ಮಾಡಿಯೆ"ಂದ್ ಬ್ರಿಟಿಷ್‌ಕಾರಕ್ ಉತ್ತರ ಕೊಡತತ್.

ಕೊಡವ ಕೆನರಾ ದಂಗನ ಅಡಕುವಕ್ ಮಾಡ್‌ನ ಸಹಾಯಕಾಯಿತ್ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರ ಚೆನ್ನ ಪಣ ತಪ್ಪಾಂದ್ ಎಣ್ಣಿತ್ ಅಯೆಚತ್. ಕೊಡವಡ ಮುಖಂಡ ಮಂಗಳೂರ್‌ರ ಕಲೆಕ್ಟರ್ 'ಲೆವಿನ್' ಎಣ್ಣಿವಂವಂಗ್ ಇನ್ನನೆ ಎಳ್‌ದಿತ್ 5 ಮೇ 1837ಲ್ ಅಯೆಚತ್ - "ದಯಬೆಚ್ಚಿತ್ ಮಾಪ್ ಮಾಡಿ, ನಿಂಗ ಅಯೆಚ ಪಣತಾನ ನಂಗ ಕೇಟಂಡಕ ನಂಗಡ ನೈಪು ಬೆಲೆ ಕಳಂದವ. ನಂಗಡ ದೇಶತ್‌ರ ನಲ್ಲ ಪೆದ ಪಿಂಞ ನಂಗಕ್ ಬೋಂಡಿಯಾನಂತ ಗೌರವ ಎಲ್ಲ ಮುಳಿ ಪೋಪ".

ಕೊಡವ ಎಳ್‌ದಿತ್ ಅಯೆಚ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರತಿಯೋರ್ ಅಕ್ಷರತಾನೋ ಪಾಲನೆ ಮಾಡಿತ್.

ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್ ರಾಬರ್ಟ್‌ಕೋಲ್ ಈ ಘಟನೆನ ಅಂವಂಡ ಪುಸ್ತಕತ್‌ಲೂ "ಸೈಕ್ಲೊಪೀಡಿಯ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯ" 1885ಲ್ ಇನ್ನನೆ ಎಳ್‌ದಿ ಬೆಚ್ಚಿತ್ - "1837

ಕೆನರಾ ಜಿಲ್ಲೆಲ್ ದಂಗೆ ಆಚಿ. ಒಡನೆ ಕೊಡವ ಅಲ್ಲಿಕ್ ಮಾರ್ಚ್ ಮಾಡಿತ್ ದಂಗೆನ ಅಡಕಿತ್, ದಂಗೆಕೋರಂಗ ಲೂಟಿ ಮಾಡಿತ್ ಪೊರ್ತಂಡ್ ಪೋಯಂಡಿಂಜ ಸಂಪತ್ತನ ಪುಡ್ಚಿತ್ ಬಯ್ಯಕ್ ತಾತ್. ಅದ್‌ಂಗ್ ಮೆಚ್ಚಿತ್ ಈ ಪಣತನ ಅಯಿಂಗಳೆ ಹಂಚಿಯವಡ್‌ಂದ್ ಗವರ್ನರ್ ಜನರ್‌ಲ್ ಅಪ್ಪಣೆ ಮಾಡ್‌ಚಿ. ಅಕ್ಕ ಕೊಡವ, ನಂಗ ಪಣಕಾಯಿತ್ ಪಡೆಪೊತ್ತವು ಅಲ್ಲಂದೆಣ್ಣೆತ್ ಬಯ್ಯಕ್‌ಟ್ಟಿತ್. ಈ ಒರಟ್ ಪಡೆಯಾಳಿಯಡ ಗುಣ ಕಂಡಿತ್ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರ ಎಚ್ಚರ ಆಯಿತ್ ಜಹಗೀರ್ ಪಿಂಞ ಉಂಬಳಿ ಕೊಡ್‌ತತ್. ಅಯಿಂಡ ಮುಖಂಡಂಗೆಕ್ ಕುದಾರೆ, ರೈಫಲ್ ಎಲ್ಲಾ ಇನಾಂ ಕೊಡತತ್. ಬಯ್ಯ 1857 ಇಂಡಿಯಾತ್ ಅಡಿಪಾಯ ಅನಂಗಿಯಂಡಿಪ್ಪಕ್ ಮಾರ್ಕ್ ಕಬ್ಬನ್ ಕೇಟಂಡ ಪೋಲೆ ಓರ್ ಕೊಡವ ಪಡೆ ಕತ್ತಿತೋಕಾಯಿತ್ ಪೆರಿಯಾಪಟ್ಟಣತ್‌ಲ್ ಬಂದ್‌ಗೂಡ್‌ಚಿ - ಈ ಸಂಗತಿನ ಕೇಟತಾಪದು ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣತ್‌ಲ್ ಗಲಾಟೆ ನಡತಿಯಂಡಿಂಜ ಮುಸ್ಲಿಂ ಜನಡ ಸದ್ದಡಂಗಿ ಪೋಚಿ."

ಇನ್ನನೆ ಏದೋರ್ ಪ್ರತಿಫಲಕ್ ಆಸೆ ಪಡತೆ ಪಡೆಪೊಪ್ಪದೇ ತಾಂಡ ಪುಟ್ಗುಣಾಂದ್ ಆರ್‌ಂಜಿತ್ ತಾಂಡ ದೇಶ ರಕ್ಷಣೆಕಾಯಿತ್ ಪ್ರಾಣ ಕೊಡ್‌ಪ ವೀರಪರಂಪರೆ ಕೊಡವಡದ್.

ಬಲ್ಯ ವಿದ್ವಾಂಸ ಲೆವಿಸ್ ರೈಸ್ ಕೊಡವಳ ಇನ್ನನೆ ಎಳ್‌ದಿತ್ - "ನ್ಯಾಯವಾಯಿತ್ ಈ ನಾಡ್‌ರ ಮಣ್ಣೆ ಅಯಿಂಗಡದೇ. ಅದ್‌ಂಡ ಸ್ವಾಧೀನ ಅಯಿಂಡ ಕೈಂಜಿ ತಪ್ಪಿ ಪೋಚೇಂಗಿ, ಇವು ಸ್ವಾಭಿಮಾನ ಪಿಂಞ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕಳಂದವದೇ ಅಲ್ಲತೆ, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರ ಇಂತೋರ್ ಪಡೆಯಾಳಿಯಡ ಸೇವೆನೊ ಕಳಂದವಂಡಿಯಾಪ (Should the ownership of the soil which rightly belongs to them (the coorgs or kodavas) as a nation, ever passes away from them, not only the independence and self respect of a race be sacrificed, but the British Government will be deprived of the services of nation of warriors.")

ಅಕ್ಕತ ಮೈಸೂರ್ ರಾಜ್ಯತ್‌ರ ಬೆಂಜಮಿನ್ ಎಲ್ ರೈಸ್ ಕೊಡಗ್‌ನ "ಪಡೆಯಾಳಿಯಡ ದೇಶ"ಂದ್ ಎಣ್ಣೆತ್. ಪುಟ್ಗುಣ ಮಣ್ಣೆನ ಬುಟ್ಟಿತ್ ಪೊರಮೆ ಪೋಪಕ್ ಇಚ್ಚೆ ಪಡುವಯಿಂಗೆಕ್ ಕೊಡ್‌ತ ಎಚ್ಚರ ಅದ್.

ಆಲಿವರ್ ಗೋಲ್ಡ್‌ಸ್ಮಿತ್ ಕವಿ ಇನ್ನನೆ ಎಣ್ಣೆತ್. - "ವೀರ ರೈತಂಗಳೆ ಓರ್ ದೇಶತ್‌ರ ಗತ್, ಅವು ನಾಶ ಆಯಿಟಕ ದೇಶಕೇ ಕುತ್" ಇದ್‌ನೇ ಬಿ.ಎಲ್.ರೈಸ್ ಕೊಡವಡ ವಿಚಾರತಾಲೂ ಎಣ್ಣೆತ್.

1920ನೇ ಇಸವಿಲ್ ಕೊಡಗ್ ಕಮಿಷನ್‌ರ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಆಯಿತಿಂಜ ಓರ್ ಬಲ್ಯ

ಎಳೆತೆಕಾರನೂ ಆನ ಹಿಲ್ಪನ್ ಬ್ರೌನ್ ಕೊಡವಡ ವಿಚಾರತ್‌ಲ್ ಸ್ಕಾಟಿಷ್ ಜರ್ನಲ್ (Scotish Journal)ಲ್ ಇನ್ನನೆ ಎಳೆದ್‌ಚಿ -

"ಕೊಡವಡ ಸ್ಕಾಟ್‌ಲೇಂಡ್‌ರ ಹೈಲೇಂಡ್ ಜನಕ್ ಹೋಲ್‌ಚಿಟ್ಟಕ, ಕೊಡವತಿಯ ಅಯಿಂಗಕ್ ಸೆರಿಯಾನ ಜೋಡಿಯ. ಅಯಿಂಡ ಪೊಡಿಯ ಪಿಂಞ ಚಾಕೀಟ್ ರಂಗ್‌ರಂಗಾಯಿತ್ ಇಪ್ಪ. ಮಂಡೆಕೋರ್ ವಸ್ತ್ರ ಕೆಟ್ನನದ್ ಏದ್ ಮಂಡೆಕೂ ಚಾಯಿನ ದುಂಬ್‌ಚಿಡುವ."

"ಕೊಡಗ್‌ನ ಸ್ಕಾಟ್‌ಲೇಂಡ್‌ಕ್ ಹೋಲ್‌ಚಿಡುವಾತ್ ದುಂಬ ಅರ್ಥ ಉಂಡ್. ದಂಡಾಲೂ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾನ ಪಿಂಞ ರಾಜ ನಿಪ್ಪಕ್ ಯೋಗ್ಯವಾನ ಎತ್ತರ ಸೀಮೆ ಉಂಡ್. ಗಟ್ಟಿಮುಟ್ಟಾನ ಕುಂದ್ ಸೀಮೆರ ಪಡೆಯಾಳಿ ಜನ ಉಂಡ್. ದಂಡಾಲೂ ತಟ್ಟೊತ್ತ ಕುಂದ್‌ಕ್ ಬಟ್ಟೊತ್ತ ಬಯಲ್ ಜೊತೆ ಕೂಡಿತುಂಡ್. ದಂಡಾಲೂ (ಕೊಡಗ್ ಪಿಂಞ ಸ್ಕಾಟ್‌ಲೇಂಡ್) ಸಂಪತ್ತರಿತ ಸಂಗೀತ, ಆಟ, ಚಾನಪದ ಕಲೆ, ಚಾನಪದ ಪಾಟ್ ಉಂಡ್. ಅನ್ನನೆ ಜನಡ ಹೃದಯತ್‌ಲ್ ಬೆಂದು ತಕ್ಕಾರ ಗುಣ ಉಂಡ್. ಕೈಮಾತ್ರ ಖಿಡ್ಗ (ಬಾಳ್) ಎಡ್‌ಪಕ್ ಎಕ್ಕೊಲು ತಯಾರ್" - ಈ ಕೊಡಿಲ್ ಎಳೆದ್‌ನ ಪೊರದೇಶಕಾರಡ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಎಲ್ಲ ಇಂದ್ ಸೆರೀಂದ್ ಕಾಂಬಕಿಲ್ಲೆ. ಎನ್ನಂಗ್‌ಂದ್ ಎಣ್ಣೆನಕ, ಕೊಡವಡ ಪಿಂಞ ಕೊಡಗ್‌ರ ಪಂಡೇತ ಆಕರ್ಷಣೆ, ಚಾಯಿಚೆಂದ ಎಲ್ಲ ಇಂದ್ ಮಾಜಂಡ್ ಮರೆಯಾಯಂಡ್ ಬಂದ್‌ಟಿತ್. ಡೆಸಿಸ್ ಮೆಹೊನಿಂಜಿ ತೊಟ್ಟ್ಪಿ ಹಿಲ್ಪನ್ ಬ್ರೌನ್ ಕೆತ್ತಣೆ ಯುರೋಪ್‌ರ ಪರಿಸರ ಪ್ರೀಮಿಯ ಕಂಡಂತ ಕೊಡಗ್‌ರ ಭೌಗೋಳಿಕ ಸನ್ನಿವೇಶ, ಪರಿಸರ ಸಂಪತ್ತ್, ಪಚ್ಚಿರಂಗ್, ಕಣ್ಣಮನತಾನ ತಣತುವ ನೋಟ - ಇದೆಲ್ಲ ಪಂಡ್ ಪೋಲೆ ಇಲ್ಲೆ.

ಪುರಾಣ, ಇತಿಹಾಸ ಕಾಲತ್‌ಲಿಂಜ ವೀರಪರಂಪರೆ ಇಂದೂ ಕೊಡಗ್ ಜನಡ ಚೋರೇಲೇ ಬಂದ್ ಪೋಯಿತ್. 1918ನೇ ಇಸವಿಲ್ ಇಡೀ ಭಾರತ ಪಿಂಞ ಬರ್ಮ ದಂಡೂ ದೇಶತ್‌ಂಜಿ ಬಾಲೆಕಾರಳ ಆಂಜಿತ್ ಆದ್ಕೆ ಆಯಿತ್ ಕಮಿಷನ್ ಅಧಿಕಾರಿಯಳಾಯಿತ್ ಮಿಲಿಟ್ರಿಕ್ ಕೂಟಿಯಂಡತ್. ಆ ಬ್ಯಾಚ್‌ಲ್ ಒಟ್ಟು 39 ಜನಕ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಸ್ಥಾನ ಕೊಡ್‌ತಾಲ್ ಈ ಚೆರಿಯ ಕಾದ್‌ಸೀಮೆ ಕೊಡಗ್‌ಂಜಿ ದಂಡಾಳ್ ಆಯ್ಕೆ ಆಚೆಂದೆಣ್ಣೆನಕ (ಕೆ.ಯಂ. ಕಾರ್ಯಪ್ಪ ಪಿಂಞ ಚೆಪ್ಪುಡಿರ ಪೊನ್ನಪ್ಪ) ಇದ್‌ಂಗೆಂಜ ಬಲ್ಕ ಉದಾಹರಣೆ ಏದ್ ಬೋಂಡು ? ದಂಡ್ ಮಹಾ ದಂಡನಾಯಕಂಗಳ ಕೊಡ್‌ತ ದೇಶ.

ಒಂದನೆ ಪಿಂಞ ದಂಡನೇ ಮಹಾಯುದ್ಧತ್‌ಲು ಕೊಡವ ಪೆರ್ತ್ ಬಲ್ಕ ಸಂಖ್ಯೆಲ್ ಪಡೆ ಭೂಮಿಲ್ ಪಡೆಪೊತ್ತ ಚೆತ್ತತ್. ಕೊಡಗ್‌ರ ಪ್ರತಿ ಮನೆಂಜೂ ಅಂಗಾಂಗ ಸೆರಿ

ಉಳ್ಳವು ಇಂದ್ ಮಿಲಿಟ್ರಿ ಸೇವೆಲುಂಡ್. ಮಿಲಿಟ್ರಿಲ್ ಬಲ್ಲ ಬಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರಿಯಡ ಸಂಖ್ಯೆ ಇಕ್ಕ ದುಂಬ್ ಉಂಡ್. ಜನಸಂಖ್ಯಾವಾರ್ ಸೈನಿಕಂಗಡ ಲೆಕ್ಕ ಇಟ್ಟಕ, ಭಾರತತ್ ವದ್ ಭಾಗತ್ ಜಿಯೂ ಇಚ್ಚಕ್ ಸೈನಿಕಂಗ ಸೇನೆಲ್ ಇಲ್ಲೆ.

ಬೋನಿರ ಮುತ್ತಣ್ಣ, ಕಲ್ಯಾಟಂಡ ಪೊನ್ನಪ್ಪ, ಚೌರೀರ ಅಪ್ಪಣ್ಣ, ಅಪ್ಪಾರಂಡ ಬೋಪಣ್ಣ, ಕುಲ್ಲೇಟಿರ ಪೊನ್ನಣ್ಣ, ಪಟ್ಟಚಿರವಂಡ ಬೋಳಾಕ, ಚೋನಿರ ಚರ್ಮಣ, ಕನ್ನಂಡ ದೊಡ್ಡಯ್ಯ, ಅಪ್ಪಚ್ಚಿರ ಮಂದಣ್ಣ, ಅಳಮಂಡ ಮುದ್ದಯ್ಯ - ಇನ್ನತ ನೂರಾರ್ ವೀರ ಕೊಡವ ಕೊಡಗಲ್ ಶತ್ರುನ ಅಡಕುವಾಲ್ ಕೇಳಿ ಪಡ್‌ಂದಿತ್, ಪಂಡ್ ಕಾಲತ್‌ಲ್ ಈ ಕೊಡಗನ, ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿತ್.

ಅನ್ನನೆ ಕೊಡಗರ ಪೊಣ್ಣಾಳೂ ಕೊಡವ ವೀರ ಪರಂಪರೆಕ್ ಕಾತುರುಪಿತ್ ಲೋಕ ಕೇಳಿ ಎಡ್‌ತವು ಕಮ್ಮಿಲೊಂದು ಇಲ್ಲೆ. ಅಳಮಂಡ ದೊಡ್ಡವ್ವ ನಂತವು ಪದಾನೇಳ್ ಪದಾನೆಟ್ಟವ ಶತಮಾನತ್‌ಲ್ ಕೇಳಿ ಎಡ್‌ತಕ, ಚೆಪ್ಪುಡಿರ ಸೀತವ್ವ, ಅಪ್ಪಾರಂಡ ಅಕ್ಕವ್ವನಂತವು ಈ ಶತಮಾನತ್‌ಲ್ ಕೇಳಿ ಎಡ್‌ತವು.

ಇನ್ನನೆ, ಇಚ್ಚಕ್ ಚಿರಿಯ ಪ್ರದೇಶತ್ ವನಡ ಪರಾಕ್ರಮತ್ ಕೇಳಿ ಪ್ರಪಂಚತ್ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಕೂ ಪಬ್ಬಿತ್, ವೀರ ಪರಂಪರೆರ ವಿಶೇಷ ಜನಾಂಗ ಎಣ್ಣೆತ್ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಕಂಡಿತ್ ತೋಕ್ ಕತ್ತಿ ಪುಡಿಪಕ್ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಪಡೆಯುವಲ್ಲಂಜಿ ವಿನಾಯತಿ ಕೊಡತತ್ (Exempted from Arms Act)

ಈ ವೀರ ಪರಂಪರೆ ಪಂಡ್ ಪೋಲೆ ಇಂದೂ ಉಂಡ್. ಪಂಡ್ ಪೋಲೆ ಇಂದ್ ಪಡೆ ಪೊಪ್ಪದ್ ಇಲ್ಲೆ. ಆಚೇಂಗಿ ಕೊಡವಡಲ್ಲಿ ಅಡಂಗಿತ್ತುಳ್ಳ ವೀರ ಪರಂಪರೆರ ಶಕ್ತಿ ಹಾಕಿ, ಕ್ರಿಕೆಟ್‌ನಂತ ಕಳಿ ಪರಂಬಲ್, ಸೇನಾಪಡೆರ ಎಲ್ಲಾ ಚಮತ್ಕಾರತ್‌ಲೂ, ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕ್ಷೇತ್ರತ್‌ಲೂ, ಸರಕಾರಿ ಪಿಂಚಾ ಖಾಸಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರತ್ ಆಡಳಿತ ನಡತುವಾತೂ ಕೊಡವಡ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಎದ್ದ್ ಕಾಂಬ. ಕೊಡಗರ ಜನ ವಿಶ್ವಾಸಕಾರ ಎಣ್ಣುವ ಪೆದ ಎಡ್‌ತಿತ್ ಬಾಳುವ.

ಕೊಡವ ಜಾನಪದ ವಿಶೇಷತೆ

ಮಾನವ ಸಂಸ್ಕೃತಿನ ಅಭ್ಯಾಸ ನಡತುವ ಶಾಸ್ತ್ರತರ ಪೈಕಿ ಜಾನಪದ ಪರ್ತೊ ಪ್ರಧಾನವಾನದ್. ಮಾನವ ಕುಲತರ ಜೀವನ ಯಾತ್ರಲ್ ಎಲ್ಲ ವ್ಯವಹಾರವೂ "ಕಂಠಸ್ಥ ಸಂಸ್ಕೃತಿ" ಎಣ್ಣೆಚೇಂಗಿ ಬಾಯಿಂಜಿ ಬಾಯಿಕ್ ಓರ್ ಕರ್ಂದಲೆಂಜಿ ಇಂಞೋರ್ ಕರ್ಂದಲೆಕ್ ಸಾಗಿಯಂಡ್ ಬಾತ್. ಅಕ್ಷರ ಜ್ಞಾನ ಬಂದ ಪಿಂಞ ಪ್ರೌಢ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪುಟ್ಚಿ. ಆಚೇಂಗಿ, ಕೊಡವ ಸಂಸ್ಕೃತಿರ ಸಂಗತಿಯೇ ಬೋರೆ. ಕೊಡವ ತಕ್ಕಕ್ ಅಕ್ಷರ ಇಲ್ಲೆ. ಇದಲ್ಲತೆ ಇತಿಹಾಸಗಾರಡ ಪ್ರಕಾರ ಕ್ರಿ.ಶ. 1750ನೇ ಇಸವಿಕೆತ್ತಣೆ, ಕೊಡಗ್ ರೊಳ್ ಅಕ್ಷರ ಪಡ್ಚವು ದಾರೂ ಇಂಜಿತೇ ಇಲ್ಲೆ. ಸುಮಾರ್ ಕ್ರಿ.ಶ. 1820ಲಿಂಜಿ ಇಪ್ಪರ ಊರ್ಕೊ, ನಾಡ್ಕೊ ಓರಬ್ಬ ಕನ್ನಡ ಪಡ್ಚತ. ಆಚೇಂಗಿ ಕೊಡವ ತಕ್ಕನ ಕನ್ನಡ ಅಕ್ಷರತಲ್ ಎಳ್ತುದುವ ಪ್ರಯೋಗ ಅಪ್ಪಚ್ಚ ಕವಿರ ಕಾಲತಲ್ ಸುರುವಾಚಿ. ಕ್ರಿ.ಶ. 1924ನೇ ಇಸವಿಲ್ ನಡಿಕೇರಿಯಂಡ ಚಿಣ್ಣಪ್ಪಂಡ ಕಾಲತಂಜಿ ನಂಗಡ ಜಾನಪದ ಕಲೆ ಎಳ್ತಲ್ ದಾಖಲಾಚಿ.

ಇಲ್ಲಿ ನಂಗಕ್ ಕಂಡಬಪ್ಪ ವಿಶೇಷ ಎನ್ನಣ್ಣೆಚೇಂಗಿ, ಕೊಡವ ತಕ್ಕಕ್ ಲಿಪಿ ಇಲ್ಲೇಂಗಿಯೂ, ಎಳ್ತಲ್ ದಾಖಲ್ ಮಾಡಿತ್ ಬೆಚ್ಚ ಜಾನಪದ ಕಲೆಯಡ ಪೈಕಿ ಪಟ್ಟೋಲೆ ಪಳಮೆಲ್ ದಾಖಲಾನದೇ ಸುರೂವತರದ್.

ಪ್ರತಿಯೋರ್ ಜನಾಂಗತಲೂ ಜಾನಪದ ಕಲೆಉಂಡ್. ಚೆನ್ನಂಗ್ ಪಾಟ್, ಕತೆ, ಪಿಂಞ ಆಟ್; ಇದ್ ಮಾತ್ರ ಜಾನಪದಾಂದ್ ಅರ್ಂಬಂಡಕ ಪೋರೆ. ಜಾನಪದ ಕಲೆರ ಕ್ಷೇತ್ರ ಪರ್ತೊ ವಿಶಾಲವಾನದ್.

ಜಾನಪದ ಎಣ್ಣೆ ನಕ ವಿದೇದ್ ಅಡಂಗುವ:-

ಪ್ರೊ|| ಸ್ವಿತ್ ಥಾಮ್ಸನ್ರ ಪ್ರಕಾರ ಜಾನಪದತನ ದಂಡ್ ಭಾಗ ಮಾಡಲು. 1ನೇ ವಿಭಾಗ :- ಕತೆ, ಪಾಟ್, ಪ್ರೇಮಗೀತೆ, ಪಣೆಕೆಜ್ಜಂಡ್ ಪಾಡುವ ಪಾಟ್, ಕಳಿಕ್ ಅಡಂಗ್ನ ಪಾಟ್, ಚೆರಿಯ ಮುಕ್ಕಡ ಪಾಟ್, ಒಡಪಕತೆ, ಗಾದೆ, ಹೇಳಿಕೆ, ಸೂತ್ರಬದ್ಧವಾಕ್ಯ.... ಇದೆಲ್ಲ ಜಾನಪದ.

2ನೇ ವಿಭಾಗ:- ನಮ್ಮೆ-ನಾಳ್ ಅಯಿಪಣಿ, ಬೊಳಪಣಿಲೆಲ್ಲ ನಡತುವ ಆಚರಣೆ, ಮೂಢ ನಂಬಿಕೆರ, ತರತರ ಆಟ್, ನಾಟಕ, ತಮಾಷಿ, ಅಶೀರ್ವಾದ ಮಾಡುವ ಕ್ರಮ, ಶಾಪ, ಪ್ರಮಾಣ ವಚನ, ಬೈಗಳ, ಹಂಗ್ಚಿಡುವ ತಕ್ಕ, ಬೆಲ್ಕ ಪರೆವದ್, ಸ್ವಾಗತ

ಮಾಡುವದ್, ಬೆಂದುನ ಅಯಿಪ ಕ್ರಮ, ಪೊರಪಾಡ್, ಜನಪದ ವಾದ್ಯ ಸಂಗೀತ, ಕುಂಞಿಮಕ್ಕಡ ಲಾವಣಿ , ಜನಪದ ಉಪಮಾನ, ಜನಪದ ಅಲಂಕಾರ (Similies and Metaphors) ಪೊಲ್ಲಪಣಿ, (ಸೀಮೆಕುರಿ ಕುರಿಪ) ಕಳಿ, ತರಾವರಿ ಅಡಿಗಿ, ಮಂತ್ರ ತಂತ್ರ ವಿದ್ಯೆ, ಕೈಗಾರಿಕೆ, ನೆಯ್ಲಿ, ನಾಡ್‌ಮದ್ದ್, ಕೈಬೆರ ಕಾಲ್‌ಬೆರ ಬಳಸಿತ್ ಪಾಟ್, ಮನೆಕೆಟ್ಟುವ ವಿದ್ಯೆ, ಬೇಲಿಕೆಟ್ಟುವ ವಿದ್ಯೆ, ಪತ್ತಾಯ, ಪ್ರಾಣಿ ಪಕ್ಷಿ ಪುಡಿಪ ಕಣಿ - ಇದೆಲ್ಲ ಜಾನಪದಕ್ ಅಡಂಗುವ.

ಈ ದೃಷ್ಟಿಲ್ ನೋಟ್‌ನಕ ಕೊಡಗ್ಗ ಜಾನಪದ ಕಲೆರ ಪತ್ತಾಯ ಎಣ್ಣಲು. ಜಾನಪದ ಕೃತಿ (ಪುಸ್ತಕ) ಯಡ ಪೈಕಿ ಲಿಪಿ ಇಲ್ಲತ ಕೊಡವತಕ್ಕಾರ ಪಟ್ಟೋಲೆ ಪಳಮೆ ಕೃತಿ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತಲ್ ಕೇಳಿಪಟ್ಟಿದ್.

ಕೊಡಗ್ಗ ಪೆರ್ತ್ ಚೆರಿಯ ಜಿಲ್ಲೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಾಲ್ ಮೂಲತಾರ ಜಾನಪದ ಕಲೆ ಉಂಡ್ 1) ಬಯಲ್ ಸೀಮೆರ (ಮೂಡ್‌ಸೀಮೆ) ಕನ್ನಡ ಮೂಲತಾರ 2) ತುಳು ಮೂಲತಾರ (ತುಳುನಾಡ್) ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡತಾರ ಜಾನಪದ 3) ಮಲಯಾಳ ಮೂಲತಾರ 4) ಕೊಡವ ಮೂಲತಾರ, ಎಣ್ಣನಕ ಕೊಡವ ತಕ್ಕಾರ ಜಾನಪದ. ಈ ಎಳ್ಲ್ ಕೊಡವ ಮೂಲತಾರ ಜಾನಪದ ಕಲೆನ ಮಾತ್ರ ಚೆನ್ನ ಚೆನ್ನ ವಿವರಣೆ ತಂದಂಡ್ ಪೋಪಿ.

ಜಾನಪದ ಆಟ್:- ಆಟ್ಲೆ ಬೊಳ್‌ರಾಟ್, ಕೊಂಬಾಟ್, ಪೀಲಿಯಾಟ್, ಚೊರಿಯಾಟ್, ಕೋಲಾಟ್, ಬೋಡಾಟ್, ಕಪ್ಪೆಯಾಟ್, ಉಮ್ಮತ್ತಾಟ್, ವಾಲಗತಾಟ್, ಮರಪನಾಟ್, ಅಂಗಕಳಿ - ಇನ್ನನೆ ತರಾವರಿ ಆಟುಂಡ್.

1. ಬೊಳಕಾಟ್:- ದೇವಡ ಬೊಳಕ್ ನಮ್ಮೆಲ್ ಕುಪ್ಪಚೇಲೆ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಪೊರಪಾಡಲ್ ಆಡುವದ್. ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ರೀತಿಲ್ ಮೊಟ್ಟ್ ಎಡ್‌ಕಂಡು. ದುಡಿಕೊಟ್ಟ್ ಅವಶ್ಯ ಬೋಂಡು. ಆಡುವಕ ದೇವಡ ಮಹಿಮೆನ ಕೊಂಡಾಡಿಯಂಡ್ ಪಾಡಂಡು, ಆಡಂಡು, ಆಡುವಕ ಚೊರಿ ಬೀಜಿಯಂಡ್, ಒಡಿಕತ್ತಿ ಬೀಜಿಯಂಡ್, ಕೈತಪ್ಪಾಳೆ ಪೊಜ್ಜಂಡ್ ಆಡಲು. ಪೆರ್ತ್ ತರತಾರ ಆಟುಂಡ್.

2. ಕೊಂಬಾಟ್:- ಓರೋರ ಊರ್‌ಲ್ ದೇವಡ ನಮ್ಮೆಲ್ ಮಾತ್ರ ಇದ್‌ನ ಆಡುವ. ಬೊಳ್‌ತ ಕುಪ್ಪತ್‌ನ ಅರೆಕ್ ಸುತ್ತಿಯಂಡ್, ರೇಶ್ಮೆ ಚೇಲೆನ ಎದೆ ಭಾಗಕ್ ಕತ್ತಿಯಾಯಿತ್ ತೊರ್‌ತಂಡ್, ಮಂಡೆ ತುಣಿ ಇಟ್ಟಂಡ್, ದಂಡ್ ಕೈಲೂ ಮಿಗತಾರ ಕೊಂಬ್ ಪುಡ್‌ಚಂಡ್ ಕೊಟ್ಟಕ್ ತಕ್ಕ ಮೊಟ್ಟ್ ಎಡ್‌ತಂಡ್ ಆಡುವ. ಇದ್‌ಲ್ 48 ತರ ಆಟ್ ಉಂಡ್.

3. ಪೀಲಿಯಾಟ್:- ಇದ್‌ನ ಪೆರ್ತ್ ನೇಮತ್‌ಲ್ ಆಡುಂಡು. ದೇವಡ ನಮ್ಮೆಕ್ ಕೆಟ್ಟಬುದ್ದಲ್ ಲಿಪಿ ಪನ್ನೆರಂಡ್ ದಿನ ಆಡುಂಡು. ಆಟ್‌ಕಾರ ಅದ್ದ ಶುದ್ಧತ್‌ಲ್, ಇರ್‌ಲ್

ಮನರ ಪೊರಮೆ ಬುದ್ದಂಡ್, ಪೊಲಾಕ ಪೊಳೆಲೊಕುಳಚಿತ್, ಅರೆರ ಕೇದಕ ಮುಂಡ್ ಸುತ್ತಿಯಂಡ್, ಚೇಲೆ ಕೆಟ್ಟಿಯಂಡ್, ಕೈಲ್ ನವಿಲ್‌ಗರಿರ ಚಾಮರ ಪುಡ್‌ಚಂಡ್, ಮೇದ ಕೊಟ್‌ಕ್ ಆಡಂಡು. ಆಟ್‌ಕಾರ ಮೌನ ವೃತತ್‌ಲಿರಂಡು. ಒಟ್ಟು 108ತರ ಆಟ್ ಆಡಂಡು. ಪೊಲಾಕ ಎದ್ದಿತ್ ಸೂರ್ಯನ ತೊಪ್ಪಲ್ಲಾಂಜಿ ಬೈಟ್ ದೇವಳ ತೊತ್ತಿತ್ ಬುದ್ದವಲ್ಲಿಕೆತ್ತಣೆ ಎನ್ನತಲ್ಲ ಪಣಿ ಮನೆಲೂ, ಬೇಲಾಲೂ, ಕಳತಾಲೂ ಕೆಯ್ಯುವ, ಅದ್‌ನೆಲ್ಲ ಆಡಿ ಕಾಟಂಡು. ಊರ್‌ಂಜಿ ಊರ್‌ಕ್ ಆಟ್‌ಲ್ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಉಂಡ್.

4. ಕೋಲಾಟ್:- ಇದ್ ಪುತ್ತರಿ ನಮ್ಮೆರ ಆಟ್. ಮೇದಂಡ ಕೊಟ್ಟಕ್ ಕುಪ್ಪು ಚೇಲೆಲ್ ಆಡುವ. ಇದ್‌ಲ್ ನಡುಕೋಲ್, ಕಡತ್‌ಕೋಲ್, ದಾಟ್‌ಕೋಲ್, ಒತ್ತೆಕೋಲ್, ಮೂಂದ್ ಪೊಯಿತ್ ಕೋಲ್, ನೆಲಪೋಯಿತ್, ಓಂಗಿ ಪೋಯಿತ್ - ಇನ್ನನೆ 32ತರ ಉಂಡ್.

5. ಬೋಡಾಟ್:- ಓರಂದ್ ಊರ್‌ಲ್ ಓರಂದ್ ತರ ಉಂಡ್. ದೇವಸ್ಥಾನತ್‌ಲ್ ಅದ್ದ ಶುದ್ಧತ್‌ಲ್, ಮೇಲ್‌ಕ್ ಮಸಿ ತೇಚಂಡ್, ಒಣಕ್ ಬಾಳೆ ಎಲಕಂಡತ್‌ಲ್ ಮೇಲ್ ಮುಚ್ಚಿಯಂಡ್, ಮಂಡಕ್ ಬಾಳೆಪಟ್ಟಿರ ಕಿರೀಟಿ ಇಟ್ಟಿಂಡ್ ಮೌನ ವೃತತ್‌ಲ್ ಆಡುವ. ಓರಂದ್ ಊರ್‌ಲ್ ಇದ್‌ನ ದೇವಡ ಕ್ರಿಯೆಯಾಯಿತ್ ಅಲ್ಲತೆ, ಬರಿ ಮನರಂಜನೆಕಾಯಿತ್, ಬೋಡುವ ಕಾಯಿತ್ ಆಡುವ. ಪಂಡ್ ಕೆಂಬಟ್ಟಿ ಜನಾಂಗಕಾರಳೇ ವೇಶ ಇಟ್ಟಿಂಡ್, ಮನೆ ಮನೆ ಪೋಯಿತ್ ಆಡುವದಿಂಜತ್. ಈ ಬೋಡಾಟ್‌ಲ್ ಪಟ್ಟಿಂಡ ವೇಶ, ಚೂಳಿವೇಶ, ಮಣ್ಣೊಡ್ಡ ವೇಶ ಕೋಡಂಗಿ ವೇಶ, ಮಾಪಳಿ ವೇಶ, ಪಾಂಬೊಡ್ಡ ವೇಶ - ಇನ್ನನೆ ತರಾವರಿ ಉಂಡ್. ಆಚೇಂಗಿ ಇದ್‌ಲ್ ಚೆನ್ನಂಗ್ ಆಟೆಲ್ಲ ಬಯಲ್ ಸೀಮೆರ ಮಿಶ್ರವುಂಡ್. ಪ್ರತಿವೇಶಕ್ ತಕ್ಕ ಪಾಟುಂಡ್ - ಆಚೇಂಗಿ ಆ ಪಾಟೆಲ್ಲ ಅಶ್ಶಿಲ ಜಾಸ್ತಿ. ಆಚೇಂಗಿ ಹಾಸ್ಯ ಭರಿತ. ಇಕ್ಕ ಇದೆಲ್ಲ ಕಮ್ಮಿ ಆಯಿ ಪೋಚಿ.

6. ಉಮ್ಮತ್ತಾಟ್:- ಇದ್ ಪೊಮ್ಮಕ್ಕಡದೇ ಆಟ್. ಪಂಡ್ ಇದ್‌ನ ಎಲ್ಲಾ ಶುಭ ಸಮಾರಂಭತ್‌ಲ್ ಮನರ ಮುಂದ್‌ಲ್ ಆಡುವಯಿಂಜತ್. ಕಚ್ಚಿರ ತಾಳ ತಟ್ಟಿಯಂಡ್, ದೇವಡ ಪಾಟ್ ಪಾಡಿಯಂಡೂ, ಬೆಂದುನ ತುದ್‌ಚಿ ಪಾಂಡಿಯಂಡೂ ಆಡುವಯಿಂಜತ್. ಇಕ್ಕ ಇದ್‌ನ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಾರಂಭತ್‌ಲೂ ಆಡುವ.

7. ವಾಲಗತಾಟ್:- ಇದ್ ಬೋರೀ ಮನರಂಜನೆರ ಆಟ್. ಇದ್‌ಂಗ್ ಇಂತದೇ ನಿಯಮಾಂದ್ ಇಲ್ಲೆ. ಕೊಟ್‌ಕೊತ್ತ ಕಾಲೆಡತ್ ಆಡ್‌ನಕ ಮದಿ. ಇದ್ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಾರಂಭತ್‌ರ ಆಟ್, ದೇವಡನಮ್ಮೆಲ್ ಇದ್‌ಂಗ್ ಜಾಗ ಇಲ್ಲೆ. ಇದ್‌ಲ್ - ಎರವಚೀನಿ, ಕುರ್‌ಂದ ಆಟ್, ಪಾಂಬಾಟ್, ದೇವ ಆಚ್, ಹುಲಿವೇಷ, ಮಾಪಳಿ ಆಟ್, ಬೊಳಕಾಟ್ - ಇನ್ನನೆ ಬೋರೆ ಬೋರೆ ತರ ಉಂಡ್.

8. ಮರಪನಾಟ್ ಪಿಂಞ ಅಂಗಕಳಿ:- ಇದ್ ದಂಡ್ ಚಾವು ಮನೆಲ್, ಚತ್ತಂವಂಡ

ಆಕೃತಿನ ಪಿಲ್ಲ್‌ಲ್ ಮಾಡಿಯಿಂಜ್, ಅದೊಂಡ ಸುತ್ತ ಹರಿಜನ ಆಡುವ ಆಟ್. ಇದೆಲ್ಲ ಇಕ್ಕ ಇಲ್ಲತಾಯಿತ್.

ಜಾನಪದ ಪಾಟ್

1. ಕಾವೇರಿ ಪುರಾಣ:- ಇದೋರ್ ಕೊಡಗರ ಮಹಾಕಾವ್ಯ. ಕಾವೇರಮ್ಮರ ಪುರಾಣತನ ಕೊಡಗರ ಪ್ರತಿ ನಾಡಾರ ಕೇಳಿಪಟ್ಟ ಪಾಟ್‌ಕಾರ ಶಿವರಾತ್ರಿರಂದ್ ಭಾಗಮಂಡಲ ದೇವಸ್ಥಾನತರೆದಿಕೆ ಕಲ್ಲ್ ಐಮರತ್‌ಲ್ ಅಳತಂಡ್ ದುಡಿಕೊಟ್ಟಪಾಟ್ ಪಾಡುವ. ಈ ಪಾಟ್ ಇಂಗೂ ಎಳತರೂಪತ್‌ಲ್ ಪೊರ ಬುದ್ಧಿತಿಲ್ಲೆ.

2. ಪುತ್ತರಿ ಪಾಟ್:- ತಡ್ ಇಡ್‌ಚಿ, ಮಳೆಬುದ್ಧ ನೆಲ ಪದ ಬುದ್ಧ ಎತ್ತಕೆಟ್ಟಿ, ಉತ್ತ ಕಳತ್, ಬಿತ್ತಿ ಪೊರ್‌ಚಿ, ನಟ್ಟ ಬೊಳತಿ, ಕೊಜ್ಜಿ ಕಡ್‌ತಿ, ದೇವಕ್ ಎಡೆಬೆಚ್ಚಿ ನಂಗ ಉಂಬಲ್ಲಿ ಕೆತ್ತಣೆ ನಡಪಂತ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯತನ ಪುತ್ತರಿ ನಮ್ಮೆಲ್ ದುಡಿಕೊಟ್ಟಾಯಿತ್ ಪಾಡುವ.

3. ಮನೆಪಾಟ್:- ಇದ್ ಪುತ್ತರಿ ಪಾಟ್‌ರದೇ ಓರ್ ಭಾಗ. ಪುತ್ತರಿ ನಮ್ಮೆ ಕಯಿಂಜ ಪಿಂಞ ಪ್ರತಿ ಮನೆಕೂ ಊರ್‌ಕಾರ ಪೋಯಿತ್, ಆ ಮನೆರ ಚಾಯಿಚಂದತನ, ಆ ಮನೆಕಾರಡ ಬೆಂದುತಕ್ಕಾರ, ಊಟೋಪಚಾರ, ಆ ಮನೆರ ಕಾರೋಣಂಡ ಕೇಳಿ ಕೀರ್ತಿನ ಅಲ್ಲಿಂಜಿ ಆ ಮನೆರ ಪ್ರತಿಯೋರ್ ವ್ಯಕ್ತಿರ ಸಾಧನೆನಕೊಂಡ್ ಕೊಡತಾನೆಲ್ಲ ಪಾಡಿ ತುದ್‌ಚಿ ಅಖೀರಿಕ್ ವಂದನಾರ್ಪಣೆ ಮಾಡ್‌ನ ಪಿಂಞ ಇನ್ನೆ ಆಶೀರ್ವಾದ ಮಾಡುವ.

ಈ ವೊಕ್ಕ ಮನೆಯಿಲ್
ಕಾವೇರಿ ಮಣಪೋಲೆ
ನೆಲ್ಲಕ್ಕೆ ಪೆರ್‌ಕಡ್,
ಇಗ್ಗತ್ತ ಮಲಮೋಲೆ
ಸಿಮ್ಮುಂಡ ಮರಿಯಡ್
ಪಾಬಳ್ಳಿ ಕೊಡಿ ಪೋಲೆ
ಕೈ ಮಕ್ಕ ಪೆರ್‌ಕಡ್
ಪಾವಕ್ಕೆರ ಪೂಪೋಲೆ
ಪಾಮಕ್ಕ ಪೆರ್‌ಕಡ್
ಆಜ್ಜ ನಜ್ಜಿ ಬಾವಡ್...

ಇನ್ನೆ ಎಲ್ಲಾ ನಲ್ಲಾ ಮೆ ಬಯಂದವ.

4. ಬಟ್ಟೆ ಪಾಟ್:- ಇದೂ ಪುತ್ತರಿ ನಮ್ಮೆಕೇ ಸಂಮ್ಮಂಧಪಟ್ಟದ್. ಬಟ್ಟೆಲ್

ನಡಪಕ ಕಲ್ಲ್-ಮುಳ್ಳ, ಕುಂಡ್-ಮೊಟ್ಟೆ, ಮಳೆ-ಮಂಜಿ, ಮುಟ್ಟಿರಾಟ್, ಉರಿಬೆದ್, ಪಾಂಬು-ಚೇಳ್, ಇನ್ನತದಲ್ಲ ಅಡೆತಡೆ ಬಂದಕ ನಂಗ ಎನ್ನನೆ ಕಷ್ಟತನ ನೀಕಿ ನೀಸಿಯಂಡ್ ಬಟ್ಟೆ ನಡಕಂಡು ಎಣ್ಣುವ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆನ ಪಾಡುವ

ಉದಾ: ಮುಟ್ಟಿಟ್ ಬಟ್ಟೆಲ್
 ಎನ್ನನೆ ಪೋಪೊ
 ಆಂಗಲ್ಲೊ ಎಂಗಕ್
 ಬೂಟಿರ ತೂಡ್
 ಪೂಮಂಜಿ ಬೂವಲ
 ಎನ್ನನೆ ಪೋಪೊ
 ಆಂಗಲ್ಲೊ ಎಂಗಕ್
 ಓಲಿಕೊಡೆಯೊ
 ಕುಂಡೋಣ ಬಟ್ಟೆಲ್
 ಎನ್ನನೆ ಪೋಪೊ
 ಆಂಗಲ್ಲೊ ಎಂಗಕ್
 ತಂಡ್‌ದರಿಯೊ -

5. ಮಂಗಲಪಾಟ್:- ವಯಸ್ಸಕ್ ಬಂದ ಕ್ಕಣ್ಣ ತಾಂಗೊತ್ತೋರ್ ಪೊಣ್ಣಾನ ತೇಡಿ ನಡಂದಿತ್, ಒತ್ತಬುದ್ದಿತ್ ಮಂಗಲಾಯಿತ್ ಬಪ್ಪಲ್ಲಿ ಕೆತ್ತಣೆ ನಡಪಾನೆಲ್ಲ ಪಾಡುವ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆನ ನೋಟಾನಕ ಈ ನಂಗಡ ಪೂರ್ವಕಂಗ ಪೆರ್ತ್ ಬಲ್ಲ ಮುಟ್ಟಿತ್ ಸಾಹಿತಿಯ ಪಿಂಞ ಕವಿಯ ; ಇಲ್ಲಿಯ ಉಳ್ಳ ಕೊಡವ ಜಾನಪದತಾರ ವಿಶೇಷತೆ:

ಕ್ಕಣ್ಣಂಗ್ ಮಂಗಲ ಕಯಿಕಂಡೂಂದ್ ಆಪಕ ಅವ್ವನ ನೇರೆ ಕೇಕತೆ, ಎನ್ನತ ಕೇನೆರ ತಕ್ಕ್ ಪರವ - ಕೇಳಿ.

ನೀರಿಲ್ಲ ತ ನೀಕೆರೆ
 ತೋಡಿನೊ ಫಲವಿಲ್ಲೆ
 ಪೂವಿಲ್ಲ ತ ಪೂತೋಟ
 ಮಾಡಿನೊ ಫಲವಿಲ್ಲೆ
 ಕೊಂಬಿಲ್ಲ ತ ಚೋಮನ
 ಪೋರಿನೊ ಫಲವಿಲ್ಲೆ
 ಕೊಮ್ಮೆ ಲುಳ್ಳ ಅಕ್ಕಿನ
 ಉಂಡೆಯೊಪೊರಾಳೆಲ್ಲೆ
 ಚಂದುಕತ್ ಪೊಂಬಣ

ಎನ್ನ ನೋಟೊರಾಳಿಲ್ಲೆ
 ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲ ತೊಕ್ಕಾಮೆ
 ಕೆಜ್ಜೆನೊ ಫಲವಿಲ್ಲೆ
 ಪೊನ್ನೆಲ್ಲ ತ ಮಂಬಾಚೆ
 ಬದ್ಧಿ ನೊ ಫಲವಿಲ್ಲೆ..

ಇನ್ನನೆ ತಾಂಡ ಇಚ್ಚಿನ ಪೊರ ಬೂಕುವ ಅನ್ನನೆ ಅವ್ವಂಡ ಆಶೀರ್ವಾದ ಎಡ್ತಂಡ್, ಪೊಂದೇಡಿ ನಡಂದಿತ್ ಮೂಡಿರ ಮನೆಲ್ ಅಳಪಕ ಆ ಮೂಡಿ ಎನ್ನ ಸಾಮಾನ್ಯ ಬುದ್ಧಿವಂತತಿಯಾ? ಬೆಂದು ತಕ್ಕಾರಕ್ ಕಾಲ್ ಕತ್ತುವಕ್ ನೀರ್ ಬೆಪ್ಪಕ ಕಣ್ಣ ನೀರೆಡ್ತಾಲೆ. ಅಕ್ಕ ಅವ-

ನಾಟಚಾರ ಬೆಂದುವೆ
 ಎನ್ನಡ ಮೊಳಿಗೊಂಡ್
 ಬೆಚ್ಚ ನೀರೆಡ್ತಾಲೆ
 ಮೇಲೆ ನೀರ್ ಕೇಟ್ಲಾಲೆ?

ಅದ್ವಾಂಗ್ ಕಣ್ಣಿಂಡ ಸವಾಲಾ
 ಇಂದ್ ನೀರ್ ಬೆಚ್ಚಿಲ್ಲೆಲೆ
 ಎಂದೂ ನೀರ್ ಬೆಪ್ಪೇಂಗಿ
 ಬೆಚ್ಚ ನೀರೆಡ್ತಾನೊ
 ಮೇಲೆ ನೀರ್ ಕೇಪಿನೊ

ಅಕ್ಕ ಮೂಡಿರ ಪಾಟಿ ಸವಾಲಾ
 ಇಂದ್ ಬಂದ ಬೆಂದುವೊ
 ಎಂದೂ ನಿಂಗ ಬಪ್ಪೇಂಗಿ
 ಎಂದೂ ನೀರ್ ಬೆಚ್ಚಿನೊ -

ಇನ್ನತ ಕಣಿರ ಸಂವಾದತ್ಲಾ ಮೂಡಿಕ್ಣಾನ್ ಒತ್ತಂಡ ಸೂಚನೆ ಕೊಡ್ಪ. ಇನ್ನತ ಮೇಲ್ಮಟ್ಟಿತ್ ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯತನ ಪೊರ ಜಗತ್ತರ ಸಂಪರ್ಕ ಇಲ್ಲತ ಕುಂದ್ ಸೀಮೆರ ಅವಿದ್ಯಾವಂತ ಜನಾಂಗ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡ್ಚಿ ಎಣ್ಣುವಾನ ನಂಬುವದೇ ಕಷ್ಟ.

6. ದೇಶ ಕೆಟ್ಪ ಪಾಟ್:- ಭವನ್ನಾರ್ ದೇಶತ್ಲಾ ಕೊಡಗ್ ಒಂದ್ (56). ಕೊಡಗ್ ಭೌಗೋಳಿಕ ಬೊಂದ್ಡಿ ಪನ್ನೆರಂಡ್ ಕೊಂಬಾಯಿತೂ, ನುಪ್ಪತಂಜಿ ನಾಡಾಯಿತೂ, ನಾಡ್ ನಾಡ್ಲ ಪಟ್ಟಿ ಆಯಿತೂ, ಎನ್ನನೆ ವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡ್ಚಿ - ದೇಶ, ನಾಡ್, ಊರರ ಆಡಳಿತ ಕ್ರಮ ಎನ್ನನೆ? ತಕ್ಕಾಮೆ ಎನ್ನನೆ - ದೇಶತಕ್ಕ, ಊರತಕ್ಕ,

ನಾಡ್‌ತಕ್ಕ, ದಾರ್‌ದಾರ್, ಅಯಿಂಗಡ ಜವಾಬ್ದಾರಿಕೆ ಏದೇದ್? ಇನ್ನನೆ ಕೊಡಗರ್ ಇತಿಹಾಸತ್‌ನ ಎಳ್‌ದಿ ಬೆಚ್ಚಲೇಂಗಿಯೂ ಈ ಜಾನಪದ ಪಾಟೇ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಆಧಾರ.

7. ಚಾವುಪಾಟ್:- ಚತ್ತವಂಡ ಚಾವು ಕೂಡಿತ್ ಚಾವುರ ಬರಿಲ್ ನಾಲಾಳ್ (ಈರಂಡಾಳ್) ಅಳ್‌ತಂಡ್ ಚತ್ತವ್ಯಕ್ತಿ ಜೀವನತ್‌ಲ್ ಮಾಡ್‌ನ ಸಾಧನೆನೆಲ್ಲ ಪಾಡಿತ್ ಪುನರ್ಜನ್ಮತ್‌ರ ವಿಚಾರ ಭಾರಿ ತಾತ್ವಿಕ ವಿಚಾರತ್‌ನ ಪಾಡುವ. ಪುನರ್ಜನ್ಮ ಪಡೆವಂದಾಚೆಂಗಿ ದೇವಳ ಏದ್ ಜನ್ಮ ಬೋಡಂಡೂಂದ್ ಎಣ್ಣೆಕೊಡ್‌ಪ. ಚಾವು ಪಾಟ್‌ಲ್ ದುಡಿ ಬಳಸುಲೆ. ಆ ಪಾಟ್‌ರ ರಾಗ ದುಃಖ ಸೂಚಕ.

8. ಪೊಲ್‌ಚಿ ಪಾಟ್:- ವ್ಯಕ್ತಿರ ಮಾದತ್‌ರಂದ್ ದುಡಿಕೊಟ್ಟ್ ಪಾಟಾಯಿತ್, ವ್ಯಕ್ತಿರ ಗುಣಗಾನ ಮಾಡಿತ್, ಆತ್ಮತ್‌ನ ಸ್ವರ್ಗಕ್ ಕೊಟುವ. ಪುನರ್ಜನ್ಮ ಪಡಂದಕ ಈ ದುಷ್ಟ ಸ್ವಾರ್ಥಿ ಮಾನವನಗುಂಡ್ ಎನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗೋಳ್ ಪಡಂಡಿಯಾಕು. ಆನಗುಂಡ್ ನೀಕ್ ಪುನರ್ಜನ್ಮ ಬೋಂಡ. ನಾರಾಯಣ ದೇವಂಡ ಪೂತೋಟತ್‌ಲ್ ಪೂವಾಯಿತ್ ಪುಟ್ಟಿತ್ ದೇವಡ ನಿತ್ಯಪೂಜೆಕ್ ದೇವಡ ಮುಡಿಲೇರಿತಳೇಂದ್ ಭಾರೀ ವೇದಾಂತತ್‌ನ ಪಾಡುವ.

9. ದೇವತೆಯಡ ಪಾಟ್:- ಇದ್‌ಲ್ ಅದದ್ ಊರ್‌ಕ್ ಸಂಮೃಂಧಪಟ್ಟನ್ನೆಕೆ ಎವ್ವಮಕ್ಕ ದೇಬುವಡಪಾಟ್, ಐವಮಕ್ಕ, ದೇಬುವಡಪಾಟ್, ಮೂವ ಮಕ್ಕದೇಬುವ, ಇಬ್ಬಮಕ್ಕ ದೇಬುವ, ಇನ್ನನೆ ಆ ದೇವತೆಯ ಎನ್ನನೆ ಎಲ್ಲಿ ಜನ್ಮ ಎಡ್‌ತತ್, ಏಲೆಲ್ಲ ನೆಲೆ ತೇಡಿ ಬಂದ್ ಎಲ್ಲಿ ನೆಲೆ ತಾಂಗ್‌ಚಿ ಎಣ್ಣುವ ಸ್ಥಳ, ಪುರಾಣ ಉಂಡ್. ಇದ್‌ಲೆ ಸಾರ್ತಾವು (ಶಾಸ್ತ್ರಾವು) ರ ಪಾಟ್, ಕೇತ್ರಪ್ಪಂಡ (ಕ್ಷೇತ್ರಪಾಲ) ಪಾಟ್ ಎಲ್ಲ ಬಪ್ಪ.

10. ಪೊವ್ವದಿರ ಪಾಟ್:- ಊರ್‌ಕೋರ್ ಪೊವ್ವದಿ (ಭಗವತಿ) ಇಪ್ಪ. ಪ್ರತಿ ಊರ್‌ರ ನಮ್ಮೆಲೆ ದೇವಿರ ಮಹಿಮೆನ ಕೊಟ್ಟಿ ಪಾಡುವ.

ಜಾನಪದ ವೀರಂಗಡ ಪಾಟ್:- ಇದ್‌ಲ್ ಮುಖ್ಯವಾಯಿತ್ ಕಲಿಯಾಟ ಪೊನ್ನಪ್ಪ, ಕೈಯಂದಿ ಅಪ್ಪಯ್ಯ, ಅಯ್ಯ ಕೋವಿರ ಅಪ್ಪಯ್ಯ, ಪೊಳ್ಳೆದೇವಿರ ಅಪ್ಪಯ್ಯ, ಕನ್ನಿಯಡ ಕಾಮಯ್ಯ, ಕಲ್ಲೆಕೆರೆ ಅಪ್ಪಯ್ಯ, ನಡಿಕೇರಿಯಂಡ ದೇವಯ್ಯ, ಪುಗ್ಗೆರ ಮೊಣ್ಣಯ್ಯ, ಬಿದ್ದಾಟಂಡ ಪೊನ್ನಪ್ಪ, ಅಲ್ಲತೆ ಅದದ್ ಮನೆತನತ್‌ರ ಕಾರೊಣಂಡ ಪಾಟೂ ಇಪ್ಪ.

ಮಕ್ಕಡ ಜೋಜೋ ಪಾಟ್:- ಇನ್ನತ ಶಿಶುಗೀತೆ ಕೊಡವ ಜಾನಪದ ಲೋಕತ್‌ಲ್, ಪರ್ತ್ ಉಂಡ್. ನಡಿಕೇರಿಯಂಡ ಚಿಣ್ಣಪ್ಪಜ್ಜ ಚೆನ್ನ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡ್‌ನಕಲೂ ಸಂಗ್ರಹ ಆಗತೆ ಜನಕ್ ಮರಂದ್ ಪೋನದ್ ಪರ್ತ್ ಉಂಡ್. ಅನ್ನತ ಓರಂದ್ ಶಿಶುಗೀತೆಯಡ ಸುರೂತ್‌ರ ಓರಂದ್ ಗೆರೆನ ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ಎಳ್‌ದುವಿ.

1. ಜೂವ ಜೂವಾ ಕುಂಞಿಯೆ - ಕುಂಞಿರವ್ವ ಬಪ್ಪಕ ಚಿಪ್ಪಾಮೊಲೆ ಕೋಂದಕ್ಕು.
2. ಕಾಕು ಕಾಕೇಕ, ಕಾಕೆರ ಮಂಗಲ ಎಕ್ಕೇಕ, ನಾಳೆ ಪೊಲಾಕ ನಾರಾಚೆ.
3. ತಪ್ಪಾಲವ್ವ ತಪ್ಪಾಲ, ತಪ್ಪಕುಡ್‌ಕೆಲ್ ಎನ್ನುಂಡ್, ಚಾಮಿಕ್ ಬೆಚ್ಚ ಪಾಲುಂಡ್.
4. ಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟು ತೋರೇಕ, ಎಚ್ಚಕ್ ಮಕ್ಕಳ ಪೆತ್ತಿಯ-
5. ಕಾಕು ಮಲ್ಲಕ್ಕ ಎಣ್ಣೆ ನಕ್ಕಿ ಚಿಣ್ಣಕ
6. ಕೋಳಿ ಕುಂಞಿ ಕೋಳಿ ಕುಂಞಿ ಪಾಟ್ ಪಾಡ್
7. ಚೆಂಬ ಚೆಂಬ ಚೆಂಬಡ್‌ತ ಚೆಂಬಂಡ ಮಂದಿ ದುಡಿಯೆಡ್‌ತ
8. ಚಿಣಿ ಬೆರ ಚಿಂಡಾಣಿ, ಮೋದಿರ ಪೊನ್ನಾಣಿ, ನಡುಬೆರ ನಾಣೇಕ...
9. ತಟ್ಟಂಡಾಣೆಲ್ ತಾರ್ ಕೊಡಂದೆ, ಉದಿಯಂಡಾಣೆಲ್ ನೂರ್ ಕುದರೆ.
10. ಬಾತವ್ವ ಬಾತವ್ವ ಬೋಜಕ್ಕ ಮೂಡಿ, ಕಾತ್ ಮಳೆಯಿಲ್ ನೆಲಂದಿತ್ ಬಾತ್.

ಇದೆಲ್ಲ ಪಟ್ಟೋಲೆ ಪಳಮೆಲ್ ಸಂಗ್ರಹ ಆಯಿತ್. ಸಂಗ್ರಹ ಆಕತದೂ ಪೆರ್ತ್ ಉಂಡ್.

ನಾಟಕೀಯ ಪಾಟ್:- ಪುತ್ತರಿ ನಮ್ಮೆಕ್ ಮಿಂಞಾ ಏಳ್ ದಿನ ಕೋಲಾಟ ಬೋಳಕಾಟ್‌ಲೆಲ್ಲ ತರಬೇತಿ ಕೊಡ್‌ಪಕಾಯಿತ್ ಈಡ್ ಕೂಡವದಿಂಜತ್. ಆಣಾಳೂ, ಮಕ್ಕಳೂ ಮಂದ್‌ಲ್ ಕೂಡಿತ್, ನೆಲಚಿ ಬೋಳಿಲ್ ಆಟ್ ತರಬೇತ್ ಮಾಡುವಕ ಬೋರೆ ಬೋರೆ ಮನರಂಜನೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇಪ್ಪ. ಎಲ್ಲಾರು ಸುತ್ತು ಅಳತಂಡ್ ನಾಟಕ ರೂಪತೆರ ಕತೆನ ಪೆರ್ತ್ ಹಾಸ್ಯಭರಿತವಾಯಿತ್ ಪಾಡುವದುಂಡ್. ಈ ನಾಟಕ ರೂಪತೆರ ಕಥೆಲ್ ಚೆನ್ನ ಆಶ್ವೀಲ ಇಪ್ಪ. ಆಚೇಂಗಿ ಆ ಆಶ್ವೀಲ ಸಾಧಾರಣಕೆಲ್ಲ ಅರ್ಥ ಆಯಿರೂಂದ್ ಗೇನ ಮಾಡಂಡ. ಅಚ್ಚಕ್ ಸೂಕ್ಷ್ಮತ್‌ಲ್ ಕಲಿಕೂಟಿತಿಪ್ಪ- ಅನ್ನತ ನಾಟಕೀಯ ಪಾಟ್‌ಕ್ ಓರಂದ್ ಗೆರೆರ ಉದಾಹರಣೆ - ನೋಟಿ.

1. ತೋರೆಯೂ ಕುರುಳಿಯೂ
2. ನಾನೂ ಏಡ ಚೆಂಬೆಯೂ
3. ಮೇಪಾಡಿಯಂಡ ಕಾಣ್ಣನೂ ಕೋಪಾಡಿಯಂಡ ಮೂಡಿಯೂ
4. ಮೇದನೂ ಮೇದಿಯೂ
5. ಚಂದಪಂಡ ಕುಂಗು ತಡೆ ಒಡ್‌ತದ್
6. ಕಣಿಯನೂ ಕಣಿಯತಿಯೂ

ಇನ್ನತ ಪೆರ್ತ್ ಹಾಸ್ಯ ಉಳ್ಳಂತ ನಾಟಕ ರೂಪಕ ಇಂಞಿ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡತವೂ

ಉಂಡ್. ಇಕ್ಕೆಲ್ಲ ಈಡ್ ಕೋಲ್ ನಿಂದ್ ಪೋನಾನಗುಂಡ್ ಇನ್ನತ ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮರೆಯಾಯಿ ಪೋಚಿ.

ಜಾನಪದ ಕಳಿ:- ಇಂದೇಕೂ ಪೆರ್ತ್ ಜಾನಪದ ಕಳಿ ನಾಡ್‌ರೊಳ್‌ಲ ಉಂಡ್. ಆಚೇಂಗಿ ಪೆರ್ತ್ ಇಂದ್ ಇಲ್ಲತಾಯಿ ಪೋಚಿ.

1. ಕೆತ್ತಲ್ ನಾಟ ತೇವ ಓಟ್: ಇದ್‌ಂಗ್ ಇಕ್ಕ ಚೆನ್ನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕಾಟ್ಟಿಯುಂಡುಂಡ್. ಆಚೇಂಗಿ ಕೊಡಗಾಲೇ ಕೇಳಿಪಟ್ಟಿತಿಂಜ ಕುಟ್ಟುಂಚೆಟ್ಟಿರ ಆಕತರ್ ಓಟೇ ನಿಂದ ಪೋಯಿತ್.

2. ಪರೆಯ ಕಳಿ: ಇದ್ ಯುದ್ಧ ಕೌಶಲ ಪ್ರದರ್ಶನ.

3. ಶಕ್ತಿ ಕೋಲ್: ದಂಡಾಳ್ ಅಪ್ಪರಿವ್ವರ ಅಳತಂಡ್ ಅವಂಡ ಅಂಗಾಳ್‌ಕ್ ಇಂವೊ ಅಂಗಾಲ್ ತಾಕಿಕ್ ಓರ್ ಕೋಲ್‌ನ ಅಡ್ಡ ಪುಡ್‌ಚೆಂಡ್ ಬಲ್‌ಚಿ ಎಪ್ಪೊಂಡು, ಎದ್ ಪೋನಂವೊ ಚೋತತ್.

4. ಒತ್ತೆ ಪೋಯ್ತ: ಇದ್‌ಲ್ ಓರ್ ತಲ್ಲ್‌ಕ್ ವಿರೋಧಿನ ಪಣಿ ಕೂಟಂಡು. ಓರ್ ಊರ್‌ಂಜಿ ಇಂಞೋರ್ ಊರ್‌ಕ್ ಒತ್ತೆ ಪೋಯ್ತ ಚಾಂಪಿಯನ್ನಳ ಆ ಊರ್‌ಕಾರ ಒಡ್ಡೋಲಗ ಆಯಿತ್ ಕೂಟಿಯ ಪೋಯಿತ್. ಊರ್‌ರ ಪರಂಬ್‌ಲ್ ಈ ಕಳಿ ಸುರು ಆಪಂಜತ್. ಸ್ಪರ್ಧಿಯ ಚಾವಕ್ ತಯಾರಾಯಿತೇ ಬಪ್ಪಂಜತ್. ಕೊಂಬ್‌ಕೊಟ್ಟಾಕ್ ಸರಿಯಾಯಿತ್ ಆಡಿಯಂಡ್, ನೇರ ನೋಟಿತ್, ಆಯ ನೋಟಿತ್ ಒಂದ್‌ಬುಟ್ಟಿಕ ಅವಂಡ ವಿರೋಧಿರ ಪಣಿ ಕೂಡಂಡು. ದಂಡನೆ ಪೋಯ್ತವ ಕಯ್ಯ - ಇದ್‌ಂಗೆಲ್ಲ ಇಕ್ಕ ನಾಗರಿಕ ಜಗತ್‌ಲ್ ಅನುಮತಿ ಇಲ್ಲೆ.

5. ತೋಕಲ್ ಗುರಿಕ್ ಬೊಡಿಚೆಪ್ಪ: ಇದ್‌ಲ್ ಆಣೂ ಪೊಣ್ಣು ಭಾಗವಹಿಸುವ.

6. ಭಾರ ನೇತುವೊ: ಓರಂದ್ ತಿರ್‌ಕೆಲ್ ಮಂದಾಲೆಲ್ಲ ಬೋರೆ ಬೋರೆ ಸೈಸ್‌ರ ಉರ್‌ಟ್ ಕಲ್ಲ್‌ರ ರಾಶಿ ಕಾಂಬ. ಅದ್ ಭಾರ ನೇತುವ ಪೈಪೋಟಿಕ್ಕುಳ್ಳದ್.

7. ತೆಂಗಿ ಪೋರ್: ಇದೂ ಶಕ್ತಿ ಪ್ರದರ್ಶನತರ್ ಪೈಪೋಟಿ. ಶಕ್ತಿರ ಕೂಡ ಯುಕ್ತಿಯೂ ಬೋಂಡು. ತೆಂಗಿನ ಒಬ್ಬ ಪುಡ್‌ಚೆಂಡ್ ಬಾಲೆಕಾರಡ ಗುಂಪ್‌ಕ್ ಬುಡಂಡು. ಬಾಲೆಕಾರ ಬಲ್‌ಚಿ ಬುದ್ಧಿತ್ ಸ್ವಾಧೀನ ಪಡತಿಯವಂಡು ನಮ್ಮೆರಂದ್ ಇರ್‌ಲ್ ನೂರಾರ್ ತೆಂಗಿನ ಇನ್ನೆನೆ ಪೋರ್‌ಕ್ ಬುಡುವದಿಂಜತ್.

ಬಾಯಿ ತೆರವು: ಬೋರೆ ಬೋರೆ ಆಟ್‌ಕ್ ಕೋಲ್ ಪೋಯ್ತವಕಲ್ಲ ತಾಳಬದ್ಧವಾಯಿತ್ ಕೋಲ್ ಪೋಯ್ತವಕೂ, ಕಾಲೆಡ್‌ಪಕೂ ಸರಿಯಾಪಂತ ಮನರಂಜನೆರ ವಾಕ್ಯತನ ಓರ್ ಮುಂದಾಳ್ ಪಾಡುವ. ಅಕ್ಕ ಬಾಕಿ ಕೂಟಾಕಾರ "ಪೋಯಿರೆ

ಪೊಯಿಲೇ"ಂದ್ ಅಥವಾ ಬೊಳಕಾಟ್ಲಾಲ್ "ಹೋಹೇಹೀಹೋ"ಂದ್ ರಾಗತ್ಲಾಲ್ ಬಾಯಿ ತೆರ ಕೊಡ್ಪ. ಇದ್ ಆಟ್ಲಾಲ್ ತಪ್ಪಿ ಪೋನ ಮೊಟ್ಟ್ನ ಸರಿ ಪಡತಿಯವಕ್ ಅನುಕೂಲ ಆಪ -ಕೋಲಾಟ್ಲಾಲ್ ಇನ್ನನೆ ಪಾಡುವ.

ದೇವಳ ತೊತ್ತಿತ್ ಕೊಲ್ಕಾಳ್ಂಜ್

ಪೊಯಿಲೇ ಪೊಯಿಲೇ

ಪಾತುರೆ ಕೋಲ್ಕಾಲ್ ಬೊಳ್ಳುಮುರುವ್ -

ಪೊಯಿಲೇ ಪೊಯಿಲೇ

ಬೊಳ ಕಾಟ್ಲಾಲ್ ಬಾಯಿತೆರ ಇನ್ನನೆ:-

ಮಿನ್ನಿ ಮಾಲೆ ದೇಬಿರ ಹೋ ಹೇ ಹೀ ಹೋ

ಮಾಲೆ ಚೂಡಿ ಮಂಗಾಲ ಹೋ ಹೇ ಹೀ ಹೋ

ಇನ್ನನೆ ಆಟ್ಲಾರ ಎಡೆ ಎಡೆಯ ಪಾಟ್ಲಾರ ಬಾಯಿ

ತೆರ ಕೊಡ್ಪ.

ತಪ್ಪಡಕ ಕೆಟ್ಟುವ: ನಮ್ಮ ನಾಳಲಾಡ್, ಏದೇ ಶುಭ ಸಮಾರಂಭತ್ಲಾಡ್, ಸಮಾಜತ್, ಅಥವಾ ಒಕ್ಕಡ ಪೆರಿಯಂವ ಬೊಳ್ಚತರೆದಿಕೆ ನಿಪ್ಪ ಬಾಕಿ ಜನ ಎಲ್ಲ ದಂಡ್ ಸಾಲಾಯಿತ್ ನಿಪ್ಪ. ದೇವಡ ನಮ್ಮ ಕೆಟ್ಪ್ ಬುದ್ಧಿತ್ ನಮ್ಮ ಕೆಟ್ಪ್ ಪೊಳಿಯಣೆ ಆ ಊರ್ಲಾಲ್ ಏದೇದ್ ಪಾಳ್ ಕೆಲಸ, ಹಿಂಸಾಚಾರ, ಕೊಲ್ಲ್ ಕೊಲೆ, ಅಶುದ್ಧತ್ ತಿಂಡಿ ತೀನಿ ಮಾಡುವಕಾಗ. ಊರ್ಲಾರ ಜನ ಏದೇದ್ ನೇಮ ನೀತಿನ ಪಾಲನೆ ಮಾಡಂಡು; ಇಂತಾನೆಲ್ಲ ಪೆರ್ತ್ ಕಾವ್ಯಮಯ ಆಯಿತ್ ಕೆಟ್ಟಪ್ಪಣೆ ಮಾಡುವ. ಆ ನಿಯಮಕ್ ತಪ್ಪಿ ನಡಂದವಂಗ್ ಎನ್ನತೆನ್ನತ ಕಾಯಕಷ್ಟ ಬಂದ್ ಪೋಗು. ಅವಂಡ ವಂಶ ಎನ್ನನೆ ನಾಶ ಆಯಿ ಪೋಗು ಎಣ್ಣುವಾನ ಕೇಟಕಲೇ ಮೇಲ್ ನೆಟ್ಟುವ. ಈ ತಪ್ಪಡಕತನ ಕೇಟವ ಏದೋರ್ ಕೆಟ್ಟ ಕೆಲಸಕ್ ಇಳಿಯತೆನ್ನಕೆ ಮನಸಾನ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡುವ ವಿಶೇಷ ಶಕ್ತಿ ಆ ತಪ್ಪಡಕತ್ಲಾಲ್ ಅಡಂಗಿತಿಪ್ಪ.

ಸಂಮ್ಮಂಧ ಅಡಕುವ: ಮಂಗಲಾನ ಮೂಡಿಕ್ ವಡಿಯಂಡ ಮನೆರ ಹಕ್ಕುದಾರಿಕೆನ ಕೊಡ್ಪದೂ, ಮಂಗಲಾಯಿತ್ ಪೋನ ಮೂಡಿ ವಡಿಯಂಡಲ್ಲಿ ಎಂತೆಂತ ಆಗತ ಚಾಲ್ ಮಾಡುವಕಾಗ ಎಣ್ಣುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ನಿಯಮ ಪಿಂಇ ಕೆಟ್ಪಾಡ್ನ ಕೂಡ್ನ ಎಲ್ಲ ಜನಡೆದಿಕೆ ಅಪ್ಪರಿಪ್ಪರ ಪರಂದಂಡ್ ಒತ್ತವಂತ ಸಾಮಾಜಿಕ ನಿಯಮ - ಬಹುಷ್ಟ ಇನ್ನತ ಮೇಲ್ಮಟ್ಟಿತ್ಲಾಲ್ ಜಾನಪದ ಕಲೆ ಬೋರೆ ಏದೇಂಗಿ ಸಮಾಜತ್ಲೇ ಇಕ್ಕೂಂದಾಪ್ಲೆ.

ಕೊಡವ ಜಾನಪದ ವಾದ್ಯ: ಚೀನಿ, ಮೋರಿ, ಕೊಂಬ್, ಡೋಲ್, ಜಾಗಟೆ, ದುಡಿ, ತಾಳ ಮಣಿ, ಮೇದ ಪರೆ, ಬಗ್ಗ್ ಇದಿಚ್ಚಕ್.

ತೆರೆ ಕಟ್ಟುವೊ: ಚವುಂಡಿ ತೆರೆ, ವಿಷ್ಣು ಮೂರ್ತಿ ಕುಳಿಯಂದೆರೆ, ಪಾಷಾಣ ಮೂರ್ತಿ, ಕುಟ್ಟಿಚಾತ, ಬೋಟೆಚವ್ವ, ಅಜ್ಜಪ ತೆರೆ, ಇನ್ನತೆಲ್ಲ ಜಾನಪದ ಕಲೆ ಉಂಡ್. ಆಚೇಂಗಿ ಇದೆಲ್ಲ ದಂಡ್‌ಮೂಂದ್ ಶತಮಾನತೆಂಜಿ ನೆರೆಜಿಲ್ಲೆ ನೆರೆ ರಾಜ್ಯತೆಂಜಿ ಕೊಡಗ್ ಕೊಡಿಯಂಡ ಕಲೆ. ಮನೆಮನೆಲ್ ಅಜ್ಜಪ್ಪನ ನಿಪ್ಪೆಚ್ಚೆರುವದ್, ಮನೆಲ್ ಕಾರಣ ಬಪ್ಪದ್ ಮಾತ್ರ ಕೊಡಗ್‌ರ ಮೂಲ. ಜಾನಪದ ಕಲೆಂದ್ ತೋಂದುವ. ಕಾರಣಂಗ್ ಕೊಡಪದ್, ಮೀದಿ ಬೆಪ್ಪದೆಲ್ಲ ಕೊಡವಡ ಜಾನಪದಕ್ ಕೊಡುವ.

ಜಾನಪದ ಆಚರಣೆ: ಪುತ್ತರಿ, ಕಾವೇರಿ ಚಂಗ್ರಾಂದಿ, ಕೈಲ್‌ಪೊದ್, ಊರೊರಮೆ, ಕಣೆ ಪೂಜುವೊ, ಎತ್ತರ್ ಬೋಳೆಂಜಿ ನೊಗ ಎಡ್‌ಪ, ನರಿಮಂಗಲ, ನಾಟಲ್ ಗಣೋದಿಬೆಪ್ಪ, ನಾಟ ಓಡ್‌ಚಿರುವ ಪಾಟ್ ಇದೆಲ್ಲ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಜಾನಪದ ಆಚರಣೆ.

ಜಾನಪದ ಕೈಗಾರಿಕೆ: ತೂರ, ವಾಟೆ, ಪುಂಡ, ಮೊದಕಣ್ಣೆ, ಬೊವುಪಿಲ್ ಚೀಪೆ, ಮುಂಡೆ (ಕೇದಿಗ) - ಇದ್‌ಲೆಲ್ಲ ಮಾಡುವ ಎಚ್ಚೆಕೊ ವಸ್ತುವ ಕೊಡಗ್ ಮೂಲತೆರೆ ಜಾನಪದ ಕಲೆ. ಮೀನ್‌ಪುಡಿಪ ಕೋರಿಯ, ಕರಿಕೆಪೊಡ, ಕುತ್ತಪೊಡ, ಕೊರಂಬೆ, ಬಲಂಜಿ, ಪಾಲ್‌ಬೆಪ್ಪ ಉದಿ, ಕೂಪದಿ ಪೊರ್‌ಪ ಕೂಬಲೆ, ಪಲಂಬ್, ನೆಟ್ಟಿ ಕಡ್ಡಿರ ಚೀಪೆ, ತಕ್ಕೆ ತೊಂಬಡ, ಮಂಗಲಕರತಿರ ಮಣೆ ತೊಂಬಡ, ಅಕ್ಕಿಕೊಮ್ಮೆ, ನೆಲ್ ತುಯ್ಯ - ಇದೆಲ್ಲ ಕೊಡಗ್‌ರ ವಿಶೇಷಪಟ್ಟಿ ಜಾನಪದ ಕಲೆ.

ಗಾದೆ: ಬೋರೆ ಎದೇ ಭಾಷೆಂಜಿ ಆಂಜವತಂತ ಕೊಡವ ಗಾದೆ ಓರಾಯಿರಕೆಂಜಿ ಜಾಸ್ತಿ ಉಂಡ್.

ಜಾನಪದ ವೈದ್ಯಪದ್ಧತಿ (ಮದ್ದಾಮರ): ಬಡಿಕೆತ್ತುಪೊ, ಕಟ್ಟೆಪೊಳಿಪ, ತಡೆ ನೀಕುವ, ಕೊದಿಕುರುಪುವ, ಬೆಲಿ ಎಡ್‌ಪ, ಬೆಲಕುವ, ಬೇರ್ ಬಲಿಪ, ಇದೆಲ್ಲ ಇಂದ್ ಮರೆಯಾಯಂಡುಳ್ಳ ಜಾನಪದ ವೈದ್ಯ ಪದ್ಧತಿ.

ಬೆಂದು ತಕ್ಕಾರ ಸೂತ್ರ: ಮನೆಕೆಟ್ಟುವ ಕಲೆ: ಮುಂದ್ ಮನೆ, ಮಡಕ ಮನೆ, ಒತ್ತಪೊರೆ ಈ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಚಮತ್ಕಾರ ಎಲ್ಲ ಇಂದ್ ಆಧುನಿಕತೆರ ಪೊಯ್ತನಗುಂಡ್ ಮರೆಯಾಯಂಡುಂಡ್.

ಕೊಡವ ಜನಪದತ್‌ಲ್ ಪೆರ್ತ್ ವಿಶೇಷಪಟ್ಟಿದ್ ಕೊಡವಡ ಬೋರೆ ಬೋರೆ ಪಾಟ್‌ಲ್ ಬಪ್ಪಂತ ಅಲಂಕಾರ ಸಂಪತ್ತ್, ತತ್ವಸಂಪತ್ತ್, ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕ ಜ್ಞಾನ ಪಿಂಞ ಭೌಗೋಳಿಕ ಜ್ಞಾನ, ಇನ್ನತೋರ್ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಸಮಾಜತೆರ ಸದಸ್ಯಂಗ ನಂಗ ಎಣ್ಣುವ ಕುಶಿ ನಂಗಕಿರಂಡು ಅನ್ನನೆ ನಂಗಡ ಸಾಲ್ ಸಂತಾನಕ್ ಇನ್ನತ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಜಾನಪದತೆನ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿತ್ ಬೆಪ್ಪದ್ ನಂಗಡ ಇಂದೇತ ಕರ್ತವ್ಯ.

ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೋವುಕ್

ಡಾ. ಐಚೆಟ್ಟಿರ ಮಾ. ಮುತ್ತಣ್ಣಂಡ ಕೊಡುಗೆ.

ತ್ರಿಭಾಷಾ ಸಾಹಿತಿಂದ್ ಪೆದ ಪೋನ ಡಾ. ಐಚೆಟ್ಟಿರ ಮುತ್ತಣ್ಣ ಓರ್ ವಿಶಿಷ್ಟ ಕೊಡವ ಸಾಹಿತಿ. ಕಯಿಂಜ ಅರುವದ್ ಕಾಲ ತೊಟ್ಪ್ ಕೊಡವಾಮೆನ ಎಳ್‌ದಿ ಬೊಳ್‌ತುವಕಾಯಿತೂ ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯತನ ಬೊಳ್‌ತುವಕಾಯಿತೂ, ಕೊಡವ ಸಂಸ್ಕೃತಿನ ಕಾಪಾಡಿಯವಕಾಯಿತೂ ನೈಚಿಂತ ಸಾಹಸಿ ಸಾಹಿತಿಯೇ ಮುತ್ತಣ್ಣ. ಡಾ. ಐ.ಮಾ. ಮುತ್ತಣ್ಣ ಓರ್ ಕೊಡವ ಕವಿ, ಕೊಡವ ಕಥೆಕಾರ, ಕೊಡವ ನಾಟಕಕಾರ, ಸಂಶೋಧಕ, ಇತಿಹಾಸಕಾರ, ಕೊಡವಾಮೆನ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡ್‌ನ ಪ್ರಚಾರಕನ್ನಲ್ಲತ ಆದರ್ಶ ಕೊಡವ.

ಪತ್ತೊಯಿಂಬದನೆ ಶತಮಾನತ್‌ರ ಆಖೀರಿ ಪಿಳ್ಳಾ ಇರುವದನೆ ಶತಮಾನತ್‌ರ ಆದಿಭಾಗ ಎಣ್ಣುವದ್ ಬಲ್ಕ ಕೊಡವಳೆಲ್ಲ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಜಾತಿಕ್ ಕೂಡಿಪೋಯಿತಿಂಜ ಕಾಲ. ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ ನಯಿಪದಿರಡ್, ಕೊಡವ ತಕ್ಕ್‌ಪರೆಯುವದೇ ಮಾನಕೇಡ್‌ಂದ್ ವಿದ್ಯಾವಂತ ಕೊಡವಳೆಲ್ಲ ನಂಬಿತಿಂಜ ಕಾಲತ್, ಮಂಡೆ ನೇತನ ಕೊಡವ ಸಾಹಿತಿಯೇ ಮುತ್ತಣ್ಣ. ಓರ್ ಸರಕಾರಕ್ ಮಾಡುವಕ್ ಕಯ್ಯತಾನ ಓರ್ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸಾಧನೆ ಮಾಡ್‌ಚಿ. ಓರ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಮಾಡಿತ್ ಕಾಟುವಕ್ ಕಯ್ಯತಾನ ಐ.ಮಾ. ಮುತ್ತಣ್ಣ ಮಾಡಿತ್ ಕಾಟ್‌ಚಿ.

1935ನೆ ಇಸವಿಲ್ ತಾಂಡ ಪದಾನಂಜನೆ ಬಯತ್‌ಲೇ ಕೊಡವ ತಕ್ಕ್‌ಲೆ ಕವನ ಎಳ್‌ದುವಕ್ ಸುರು ಮಾಡ್‌ಚಿ. 1942ನೆ ಇಸವಿಲ್ ಪ್ರಕಟಣೆ ಆಗತೆ ಮೂಲೆ ಕೂಡಿಪೋಯಿತಿಂಜ ಅಪ್ಪಚ್ಚಕವಿರ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ನಾಟಕ ಪುಸ್ತಕತನ ತಾಂಡ ಸ್ವಂತ ಪ್ರಯತ್ನತ್ ಪ್ರಕಟಪಡ್‌ತ್‌ಚಿ.

1943ನೆ ಇಸವಿಲ್ "ಕೊಡವ ಸಂಸ್ಕೃತಿ" ಎಣ್ಣುವ ಚೆರಿಯ ಪುಸ್ತಕತನ ಕನ್ನಡ ತಕ್ಕ್‌ಲ್ ಎಳ್‌ದಿತ್ ಪ್ರಕಟ ಪಡ್‌ತ್‌ಚಿ. ಕೊಡವ ತಕ್ಕ್‌ಲುಳ್ಳ ಪಾಟ್, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಂಪ್ರದಾಯತನೆಲ್ಲಾ ಕೊಡವ ತಕ್ಕ್‌ಲೇ ಎಳ್‌ದಿತ್ ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿನ ಲೋಕಕ್ ಪರಿಚಯ ಮಾಡ್‌ಚಿ.

1938ನೆ ಇಸವಿಂಜ ಆಧುನಿಕ ಶೈಲಿಲ್ ಕೊಡವ ಕವನ ಎಳ್‌ದಿತ್ ಸಭೆ ಸಮಾರಂಭತ್‌ಲೆಲ್ಲಾ ಪಾಡಿತ್ ಜನಮೆಚ್ಚುಗ ಪಡ್‌ಂದಂಡ್ ಬಾತ್. 1943ನೆ ಇಸವಿಲ್ ಮಡಿಕೇರಿಲ್ ಮಕ್ಕಕ್ ಯಯಾತಿರಾಜಂಡ ನಾಟಕ ಪಡ್‌ಪ್‌ಚ್‌ಚಿತ್, ಜನಡ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಇಲ್ಲತೆ ಮೂಲೆ ಕೂಡಿಪೋಯಿತಿಂಜ ಅಪ್ಪಚ್ಚಕವಿರ ಕೇಳಿನ ಕೊಡಗಡಿಯ ಪಬ್ಲಿಚಿಟ್ಟಿತ್.

ಅನ್ನನೇ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ನಾಟಕ ಪಡ್‌ಪ್‌ಚಿಟ್ಟಿತ್ ಕೊಡಗ್‌ರ ಊರೂರ್ ಸುತ್ತಿತ್ ನಾಟಕ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡ್‌ಚಿ.

1944ನೆ ಇಸವಿಲ್ ಹರದಾಸ ಅಪ್ಪಚ್ಚ ಕವಿ ಸ್ವರ್ಗಸೇರನ ಪಿಳ್ಳಾ ಅಪ್ಪಚ್ಚಕವಿ ಸ್ಮಾರಕ ನಿಧಿ ಸ್ಥಾಪನೆಕಾಯಿತ್ ಪೇರ್ತ್ ನೈಚತ್. 1945ಲ್ ಅಪ್ಪಚ್ಚಕವಿ ಸ್ಮಾರಕೋತ್ಸವ ನಡತ್‌ಚಿ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮತ್ ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತ ಪಿಳ್ಳಾ ಅ.ನ. ಕೃಷ್ಣರಾಯಂಡಂತ ಕೇಳಿಪಟ್ಟ ಸಾಹಿತಿ ಯಳ ಬಪ್ಪ್‌ಚಿಟ್ಟಿತ್. ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಬ್ರಹ್ಮ ಅಪ್ಪಚ್ಚಕವಿನ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಲೋಕಕ್ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿತ್ ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯಕೋರ್ ಶಾಶ್ವತ ನೆಲೆ ಕ್ಷೆಟ್ಟಿಟ್ಟಿತ್.

1946ಲ್ "ಪೂಮಾಲೆ" ಎಣ್ಣುವ ಕವನ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಟ ಪಡ್‌ತ್‌ಚಿ. ಅಂದಾಕಣೆ ಕೊಡವ ತಕ್ಮಲ್ ಪಂಡೇತ್‌ರ ಬಾಳೋಪಾಟ್ ರಾಗತ್‌ರ ಪಾಟ್ ಪಿಳ್ಳಾ ಅಪ್ಪಚ್ಚಕವಿರ ನಾಟಕತ್‌ರ ಪಾಟ್ ಮಾತ್ರ ಇಂಜತ್. ಪೂಮಾಲೆಲ್ ಪುದಿಯ ಕೊಡವ ಪಾಟ್ ಪೊರಬುದ್ಧ ಪಿಳ್ಳಾ ಪಾಟ್ ಎಳ್‌ದುವಯಿಂಗಕ್ ಪುರ್‌ಡ್ ಪುಟ್‌ಚಿ.

1948ಲ್ ಕೊಡವ ಆಟ್‌ಪಾಟ್ ಪಡ್‌ಪ್‌ಚ್‌ಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡ್‌ಚಿ. 1949ಲ್ ಅಪ್ಪಚ್ಚಕವಿರ ಭಾವಚಿತ್ರತ್‌ನ ಕೊಡಗ್‌ರ ಅಂಜಿ ಹೈಸ್ಕೂಲ್‌ಲ್ ಅನಾವರಣ ಮಾಡ್‌ಚಿಟ್ಟಿತ್. ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡ್‌ಚಿ.

1963ಲ್ ಅಪ್ಪಚ್ಚಕವಿರ ಸಾವಿತ್ರಿ ನಾಟಕ, ಯಯಾತಿ ನಾಟಕ ಪಿಳ್ಳಾ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ನಾಟಕತ್‌ನ ಕನ್ನಡಕ್ ತರ್ಜುಮೆ ಮಾಡ್‌ಚಿ. 1967ಲ್ ಶ್ರೀ ಕಾವೇರಿ ನಾಟಕತ್‌ನ ಕನ್ನಡಕ್ ತರ್ಜುಮೆ ಮಾಡಿತ್ ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯತ್‌ರ ಅಳ ಅಗಲ ಎಚ್ಚಕುಂಡ್‌ಂದೆಣ್ಣುವಾನ ಕನ್ನಡ ಲೋಕಕ್ ಪರಿಚಯ ಮಾಡ್‌ಚಿ.

1964ಲ್ 66 ಕವನ ಸಂಗ್ರಹ ಉಳ್ಳ "ರಾಗಮಾಲೆ" ಎಣ್ಣುವ ಕವನ ಪುಸ್ತಕತ್‌ನ ಪೊರಬೂಕ್‌ಚಿ. 1968ಲ್ ಅಪ್ಪಚ್ಚಕವಿರ ಶತಮಾನೋತ್ಸವ ಮಾಡುವಕಾಯಿತ್ ಪೇರ್ತ್ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟಿತ್. ಅಪ್ಪಚ್ಚಕವಿರರ ನಾಟಕತ್ ಬಪ್ಪ ಪಾಟ್‌ನೆಲ್ಲಾ ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ಕ್ ತರ್ಜುಮೆ ಮಾಡ್‌ನದಲ್ಲತ ಓರ್ ಕೈಪುಡಿ ಪುಸ್ತಕ ಮಾಡಿತ್ ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯತ್‌ರ ಚೋದ್‌ನ ಪ್ರಪಂಚಕ್ ಹಂಚ್‌ಚಿ.

1974ಲ್ 180 ಪಾಳೆರ "ಮಣಿಮಾಲೆ" ಎಣ್ಣುವ ಕವನಸಂಗ್ರಹ ಪೊರಬೂಕ್‌ಚಿ. ಇದ್‌ಲ್ ಕೊಡವ ಮನೆಪೆದತ್‌ನೆಲ್ಲ ಅದ್‌ಂಗೊತ್ತ ಶೈಲಿ ಕೊಟಿತ್ ಪಾಟ್ ಕೆಟ್ಟ್‌ನದೋರ್ ವಿಶೇಷ. ಕೊಡವಾವೆನ ಕೈ ಬುಟ್ಟಿಂಡುಳ್ಳ ಕೊಡವಳ ಎಚ್ಚರ ಪಡ್‌ತುವಕಾಯಿತ್ ಕೊಡವಡ "ಬುದ್ಧ ಕೆಟ್ಟಿ" ಪಾಟ್‌ನ ರಚನೆ ಮಾಡಿತ್ ಕ್ಯಾಸೆಟ್ ಬುಡ್‌ಗಡೆ ಮಾಡ್‌ಚಿ. ಕೊಡವ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯತ್ ಬಪ್ಪ ಮಂಗಲ ಪಾಟ್, ಚಾವು ಪಾಟ್‌ನಂತ ಪಾಟ್ ಎಲ್ಲಾನೋ ಪಾಡಿತ್ ಕ್ಯಾಸೆಟ್ ತಯಾರ್ ಮಾಡ್‌ನಕಲೂ ಕೊಡವ,

ಈ ಕ್ಯಾಸೆಟ್‌ನಲ್ಲಾ ಎಡ್‌ತಂಡ್ ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೊಳಚೆಕ್ ಮುತುವರ್ಜಿ ಕಾಟತದ್ ಬೇಜಾರತ ಸಂಗತೀಂದ್ ಎಣ್ಣೊಲು.

1987ಲ್ ಬಾಳೋ ಪಾಟ್‌ಕ್ ಅಡ್‌ಂಗ್‌ನ ದೇಶಕೆಟ್ ಪಾಟ್, ಕಾವೇರಿ ಪಾಟ್, ಮಂಗಲ ಪಾಟ್, ಚಾವು ಪಾಟ್, ಪುತ್ತರಿ ಪಾಟ್, ಕಲ್ಯಾಟಂಡ ಪೊನ್ನಪ್ಪಂಡ ಪಾಟ್, ಪೊಳ್ಳೆದೇವಿ ಅಪ್ಪಯ್ಯಂಡ ಪಾಟ್, ಕಾಕೋಟ್ ಅಚ್ಚಯ್ಯಂಡ ಪಾಟ್, ಬಿದ್ದಾಟಂಡ ಪೊನ್ನಪ್ಪಂಡ ಪಾಟ್, ಅಲ್ಲತೆ 240 ಕೊಡವ ತಕ್ಕರ ಪಳಂಜೊಲ್ಲ್‌ನ ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ಕ್ ತರ್ಜುಮೆ ಮಾಡಿತ್ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಟ ಪಡ್‌ತ್‌ಚಿ. ಪಂಡೇತ ಕಾಲತರ "ಪುಣ್ಯಕೋಟಿ" ಎಣ್ಣುವ ಕನ್ನಡ ಪದ್ಯತನ ಬಾಳೋಪಾಟ್ ರಾಗತ್ ಒಟ್ಟು 26 ಪಾಳೆ ಎಳಾದಿತ್. ಇದಲ್ಲತೆ, ಅದೇ ಪಾಟ್‌ನ ಚೌಪದಿಲ್ ಕನ್ನಡತುಳ್ಳ ರಾಗತ್‌ಲೇ ಕೊಡವ ತಕ್ಕಕ್ ಭಾಷಾಂತರ ಮಾಡಿತ್. 1982ಲ್ ಕೊಡವ ಕನ್ನಡ ಅರ್ಥಕೋಶ ತಯಾರ್ ಮಾಡ್‌ಚಿ.

ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ನಾಟಕಕಾರ ಶೇಕ್ಸ್ ಪಿಯರ್‌ರ "ಮರ್ಚೆಂಟ್ ಆಫ್ ವೆನ್ನಿಸ್" ನಾಟಕತನ "ಕೊಡಗ್‌ಡ ಕೋಮಟಿ"ಂದ್ ತರ್ಜುಮೆ ಮಾಡಿತ್. "ಜೂಲಿಯಸ್ ಸೀಸರ್" ನಾಟಕತನ "ಬೊಟ್ಟೋಳಿ ಬೀರಪ್ಪಾ"ಂದ್ ತರ್ಜುಮೆ ಮಾಡಿತ್. ಸಂಸ್ಕೃತ ಮೂಲತರ "ಶಾಕುಂತಲ" ನಾಟಕತನೋ ಕೊಡವ ತಕ್ಕಕ್ ಭಾಷಾಂತರ ಮಾಡಿತ್.

1994ಲ್ ಅಪ್ಪಚ್ಚಕವಿರ 125 ಬಯತರ ನಮ್ಮನ ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆ ಕೊಡವ ಸಮಾಜತ್ ನಡ್‌ತುವಕ್ ಮೂಲ ಕಾರಣ ಡಾ. ಐ.ಮಾ. ಮುತ್ತಣ್ಣ. ಕೈಂಜ 60ಕಾಲತಂಜಿ ಈತರತರ ಎಚ್ಚಕೋ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡ್‌ತಿತ್ ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೊಳಚೆ.

ಇಕ್ಕ "ತಿತ್ತಾರ ಚೆಡಿಮಾಲೆ" ಎಣ್ಣುವ ಕವನ ಸಂಗ್ರಹತನ ಪ್ರಕಟ ಪಡ್‌ತಿಯಂಡುಂಡ್. ಇದತ್ ಕೊಡವಡ ತಪ್ಪುನೆಪ್ಪುನ ಪಾಟಿ ಕಾಟತ್. ಕೊಡವ ತಕ್ಕಕ್ ತಾಂಡದೇ ಆನ ಓರ್ ಲಿಪಿ ಬೋಂಡೂದೇಣ್ಣವದೇ ಈ ಸಾಹಿತಿರ ವಾದ. ಅದ್‌ಂಗಾಯಿತ್ ಪ್ರಪಂಚತರ ತರಾವರಿ ಲಿಪಿರ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿತ್, ಒಟ್ಟು 29 ಅಕ್ಷರತರ ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಯಿತೂ ಪೇರ್ತ್ ಸುಲಭವಾಯಿತೂ ಉಳ್ಳ ಓರ್ ಲಿಪಿಕ್ ರೂಪು ಕೊಡ್‌ತಿತ್, ಕೊಡಗ್‌ರ ಸುಮಾರ್ 600 ಸ್ಕೂಲ್ ಮಕ್ಕಕ್ ಪಡ್‌ಪಾಚ್‌ಡುವ ಏರ್ಪಾಡ್ ಮಾಡ್‌ಚಿ. ಆಚೇಂಗಿ ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಲಿಪಿ ಬೋಂಡುವಾಂದೇಣ್ಣವ ತೀರ್ಮಾನತನ ಕೊಡವ ಎಡ್‌ತಂಡಿತಿಲ್ಲೆ.

ಕೈಂಜ 45 ಕಾಲತೊಟ್ಟ್ ಕೊಡಗ್ ಬುಟ್ಟಿತ್ ಆಪ್ಪಿಕಾ, ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಪಿಳ್ಳಾ ಕೆನಡಾ ದೇಶತಲಿಂಜಂಡ್ ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ ನೈಚ ನೈಪುವೇ ಓರ್ ಇತಿಹಾಸ. ಇಕ್ಕ ಡಾ. ಐ.ಮಾ. ಮುತ್ತಣ್ಣ ಮೈಸೂರ್‌ಲ್ ನೆಲೆ ನಿಂದಿತ್, ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಇಯಂಗಳಗುಂಡ್ ಇಳ್ಳಾ ಬೊಳಿಯಡ್‌ಂದ್ ಬಯಂದವನ.

ಕೊಡವ ಜನಾಂಗತರ ಭವಿಷ್ಯತರ ಬಾಳ್ - ಬದ್ಕ

ಕೊಡವ ಪಂಡಂಚೇ ಮನುಷ್ಯಂಗಿರಂಡಿಯ ಎಲ್ಲಾ ಆದರ್ಶ ಗುಣ ಬೊಳ್ತಿಯಂಡಾನುಂಡ್ ಉಲಗತೇ ಓರ್ ವಿಶಿಷ್ಟ ಜನಾಂಗಾಂದ್ ಕೇಳಿ ನೇಡ್‌ನ ದಾಖಲೆ ಉಂಡ್. ಮನುಷ್ಯಂಗಿರಂಡಿಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ಗುಣವಾನ ಧೈರ್ಯ, ತ್ಯಾಗ ಪುರ್‌ಡ್, ಸಹಬಾಳ್ವೆ, ಸಹಕಾರ ಮನೋಭಾವ, ಸ್ವಾಭಿಮಾನ, ನಿಸ್ವಾರ್ಥ, ದೇಶಭಕ್ತಿ, ಕನಿಕರ ಧಾರ್ಮಿಕ ಬುದ್ಧಿ, ಸಹನೆ, ನೈಪು, ಸತ್ಯ ಪ್ರೀತಿ-ಪ್ರೇಮ, ಶಿಸ್ತ್, ನೀತಿ ನಿಯಮ ಇನ್ನತ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಮಾಜಿಕ ಗುಣತನ ಕೂಟಿತ್ ಎರಕ ಇಟ್ಟಿತ್ ತಯಾರ್ ಮಾಡ್‌ನಂತ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಕೊಡವಡದ್. ಈ ಪೋಲೆ ಕೊಡವಡ ಗುಣಗಾನತನ ಕೊಡವಳೇ ಮಾಡಿಯಂಡಿಂಜಕ ಅದ್ ಆತ್ಮಸ್ತುತಿ ಪಿಳ್ಳಾ ಸ್ವಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಆಯಿತ್ ಆ ತಕ್ಕಕ್ ಬೆಲೆ ಇಪ್ಪಕಿಂಜಲೆ. ಆಚೇಂಗಿ ಕೊಡವಳ ಕಂಡರ್‌ಂಜ ಉಲಗತರ ಬೋರೆ ಬೋರೆ ಜನಾಂಗಕಾರ ದಾಖಲೆ ಮಾಡಿತ್ ಬೆಚ್ಚಿ ಸತ್ಯ ಇದ್.

ಭಾರತತ್‌ಲ್ - ಮತ ಭೇದ, ಜಾತಿ ಭೇದ, ವರ್ಣ ಭೇದಕ್ ಇಂಬ್ ಕೊಡ್‌ಕತ ಓರ್ ಜನಾಂಗ ಉಂಡೇಂಗಿ ಅದ್ ಕೊಡವ. ಹಿಂದುವಡ ಎಲ್ಲಾ ದೇವಳ ಪೂಜೆ ಮಾಡುವ ಮುಸಲ್ಮಾನಡ ಮಸೀದಿರ ಬರಿಯ ಕಡ್‌ಪಕ ನಿಂದಿತ್ ಕೈ ತೊತ್ತಿತ್ತೇ ಪೋಪ. ಏಸುರ ಪೋಟೊತ್‌ನ ಮನೆಲ್ ಬೆಚ್ಚಿಂಡ್ ಪೂಜುವ. ಹರಿಜನಾಂದ್ ಪಂಡ್ ಕಾಲತ್‌ಂಜಿ ತರ್ಪಬೆಚ್ಚಿ ಜಾತಿಕಾರ ಕೊಡವಡ ಅಡಿಗ ಮನೆಲ್ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಬಾರ್ ಮಾಡುವ. ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿಕಾರಕೂ ಕೊಡವಡ ಮನೆಲ್ ಮುಕ್ತ ಪ್ರವೇಶ ಉಂಡ್.

ಕಳ್ಳತನ, ಚದಿ, ಪೋಟ್ ಪಿಳ್ಳಾ ಅಧರ್ಮ ಅರಿಯತಂವ ಕೊಡವ. "ಸೂರ್ಯ ಉದಿಪಾಂಗ್ ಮಿಳ್ಳಾ ಕೇಕಿಯ ಪಡಿ ತೊರ್‌ಂದ್ ಬೆಕ್ಕಂಡು, ಬೈಟ್ ಸೂರ್ಯ ತಾಂದ ಪಿಳ್ಳಾ ಮಾತ್ರ ಮನೆಕ್ ಪಡಿ ತಾತಂಡು" ಎಣ್ಣುವ ನಿಯಮ ಇಂಜತ್. ಎಣ್ಣಾನಕ ಕಳ್ಳತನ ಎಣ್ಣುವ ಶಬ್ದ ಇಂಜಲೆ. ಒಕ್ಕ ಮಕ್ಕಡೊಳ್‌ಲೂ, ಊರ್ ನಾಡ್‌ಲೂ, ಸಂಘು-ಸಂಸ್ಥೆ, ಸಮಾಜತ್‌ಲ್ ಒರ್ಮ ಇಂಜತ್. ಒರ್ಮಕೊತ್ತ್ ಪೆರ್ಮ ಇಂಜತ್.

1951ನೆ ಇಸವಿಲ್ ಕೊಡಗ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಲ್ ದಂಡ್ ಪಾರ್ಟಿ ಆಚಿ. ಕೊಡಗ್‌ನ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ ಕೊಟುವಕಯ್ಯಾಂದೆಣ್ಣುವ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪಾರ್ಟಿ ಪುಟ್‌ಚಿ. ಅಕ್ಕಲೆ, ಕೊಡಗ್‌ಲುಳ್ಳ ಬೋರೆ ಜಾತಿಕಾರಕ್ ಕೊಡವಡ ಮೇಲೆ ಪಗೆ ಮೊಳ್‌ತತ್. ಅಕ್ಕತ್‌ಂಜೇ ಕೊಡವ ವಿರೋಧಿ ಭಾವನೆ ಬೊಳ್‌ಂದಂಡ್ ಬಂದಿತ್ ಇಂದ್ "ಕೊಡವ" ಎಣ್ಣುವ ಶಬ್ದತನೇ ತಿಕ್ಕಿಡೆಡ್‌ಕೊಂಡೊಂದ್ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡ್‌ಂದಂಡುಳ್ಳದ್ ಗುಟ್ಟಾಯಿತ್ ಇಲ್ಲೆ.

1956ನೆ ಇಸವಿಲ್ ಕೊಡಗ್ ವಿಶಾಲ ಮೈಸೂರ್ಕ್ ಕೂಡ್ನಲ್ಲ್ಂಜಿ ಲಂಚ, ಮೋಸ, ಕಳ್ಳತನ, ಸ್ವಜನ ಪಕ್ಷಪಾತ, ಪರಿಸರ ನಾಶ, ಜಾತಿ ಮತ ದ್ವೇಷತ್ನಂತ ಸಾಮಾಜಿಕ ರೋಗ ಕೊಡಗ್ಲ್ ದುಂಬ್ಚಿ.

ಭಾರತ ಸರಕಾರತ್ ಮೀಸಲಾತಿ ನೀತಿನುಂಡ್ ಕೊಡವಕ್ ಎನ್ನತ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಉಂಡೇಂಗಿಯೂ ಅದ್ಂಗೆ ಬೆಲೆ ಇಲ್ಲತ ಕೊಡವ ಮೂಲೆ ಕೂಡಿ ಪೋಚಿ.

1973ನೆ ಇಸವಿರ "ಉಪ್ಪಂವಂಗೇ ಭೂಮಿ" ಎಣ್ಣುವ ಕಾನೂನು ಬಂದಿತ ಕೊಡಗ್ಲಿಂಜ ಪ್ರೀತಿ, ಶಾಂತಿ, ವಿಶ್ವಾಸ ಮಾಯ ಆಯಿಪೋಚಿ. ಕೊಡವ ಚೋರೆ ನೀರಾಕಿತ್ ನೈಚಿತ್ ಚೆನ್ನ ಅನುಕೂಲ ಸ್ಥಿತಿಕ್ ಬಂದಕಲೂ ಪೊರಮೆಂಜ ಬಂದ್ ಕೂಡ್ನ ಕರ್ಪು ಪಣಕಾರಡ ಕೂಡೆ ಪೈಪೋಟಿ ನಡತ್ವಕ್ ಕಯ್ಯತಾಯಿತ್, ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿ ಮಾರಿತ ಪೇಟೆ ಪಟ್ಟಣಕ್ ವಲಸೆ ಪೋಪಕ್ ಸುರುವಾಚಿ.

1993-94ನೆ ಕಾಲತ್ಲ್ ಒಮ್ಮಕೇ ಕಾಫಿಕ್ ಚೆನ್ನ ಕ್ರಯ ಪೊಂದ್ನಾನುಂಡ್ ಕುಂಡ್ಲ್ ತಾಂದ್ ಪೋಯಿತಿಂಜ ಕೊಡವ ಚೆನ್ನ ಮಂಡೆ ನೇತುವಕಾಚಿ. ಕಾಫಿನುಂಡ್ ಅನುಕೂಲ ಕೂಡ್ನ ಕೊಡವಡ ಸಂಖ್ಯೆ ಮಾತ್ರ ಪೇರ್ತ್ ಕಮ್ಮಿ ಉಂಡ್.

ಇನ್ನನೆ ಎಲ್ಲಾ ತರತ್ಲೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿವರ್ತನೆ ಆಯಂಡ್ ಬಪ್ಪಕ ಕೊಡವಡ ನೀತಿ ನಡತೆ, ಗುಣ ಮನವೂ ಬದಲಾಯಂಡ್ ಬಾತ್. ಅದಿಕಾಲತ್ಂಜಿ ಕೊಡವಕ್ ತಿರಿಪಕ್ ಇಂಜದೇ ಕೊಡವಡ ವಿಶೇಷ ತರತ್ ಪೆದ, ಪೊರಪಾಡ್ ಪಿಳ್ಳಾ ನಡಪ್ಪು. ಇಂದ್ ಆಣ್ಕೂ, ಪೊಣ್ಣ್ಕೂ ಕೊಡವ ಪೆದ ಇಡುಲೆ. ಪೊರಪಾಡ್ ಬದಲಾಯಂಡುಂಡ್. ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪರಂಪರೆ ಮರೆಯಾಯಂಡುಂಡ್. ಇದ್ನೆಲ್ಲಾ ಅರ್ಂಜ ಸಮಾಜ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಜಂಗ ಇಳ್ಳಿ ಓರ್ ಶತಮಾನತ್ರೊಳ್ಲ್ "ಕೊಡವ" ಎಣ್ಣುವ ವಿಶಿಷ್ಟ ಜನಾಂಗ ಕಣ್ಮರೆ ಆಯಿಪೋಪ ಸಾಧ್ಯತೆ ಉಂಡ್ಂದ್ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುವ. ಏದ್ ಪದ್ಧತಿ, ಪರಂಪರೆನ ಬುಟ್ಟುಂಡ್ ಬಂದಕಲೂ ಬಟ್ಟಕ್ ಕೂಟೊಲು. ಆಚೇಂಗಿ ಕೊಡವಳೇ ಇಲ್ಲತಾಯಿಪೋನಕ ಪುದಿಯದಾಯಿತ್ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡುವಕ್ ಕಯ್ಯುವಾ?

ಕೊಡವಳೇ ಇಲ್ಲತಾಯಿ ಪೋಪಂತ ಅಪಾಯ ಉಂಡ್. ಅದ್ ಎನ್ನತಂದೆಣ್ಣನಕ ಕೊಡವ ಪಾಲನೆ ಮಾಡಿಯಂಡುಳ್ಳ "ಸಂತಾನ ನಿಯಂತ್ರಣ" ಕ್ರಮ. ಸಂತಾನ ನಿಯಂತ್ರಣ ಓರ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನೀತಿ. ಆಚೇಂಗಿ ಇದ್ನ ಕೊಡವಳನ್ನೆಕೆ ಪಾಲನೆ ಮಾಡುವ ಜನಾಂಗ ಬೋರೆ ಕಾಂಬುಲೆ. "ಒಂದ್ ದಂಡ್ ಬೋಂಡು, ಮೂಂದ್ ಮಕ್ಕ ಮದಿ" ಎಣ್ಣುವ ಪ್ರಚಾರ ಸುರು ಆಪಾಂಗ್ ಮಿಳ್ಳಾಲೇ ಕೊಡವ ಒರೇ ಕುಳ್ಳಿಕ್ ಮನ್ನಾ ಮಾಡಿರ್ತ್. ಇದೋರ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ದುರಂತಾಂದ್ ಕೊಡವ ಅರ್ಂಜಲೆ!

ಪಂಡ್ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿನ ಲೆಕ್ಕ ಇಟ್ಟಿತ್ ಮಕ್ಕಳ ಪೆರುವ ಇಂಜಲೆ. ಮಕ್ಕಳೇ

ಆಸ್ತೀಂದ್ ನಂಬಿತ್ ಸಂಸಾರ ಪೆರ್ತತ್. ಇಂದ್ ನೂರಾರ್ ಏಕ್ರೆ ತೋಟ, ಕೋಟಿ ಪಣತಾರ್ ಸಂಪಾದನೆ ಉಳ್ಳವನೂ ಒರ್ ಕುಳ್ಳಿಕ್ ಮಿತಿ ಮಾಡಿಯಂಡುಂಡ್. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಕ್ ಕಾರಣ ಎಂತ? ಇದಂಡ ಪರಿಣಾಮ ಎನ್ನಾಕು? ಇದಂಗ್ ಪರಿಹಾರ ಎಂತೆಂದ್ ಕೊಡವ ಗೇನ ಮಾಡಂಡಿಯ ಕಾಲ ಬಂದಿತ್ತೆತ್ತ್.

ಕಾರಣ, ಒರೇ ಕುಳ್ಳಿ ಮದಿ ಎಣ್ಣುವದೋರ್ ಶೋಕಿ ಆಯಿಪೋಯಿತ್. ಜಾಸ್ತಿ ಪೆತ್ತಂಡ್ ಎನ್ನಂಗ್ ಕಷ್ಟ ಪಡಂಡಿಯೆ ಎಣ್ಣುವ ಮನೋಭಾವ. ಇದೆಲ್ಲಾನ ಮೀರ್ನ ಕಾರಣ ಕೊಡವದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿ ಮಕ್ಕಳ ಮಂಗಲ ಕಯಿಚಿ ಕೊಡಪದ್. ಇದೊಂದ್ ಮಾತ್ರ ನೇರಾಯಿತೂ ಅಪ್ಪವ್ವಂಡ ಮಂಡೆ ತಿಂಬ ಸಮಸ್ಯೆ ನೇರೆ. ಸುರೂವೆತಾರ್ ಕುಳ್ಳಿ ಮೂಡಿ ಆಯಿಟಕ ದಂಡನೆರದೂ ಮೂಡಿ ಆಯಿರೂಂದ್ ಬೊತ್ತಿತ್ ಸಂತಾನ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಾಡಿಯವ ದಂಪತಿಯ ಪೇರ್ತ್ ಉಂಡ್.

ಪರಿಣಾಮ:-ಸಂಸಾರತ್ಲ್ ಒರೇ ಕುಳ್ಳಿ ಅನಕ ಸ್ಪರ್ಧಾ ಮನೋಭಾವ ಬೊಳಿಯುವದೇ ಇಲ್ಲೆ. ಪಂಡ್ ಅವ್ವ ಒಟ್ಟಿ ಚುಡುವಕ "ನಾಕ್ ದಂಡ್ ಪೋರ, ಅವ ಮೂಂದ್ ತಿಂದ್ ರತ್" ಎಣ್ಣುವ ಪೈಪೋಟಿ ಮನೆರೊಳ್ ಲ್ ಬೊಳಿಯುವ ಇಂಜತ್. ಇಂದ್ ಪತ್ತ್ ಬಯತಾರ ಮಕ್ಕಡ ಬಾಯಿಕ್ ಒರಾತತ್ ತೀತುವ ಅವ್ವಂಗಳ ಕಾಂಗೊಲು! ಅನ್ನನೇ ಬೊಳಂದ ಮಕ್ಕ ಇಂದೇತ ಸ್ಪರ್ಧಾ ಜಗತ್ತಲ್ ಓರ್ ಮೊಟ್ಟ್ ಬಯ್ಯಲೇ ಆಯಂಡುಳ್ಳದ್ ಕಾಂಬ. ಕೊಡವಳನ್ನ ಕೇ ಬೋರೆ ಜನಾಂಗಕಾರಳೂ ಸಂತಾನ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಾಡ್ನಕ ಪರೋಲೆ. ಇಂದ್ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅನ್ನನೇ ಇಲ್ಲೆ. ಬೊಳಿನ ಕಳೆ ಮುಚ್ಚಿರುವನ್ನೆಕೆ ಆಯಿತ್.

ಪರಿಹಾರ:- ಪೆರಿಯವು ಪಿಳ್ಳಾ ಕೊಡವ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆ ಕಾರಳೂ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಪ್ರಚಾರತಾರ್ ಮೂಲಕ ಕೊಡವಡ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿ ಅನಕ ಬೊತ್ತಂಡಿಯ ಕಾರಣ ಇಲ್ಲೆಂದ್ ಯುವ ಪೀಳಿಗೆರೆ ಮನಸ್ಸಕ್ ಪುಡಿಪ್ಪಾಚಿಡೊಂಡು. ಬಡತನಕ್ ಬೊತ್ತಿತ್ ಮಕ್ಕಳ ಪೆರುವಕ್ ಮಡಿಪ ದಂಪತಿಯ ದುಂಬಾ ಇಪ್ಪ. ಅದಂಗಾಯಿತ್ ಪ್ರತಿಯೋರ್ ಕೊಡವ ಸಮಾಜತ್ಲೂ, ಪ್ರತಿಯೋರ್ ಒಕ್ಕಡ ಫಂಡ್ ಉಳ್ಳಲ್ಲಿಯೂ ಓರ್ ವಿಶೇಷ ನಿಧಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡೊಂಡು. ಮೂಂದನೆ ಕುಳ್ಳಿ ಅಥವಾ ಮೂಂದಾಂಗ್ ಇಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿ ಪೆರುವ ಸಂಸಾರತಾರ್ ಮಕ್ಕಡ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸತಾರ್ ಖರ್ಚಿನ ಸಂಘ-ಸಂಸ್ಥೆ, ಸಮಾಜಕಾರ ವಹಿಸಿಯವಂಡು. ಮೂಂದನೆ, ನಾಲನೆ ಕುಳ್ಳಿನ ಪೆತ್ತ ಸಂಸಾರ ಕಷ್ಟತ್ ಉಂಡೇಂಗಿ ಅಯಿಂಗಕ್ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಪಣ ಕೊಡಪಕ್ ಏರ್ಪಾಡ್ ಆಂಡು.

ಈ ನೌಟ್ಲ್ ಪ್ರಯೋಗಾರ್ತ ನಿಧಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವಕ್ ಸಮಾಜಕಾರ ಮಿಳ್ಳಾಕ್ ಇಳಿಯೊಂಡೂಂದ್ ನಾಡ ಸಲಹೆ. ಇದ್ ಬಪ್ಪ 21ನೆ ಶತಮಾನಕ್ ಕೊಡವ ಸಂಘ-ಸಂಸ್ಥೆರ ಕೊಡುಗೆ ಆಡ್.

ಈ ಮುತ್ತಣ್ಣಂಗ ದಾರ್?

17.4.92ನೇ ಬ್ರಹ್ಮಗಿರಿಲ್ ಬಿದ್ದಾಟಂಡ ಪೊನ್ನವ್ವ, ಅಲ್ಲಿಂಜಿ ಬೊಳಕಾರಂಡ ಡಾಲಿ ಮಂದಣ್ಣ ಪಿಂಞ ಕ್ಯಾಪ್ಪನ್ ಐಚೆಟ್ಟಿರ ಮುತ್ತಣ್ಣ - ಇವು "ಈ ಮುತ್ತಣ್ಣ ದಾರ್"ಂದ್ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡ್‌ನ ವಿಷಯಕ್ ಸಂಮ್ತಂಧಪಟ್ಟನೆಕೆ ಈ ಲೇಕನ ಅಯೆಚದಾಚಿ. ಡಾ||ಬ.ಮಾ ಮುತ್ತಣ್ಣಂಡ ಸಂಶೋಧನಾ ಎಳ್ತರ ಭಾವಾಂತರ ಇದ್.

ಈ ದಂಡ್ ಕೇಳಿಪಟ್ಟಿ "ಅರಬೀ" ಮುತ್ತಣ್ಣಂಗಂಡ ಪೈಕಿ ಒಬ್ಬೊ ಮುಹಮ್ಮದ್ ಪೈಗಂಬರಂಡ ಕಾಲತ್ ಕ್ರಿ.ಶ. 7ನೇ ಶತಮಾನತ್ ಇಂಜ ಒರ್ ಮಿಲಿಟರಿ ಕಮಾಂಡರ್, ದಂಡನೇ ಅರಬೀ ಮುತ್ತಣ್ಣ, ಪನ್ನೊಂದನೇ ಶತಮಾನತ್‌ಲಿಂಜ ಒರ್ ಕೇಳಿಪಟ್ಟಿ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರಗಾರ. ದಕ್ಷಿಣ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನತ್ ಪ್ರಚಾರ ಉಳ್ಳ ಈ ಪೆದ ಅಲ್ಲಿಕ್ ಎನ್ನನೆ ಪೋಚೀಂದೆಣ್ಣವ ವಿವರತನ ಡಾ|| ಐಚೆಟ್ಟಿರ ಮುತ್ತಣ್ಣಂಡ ಸಂಶೋಧನೆಂಜಿ ಅರಿಂಜವಲು.

ಇಸ್ಲಾಂ ಧರ್ಮ ಬಪ್ಪಾಂಗ್ ಮುಪ್ಪಡೆ ಅರಬಂಗ ಭಾರೀ ಬಯ್ಯಲುಳ್ಳ ಜನಾಂಗ ಆಯಿಂಜತ್. ರೋಮ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ನಾಶ ಆನ ಪಿಂಞ ಪಶ್ಚಿಮ ಏಷ್ಯಾಕ್ ಕೂಡಿತಿಂಜ ರೋಮ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯತ್ ಜನ ಬೈಜಂಟಿಯನ್, ಅಲ್ಲೇಂಗಿ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಾಂಟಿನೋಪಲ್‌ಂಜಿ ಆಳಲ್ಪಡುವಯಿಂಜತ್. ಈ ಭಾಗಕ್ ಗ್ರೀಸ್, ಟರ್ಕಿ, ಸಿರಿಯಾ, ಈಜಿಪ್ಟ್‌ರನ್ನತ ಇಕ್ಕತ ದೇಶ ಕೂಡಿತಿಂಜತ್.

ರೋಮ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಜಸ್ತೀನಿಯನ್ (ಕ್ರಿ.ಶ.527-565) ಚತ್ತಿತಾಪದು, ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಕ್ ನಾಯಕನಿಲ್ಲತಾಚಿ. ಖೊರೋಸ್ ಪಾರ್ವಿಜ್ ಎಣ್ಣುವಂವೊ ಕ್ರಿ.ಶ. 620ಲ್ ಪಶ್ಚಿಮ ಏಷ್ಯಾಕ್ ಕೂಡ್‌ನ ದೇಶತನೆಲ್ಲ ಪರ್ಷಿಯಾ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಕ್ ಕೂಟ್‌ಚಿ. ಕ್ರಿ.ಶ. 628ಲ್ ಖೊರೋಜ್ ಪಾರ್ವಿಜ್‌ರ ಕೊಲೆಯಾಚಿ.

ಸುಮಾರ್ 1600 ಕಾಲಕ್ ಬಯ್ಯ ಗ್ರೀನ್ ಪಿಂಞ ಬೈಂಜಟಿಯನ್ ಪ್ರದೇಶತರ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತ ಸನಾತನ ಕ್ರೈಸ್ತ ಧರ್ಮ ಪಬ್ಬಿತಿಂಜತ್. ಅದ್‌ಂಡ ಕೂಡೆ ಯೆಹುದ್ಯಂಗಳೂ ಪೆರ್ತ್ ಇಂಜತ್. ಈ ದಂಡ್ ಜನಾಂಗತ್‌ರೊಳ್‌ಲ್ ಯುದ್ಧ ಆಯಂಡ್ ಇಂಜತ್:

ಕ್ರಿ.ಶ. 20-8-570ಲ್ ಮುಹಮ್ಮದ್ ಪುಟ್ಟಿತ್, ಇಸ್ಲಾಂ ಧರ್ಮ ಆಚಿ. ಪೈಗಂಬರ್ ಚತ್ತದು, ಬೋರೆ ಬೋರೆ ಬುಡ ಕಟ್‌ಕ್ ಅಡಂಗ್‌ನ ಅರಬಂಗ ತಂಗಡೊಳ್‌ಲೇ ಯುದ್ಧ ಮಾಡುವಯಿಂಜತ್. ಇದ್‌ನ ಕಂಡ ಖಿಲೀಫ್ ಅಬೂಬಕರ್,

ಗಡಿ ಪ್ರದೇಶತೆಲ್ಲ ಉಳ್ಳ ಬೋರೆ ಧರ್ಮಕಾರಡ ಕೂಡ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಿತ್, ಆಯಿನೆಲ್ಲ ಇಸ್ಲಾಂಲ್ ಕೂಟುವಕ್ ಅರಬಂಗಕ್ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡೆತತ್.

ಅರಬಂಗಡಲ್ಲಿ ಸುಮಾರ್ ರಾಜವಂಶ ಇಂಜತ್. ಅದಲ್ ಅವೇಜಾ ಪಿಂಞ ಲಕ್ಕಿಡ್ ಬಲಪಟ್ಟವು. ಅಕ್ಕ ನಡೆಂದ ಯುದ್ಧತ್ ಪರ್ಷಿಯಾಕಾರ ಲಕ್ಕಿಡ್ ರಾಜನ ಚೋಪ್ ಚಿಟ್ಟತ್.

ಮುತ್ತಣ್ಣ ದಾರ್?:- ಅರೇಬಿಯಾತೆರ ಪೂರ್ವ ಗಡಿಕೆ ಕೂಡಿತಿಂಜ ಮುತ್ತಣ್ಣ - ಇಬ್ನ್ ಹರಿಥಾ ಎಣ್ಣವಂವೊ ಪರ್ಷಿಯಾತೆರ ಕೂಡ ಯುದ್ಧ ಮಾಡುವಕ್ ಮದೀನಾಕ್ ಪೋಯಿತ್ ಖಿಲೀಫಂಡ ಅನುಮತಿ ಕೇಟಂಡ್ ಬಾತ್, ಈ ಅರಬೀ ಪಾರ್ಸಿ ಗಡಿ ಕಾಳಗತ್ ಅರಬಂಗ ಗೆದ್ದತ್. ಇದಲ್ ಭಾಗವಹಿಸ್ನ ಇಂಞೊಬ್ಬ ಅರಬ್ ವೀರ ಬೆನಿಬಕರ್.

ಕ್ರಿ.ಶ. 633ಲ್ ಮುತ್ತಣ್ಣ ಇಬ್ನ್ ಹರೀಥಾನೂ, ಖಿಲೀದ್ ಇಬ್ನ್ ವಾಲೀದನೂ ಪರ್ಷಿಯಾ -ಬೈಜಾಂಟಿಯನ್ ರಾಜ್ಯತೆರ ಕೂಡ ಯುದ್ಧ ಮಾಡೆಚಿ. ಸೈನ್ಯ ಬಲ ಪೋರತೆ ಗೆಲ್ಲುವಕ್ ಕಯಿಂಜಿಲೆ. ಚಿನ್ನ ದಿನತೆಲೇ ಮುತ್ತಣ್ಣ ಹರಿಥಾ ಪಿಂಞ ಬಲೀದ್ ಉತ್ತರ ಗಡೀರ ಹೀರಾ ಪಟ್ಟಣತೆನ ವಶ ಪಡೆತಿಯಂಡತ್. ಇದಾನದು ಅನ್ನಾರ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಪುಡೆಚೆತ್. ಕ್ರಿ.ಶ. 634ಲ್ ಬೈಜಾಂಟಿಯನ್ರ ದಕ್ಷಿಣ, ಪೂರ್ವ ಭಾಗತೆನೆಲ್ಲ ಗೆದ್ದಿತ್, ಜನಳ ಇಸ್ಲಾಂಕ್ ಕೂಟೆಚಿ.

ಖಿಲೀದ್ ಮೆಸಪೊಟಾಮಿಯಕ್ ಪೋಂಡಿಯಾಚಿ. ಮುತ್ತಣ್ಣ ಹರಿಥಾನೇ ಅರಬ್ ಪಡೆರ ಕಮಾಂಡರ್ ಆಚಿ. ಖಿಲೀಫ್ ಅಬು ಬಕರ್ ಕ್ರಿ.ಶ. 634 ಆಗಸ್ಟ್ ಚಿತ್ತತ್. ಅಕ್ಕ ಮುತ್ತಣ್ಣ ಇಬ್ನ್ ಹರಿಥಾ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇಂಜತ್. ತಂಗಡ ದೇಶ ಪಿಂಞ ಮತಕಾಯಿತ್ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಂಡೂಂದ್ ಮದೀನಾ ಮಸೀದಿಲ್ ಮುತ್ತಣ್ಣ ಒರ್ ಭಾಷಣ ಮಾಡೆಚಿ.

ಪುದಿಯ ಖಿಲೀಫ್ ಓಮರ್ ಅಬು ಉಬೈದ್ ಎಣ್ಣವಂವೊನ ಸೇನೆರ ಪ್ರಧಾನ ನಾಯಕ ಮಾಡೆಚಿ. ಈ ಅಬು ಉಬೈದ್ ಪರ್ಷಿಯಾ ಪಡೆರ ಒರ್ ಆನೆರ ಚಿವುಟ್ ಕೆಣ್ಂಜಿತ್ ಪಜ್ಜಿ ಆಯಿಪೋಚಿ. ಪುನಃ ಮುತ್ತಣ್ಣ ಹರಿಥಾನೇ ಪ್ರಧಾನ ಸೇನಾನಿ ಆಚಿ.

ಕ್ರಿ.ಶ. 635 ಲ್ ಮುತ್ತಣ್ಣ ಬಲ್ಯ ಸೈನ್ಯ ಕೆಟ್ಟಿತ್, ಡೆಮಾಸ್ಕಸ್ ಕೆತ್ತಮೆ ಉಳ್ಳ ಪ್ರದೇಶತೆನೆಲ್ಲ ಪುಡೆಚೆತ್, ಬುಬೈದ್ ಎಣ್ಣವಲ್ಲಿ ಪಡೆ ಪೋಯಂಡಿಪ್ಪಕ ಭಾರೀ ಗಾಯ ಆಯಿತ್ ಕ್ರಿ.ಶ. 636 ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ಚಿತ್ತತ್. ಅಂವೊ ನಡೆತೆನ ಪರ್ಷಿಯ ಗಡಿ ಕಾಳಗ ಚರಿತ್ರೆಲ್ ಕೇಳಿಪಟ್ಟಿತ್.

ದಂಡನೇ ಮುತ್ತಣ್ಣ:- ಪಂಡೇತ ಬ್ಯಾಬಿಲೋನಿಯ, ಅಪ್ಪೀರಿಯನ್ ನಾಗರೀಕತೆರ ಕಾಲತ್ ವಿಜ್ಞಾನ, ಗಣಿತಶಾಸ್ತ್ರ ಇದೆಲ್ಲ ಬೊಳ್ಂದಿತಿಂಜತ್. ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ವಿಧಾನತೆ ಭಾರೀ ಬಲ್ಯ ಗ್ರಂಥ ಎಕ್ದಾನ ಕೇಳಿಪಟ್ಟ ವಿಧ್ವಾಂಸಂಗ ಅರಬೀ ಜನಾಂಗತೆಲೂ

ಇಂಜತ್. ಅನ್ನತಯಿಂದ ಪೈಕಿ 10ನೇ ಶತಮಾನತಾಲಿಂಜ ಕೇಳಿಪಟ್ಟ ಖಿಗೋಳ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞ ಆಲ್-ಖಾರಿಜ್ಜಿ. ಇವಂಡ ಗ್ರಂಥತರ ಮೀದ ನಲ್ಲ ಟೀಕೆ ಎಳ್ದಾದನವನೇ ಇಬ್ನ್-ಅಲ್-ಮುತ್ತಣ್ಣ-ಅಹಮದ್.

ಇಬ್ನ್-ಅಲ್-ಮುತ್ತಣ್ಣಂಡ ಮೂಲ ಪ್ರತಿ ಇಕ್ಕ ಇಲ್ಲೇಂಗಿಯೂ, ಅಂವೊ ಎಳ್ದಾದನ ಅರಬೀ ಭಾಷೆರ ಕೃತಿ ಹಿಬ್ರೂ, ಪರ್ಷಿಯನ್, ಲ್ಯಾಟಿನ್‌ರನ್ನತ ಭಾಷೆಕ್ ಅಕ್ಕಲೇ ತರ್ಜುಮೆ ಆಯಿತ್. ಹಿಬ್ರೂ ಭಾಷೆಕ್ ತರ್ಜುಮೆ ಆನ ಕೃತಿರ ಮೇಲೆ ಬರ್ನಾರ್ಡ್ ಗೋಲ್ಡ್‌ಸ್ಮಿತ್ ಎಣ್ಣುವಂವೊ ಟೀಕೆ ಎಳ್ದಿದಿತ್ ಭಾರೀ ಕೇಳಿ ಎಡ್‌ತತ್.

ಹಿಂದೂ ಪಿಂಞ ಗ್ರೀಕ್ ಖಿಗೋಳ ಶಾಸ್ತ್ರ ದಂಡೂ ಒರೇ ಪೋಲೆ ಉಂಡ್‌ಂದ್ ಇಬ್ನ್-ಅಲ್-ಮುತ್ತಣ್ಣ ಎಳ್ದಿದಿತ್. ಈ ಮುತ್ತಣ್ಣಂಡ ಕೃತಿನ ಮ್ಯಾಜ್‌ರಿಟಿ ಎಣ್ಣುವಂವೊ ಲ್ಯಾಟಿನ್‌ಕ್ ತರ್ಜುಮೆ ಮಾಡಿತ್. ಭಾಸ್ಕರ, ಬ್ರಹ್ಮಗುಪ್ತಂಗಳನ್ನತ ವಿಜ್ಞಾನಿಯಡ ಪರಿಚಯ ಯಹೂದ್ಯಂಗಳೂ, ಗ್ರೀಕಂಗಳೂ, ಅರಿಬಂಗಳೂ, ಪರ್ಷಿಯಾಕಾರಕೂ ಇಂಜತ್‌ಂದೂ, ಈ ಮುತ್ತಣ್ಣ ಎಳ್ದಿದಿತ್. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಪ್ರವಾಸಿ ಟಾಲೆಮಿಯೂ ಮುತ್ತಣ್ಣಂಡ ಎಳ್ತನ ನೋಟಿತ್ ಅರಬ್ ವಿದ್ವಾಂಸ ಅಲ್‌ಬೆರೂನಿ ಇಬ್ನ್ ಆಲ್ ಮುತ್ತಣ್ಣಂಡ ಖಿಗೋಳಶಾಸ್ತ್ರ ಸಮೀಕ್ಷೆನ ಆಲ್ ಫಘೂನಿ ಎಣ್ಣುವ ವಿದ್ವಾಂಸನಗುಂಡ್ ಅರಿಂಜಂಡತ್.

ಮುತ್ತಣ್ಣ ಪೆದ ಎನ್ನನೆ ಬಾತ್:- ಮುತ್ತಣ್ಣ ಎಣ್ಣುವದ್ ದ್ರಾವಿಡ ಶಬ್ದ. ಮುತ್ತಣ್ಣ, ಮುತ್ತಯ್ಯ, ಮುತ್ತಪ್ಪ, ಮತ್ತು ಸ್ಯಾಮಿ, ಮತ್ತು ಕೃಷ್ಣ-ಇದೆಲ್ಲ ತಮಿಳ್, ತೆಲುಗು, ಕನ್ನಡ ಪಿಂಞ ಮಲಯಾಳತ್ ಬಳಸುವದ್, ಉತ್ತರ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನತ್ ಇದ್‌ಇಲ್ಲೆ.

ರೋಮನ್ಸ್, ಗ್ರೀಕ್ಸ್, ಅರಬಂಗ ಪಂಡ್‌ಂಜೇ ನಂಗಡ ದೇಶತರ ಕೂಡ ವ್ಯಾಪಾರ-ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುವಯಿಂಜದ್ ಚರಿತ್ರೆಲ್ ಗೊತ್ತುಳ್ಳ ಸಂಗತಿ. ಅಕ್ಕ ಇಲ್ಲಿಯತರ ಸಾಮಾನ್ - ಸರಕಾರ ಕೂಡ ಜನಳೂ ಅತ್ತಟಿ ಪೋನದುಂಡ್. ಅಲ್ಲಿ ಮತಾಂತರ ಆನ ಭಾರತೀಯಂಗ ಅಯಿಂಡ ಮೂಲ ಪೆದತ್‌ನ ಬೆಚ್ಚಂಡವು ಕಮ್ಮಿ. ತಂಗಡ ಮೂಲ ಪೆದನ್‌ನೋ ಬೆಚ್ಚಂಡ್ ಕೇಳಿ ಎಡ್‌ತ ಸೇನಾನಿ "ಮುತ್ತಣ್ಣ ಇಬ್ನ್ ಹರಿಥಾ" ಪಿಂಞ ಖಿಗೋಳ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞ "ಮುತ್ತಣ್ಣ-ಅಲ್-ಇಬ್ನ್-ಅಹಮದ್"- ಇಯಂಗಡ ವಿಷಯ ಅಯಿರ ಕಾಲ ಕಯಿಂಜ ಪಿಂಞ ಸಂಶೋಧನೆ ಮಾಡ್‌ನವನೂ ಈ ನಾಡ್‌ರ ಓರ್ "ಮುತ್ತಣ್ಣ"ನೇ ಎಣ್ಣುವದೇ ಒರ್ ವಿಶೇಷ!

ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್ ಐಚಿಟ್ಟಿರ ಮುತ್ತಣ್ಣ 1941ಲ್ ಕಂಡ "ಮುತ್ತಣ್ಣ ಬುಕ್ ಶಾಪ್" ಈ 2ನೇ ಮುತ್ತಣ್ಣಂಡ ಪೆದಕ್ ಸಂಪ್ಪುಂದ್‌ಪಟ್ಟದ್!

ಕೊಡಗ್ಗರ ಮಣ್ಣೇ ನಂಗಕ್ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ದೇವ.

ಕೊಡಗ್ಗರ ಪ್ರಕೃತಿಯೇ ನಂಗಡ ದೇವಸ್ಥಾನ

ಜನನಿ ಪಿಂಗಾ ಜನ್ಮ ಭೂಮಿ, ಇವುದಂಡ್ ಮನುಷ್ಯಂಗ್ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ದೇವ. ಅವ್ವಂಡ ಚೋರನ ಬಳಸಿಯಂಡ್, ಪಾಲ್‌ಟ್ಪಂಡ್ ಬೊಳಂದಿತ್, ಅವ್ವಂಡ ಕೆಲತ್‌ಂಜಿ ಪೊರಮೆ ಭೂಮಿಕ್‌ಳಂಜ ಪಿಂಗಾ ಆ ಕುಂಞಿ ಅವ್ವಂಡ ಪಾಲೂತಿತ್ ಬೊಳಂದ್ ಆಳಾಪ. ಅವ್ವಂಡ ಪಾಲೇ ಕುಂಞಿಕ್ ಪೋರ. ಅದ್‌ಂಡ ಕೂಡೆ ಭೂಮಿರ ಕಾತ್ ನೀರ್ ಇನ್ನತ ಪಂಚ ಭೂತತ್‌ರ ಆಧಾರತ್‌ಲ್ ಬೊಳಂದ್‌ಬಪ್ಪ. ಆ ಕುಂಞಿ ಬಲ್ಯದಾಯಂಡ್ ಬಂದನ್ನಕೆ ತಾಂಡ ಬೊಳಚೆಕ್ ತಾನ್ ಪುಟ್ವನ ಪಿಂಗಾ ಬೊಳಂದ ಮಣ್ಣೇ ಆಧಾರ ಆಯಿತಿಪ್ಪ. ತಾಂಡ ಆಯುಷ್ಯತ್‌ರ ಇಡೀ ಸಮಯ ಎಣ್ಣೊನಕ ತೊಟ್ಪಂಜಿ ತೂಟ್‌ಂಗಳಕೆತ್ತಣೆಕೂ ತಾಂಡ ಜನ್ಮ ಭೂಮಿರ ಮಡ್‌ಲೇ ಬದ್‌ಕಿ ಬಾಳೆಂಡು. ಪುಟ್ವನ ಮನುಷ್ಯ ತಾಂಡ ಬದ್‌ಕ್ ನೀಸುವಕ್ಕಾಯಿತ್ ಭೂಲೋಕತ್‌ರ ಏದೇ ದೇಶತ್‌ಲ್ ನೆಲೆ ನಿಕ್ಕು. ಆಚೇಂಗಿ ಅಂವಂಗ್ ತಾನ್ ಪುಟ್ವನ ಊರ್, ತಾನ್ ಚೆರೊಪತ್‌ಲ್ ಓಡ್‌ನ ಪಾರಾನ್ ತುಳ್ಳಾನ, ಬುದ್ಧ ಎದ್ದ ಎಲ್ಲ ಜಾಗತ್‌ರ ಮೀದ ಏದೋ ಓರ್ ತರತ್‌ರ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಸಂಬಂಧ ಬೊಳಂದಿತಿಪ್ಪ. ಎಚ್ಚಕೇ ದೇಶ ಸುತ್ತಡ್ ಆಕೀರಿಕ್ ತಾನ್ ಪುಟ್ವನ ಮಣ್ಣೆಲೇ ನೆಲೆ ನಿಕ್ಕುಂಡು. ಪುಟ್ವನ ಮನೆಲೇ ಚಾವಂಡು - ಇನ್ನನೆ ಓರ್ ಮನತ್‌ರ ಆಶೆಪುಟ್ಟುವ. ಫೀಲ್ಡ್ ಮಾರ್ಷಲ್ ಕಾರ್ಯಪ್ಪಜ್ಜಂಗ್ ಭಾರತ ಎನ್ನಂಗ್ - ಭೂಲೋಕತ್‌ರ ಏದ್ ನಗರತ್‌ಲ್ ಬೋಂಡಿಕೂ ನೆಲೆ ನಿಕ್ಕಲಿಂಜತ್. ಆಚೇಂಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಸುಖಿ ಭೋಗತ್‌ರ ಆಶೆನ ಬುಟ್ಟಿತ್ ಬಂದಿತ್ ಕಾಡ್‌ರೊಳಲ್ ತಾಂಡ ಜನ್ಮ ಭೂಮಿಲ್ ನೆಲೆ ನಿಂದತ್. ಇದೇ ತರ ಏದೇದೊ ದೇಶತ್‌ಲ್ ಪೊನ್ನ ಪಣನೇಡ್‌ನವು, ಸಂಸಾರ ನಡತ್‌ನವು ಆಖೀರಿ ಕಾಲಕ್ ತಾನ್ ಪುಟ್ಟಿ ಬೊಳಂದ ಜಾಗಕ್ ಬಂದಿತ್ ನೆಲೆಗೊಂಡಿತ್. ತಾಂಡ ಮನಸಾಲೇ ಸಂತೋಷಪಡುವ.

ಅನ್ನನಾಯಿತೇ ಜನ್ಮ ಭೂಮಿಯೇ ಜನ್ಮ ತಂದ ಅವ್ವನೂ ಸರಿಸಮಾನ ಎಣ್ಣುವದೂ ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಮ್ಮತವೂ ಅಕ್ಕು. ನೇರಾನ ಸಂಗತಿಯೂ ಅಕ್ಕು. ಅವ್ವಂಗೂ ಪುಟ್ವನ ಮಣ್ಣೆಕೂ ಉಳ್ಳ ಹೋಲಿಕೆ ಪ್ರಪಂಚತ್‌ರ ಎಲ್ಲ ದೇಶತ್‌ಲೂ, ಎಲ್ಲ ಕಾಲತ್‌ಲೂ ಎಲ್ಲಾ ಜನಾಂಗತ್‌ಲೂ ಪಂಡೂ ಇಂಜದೆ, ಇಂದೂ ಉಳ್ಳದೆ.

ವಿಜ್ಞಾನತ್‌ಲ್ ಎಚ್ಚಕೆ ಮಿಂಞಾಕ್ ಬಂದ ದೇಶ ಆಯಿತಿರಡ್, ದೇವಳೇ ಇಲ್ಲೆಂದ್ ಎಣ್ಣುವ ನಾಸ್ತಿಕ ಜನಳೇ ಆಡ್, ಈ ಜನನೀ ಜನ್ಮ ಭೂಮಿರ ಸಂಬಂಧತ್‌ನ ಅಲ್ಲಗಳಂದದ್ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕಂಡ್ ಬಪ್ಪಾಲೆ. ಅದೇ ತರ ಈ ಕೊಡಗ್ಗರ ಮೂಲ

ನಿವಾಸಿಯ ಅಥವಾ ಮೂಲ ಪುರುಷಂಗಳಾನ ಕೊಡವಳೂ ಈ ಮಣ್ಣರ ಮೀದ ಪವಿತ್ರಭಾವನೆ ಬೆಚ್ಚಯಿಂಗ.

ಈ ಪ್ರಬಂಧ ಎಳುದುವಕ ಕೊಡವದಾರ್ ಪಿಂಞ ದೇವ ದಾರ್ಂದ್ ಚೆನ್ನ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಂಡಿಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಉಂಡ್. ಎನ್ನಂಗ್ಂದೆಣ್ಣಾನಕ ಸಂಶೋಧಕಂಗಾಂದ್ ಎದೆ ಪಟ್ಟಿ ಬೆಚ್ಚಂಡ ಚೆನ್ನಂಗ್ ಜನ ಕೊಡವಡ ಮೂಲ ತೇಡುವಕ್ ಪೋಯಿತ್ ಕೊಡವಡ ಮೂಲಕೇ ಕತ್ತಿಬೆಚ್ಚದ್ ಕಾಂಬ. ಅಂವಂಗಂವಂಗ್ ತೋಂದ್ನೆನ್ನಕೆ ಓರಂದ್ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಎಳುದಿರೊಂಜಿ ಬಲ್ಯ ಜನ ಆಪಕೂ ಬಲ್ಯಪೆದ ಎಡ್ಪಕೂ ಪೇಚಾಡುವದುಂಡ್. ಅರ್ಥ ಇಲ್ಲತೆ ಎಳ್ತ್ ಎಳುದಿತ್, ವಾದ ಮಾಡಿತ್ ಭಾರೀ ಬಂಬಂಗಂದ್ ಎಣ್ಣೆ ಚಿಟ್ಟಿಂಡೆ ಇತಿಹಾಸಗಾರಂದ್ ಪೆದಬೆಚ್ಚಂಡ್, ಪುದಿಯ ಸಂಗತಿ ಕಂಡ್ಪುಡ್ಚೆಂಡ್ ತಾಂಡ ಬೆನ್ನಾನ ತಾನೇ ತಟ್ಟಿಯಂಡ ಕೊಂಬಂಗಳೂ ಉಂಡ್. ಕೊಡಗರ ಮೂಲ ನಿವಾಸಿಯಳಾನ ಕೊಡವ ಆರ್ಯಂಗಾಂದೂ, ಖುರ್ದಿಸ್ಥಾನತ್ಂಜಿ ಬಂದವೂಂದೂ, ಇರಾನ್ ಇರಾಖ್ಂಜಿ ಬಂದಯಿಂಗಾಂದೂ ಎಂತೆಂತೂ ಎಳುದಿತ್. ಓರ್ ಊರರ ಪೆದತ್ರ ದಂಡೂ ಮೂಂದೂ ಅಕ್ಕರ ಕೊಡವಡ ಓರ್ ಒಕ್ಕ ಪೆದತ್ರ ಮಾದರಿ ಕಂಡ್ಟಕ ಮದಿ, ಕೊಡವ ಆ ಊರಂಜಿ ಬಂದವುಂದ್ ಎಳುದಿತ್. ಪ್ಯಾಲೆಸ್ತೀನ್ರ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಯಾಸರ್ ಅರಾಫತ್ರ ಮಂಡೆಕ್ ಕೆಟ್ಟುವ ತುಣಿ ನೋಟಿತ್ ಕೊಡವ ಅಜ್ಜಂಗ ಚೆಕ್ ವಸ್ತು ಕೆಟ್ಟುವಂಜಿಯ ಇನ್ನನೆ. ಕೊಡವ ಪ್ಯಾಲೆಸ್ತೀನ್ಂಜಿ ಬಂದವುಂದ್ ವಾದ ಮಾಡ್ನ ಭಾರಿ ಬುದ್ಧಿವಂತಗಳೂ ಉಂಡ್!

ನೇರಾನ ಸಂಗತಿ ಏದ್ಂದೆಣ್ಣಾನಕ ಕೊಡವ ಎಲ್ಲಂಜಿಯೂ ಬಂದಯಿಂಗ ಅಲ್ಲ. ಪ್ರಪಂಚತ್ರ ಓರಂದ್ ಪ್ರದೇಶತ್ರಲ್ ವಿಕಾಸ ಆಯಿತ್ ನೆಲೆ ತಾಂಗ್ನ ಬೋರೆ ಬೋರೆ ಜನಾಂಗತ್ರ ಮಾದರಿ ಕೊಡವ ಕೊಡಗರ ಮೂಲ ನಿವಾಸಿಯ ಈ ವಾದತ್ರ ಮೀದ ಬೋರೆವಾದ ಅಗತ್ಯ ಇಲ್ಲೆ. ಪೊರಮೆಂಜಿ ಬಂದವು ಆನಕ ಈ ಕಾಡ್ ಸೀಮೆಕ್ ಬರಂಡಿಂಜತಾ? ಪಂಡ್ ಜನ ನೆಲೆ ನಿಪ್ಪಂಜಿಯೆ ಬಲ್ಯ ಪೊಳೆರ ಕರೆಲ್, ಕೆಲಕ್ ಬೋಂಡಿಯ ಮೇಚಿ ಸುಲಭತ್ರಲ್ ಕೆಟ್ಟುವಲ್ಲಿ, ಸುಖಜೀವನಕ್ ಬಟ್ಟೆ ಉಳ್ಳಲ್ಲಿ, ಕಮ್ಮಿ ಮಳೆ ಬೂವಲ್ಲಿ, ಅತ್ತ ಕಡಚಿಯಳ ಚಾಕುವಕ್ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಕರ್ಯ ಉಳ್ಳಲ್ಲಿ. ಅದ್ ಬುಟ್ಟಿತ್ ಕೊಡಗರಂತ ಕುಂದ್ ಮಲೆಕ್, ನರಿ ಕರಡಿ ಆನೆಂತ ಕಾಡ್ಪ್ರಾಣಿಯೆಡ ಗೂಡ್ಕ್ ಮಲೇರಿಯಾತ್ರ ಊರಕ್ ಬಂದಿತ್ ನೆಲೆ ನಿಂದದ್ ನೇರಾ? ಅಕ್ಕ ಬೊಡಿ ಮದ್ಲ್, ತೋಕ್ ಇಂತದೆಲ್ಲ ಕಂಡ್ ಪುಡಿಕ್ತ ಕಾಲ. ಪೊರಮೆ ಜನಡ ಸಂಪರ್ಕ ಇಲ್ಲತೆ, ನಾಲಂಜಿ ತಿಂಗ ಜಡಿಮಳೆ ಬೂವ ಇಂಜಂತ ಜಾಗತ್ರಲ್ ದಾರೂ ಬಂದಿತ್ ನೆಲೆನಿಪ್ಪಲೆ. ಡಾರ್ವಿನಂಡ ವಿಕಾಸವಾದವೇ ಆಡ್, ಅಥವಾ ದೇವಳೇ ಮನುಷ್ಯನ ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡಿತ್ ಅಯಚದೇ ಆಡ್, ಕೊಡವ ಮಾತ್ರ ಕೊಡಗಲೇ ವಿಕಾಸಗೊಂಡ ಜನಾಂಗ ಎಣ್ಣುವದ್ ನೇರ್.

ದೇವದಾರ್? - ನಂಗ ದೇವಳ ಮನಸ್‌ಲ್ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿಯಂಡಿತ್. ನಂಗ ಬೋಡ್‌ನಾನ ತಪ್ಪಕ್ ಒಬ್ಬ ಉಂಡ್‌ಂದ್ ನಂಬಿತ್. ನಂಗಡ ಕಷ್ಟತನ ನೀತಿತ್ ಸುಖ ತಪ್ಪಕೋರ್ ಕಾಣತ ಕೈ ಉಂಡ್‌ಂದ್ ನಂಬಿತ್. ನಂಗಡ ದುಃಖ ನೀಕುವವೊ ದೇವ. ಇರ್‌ಟಾಕಿತ್ ದಿನ ಪೊಲತುವಂವೊ ದೇವ. ಪುಟ್ಟುವಾಂಗೂ ಚಾವಾಂಗೂ ಕಾರಣ ಕರ್ತ ದೇವಾಂದ್ ನಂಬಿತ್. ಪ್ರಕೃತಿರ ಗುಟ್ಟ್‌ನ ಅರಿಯುವಕೇ ಕಯ್ಯತಿಪ್ಪಕ ನಂಗ ದೇವಳ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿಯಂಡತ್.

ಒಕ್ಕುವೊ ನೀರ್‌ಲ್ ದೇವಳ ಕಂಡತ್, ಕತ್ತುವೊ ತಿತ್‌ಲ್, ಬೀಜುವೊ ಕಾತ್‌ಲ್, ಚುಡುವೊ ಬೆದ್‌ಲ್, ತೆಡ್‌ರಸದ್‌ಲ್, ತೆಡ್ ಮಿನ್ನುವೊ ಬೋಳಲ್, ನಂಗಕ್ ಪಾಲ್ ತಪ್ಪ ಪಯ್ಯಲ್, ಮನಕಾಪ ನಾಯಿಲ್, ಚಾಯಿ ಚಂದತ್‌ರ ಪ್ರಾಣಿ ಪಕ್ಷಿಯಡೊಳ್‌ಲ್, ಕಾಡ್‌ಕ್ ಬಲ್ಯ ಆನೆಲ್, ವಿಷಕಾರುವೊ ಪಾಂಬ್‌ಲೂ ದೇವಳ ಕಂಡತ್. ಅನ್ನನೆ ದೇವಡ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿಯಂಡ್ ದೇವ ಉಂಡ್‌ಂದ್ ನಂಬಿತ್. ಆ ನಂಬಿಕೆ ಎಚ್ಚಕ್ ಕಾಲತ್‌ಂಡೆ ಬಂದಿತೊ ಎನ್ನೊ. ಈ ತರತಾರ ನಂಬಿಕೆಲ್ ಮನುಷ್ಯಂಗ್ ಓರ್ ನೆಮ್ಮದಿ ಕೊಟ್ಟಿಯಂಡೇ ಉಂಡ್. ನಂಗಡ ಆಕಾಂಕ್ಷಿನ ಶೇತವಕಾಯಿತ್ ಕಾಣತದೇವಳ ಬೋಡುವದ್ ಸಂಪ್ರದಾಯ. ನಂಗಡ ಕಣ್ಣ್‌ಕ್ ಕಾಂಬ ದೇವಳೇ ಪ್ರಕೃತಿ ಮಾತೆ.

ದಂಡ್ ಮಿನಿಟ್ ಉಸರೆಡ್‌ಪಕ್ ಕಾತ್ ಇಲ್ಲೇಂಗಿ ಚತ್ತೇ ಪೋಪ. ಕುಡಿಪಕ್ ನೀರ್, ಪೈಪ್ ನೀಕುವಕ್ ಕಂಡಕಳಂಜಿ, ಪಣ್ಣ್‌ಫಲ ಇದ್‌ನೆಲ್ಲ ತಪ್ಪ ಪ್ರಕೃತಿಯೇ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ದೇವಾಂದ್ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲತ್‌ರ ಜನಳೂ ಅಯಿಂಗ ಪುಟ್ಟಿ ಬೋಳಂದ ಮಣ್ಣ್‌ನ ಪೂಚ್‌ಚಿ. ವರಕ್ ತೆಳ್‌ಂಜಿತ್ ಏವಕ ಸೂರಿಯನ ತೊತ್ತಿತ್ ನೆಲತನ ದಂಡ್ ಕೈಲೂ ತೊಟ್ಟಿತ್ ತೊತ್ತವ.

ಈ ಕೊಡಗ್‌ರ ಮಣ್ಣ್ ಭಾರತ ದೇಶತ್‌ರ ಬೋರೆ ಎಲ್ಲ ಮಣ್ಣ್‌ನ ಕಾಟಿ ವಿಶೇಷಪಟ್ಟಿದ್. ಇಲ್ಲಿ ಬೋಳಿಯುವಚ್ಚಕ್ ಬೋರೆ ಬೋರೆ ತರತಾರ ಸಸ್ಯವರ್ಗ ಬೋರೆಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಂಬಾಲೆ. ದುಂಬ ಫಲವತ್ತಾನ ಗಂಗಾ ಸಿಂಧೂ ಬಯಲ್‌ಲೂ ಇಚ್ಚ ತಚರತಾರ ಗಿಡಮರ ಇಲ್ಲೆ. ಕೊಡಗ್‌ಲ್ ಬೋಳಿಯುವಚ್ಚಕ್ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯ ಬೋರೆಲ್ಲಿಯೂ ಬೋಳಿಯಲೆ. ಉತ್ತರ ಭಾರತತ್‌ರ ಗೋಧಿ, ದಖನ್ ಪ್ರಸ್ಥಭೂಮಿರ ಪರ್ತಿ, ನೆಲಗಡಲೆ, ಜೋಳ, ಎಲ್ಲಾ ತರತಾರ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯ, ಅಸ್ಸಾಂ ಭಾಗತ್‌ರ ಲವಂಗ, ಪಚ್ಚಿ, ಟೀ, ಕರಾವಳಿರ ತೆಂಗ್, ಅಡಿಕೆ, ಗೇರ್, ನಲ್ಲಮಳು, ಬಯಲ್ ಸೀಮೆರ ಎರಿ (ರಾಗಿ), ಕೈಬು, ಪೇತೊಪ್ಪು, ನದೀ ಮುಖಜ ಭೂಮಿರ (ಪೊಳೆ ನೀರ್ ಕೊಟ್ಟುವ) ನೆಲ್ಲ್, ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೋಳಿಯಾನ ಕಾಫಿ, ಟೀ, ರಬ್ಬರ್, ಸಂಬಾರ ಪದಾರ್ಥತ್‌ರ ರಾಣಿ ಎಣ್ಣುವ ಪೆದ ಪೋನ ಯಾಲ, ಪಣ್ಣ್ ಫಲತ್‌ರ ಪೆದ ಪೋನ ಕಿತ್ತುಳಿ, ಮಾಂಗಿ, ಇಂತ ಒಂದ್ ತೊಟ್ಟನೂರೋಳ ಕೊಡಗ್‌ಲ್ ಬೋಳಿಯುವ. ಇನ್ನತ ವಿಶೇಷ ಪಟ್ಟಿ ಮಣ್ಣ್

ಭೂಲೋಕತ್ಲೇ ಅಪರೂಪ.

ಕೊಡಗ್ ಉಷ್ಣವಲಯತ್ಲುಂಡೇಂಗಿಯೂ ಕುಂದ್ ಸೀಮೆ, ಕಾಡ್, ಪೊಳೆ, ತೋಡ್, ಕಾತ್ ಮಳೆ ಇಂಜಂಡ್, ಶೆಖೆಗಾಲತ್ಲಾ ಮಳೆಯೂ, ಕುಳಾರ ಕಾಲತ್ಲಾ ಬೆದೂ ಇಂಜಂಡ್, ಕಾಲತ್ಲಾರ 365 ದಿನವೂ ಹವಾ ನಿಯಂತ್ರಣ (A.C.) ಕೋಂಬರೆಲುಳ್ಳಂತ ಹವಾಮಾನವೇ ಕೊಡಗ್ಗರ ವಿಶೇಷತೆ. ಏದ್ ತರತ್ಲಾರ ಬೊಳೆ ಬೊಳಕತ್ಲೆಂಗಿಯೂ, ಆರ್ತಿಂಗ ಓರಾಂಡೆಕೆತ್ತಣೆ ಕಾಡ್ಲಾ ಪ್ರಕೃತಿ ಮಾತೆ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿತ್ ತಪ್ಪಂತ ಕಂಡೆ ಕಳಂಜಿ ಪಣ್ಣ್ ಫಲ ತಿಂದಂಡ್ ನೆಮ್ಮದಿಲ್ ಬದ್ಕಿಯವಲು. ಇನ್ನತ ಪ್ರಕೃತಿರ ವರವುಳ್ಳ ಜಾಗ ಬೋರೆಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲೆ.

ಉತ್ತರ ಭಾಗತ್ಲಾರನ್ನೆಕೆ ಕುಳಾರ್ ಕಾಲತ್ಲಾ ಮಂಜೆಗಡ್ಡೆ ಬುದ್ಧಿತ್ ಮುಚ್ಚುಲೆ. ಮಳೆಗಾಲತ್ ಪೊಳೆದುಂಬಿ ಮರ್ಂಜಿತ್ ಗಂಗಾ, ಸಿಂಧೂ, ಬ್ರಹ್ಮಪುತ್ರ ಬಯಲ್ನೆನ್ನೆಕೆ ಊರೂರ ಮುಡ್ಂಜಿ ಪೋಪಾಲೆ. ಪೂರ್ವ ಕರಾವಳಿನೆನ್ನೆಕೆ ಚಂಡಮಾರುತ ಎದ್ದಿತ್ ಸಮುದ್ರ ಅಲೆ ನುಗ್ಗಿತ್ ಆಯಿರಾಯಿರ ಜನ ಚೆತ್ತ್ ಪೋಪಾಲೆ. ದಖ್ಖಿನ್ ಪೀಠ ಭೂಮಿರನ್ನೆಕೆ ಮಳೆಯಿಲ್ಲತೆ ಅತ್ತಕಡ್ಚಿಯಳೂ ಚೆತ್ತಿತ್ ಭೂಮಿ ಒಡಂದ್ ಬಾಯಿ ಬುಡುಲೆ, ಪಶ್ಚಿಮ ಕರಾವಳಿನೆನ್ನೆಕೆ ಸಮುದ್ರ ಕೊರಂದಿತ್ ಭೂಮಿ ತಾರುಲೆ. ಉತ್ತರ ಭಾರತತ್ಲಾರ ಮಾದಾರಿ ಪಂಡ್ ಕಾಲತ್ಲಾಂಜೇ ಶತ್ರು ದಾಳಿಕ್ ಒಳಗಾಯಿತಿಲ್ಲೆ. ಬಯಲ್ ಸೀಮೆರನ್ನೆಕೆ ಪಂಡ್ ಸಿಡ್ಬು, ಕಾಲರಾ ಪ್ಲೇಗ್ಲಾ ಊರೂರ ಮುಡ್ಂಜಿಪೋನ ಮಣ್ಣ್ ಇದಲ್ಲ. ಚೆನ್ನ ಮಲೇರಿಯಾ ಇಂಜತ್. ಅದ್ಂಗೆ ತಕ್ಕ ಮನೆ ಮದ್ದೂ ಇಂಜತ್. ಅತ್ತ ಕಡ್ಚಿಯಳ ನರಿಕೆನ್ನಾಯಿ ಚೆನ್ನ ಕೊಂದಿತ್ ತಿಂದಿತಿಕ್ಕು. ಆಚೆಂಗಿ ಬೋರೆ ಜಾಗತ್ಲಾನೆನ್ನೆಕೆ ತೊಂಡೆಕೆಚ್ಚೆರಂತ ರೋಗಬಂದಿತ್ ಅತ್ತಡ ಕುಪ್ಪಿ ನಾಶ ಆನ ಮಣ್ಣ್ ಇದಲ್ಲ. ತಡಿಲ್ ನೆರು ಪಚ್ಚೆನೆನ್ನೆಕೆ ಕೊಡಗ್ಗರ ಉದ್ದ ಅಗಲಕ್ಕೂ ನನ್ನಾಲ್ ಮಾರ್ ಕೋರಂದ್ ಕೊಲ್ಲಿ ತೋಡೂ, ಈರಂಡ್ ಮೈಲ್ ಕೋರಂದ್ ಪೊಳೆಯೂ ಉಂಡ್. ಬರಗಾಲ ಎಣ್ಣುವಾನ ಏದ್ ಕಾಲತ್ಲೂ ಕೊಡಗ್ಗ ಕಂಡಿತಿಲ್ಲೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಲ್ ಪೊನ್ನ್ ಬೊಳ್ಳರನ್ನತ ಖನಿಜ ಇಲ್ಲೆ ನೇರ್. ಆಚೆಂಗಿ ಪೊನ್ನಾರ ಕ್ರಯತ್ಲಾರ ಬೂಟಿ, ಚಾಂದ್, ತೇಗತ್ಲಾರಂತ ಮರ ಲೋಕಕೇ ಕೇಳಿ ಪೋನದ್. ಕಾಡ್ ಜಾತಿಯಡ ಪೈಕಿ ಸಿಂಹತ್ಲಾನಂತ ಚೆನ್ನ ಜಾತಿಯಳ ಬುಟ್ಟಕ ಬಾಕಿ ಎಲ್ಲಾ ತರತ್ಲಾರ ಪ್ರಾಣಿಯಳೂ, ಪಕ್ಷಿಯಳೂ ಉಂಡ್. ಬೋರೆ ಪ್ರದೇಶತ್ಲಾರನ್ನೆಕೆ ಅಂಟಾರೋಗ ಇಲ್ಲಿ ಪಬ್ಬುವದೇ ಇಲ್ಲೆ. ಪ್ರಕೃತಿ ಸಮತೋಲನ ಕಾಪಾಡಿತ್. ಇನ್ನತೆಲ್ಲ ಸೌಕರ್ಯ ಉಳ್ಳಾನಗುಂಡ್ ಇಲ್ಲಿಯತ್ಲಾರ ಜನ ದೀರ್ಘಾಯುಷಿಯ, ಬಲ್ಯ ಗಟ್ಟಿಮುಟ್ಟಾನ ತಡಿಕಾರ, ಆರೋಗ್ಯವಂತಂಗ, ಬುದ್ಧಿವಂತಂಗ, ಗಟ್ಟಿಗಂಗ, ನೈಪುಕಾರ, ಪರೋಪಕಾರಿಯ, ವೀರಪರಂಪರೆಗಾರ ಪಿಇ ಪರಿಶುದ್ಧ ಮನಸ್ಕಾರ. ಇದೆಲ್ಲ ಈ ಮಣ್ಣಾರ ಗುಣ.

ಸ್ವರ್ಗ ಎಣ್ಣುವ ದೋರ್ ಜಾಗ ಉಂಡಂದಾಚೆಂಗಿ ಅದೇ ಆಕಾಶತೂ ಅಲ್ಲ ಪಾತಾಳತೂ ಅಲ್ಲ ಆ ಸ್ವರ್ಗ ಈ ಭೂಮಿರ ಮೀದಲ್ ಉಂಡ್. ಆ ಸ್ವರ್ಗ ಬೋರೇದೂ ಅಲ್ಲ ಕಲ್ಲ ಕಾವೇರಿ ಪಿಲ್ಲ ಭೂಮಿರ ಈ ಪೊಮ್ಮಾಲೆ ಕೊಡಗ್ ಪೊನ್ನ ಮಣ್ಣ್! ಅನಾದಿ ಕಾಲತೆಂಜಿ ನಂಗಳ ಚಾಕಿ ಪೊಲತಿಯಂಡುಳ್ಳ, ನಂಗ ಅಜ್ಜ ಮುತ್ತಜ್ಜ ಗುರು ಕಾರೊಣಂಗ ಬಾಳಿ ಬದ್‌ಕ್‌ನ, ಇಂಞ್ ಮಿಂಞ್ಕ್ ಏಳೇಳ್ ಕರಂದಲೆ ಕೆತ್ತಣೆ ನಂಗ ಮಕ್ಕ ಮರಿ ಸಾಲ್‌ಸಂತಾನ ಬಾಳಿ ಬದ್‌ಕಿ ಕೇಳಿ ಎಡ್‌ಕಂಡಿಯ ಈ ಕೊಡಗ್ ಮಣ್ಣ್ ನಂಗಡ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ದೇವಂದ್ ಎಣ್ಣುವಾತ್ ದಂಡ್ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇಲ್ಲೆ.

ಈ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ದೇವಳ ನಂಗ ಕಣ್ಣ್ ತೊರಂದಕ ಕಾಂಬ. ಅದೇ ಕೊಡಗ್‌ರಗ ಪ್ರಕೃತಿ. ಕಲ್ಲ ಗುಡೆರೊಳ್ ಮುಟ್ಟಿರ್‌ಟ್ ಮೂಲೆಲ್ ಕರಿಂಗಲ್ಲ ವಿಗ್ರಹಲ್ ದೇವ ಉಂಡಂದ್ ನಂಬ್‌ನ ಎಂಗ ಪೋಡಿಯೂ, ಭಕ್ತಿಯೂ, ಕೊದಿಯೂ, ಓರೇ ನೇರ ಉಂಡಂಡೂ, ಪಟ್ಟಣಿ ಬುದ್ದಂಡೂ ಪಚ್ಚೆ ನೀರ್‌ಲ್ ಕುಳಚಂಡೂ, ತೆಂಗ ಒಡತಿಯೂ ಪಣ್ಣ್ ಫಲ, ಒಪ್ಪಾಚಿಟ್ಟಿಂಡೂ ಪೂಜುವ. ಎನ್ನಂಗಂದೆಣ್ಣು - ನಂಗ ಬೋಡನಾನ ತಂದಿತ್ ಕಾಪಾಡೊಂದ್. ಆಚೆಂಗಿ ಎಕ್ಕೊಲೂ ಇರ್‌ಲೂ ಪೋಲೂ ನಂಗಕೂ ಬೋಂಡಿಯ ಸುಖ, ಶಾಂತಿ, ಸಂಪತ್, ನೆಮ್ಮದಿ ತಪ್ಪಂತ ಪ್ರಕೃತಿಯೇ ನಂಗ ಪವಿತ್ರಾಂದ್ ಕಂಡಿತ್ ಎಕ್ಕೊಲು ಪೂಜಂಡಿಯ ದೇವಸ್ಥಾನ. ದೇವಡ ಎಲ್ಲಾ ತರತರ ರೂಪ ಪ್ರಕೃತಿಲ್ ಕಾಂಬ. ಗಣಪತಿರ ರೂಪ ಆನೆ, ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಂಡ ರೂಪ ವಿಷ್ಣುರ ಕೊಕ್ಕೊಟ್ಟ, ಅಯ್ಯಪ್ಪಸ್ವಾಮಿರ ನರಿ, ಪೊಳೆರ ನೀರ್‌ಲ್ ಗಂಗಾ ಮಾತೆ, ಕತ್ತವ ತಿತ್ತಲ್ ಅಗ್ನಿದೇವ, ಬೀಜುವ ಕಾತ್‌ಲ್ ವಾಯುದೇವಳ, ಪೊಯ್ಯುವ ಮಳೆಲ್ ವರುಣ, ಆಲ್‌ಮರತ್‌ಲ್ ನಾರಾಯಣ, ಶನಿ ದೇಳ ಕಾಕಿಲೂ, ಪ್ರಾಣಿ ಪಕ್ಷಿಯಡ ಕೂತ್‌ಲ್ ಯಕ್ಷ ಗಂಧರ್ವ ಲೋಕತರ ಸಂಗೀತತನೊ, ಉದಿಪ ಸೂರ್ಯನೂ, ನೆಲಚಿರ ಚಂದ್ರನೂ ಇದೆಲ್ಲ ನಂಗಡ ಪ್ರಕೃತಿ ದೇಗುಲತ್ ಕಣ್ಣ್ ತೊರಪಕಲೂ, ಕೆಯಿಕ್ಕೊಡತಿತ್ ಆರ್‌ಚಿಟ್ಟಕಲೂ, ನಂಗ ದೇವಳ ಅನುಭವಿಚಿಡುವ ಪಿಂಞ ಕಾಂಬ. ಅಂತ ಪ್ರಕೃತಿ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ ನಂಗ ನಿತ್ಯ ಪೂಜೆ ಮಾಡಂಡು. ಈ ಪ್ರಕೃತಿರ ಪೂಜೆಕ್ ಕಾಸ್ ಖರ್ಚಿಲ್ಲೆ. ಬೆವರುತ್ತಿಯಂಡ್ ಅಂಗಾಲ್‌ಲ್ ತೋಲ್ ಉಳ್‌ಕಿಯಂಡ್ ನಡಂದ್ ಪೋಂಡೊಂದಿಲ್ಲೆ. ಉಸ್‌ರ್ ಎಡ್‌ಪಕಲೂ ಬುಡವಕಲೂ ಈ ಪ್ರಕೃತಿ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ ಪೂಜೆ ನಡತಿಯಂಡಿರಂಡಿಯದ್ ನಂಗಡ ಕರ್ತವ್ವ.

ಈ ಪೂಜೆ ಎನ್ನನೆ? - ಪೊಳೆ ತೊಡ್‌ರ ನೀರ್ ಸಾಕ್ಷಾತ್, ಗಂಗೆರ ಸ್ವರೂಪ. ಈ ನೀರ್‌ನ ಹೇಸಿಗೆ ಮಾಡುವಕಾಗ. ಕಾಫಿ ತೊಲ್‌ಚ ನೀರ್‌ನ ಪೊಳೆಕ್ ಬುಟ್ಟಿತ್ ಮಾದಾಪುರ, ಕಬ್ಬಿಣ ಸೇತುವೆ ಪೊಳೆಲೆಲ್ಲ ಕಪ್ಪೆ, ಮೀನೆಲ್ಲ ಚಿತ್ತತ್. ಇಂತ ತೋಟಕಾರ ಕಾಶಿ, ತಿರುಪತಿ, ಧರ್ಮಸ್ಥಳತರ ಪೆದ ಎಡ್‌ತವಕಲೂ ಆ ಕ್ಷೇತ್ರ ಅಪವಿತ್ರ ಆಯಿಪೋಕು.

ಒಮ್ಮೆಕೆ ಪಣ ಮಾಡಿರಾನಂದ್ ಪ್ರಕೃತಿಲ್ ತಾನೇ ತಾನಾಯಿ ಬೊಳಂದ ಮರತ್‌ನ

ಕೆತ್ತಿ ಮಾರುವ ಹಕ್ಕು ಮನುಷ್ಯಂಗಲ್ಲಿ ಉಂಡ್? ಪಣ್ಣ್ ಫಲ ತಪ್ಪ ಮರತನ ನಾಶ ಮಾಡತೆ ಕೂಟ್‌ಕ್ ನಟ್ಟ್ ಚಾಕಿ ಬೊಳತುವದ್ ಓರ್ ದೇವಸ್ಥಾನ ಕೆಟ್ಟವಾಂಗ್‌ಞಿ ಬಲ್ಲ ಧರ್ಮಕಾರ್ಯ.

ತಾಂಡ ನಾವುರ ಅಲಪ್ಪಾಕಾಯಿತ್ ಕಾಡ್ ಪ್ರಾಣಿಯಳ, ಪಕ್ಷಿಯಳ, ತೋಡ್‌ಲ್ ಮೀನನ ನಾಶ ಮಾಡಿತ್ ಅಲ್ಪನ ತೇತವಂತವ ಏದ್ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ ಪೋನಕ ಎನ್ನ ಲಾಭ ಬಕ್ಕು. ಕಾಡ್‌ಕ್ ತಿತ್ ಕೊಡ್‌ಪಂವ ತಾಂಡ ಪೊಣ್ಣ್ ಮಕ್ಕಳ ಕೋಂಬರಲ್ ಕೂಟಿತ್ ಮನೆ ಚುಟ್ಟಾಂಗ್ ಸರಿಯಾನಂತ ಪಾಪಿ.

ಪ್ರಕೃತಿಯೇ ದೇವಸ್ಥಾನಾಂದ್ ಒತ್ತಂಡ ಪಿಞ ಆ ಪ್ರಕೃತಿನ ನಾಶ ಆಗತೆನ್ನಕೆ ಕಾಪಾಡುವದ್ ಪ್ರಕೃತಿರ ಮಡ್‌ಲೇ, ಬೊಳಂದ ಕೊಡಗರ ಮೂಲ ನಿವಾಸಿಯಥ ಕರ್ತವ್ಯ. ಪ್ರಕೃತಿ ರಕ್ಷಣೆಯೇ ನಂಗ ಮಾಡಂಡಿಯ ಪೂಜೆ. ಕೊಡಗರ ದೇವಡ ಕಾಡ್ ಪಿಞ ಗೋಮಾಳಾಂದ್ ಪಂಡೇತವು ಬೆಚ್ಚ ಕಾಡ್ ಬಾಣೆನೊ ಏದೇದ್ ಕಾಲಕೂ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿಯವಂಡಿಯದೇ ನಂಗ ಮಾಡಂಡಿಯ ಪ್ರಕೃತಿ ಪೂಜೆ. ಕೊಡಗರ ಪೊಳೆ ತೋಡ್‌ಕ್ ಕಟ್ಟೆ ಕೆಟ್ಟಿತ್ ಇಲ್ಲಿಯತ ಪೊನ್ನ ಬೊಳನ ಮಣ್ಣನ ಮುಳಕತನ್ನಕೆ ಕಾಪಾಡುವದೇ ನಂಗ ಮಾಡಂಡಿಯ ಪ್ರಕೃತಿ ಪೂಜೆ. ಪೊಳೆ ತೋಡ್‌ರ ದಂಡ್ ಬರಿಲೂ ಅಕ್ರಮ ವಲಸಿಗಂಗ ನೆಲೆಗೊಂಡ್ ಪ್ರಕೃತಿ ನಾಶ ಆಗತೆನ್ನಕೆಯೂ ಪೊಳೆರ ಕರೆಲುಳ್ಳ ತೊಟಕಾರ ಈ ಪೊಳೆರ ಬರಿನ ತಾಂಡ ಸ್ವಾಧೀನ ಪಡತಿಯವತೆನ್ನಕೆ ಕಾಪಾಡಿಯವದ್ ಪಿಞ ನಂಗಡ ಫಾರ್‌ಸ್ಪಲ್ ತೇನೊಲಂಜಿಕೂ ತುಂಬಿಕೂ ಪೂ ಕೊಟ್ಟತಂತ ಪ್ರಾಣಿ ಪಕ್ಷಿಯಕ್ ಒರೂ ಪಣ್ಣ್ ಕೊಟ್ಟತಂತ ಬರೀ ಮನುಷ್ಯಂಗ್ ದುಡ್ಡ್ ಮಾಡುವಕ್ ಮಾತ್ರ ಬೋಂಡಿಯಂತ ಮರ ಬೊಳತುವಾನ ತಡತಿತ್ ಪ್ರಕೃತಿದತ್ತವಾಯಿತ್ ಬೊಳಿಯುವಂತ (Natural Forests) ಸಸ್ಯವರ್ಗತನ ಬೊಳಿಯುವಕ್ ಬುಡುವದೇ ನೇರಾನ ಪ್ರಕೃತಿ ಪೂಜೆ. ಜಪ, ತಪ, ಹೋಮ ಎಲ್ಲ ಈ ಪ್ರಕೃತಿ ದೇವಸ್ಥಾನಾಂದ್ ನಂಬಿತ್ ನಂಗ ಪೂಜ್‌ನಕ ಈ ಪೊಮ್ಮಾಲೆ ಕೊಡಗಲ್ ಎಂದೂ ಉಂಬ ಕೂಳ್‌ಕೂ, ನಿಪ್ಪ ನೆಲೆಕೂ ಬರಗಾಲ ಬರ. ಸೂರ್ಯ, ಚಂದ್ರ ಇರಣೆಕೂ, ಕಾವೇರಮ್ಮೆ ದಯಗೊಂಡ್ ನೂರಾರ್ ಕರಂದಲೆಕೆತ್ತಣೆ ಸುಖ ಶಾಂತಿಲ್ ಪೊಲಲು.

ಜೈ ಜನ್ಮ ಭೂಮಿ

ಜೈ ಕೊಡಗ್

ಐನ್‌ಮನೆ ಓರ್ - ಪರಿಚಯ

ಐನ್‌ಮನೆ ವಿನ್ಯಾಸಕ ಕುಟುಂಬದ ಮೂಲ ಮನೆ. ಅಥವಾ ಒಕ್ಕತರ ಆದಿಸ್ಥಾನ. ಕೊಡಗ್‌ರ ಸುಮಾರ್ ಮೂಲನಿವಾಸಿಯಕ್ ಐನ್‌ಮನೆ ಉಂಡ್. ಆಚೆಂಗಿ ಮುಂದ್ ಮನೆ ಮಾತ್ರ ವಿಶೇಷವಾಯಿತ್ ಕೊಡವ ಜನಾಂಗತ್‌ಲ್ ಮಾತ್ರ ಕಂಡ್ ಬಪ್ಪ.

ಐನ್ ಮನೆಲ್ ಮೂಂದ್ ತರತ್‌ರ ಮನೆಯ ಕೊಡಗ್‌ಲ್ ಪಂಡ್ ಇಂಜತ್. ಏದೆಲ್ಲಾಂದೆಣ್ಣಕ ಮುಂದ್ ಮನೆ, ಅಥವಾ ನಾಲ್ ಕೆಟ್ತ್ ಮನೆ. ಒತ್ತೆ ಪೊರ ಮನೆ ಪಿಂಚ್ ಮಡಕಮನೆ. ಈ ಮಡಕಮನಿನ ಇಂದೇತ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಮಿಶ್ರಿತ ಭಾಷೆಲ್ L. ಶೇಪ್‌ಡ್ ಮನೆಂದ್ ಎಣ್ಣಲು. ಈ ಮೂಂದ್ ತರತ್‌ರ ಮನೆಯಡ ಪೈಕಿ ಮಡಕಮನೆ ದುಂಬ ಜನಪ್ರಿಯ ಆಯಿಲೆ. ಎನ್ನಂಗ್‌ಂದೆಣ್ಣಕ ಪಂಡೆಲ್ಲ ಪಿಲ್ಲ್ ಮನೆಯೇ ಇಂಜಿಯೆ. ಮಡಕಮನೆರ ತಿರ್ಕತ್‌ಲ್ ಮಳೆಗಾಲತ್‌ಲ್ ತೋರುವದ್ ಓರ್ ಸಾಮಾನ್ಯ ದೋಷ. ಅನ್ನನಾಯಿತ್ ಪಂಡಿಂಜ ಮಡಕ ಮನೆಯಳೆಲ್ಲ ಇಲ್ಲತಾಯಿ ಪೋಚಿ.

ಐನ್‌ಮನೆರ ಸುಮಾರ್ ನೂರ್ ನೂಯಿಟಿಯಿಂಬದ್ ಮಾರ್ ದೂರತ್‌ಲ್ ಮನೆರ ಬಕ್ಕ ಇಪ್ಪ. ಬಕ್ಕ ಎಣ್ಣುವಾನ ಕನ್ನಡತ್‌ರ ಹೆಬ್ಬಾಗಿಲುಂದ್ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಯವಲು. ಈ ಬಕ್ಕತ್‌ಂಜಿ ಐನ್‌ಮನೆಕ್ ಅಡಂಗ್‌ನ ಪ್ರದೇಶ ಸುರುವಾಪ. ಬಕ್ಕತ್‌ಂಜಿ ಚೆನ್ನ ದೂರ ಕೆತ್ತಣೆ ದಂಡ್ ಬರಿ ಕಲ್ಲ ಕೆಟ್ಟನ ಓಣಿ ಇಪ್ಪ. ಈ ಓಣಿ ಸುಮಾರ್ ನಾಲಡಿಂಡಿ ಎಟ್ತ್ ಪತ್ತ್ ಆಡಿರಚ್ಚಕ್ ಅಗಲ ಇಪ್ಪ. ಇನ್ನನೆ ಓಣಿಲ್ ಸಾಗಿತ್ ಬಪ್ಪಕ ಓಡೆ ಕೊಟ್ಟುವ. ಓಣಿರ ಪಣಿ ಚೆನ್ನ ಒರತೊರಟಾಯಿತ್ ಕಂಡಕಲೂ ಓಡೆರ ಪಣಿ ನಾಜೂಕಾಯಿತಿಪ್ಪ. ದಂಡ್ ಬರಿಕೂ ಕಲ್ಲ ಕಕ್ಕಟ್ಟ್ ನಡಪ ನೆಲಕ್ಕೂ ಕಲ್ಲ ಹಾಸಿತ್ ಕರಿಂಗಲ್‌ರ ಉಬ್ಬಾಂಡಿ ಅಥವಾ ಉಬ್ಬ ಇಡುವಕ್ ನಿಪ್ಪಾಚಿಟ್ಟ ಆರಾರ್ ತೂತ ಉಳ್ಳ ಕರಿಂಗಲ್‌ರ ಕಂಬ ಓಣಿನೊ ಓಡೆನೊ ತಿರಿಪ ಜಾಗ. ಓಡೆ ಕಡಂದದು ಮನೆರ ಕೇಕಿಯ ಕಂಡಿ. ಓರಂದ್ ಒಕ್ಕತಲ್ ಕೇಕ್ ಪಡಿ ಇಾರ್ ದಂಡ್ ಬರಿಂಜೂ ಓಣಿ ಇಪ್ಪದುಂಡ್. ಕೇಕಿಯ ಕಂಡಿರ ನಡುಲ್ ಎತ್ತ್ ಪೋರ್ ಪೋಪ ಚೋಮಂಗಳ ತಳತುವ ಕಲ್ಲ ಬೋಟಿಯ ಇಪ್ಪ. ಬೋತ್ ಬಂದ ಚೋಮಂಗೆ ನೀರ್ ಕುಡಿಪಕ್ ಕರಿಂಗಲ್‌ಲ್ ತೊರಂಡಿತ್ ಮಾಡ್‌ನ ಕಲ್ಲರ ನೀರ್ ದೋಣಿ ಇಪ್ಪ. ಈ ಎದ್‌ಕೆ ಕಂಡಿರ ಎಡತೂ ಬಲತೂ ಪಡಿಇಾರ್‌ಲೂ ಅತ್ತನಿಪ್ಪ ಪಟ್ಟಿ, ಒಕ್ಕಿ ಕಳ, ಎಲ್ಲ ತಾಂದಿತ್ ಇಪ್ಪ. ಮೆದೆ ತೆರೆ ಪಿಮ್ಮುಂಡ ತೆರೆ ಇದೆಲ್ಲ ಮೂಂದ್ ನಾಲಡಿ ಪೊಂದ್‌ನ ಜಾಗತ್‌ಲ್ ನಿಂದಿತಿಪ್ಪ. ಪಟ್ಟಿಲೂ ಒಕ್ಕ ಕಳತಲೂ ಕಲ್ಲರ ಬೋಟಿ ಇಪ್ಪ. ಕಂಡಿಂಜಿ ಪಟ್ಟಿಕೂ ಪಟ್ಟಿಂಜಿ ಕಳಕೂ ಮಧ್ಯತ್‌ಲೆಲ್ಲ ಕಲ್ಲ ಕಕ್ಕಟ್ಟಾಯಿತ್ ಕಲ್ಲರ ಉಬ್ಬಾಂಡಿಯ ಇಪ್ಪ. ಇದೆಲ್ಲ ಐನ್‌ಮನೆಕ್ ಅಡಂಗ್‌ನ ಪ್ರದೇಶ

ಪಂಡ್ ನೆಲಮಟ್ಟುತ್ ಅಡಿಕ್ ಫೌಂಡೇಶನ್ ಕಳತಿತ್ ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟುವದಿಂಜಿತಿಲ್ಲೆ. ಮಣ್ಣ್ ಕಲಂದಿತ್ ನೆಲಮಟ್ಟುತ್ಂಜಿ ಮೂಂದ್ ನಾಲಡಿ ಎತ್ತರಕ್ ಪೊಂದ್ ಚಿಟ್ಟಿತ್ ಆ ಎತ್ತರತ ಪಾಯತ್‌ಲ್ ಮನೆ ಕಟ್ಟುವಂಜತ್. ಅನ್ನನಾಯಿತ್ ಎದ್‌ಕೆ ಕಂಡಿಂಜಿ ಐನ್‌ಮನೆರ ಕಯ್ಯಾಲೆಕ್ ಪತ್ತಂಡಿಕ್ ನಾಲಂಜಿ ಕರಿಂಗಲ್ ಮೊಟ್ಟ್‌ರ ನಡಿಯ ಇಪ್ಪಂಜತ್. ಈ ನಡಿಯ ಪತ್ತನದು ಮನೆರ ಸುತ್ತೂ ದಂಡ್ ಮೂಂದಡಿ ಅಗಲತ್‌ರ ಎರಿಯ ಅಥವಾ ತೆತ್ತಿ ಅಥವಾ ಕನ್ನಡತ್‌ರ ಜಗಲಿ ಇಪ್ಪಂಜತ್. ಈ ಎರಿಯತ್‌ರ ಒಳ್‌ರ ಪ್ರದೇಶವೇ ಪವಿತ್ರವಾನ ಐನ್‌ಮನೆ ಅಥವಾ ಆರೋಢ. ಈ ಐನ್‌ಮನೆಯೇ ಕೊಡಗ್ ಮೂಲನಿವಾಸಿ. ಒಕ್ಕಡ ವಾಸಸ್ಥಾನವೂ ಅಕ್ಕು ದೇವಸ್ಥಾನವೂ ಅಕ್ಕು.

ಐನ್‌ಮನೆರ ಕೇಕಿಯ ನಡಿಯತ್‌ರ ಎದ್‌ಕೆ ಮೊಟ್ಟ್ ಪತ್ತಿತ್ ಒಳ್‌ಕ್ ಕೂಡುವದು ಕಯ್ಯಾಲೆ ಕಟ್ಟುವ ಕಯ್ಯಾಲೆಲ್ ಚಿತ್ರಕಲೆ ಉಳ್ಳ ಕಂಬ್ ಐಮರ ಪಿಳ್ ಬೆಲ್ಟಿ ಐಮರ ಇಪ್ಪ. ಎದ್‌ಕೆ ಕಟ್ಟೋಳೆ ಪಡಿ ತರಾವರಿ ಪ್ರಾಣಿಪಕ್ಷಿ ಪಿಳ್ ಪೂಬಳ್ಳಿರ ಚಿತ್ರಕಲೆಂಜಿ ಕೂಡಿತಿಪ್ಪ. ಈ ಕಟ್ಟೋಳೆರ ಒಳಭಾಗತ್‌ಲ್ ಶುದ್ಧ ಮುದ್ರಿಕೆ ಪಿಳ್ ಪಾವಿತ್ರತೆ ಕಾಪಾಡಂಡು. ಕಟ್ಟೋಳೆ ಕಡಂದದು ಮುಂದ್ ಕಟ್ಟುವ. ಒತ್ತೆ ಪೊರ ಅಥವಾ ಮಡಕ ಮನೆಲ್ ಬಾಡೆ ಕಟ್ಟುವ. ಉಂಬಳ ಮನೆ, ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿ ನಡುಬಾಡೆ, ಬುದ್ಧವ ಕೋಂಬರೆಯ, ಕನ್ನ ಕೋಂಬರ, ಮಿದಿ ಕೋಂಬರ ಇದಲ್ಲ ಐನ್‌ಮನೆಲಿಪ್ಪಂತ ಬೋರೆ ಬೋರೆ ಭಾಗ.

ಸಂಸಾರ ಫೆರ್‌ತಿತ್ ಐನ್ ಮನೆಲ್ ಜಾಗ ಪೋರತಾಪಕ ಐನ್‌ಮನೆರ ಸುತ್ತ ಆಲೆಪೊರ ಎಣ್ಣೆನಕ ಪೊರಮನೆ (Out House) ಕೆಟ್ಟಿಯಂಡ್ ಸಂಸಾರ ನಡತುವ. ಈ ತರತ್‌ರ ಪೊರಮನೆಯ ಐನ್ ಮನೆರ ಪಾಯಕ್‌ಂಜಿ ಪೊಂದಿತ್ ಇಪ್ಪಕಯ್ಯ ಎಣ್ಣವ ನಿಯಮ ಉಂಡ್. ಐನ್ ಮನೆಕ್‌ಂಜಿ ತಾಂದಿ ತಿರಂಡು. ಅಲ್ಲತೆ ಐನ್ ಮನೆರ ಮೂಲರಚನೆಕ್ ಎದ್ ತರತ್‌ಲೂ ಅಡ್ಡಿ ಆಪನ್ನಕೆ ಇಪ್ಪಕಯ್ಯ.

ಬೇಲ್ ಬೊಳೆರ ರಕ್ಷಣೆಕಾಯಿತೂ, ಅತ್ತ ಕಡಚಿಯಳ ಚಾಕುವಕ್ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಯವಕಾಯಿತ್ ಐನ್‌ಮನೆರ ಆರೋಢತ್‌ಂಜಿ ದೂರತ್‌ಲ್ ಕೆಟ್ಟಿಯವಂತ ಮನೆಕ್ ಕೊಪ್ಪಂದ್ ಎಣ್ಣುವ. ಈ ತರ ಆಲಪರ ಅಥವಾ ಕೊಪ್ಪಕೋಡ್‌ಲ್ ಸಂಸಾರ ನಡತುವವು ಪ್ರತಿಯೋರ್ ವಿಧತೆಲು ಐನ್‌ಮನೆರ ಆಡಳಿತ ವಿಧಾನಕ್ ಒಳಪಟ್ಟತೇ ಇರಂಡು. ಐನ್‌ಮನೆರ ನೀತಿ ನಿಯಮ ಪಾವಿತ್ರತೆಕ್ ಕಳಂಕ ಬಪ್ಪನ್ನಕೆ ನಡಂದ್‌ರಾವಕ್ ಕಯ್ಯ. ಐನ್‌ಮನೆರ ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿಲ್ ಪೊಲಾಕೊ ಬೈಟೂ ತೂಕ್ ಬೊಳಕ್ ಕತ್ತೆಚಿಟ್ಟಿ ಪಿಳ್ ಆಲಪರ ಪಿಳ್ ಕೊಪ್ಪ ವಾಸಿಯ ಬಾಡೆಕ್ ಬೊಳ್‌ಚೆಚ್ಚವಲು.

ಓರ್ ಒಕ್ಕತ್‌ರ ಪ್ರತಿಯೋರ್ ವ್ಯಕ್ತಿಕೂ ಐನ್ ಮನೆಲ್ ಸಮಾನ ಹಕ್ಕು ಉಂಡ್. ಹಕ್ಕು ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲ ಐನ್‌ಮನೆರ ರಕ್ಷಣೆ ಪಿಳ್ ಪಾವಿತ್ರತೆ ಕಾಪಾಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೂ ಉಂಡ್. ಒಕ್ಕತ್‌ರ ಪ್ರತಿ ವ್ಯಕ್ತಿರ ಏದೇ ಶುಭಕಾರ್ಯ ನಡಕಂಡಿಕ್ ಅದ್ ಐನ್‌ಮನೆಲೇ

ಅಂದು. ಕೊಪ್ಪ ಕೋಡ್‌ಲ್ ವಾಸ ಮಾಡುವಯಿಂಗ ಪೂರ್ಣ ಸ್ವತಂತ್ರಂಗ ಆಯಿಕ್ಕಿಪ್ಪಾಲೆ. ಐನ್‌ಮನೆರ ಆಡಳಿತಕ್ ಒಳಪಟ್ಟಿತೇ ಇರಂಡು -

ಒಕ್ಕತಾರ ವ್ಯಕ್ತಿಯಡ ಮಂಗಲ, ಮಾದ, ಮಂಗಲ ಕುರಿ, ಪುತ್ತರಿಲ್ ಕದ್ ಎಡ್‌ಪ, ಕಾವೇರಿ ಚಂಗ್ರಾಂದಿಲ್ ಕಣಿ ಪೂಜುವ, ಬಿಸು ಚಂಗ್ರಾಂದಿಲ್ ಕಣಿ ಪೂಜುವ, ಚತ್ತಂವಂಡ ಚಾವು ಕೂಟುವ, ಕುಂಞಾನ ತೊಟ್ಟಾಕ್‌ಡ್‌ವ ಇನ್ನತ ಎಲ್ಲಾ ಸಮಾರಂಭ ಐನ್‌ಮನೆಲೇ ನಡಕಂಡು. ಕುಟುಂಬತ್‌ಲ್ ಏದೇ ಸಂದರ್ಭ ಮನೆಲ್ ಮೀದಿ ಬೆಚ್ಚಿತ್ ಆನ ಪಿಂಞ ನಡಕಂಡು. ಐನ್‌ಮನೆಂಚಿ ದೂರತ್‌ಲ್ ಕೊಪ್ಪ ಕೆಟ್ಟಿಯಂಡವು ನಲ್ಲಕಾರ್ಯಕ್ ಪೊರಡುವಕ ಐನ್‌ಮನೆಕ್ ಬಂದಿತ್ ಒಕ್ಕಪೆರಿಯವನಗುಂಡ್ ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿಲ್ ತಪ್ಪಡಕ ಕೆಟ್ವಚಿಟ್ಟಿತ್, ಪೆರಿಯಯಿಂಡ ಕಾಲ್ ಪುಡ್‌ಚಿತೇ ಪೊರಡಂಡು.

ಪಂಡ್ ಮಾಣಿಕ ಮಲೆನಾಡ್‌ಕ್ ಎತ್ತ್ ಪೋರಾಟ ಪೋಪವು, ಐನ್‌ಮನೆಂಚಿ ಎತ್ತ್ ಪೋರ್ ನೆರಕಂಡುಂದ್ ನಿಯಮ ಇಂಜತ್. ಅನ್ನನೆ ಎತ್ತ್ ಪೋರಿ ಪೋಯಿತ್ ನೇಡ್‌ನ ಪೊಂಬಣತ್‌ನ ಮಿಞ ಐನ್‌ಮನೆಕ್ ಕೇತಂಡು. ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿ ಬಾಡಲ್ ಬೆಚ್ಚಿತ್ ಪೆರಿಯಯಿಂಡ ಕಾಲ್ ಪುಡಿಚಿತ್ ಆನ ಪಿಂಞ ಆ ಪಣತ್‌ನ ತಾಂಡ ವಾಸವುಳ್ಳ ಮನೆಕ್ ಕೊಂಡಪೋಪ ನಿಯಮ ಇಂಜತ್.

ಮಂಗಲ ಕಯಿಪ ಕ್ಣ್ಣ, ಮೂಡಿ ನೋಟುವಕ್ ಪೋಪಕ ಐನ್‌ಮನೆಂಚಿ ಇಳಂಚಿ ಪೋಂಡು. ಕುಳಿಯಮೆಕರತಿ ಪೆರುವಕ್ ತಾಮನೆಕ್ ಪೋಪಕ ಐನ್‌ಮನೆಂಚಿ ಇಳಂಚಿತ್ ಪೋಂಡು. ಪಡೆಕ್ ಪೋಪವು ಐನ್‌ಮನೆಂಚಿ ಇಳಂಚಿ ಪೋಂಡು. ಬಪ್ಪಕ ಐನ್‌ಮನೆಕೆ ಬಂದ್ ಪತ್ತಂಡು. ಪಡೆಯಾಳಿಯಡ ಆಯುಧ ಬಾಳ್, ಒಡಿಕ್ಕಿತ್ತಿ, ತೋಕ್ ಇದೆಲ್ಲ ಐನ್‌ಮನೆಲೇ ಬೆಕ್ಕಂಡು. ಪೆತ್ತಿತ್ ಬಪ್ಪ ಪೊಣ್ಣಾಳ್ ತೊಟ್ಟ ಕುಂಞಾನ ಐನ್‌ಮನೆಕ್ ಕೇತಿತ್ ಆನ ಪಿಂಞ ತಾಂಡ ವಾಸತ್‌ರ ಮನೆಕ್ ಪೋಂಡು.

ಮಳೆಗಾಲತ್‌ಲ್ ಮಂಗಲ ಕಯಿಪವು ಐನ್‌ಮನೆರ ಮುಂದ್‌ಲ್ ಅಥವಾ ಬಾಡಲೇ ಮೂರ್ತ ಕಯಿಕಂಡು - ಪಣಕಾರ ಎಚ್ಚಿಕೇ ಬಲ್ಯ ಸೌಕರ್ಯತ್‌ರ ಮನೆ ಕೆಟ್ಟಿಯಂಡಕಲೂ ಅಲ್ಲಿ ಮಂಗಲ ಮುಂಜಿ ಕಯಿಚಕ ಅದ್ ಅಂವಂಡ ಅಹಂಕಾರ ಪ್ರದರ್ಶನಾಂದ್ ಜನ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವಂಜತ್. ಅಂತಂವ ಎಚ್ಚಬಲ್ಯ ಪಣಕಾರನಾನಕಲೂ ಒಕ್ಕತಾರ ಬೋರ ಸದಸ್ಯಂಗ ಸಹಕಾರ ಕೊಡ್‌ಪಂಚ್‌ಲೆ. ಅದ್‌ಂಗಾಯಿತ್ ದಾರೂ ನಿಯಮ ಮೀರುವಂದಿಂಚ್‌ಲೆ.

ಒಕ್ಕತಾರ ಏದೇ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿನ ಪಾಲ್ ಪಂಕ್ತಿ ಮಾಡಿತ್ ತಿರ್‌ಚವಲು ಪಿಞ ತಾಂಡ ವಾಸವುಳ್ಳ ಮನೆಕ್ ಕೊಂಡ ಪೋಲು. ಆಚೆಂಗಿ ಒಕ್ಕತಾರ ಬಾಳ್ ಬರ್‌ಚಿ, ತೂಕಂಬೊಳಕ್, ದುಡಿ, ತಾಳ ಪಿಞ ದಂಡ್ ಪಾರ್‌ರ ಕೂಟ್‌ಂಗಟ್ಟಿ ಇಚ್ಚಕಾನ ಪಾಲ್‌ಡುಲೆ. ಇದೆಲ್ಲ ಐನ್‌ಮನೆಲ್ ಮಾತ್ರ ಇರಂಡು. ದಂಡ್‌ಪಾರ್‌ರ ಕೆಟ್ವ ಚಾವು ಕೂಟುವಕ್ ಮಾತ್ರ ಬಳಸುವದ್. ಅದ್‌ಲ್ ದಾರೂ ಬುದ್ಧವಕಾಗ. ಇಡೀ ಕುಟುಂಬಕ್

ಚಾವು ಕೂಟುವ ದಂಡ್ ಪಾರ್ ಕಟ್ತ್ ಒಂದೇ ಇರಂಡು. ಅದ್ ಐನ್ಮನೆಲೇ ಇರಂಡು. ಇಕ್ಕ ದಾಡ ಮನೆಲೂ ಈ ತರ ಚಾವು ಕೂಟುವ ಕಟ್ತ್ ಕಂಡ್ ಬಪ್ಪಲೆ.

ಪಂಡ್ ಐನ್ಮನೆಲ್ಲ ನಲ್ಲ ಸುರಕ್ಷಿತ ಜಾಗತ್ಲೇ ಕೆಟ್ಟಿತ್, ಕಳ್ಳ ಪಡೆ ಬಂದಿತ್ ಮುತ್ತುವದ್ ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಯಿಂಜಿತ್. ಅದ್ಂಗಾಯಿತ್ ಐನ್ಮನೆರ ಸುತ್ತೂ ಅಲಪರೆ ಅಥವಾ Out House ಇಂಜಂಡ್ ಐನ್ಮನೆರ ರಕ್ಷಣೆ ಆಪಂಜಿತ್. ಐನ್ಮನೆರ ರಕ್ಷಣೆಕಾಯಿತ್ ಕಲ್ಕೆಕಟ್ಟೂ, ಕಡಂಗೂ ಎಡ್ಪಂಜಿತ್.

ಪೊಲಾಕ ಸೂರ್ಯೋದಕ್ ಮಿಞ ಐನ್ಮನೆರ ಕೇಕಿಯ ಪಡಿ ತೊರಕಂಡು. ಐನ್ಮನೆರ ಕೇಕಿಯ ಪಡಿ ಮುಚ್ಚುವಕಾಗ. ಬೈಟ್ ಅಂದಿಮುಂದಿ ಕಯಿಂಜದು ಒಡ್ಕಿ ತಳ್ಚಿ ಬಾಡೆಕ್ ಬೊಳ್ಚಿ ಬೆಚ್ಚಿ ಪಿಂಞ ಮಾತ್ರ ಕೇಕಿಯ ಪಡಿ ಇಡಲು.

ಐನ್ಮನೆರ ಪಾವಿತ್ರ್ ಕಾಪಾಡುವ ಕಾಯಿತ್ ಪೆರ್ತ್ ನಿಷೇಧ ಉಂಡ್ ಎಣ್ಣಾನಕ ಮಾಡುವಕಾಗತದ್. ಕಯ್ಯಾಲೆಕೆತ್ತಣೆ ಮಾತ್ರ ಕಾಮೊಟ್ಟ್ ಇಡಲು. ಓರಂದ್ ಒಕ್ಕತ್ಲ ಕಯ್ಯಾಲೆಕೂ ಕಾಮೊಟ್ಟ್ ಕೂಟುವಕ್ ಕಯ್ಯ. ಮನೆರ ಒಳ್ಕ ಮರತರ್ ಕಡಾವು ಇಡಲು. ಪೊರಮೆ ಪೊಯಿತ್ ಬಂದವು ಕಾಲ್ಕತ್ತೆ ಐನ್ಮನೆಕ್ ಕೂಡುವಕಯ್ಯ. ಐನ್ಮನೆರ ಕಂಬ್ ಐಮರತ್ಲ್ ಬಾಕೆ ಬಂದ ಪೊಮ್ಮಕ್ಕೆ ಅಳಪಕಾಗ. ಆ ಒಕ್ಕತ್ಲ ಪುಟ್ಟಿತ್ ಬಾಕೆ ಪೋನ ಪೊಣ್ಣಾಳ್ ಅಳಪಕ್ ನಿಶೇಧ ಇಲ್ಲೆ. ಆಚೇಂಗಿ ಒಕ್ಕತ್ಲ ಪೆರಿಯವು ಅಳತಿಪ್ಪಕ ಪೊಣ್ಣಾಳ್ಳಾಡ್, ಕ್ಕಕ್ಕರಂಗ ಎಣ್ಣಕ ಎಳಿಯವು ಕಂಬ್ ಐಮರತ್ ಅಳಪಕಯ್ಯ. ಅದ್ಂಗಾಯಿತ್ ಬೆಲ್ಕ ಐಮರ ಪಿಞ ತಾಂದಿತಿಪ್ಪ ಐಮರ ಇಪ್ಪ. ಕಂಬ್ ಐಮರತ್ಲ್ ಕಾಲ್ ಬೆಚ್ಚಿತ್ ಅಳಪಕಾಗ. ಐಮರತ್ಲ ಮೀದ ಕಾಮೊಟ್ಟ್ ಬೆಪ್ಪ ಕಾಗ. ಬೋಟೆಯಾಡಿತ್ ಕೊಂಡ ಬಂದ ಪಚ್ಚಿಯರ್ಚಿ ಬೆಪ್ಪಕಾಗ. ಮಾಪಳಿಯ ಕೊಂಡ ಬಪ್ಪ ಒಣ್ಣಾ ಮೀನ್ ಕೆಟ್ ಬೆಪ್ಪಕಯ್ಯ. ಕೊಡವಡ ಐನ್ಮನೆ ಐಮರತ್ಲ್ ಕೆಲವು ಮೂಲನಿವಾಸಿಯ ಅಳಪಕಯ್ಯ ಎಣ್ಣವ ನಿಯಮ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ ಪೂರ್ವತ್ ಇಂಜಿತ್. ಅದೂ ಅಲ್ಲತೆ ಕೆಲವು ಒಕ್ಕತ್ಲ ಐನ್ಮನೆರ ಐಮರತ್ಲ್ ಎಲ್ಲಾ ಕೊಡವಳೂ ಅಳಪಕಯ್ಯ. ಇಂತಿಂತ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಒಕ್ಕಕಾರ ಮಾತ್ರ ಅಳಕಲು ಎಣ್ಣವ ನಿಯಮ ಮಾಡಿಯಂಡ ಒಕ್ಕ ಇಂದೂ ಉಂಡ್ ಎಣ್ಣವದ್ ಚೆನ್ನ ಬೇಜಾರತ್ಲ ಸಂಗತಿ. ಇಂತ ಬೋಂಡತ ನಿಯಮ ಎಲ್ಲ ಪಂಡ್ಂಜಿ ಬಂದದಲ್ಲ. ಎಡಲ್ ಬಂದ ದಾಲತ್ಲ ಓರೋರ ಒಕ್ಕಕಾರ ಮಾಡಿಯಂಡ ನಿಯಮ. ರಾಜಂಡ ಸಿಂಹಾಸನ ಉಳ್ಳನ್ನೆ ಐನ್ಮನೆರ ಕಂಬ್ ಐಮರ. ಒಕ್ಕ ಪೆರಿಯವ ಈ ಕಂಬ್ ಐಮರತ್ ಅಳತಿತೇ ನ್ಯಾಯ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಂಡಿಯ. ಅದ್ಂಗಾಯಿತ್ ಐಮರಕ್ ಅಚ್ಚಕ್ ಪಾವಿತ್ರ್ಕೆ ಪಿಂಞ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ.

ತಿಂಗ ಪೊಲೆಕಂಡ ಪೊಣ್ಣಾಳ್ ಮೂಂದ್ ದಿನಕೆತ್ತಣೆ ಐನ್ಮನೆರೊಳ್ಕ ಕೂಡುವಕಯ್ಯ. ಅಲಪರೆಲ್ ಮೂಂದ್ ದಿನ ವಾಸ ಇಂಜಂಡ್ ಮೂಂದನೆ ದಿನ ಕುಳ್ಚಿತ್ ಮಡಿಯುಡ್ತಿತ್ ನೆಲ್ಲಕ್ಕೆ ಬಾಡೆಲ್ ಬೊಳ್ಚಿ ಬೆಚ್ಚಿತ್ ತಾಂಡ

ನಿತ್ಯಕಾರ್ಬಾರ್ಕ್ ಇಳಿಯಲು. ಬೋರೆ ಏದೇಂಗಿ ಮನೆಕಾರಡಲ್ಲಿ ಚತ್ತದೊ ಪೆತ್ತದೊ ಪೊಲೆ ಉಂಡೇಂಗಿ ಅಂತ ಒಕ್ಕಕಾರ ಬೋರೆಯಯಿಂಡ ಐನ್‌ಮನೆ ಪತ್ತುವದಾಡ್, ಐಮರತ್‌ಲ್ ಅಳಪದಾಡ್ ಕಯ್ಯ ಎಣ್ಣುವ ನಿಯಮ ಪಂಡಿಂಜತ್. ಇಂದೂ ನಾಡ್‌ರ ಓರಂದ್ ಮನೆಲ್ ಈ ನಿಯಮ ಕಡ್ಡಾಯ. ಊರ್ ದೇವಡ ಭಂಡಾರ ಉಳ್ಳಂತ ಕಾವು ಪೊರೆಕ್ ಪನ್ನೆರಂಡ್ ದಿನ ಕೆತ್ತಣೆ ಚತ್ತ ಪೆತ್ತ ಸೂತಕ ಉಂಡ್. ಕಾವು ಪೊರೆ ಎಣ್ಣಿನಕ ದೇವಡ ಭಂಡಾರ ಪೊಟ್ಟಿ ಉಳ್ಳ ಮನೆ. ಏದೇಂಗಿ ಪೊರಮೆ ಊರ್‌ಲ್ ಚತ್ತಂಪನ ಐನ್‌ಮನೆಕ್ ಎಡ್‌ತಬಂದಕ ಮನೆರೊಳ್‌ಕ್ ಚಾವುಕೂಟುವಕಯ್ಯ.

ಓರಾಂಡಕೊಮ್ಮೆ ಪುತ್ತರಿ ನಮ್ಮೆಕ್ ಐನ್‌ಮನೆ ಪಿಞ ಅದ್‌ಂಗಡಂಗ್‌ನ ಓಣೆ ಪಟ್ಟಿನ ತೇಪದ್ ಒಕ್ಕಡ ಪ್ರತಿಯೋರ್ ವ್ಯಕ್ತಿರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಓರಂದ್ ಕುಟುಂಬತ್‌ಲ್ ಐನ್‌ಮನೆರ ಖರ್ಚ್‌ವೆಚ್ಚಕ್‌ಂದ್ ಭೂಮಿ ಜಾಗ ಬೆಚ್ಚಿತ್ತಿಪ್ಪ. ಆ ಭೂಮಿಲ್ ಬಂದ ಉತ್ತತ್ತಿಲ್ ಐನ್‌ಮನೆರ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿಯವ. ಇಕ್ಕಿಕ್ಕ ಕೊಡಗ್‌ಲ್ ಪೆರ್ತ್ ಐನ್‌ಮನೆಲ್ ಜನವಾಸವೇ ಇಲ್ಲೆ. ಆಚೇಂಗಿಯೂ ಪೊಲಾಕೊ ಬೈಟೂ ಒಡ್‌ಕಿ ತಳ್‌ಚಿ ಬೊಳ್‌ಚ ಕತ್‌ಚಿಡುವ.

ಪಂಡ್ ಒಕ್ಕತರ್ ಐನ್‌ಮನೆ ಎಣ್ಣುವದ್ ಆ ಒಕ್ಕತ್ತರ ಶಾಸನ ಸಭೆಯೂ, ನ್ಯಾಯಾಲಯವೂ, ಕಾರ್ಯಾಲಯವೂ ಅಲ್ಲತೇ ದೇವಸ್ಥಾನವೂ ಆಯಿತಿಂಜತ್. ಒಕ್ಕಕ್ ಬೊಂಡಿಯಾನ ನೀತಿ ನಿಯಮ, ಕಾನೂನ್ ಕಾಯಿದೆನ ಒಕ್ಕಕಾರ ಎಲ್ಲ ಕೂಡಿತ್ ಮಾಡಿಯವಂಜತ್. ಒಕ್ಕತರ್ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆನ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ ಕೊಂಡ ಬಪ್ಪ ಪಿಞ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಾಡುವ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯೇಟ್ ಐನ್‌ಮನೆ. ನೀತಿ ನಿಯಮಕ್ ಮೀರಿನಡಂದವಂಗ್ ಪಿಞ ಸಮಾಜಕೊಕ್ಕತಂತ ಕೇಡ್ ಕೇತರ ಮಾಡ್‌ನಂವಂಗ್ ವಿಚಾರಣೆ ನಡತಿತ್ ತಕ್ಕ ಶಿಕ್ಷಕೊಡ್‌ಪಂತ ಕೋರ್ಟ್ ಐನ್‌ಮನೆಯೇ ಆಯಿತಿಂಜತ್. ಇನ್ನನಾಯಿತ್ ಪಂಡ್ ಕೊಡಗ್‌ಲ್ ಅನ್ಯಾಯ. ಅನಾಚಾರ, ಅನೀತಿಯುತ ಚಟುವಟಿಕೆ, ಮೋಸಗಾರಿಕೆ ಕಳ್ಳತನ, ಕೊಲೆ ದರೋಡೆನಂತ ಸಮಾಜ ದ್ರೋಹಿ ಚಟುವಟಿಕೆ ಇಂಚ್‌ಲೆ. ನಾಡ್‌ಲ್ ಶಾಂತಿ ನೆಮ್ಮತಿ ದುಂಬಿತಿಪ್ಪಕ್ ಈ ಐನ್‌ಮನೆ ಎಣ್ಣುವ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಪ್ರಧಾನ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುವಂಜತ್.

ದಾರೇಂಗಿ ಓರ್ ವ್ಯಕ್ತಿ ಕಟ್ಟಿತೊ ಪೊಟ್, ಪರಂದಿತೊ ಮೋಸ ಮಾಡಿತೊ ಇಂಚ್‌ಬೊಂದ ನೆಮ್ಮದಿಕ್ ಭಂಗ ಮಾಡ್‌ನಕ ಐನ್‌ಮನೆರ ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿ ನಡುಬಾಡೆಲ್ ಸತ್ಯ ಪ್ರಮಾಣಕ್ ಕಾಕಿಕೂಟುವಂಜತ್. ಅಕ್ಕ ಎನ್ನತ ಖದೀಮನಾನಕ್ಕೊ ಅವಂಡ ಬಾಯಿಂಜಿ ಸತ್ಯ ಪೊರೆ ಬುದ್ಧಿತ್ ಮಾಘ್ ಕೇಟವದಿಂಜತ್.

ಇಂದ್ ಕೊಡಗ್‌ಲ್ ಐನ್‌ಮನೆರ ಮಹತ್ತ್ವ ಇತಿಹಾಸಕ್ ಕೂಡಿಯಂಡುಂಡ್. ಇನ್ನತೋರ್ ಸುಸಂಸ್ಕೃತ ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕೊಡಗ್‌ಲ್ ಇಂಜತ್‌ಂದ್ ಮಿಞತ ಪೀಳಿಗೆ ನಂಬುವೊ ಎನ್ನೊ.

ಕೊಡಗ್‌ ರೈಲ್ವೆ

"ಪೊಳೆಯೇ ಇಲ್ಲತಲ್ಲಿಕ್ ಸೇತುವೆ ಕಟ್ಟುವೀಂದೂ, ಜನಳೇ ಇಲ್ಲತಲ್ಲಿಕ್ ಕೂತರೆ ತೋಡಿತ್ತಪ್ಪೀಂದೂ ಭರವಸೆ ತಪ್ಪದ್ ಮಂತ್ರಿಯಡ ಚಾಲ್‌ಂದ್" ಓರ್ ಗಾದಿ ಉಂಡ್. ಅನ್ನನೆ ಇಕ್ಕ ಕೊಡಗ್‌ ರೈಲ್ವೆ ಮಾರ್ಗ ಮಾಡುವಾಂದ್ ಡೆಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿ ಬುಟ್ಟಿ ರೈಲ್ವೆನ ಜನ ಬೇರ್‌ಚಿರಂಡಿಯ ಕಾಲ ಬಂದಿತ್. ಕೊಡಗ್‌ ರೈಲ್ವೆ ಬಪ್ಪಾನ ಗೇನ ಮಾಡಿಯಂಡ್ ಪೆರ್ತ್ ಜನಕ್ ಪೆರ್ತ್ ತರತರ ಸ್ವಪನ ಕಂಡಂಡುಂಡ್. ಚಾಕರಿ ಇಲ್ಲತ ಬಾಲೆಕಾರಕ್ ಚಾಕರಿ ಕೊಟ್ಟುಂಡ್, ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಪನಿಕಾರಕ್ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟುಂಡ್, ನಾಡ ಜಾಗಕ್ ಭಾರೀ ಬೆಲೆ ಕೊಟ್ಟುಂಡ್ ನೈಪಕಯ್ಯತ ಕಳ್ಳಂಗ್ ಸ್ವಪನ, ರೈಲ್ವೆ ರೋಡ್ ಬಂದಕ ಕಾಡ್‌ಲುಳ್ಳ ಮರ ಕೆತ್ತಿ ಮಾರುವ ಸ್ವಪನ ಮರ ವ್ಯಾಪಾರಿಕ್, ನಾಡ ಬೇಲ್ ತೋಟ ತರೋಳಿಯ ರೈಲ್ವೆ ಮಾರ್ಗ ಬಂದಕ ಎಕ್ರೆಕ್ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಪರಿಹಾರ ಕೊಟ್ಟುವಾಂದ್ ಲೆಕ್ಕ ಇಟ್ಟವು ಕಮ್ಮಿಲೊಂದು ಇಲ್ಲೆ.

ಇದೆಲ್ಲ ಜನಡ ಸ್ವಪನ. ಕೊಡಗ್‌ ರೈಲ್ವೆ ಎನ್ನಂಗ್ ಬೋಂಡಿಯೆ? ಕೊಡಗ್‌ ಜನ ಎಕ್ಕೇಂಗಿ ಕೇಟಿತಾ? ಕೊಡಗ್‌ಲ್ ಕಲ್ಲಿದ್ದಲ್, ಇರಾಂಬರನ್ನತ ಖನಿಜ ಸಂಪತ್ತ್ ಉಂಡ್? ಕೊಡಗ್‌ರ ಮೂಲಕ ಬಂದರ್ ಪ್ರದೇಶಕ್ ಸಾಗ್‌ಚಿರಂಡಿಯ ವಸ್ತು ಏದುಂಡ್? ಬಂದರ್‌ಂಜಿ ಒಳನಾಡ್‌ಕ್ ಕಡತಂಡಿಯ ವಸ್ತು ಕೊಡಗ್‌ಕಾಯಿತ್ ಪೋಂಡಿಯ ಅವಶ್ಯ ಉಂಡ್? ಮಂಗಳೂರ್ ಬಂದರ್‌ಕ್ ರೈಲ್ವೆ ಮಾರ್ಗ ಉಂಡ್. ಕೇರಳತರ ಚೆರಿಯ ಬಲ್ಯ ಬಂದರ್‌ಕೆಲ್ಲ ರೈಲ್ವೆ ಸಂಪರ್ಕ ಉಂಡ್. ಕೊಡಗ್‌ರ ಕಾಫಿ ಸಾಗ್‌ಚಿಡುವಕ್ ಉಳ್ಳ ಲಾರಿಯಕೇ ಲೋಡ್ ಇಲ್ಲತೆ ಸಾಲ್ ನಿಪ್ಪಿಚಿಟ್ಟಿತಿಪ್ಪ. ಕೊಡಗ್‌ರ ನೆಲ್ಲ್, ಯಾಲ, ಮಳು ಕಡತುವಕ್ ರೈಲ್ವೆ ಬೋಂಡುವಾ? ಇದೆಲ್ಲ ಆಳ್ ಪೊರೆ ಕುಳ್ಳಚ್ಚಕೂ ಬೊಳಂದಂಡಿಲ್ಲೆ.

ಮೈಸೂರ್ ಮಂಗಳೂರ್ ಕತ್ತಟಿ ಲೋಡ್ ಕೊಂಡಪೋಪ ಲಾರಿಕಾರ ಬಯ್ಯಕ್ ಬಪ್ಪಕ ಲೋಡ್ ಕಾಯಿತ್ ನಾಲಂಜಿ ದಿನ ಪಾರಕಾಕಂಡಿಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಂದುಂಡ್. ಇನ್ನನಿಪ್ಪಕ ರೈಲ್ವೆ ಮಾರ್ಗ ಮಾಡಿತ್ ಎಂತ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಂಡಿಯೆ? ಅತ್ತಳೇ ಇಲ್ಲತಂವಂಗ್ ಕೊಟ್ಪ ಎನ್ನಂಗ್?

ಕೊಡಗ್‌ ರೈಲ್ವೆ ಮಾರ್ಗ ಮಾಡಂಡಿಕ್ ಬಯಲ್ ಸೀಮೆರಂತ ಬಂಜರ್ ಜಾಗ ಅಲ್ಲ ಪಾಳಾಪೊ. ನಲ್ಲ ನೆಲ್ಲ್ ಕಾಫಿ ಬೊಳೆಯುವ ಜಾಗ ಪಿಂಚ್ ಇಂದಾಕಣೆ ಕಾಪಾಡಿ

ಬೆಚ್ಚು ಫಾರೆಸ್ತ್, ಕೊಡಗಲ್ ಉಳ್ಳದೇ ಅಚ್ಚಕ್ ಫಾರೆಸ್ತ್ ಪಿಂಞ ಬೇಲ್ ತೋಟ. ಅದ್‌ನೋ ರೈಲ್ ರಸ್ತೆಕ್‌ಂದ್ ಕೆತ್ತಿಚುಟ್ಟ್ ನಾಶ ಮಾಡ್‌ನ ಪಿಂಞ ರೈಲ್ ಬಂದಿತ್ ಮಾಡುವಕೆನ್ನತ ಉಳ್ಳ?

ಕೊಡಗಕ್ ರೈಲ್ ಬಂದಕ ಎನ್ನಾಕುಂದ್ ಗೇನ ಮಾಡನ ಇಕ್ಕಣೆ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟಿತ್ ಪರಿಸರ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡ್‌ನದ್ ನಾಶ ಆಕು. ಕೊಡಗ್‌ರ ಆನೆಕಾಡ್ ಹುದುಗೂರ್‌ರನ್ನತ ಫಾರೆಸ್ತ್ ನಾಶ ಆಯಿತ್ ಮಾಳ ಆಕು. ನಿಪ್ಪಕ್ ನೆಲೆಯಿಲ್ಲತಾಕು. ನರಿಯ ಅತ್ತಕೊಟ್ಲಿಕ್ಕು. ತಾಂಡ ದೇಹ ರಕ್ಷಣೆಕಾಯಿತ್ ಕಾಡ್ ಪ್ರಾಣಿಯಳ ರೈತ ಬೊಡಿ ಬೆಕ್ಕಂಡಿಯಾಕು. ಅವನ ಪುಡ್‌ಚಿ ಜೈಲ್‌ಕ್‌ಡು. ಇದೇ ನೆವನಾಂದ್ ತೋಕ್ ಪುಡಿಪ ಹಕ್ಕ್ ರದ್ದಾಕು. ಇಕ್ಕಣೆ ಕೊಡಗಲ್ ಕಾಪಾಡಿಯಂಡ್ ಬಂದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಶಿಸ್ತ್, ಸತ್ಯ ಧರ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ನಾಶ ಆಕು. ಪೊರಮೆರ ವಲಸೆಕೋರಂಗ, ಕಳ್ಳಂಗಳೇ ದುಂಬಿ ಪೋಕು. ಚೆನ್ನಂಗೇ ಕಾಲತ್‌ಲ್ ಕಾಡ್ ನಾಶ ಆಕು.

ಕಾಡ್ ನಾಡಾಕು. ನಾಡ್ ನಗರಾಕು. ನಗರ ನರಕಾಕು. ಸದ್, ಧೂಳ್, ಪೊಗೆ ದುಂಬಿತ್ ಜೀವ ಜಂತುವಕ್ ಆವದಿಲ್ಲತಾಕು. ಇದ್‌ಂಡಪ್ಪರ ಎದೂ ಸಾಧನೆ ಆಪಾಲೆ. ಪಂಡ್ ಮಾಡ್‌ನ ರೋಡ್‌ರ ಕುಂಡ್ ಮುಚ್ಚುವ ಕಯ್ಯತ ಸರಕಾರ ರೈಲ್ ಕೊಂಡ ಬಪ್ಪಕ್ ಇಳ್‌ಂಚಾನ ನೋಟಿತ್ ಕೊಡಗ್‌ರ ಜನ ಮೊರಡಂಡುವಾ ತೆಳಿಕಂಡುವಾ?

ಕಕ್ಕಡ ತಿಂಗತ್‌ರ ವಿಶೇಷತೆ

ಕಕ್ಕಡ ತಿಂಗತ್‌ರ ಮಹತ್ವ ಎನ್ನತದೊಂದ ಪರವಕ್ಕ ನಂಗ ಸುಮಾರ್ ಐಂಬದ್ ಕಾಲಕ್ ಬಯ್ಯತರ ಕೊಡಗ್‌ನ ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡಿಯವಂಡು. ಅದೂ ಅಲ್ಲತೆ ಪಂಡೇತ ಗ್ರಾಮ ಜೀವನತ್‌ನ ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡಿಯವಂಡು. ಎನ್ನಂಗ್‌ಂದೆಣ್ಣಾನಕ ಇಕ್ಕ ಪೇಟೆಯೂ ಒಂದೆ ಹಳ್ಳಿಯೂ ಬಂದೆ. ಆಧುನಿಕ ಸೌಕರ್ಯ ಕಾಡ್ ಮೂಲೆಕೂ ಎತ್ತಿತ್. ಅದೇ ತರ ಕಾಲಕ್ ಸೆರಿ ಮಳೆಕಾತ್, ತೆಡ್ ಇಡಿ ಇಲ್ಲತೆ ಕಕ್ಕಡಕ್ಕೂ ಕುಂಬ್ಯಾರ್‌ಕೂ ಬಲ್ಯ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇಲ್ಲತೆ ಆಯಿಪೋಯಿತ್. ಪಂಡೇತ ಕಕ್ಕಡತ್‌ರ ಜೀವನ ಕ್ರಮತ್‌ನ ಕೊಡಗ್‌ರ ಎಂಬದ್ ಬಯತ್ ದಾಟ್‌ನ ಪೆರಿಯಯಿಂಡ ಕೂಡ ಕೇಟರಿಂಜಕ್ಕೇ ಅದೊಂದ ಮಹತ್ವ ಗೊತ್ತಾಪೆ.

"ಕಕ್ಕಡ ತಿಂಗತ್ ತಿತ್ತಕ್ ಬುದ್ಧ ಕುಳಿನ್ ಎಡ್‌ಪಕ್ ನೇರ ಇಲ್ಲೆ" ಎಣ್ಣುವ ಗಾದೆ ಇಂಡ್. ಕಕ್ಕಡ ತಿಂಗ ಪಕ್ಕಬಾತ್‌ಂದೆಣ್ಣುವಕ ಜನಕ್ ನೆಟ್ಟಲ್ ಸುರು ಆಪಂಜತ್. ಒಕ್ಕಡ ಪೆರಿಯವು ಎಳಿಯಯಿಂಗಕ್ ಎಚ್ಚರ ಕೊಡ್‌ತಂಡೆ ಇಪ್ಪಂಜತ್. ಕಕ್ಕಡ ಎಣ್ಣುವ ಪೆದಕ್ ಸೆರಿಯಾಯಿತ್ ವಾತಾವರಣತ್‌ಲ್ ಬದಲಾವಣೆ ಕಾಂಬಂಜತ್. ಪೊವುಲ್ ಸೂರ್ಯನ ಕಾಂಬದ್ ಇಂಜ್‌ಲೆ. ಪೊಲಂದ್ ಬೈಟಾಕಣೆ ಇರ್‌ಟ್ ಕೂಡಿಯಂಡೆ ಇಕ್ಕು. "ಜೊರೋ"ಂದ್ ಮಳೆ ಎರಿವ ಸದ್ದ್ ಕುಂದ್‌ರ ಬರಿಂಜಿ ಕೇಕು. ಅಬ್ಬಿಲ್ ನೀರ್ ಬುದ್ಧನ್ನೆಕೆ ಓರೆ ಪೋಲೆ ಇರ್‌ಲೂ ಪೋಲೂ ಮಳೆ ತೊರಿಯು. ಪಂಡೇತ ಮುನ್ನೂಯಿಟ ಐಂಬದಾಲಂಜಿ ನಾನೂಟಿಯ ಇರುವದ್ ಇಂಚ್ ಮಳೆ ಎಲ್ಲಿ ಇಕ್ಕತ ಎಂಬದ್‌ಂಜಿ ನೂರಿಂಚ್ ಮಳೆಯೆಲ್ಲಿ. ಕಾಲತ್‌ರ ನಾನೂರ್ ಇಂಚ್ ಮಳೆರ ಮುನ್ನೂರ್ ಇಂಚ್ ಕಕ್ಕಡ ಓರೇ ತಿಂಗತ್‌ಲ್ ಪೊಯ್ಯುವಂಜತ್.

ಕಕ್ಕಡ ಎದ್ ಪಾಯುವಕ ಪೊಣ್ಣಾಳಡ ಬಾಯಿಲ್ ಸಾಧಾರಣ ಬಪ್ಪಂಜ ತಕ್ಕ - "ಅಯ್ಯೊ ಅಕ್ಕಿ ಅಯಿತಿ ತಾಯಿತಿಲ್ಲೆ. ಬೀಜಿತಿಲ್ಲೆ, ಕಡಂಬುಟ್ಟ್ ತರಿ ಆಯಿತಿಲ್ಲೆ. ಪುಳ್ಳಿ ಒಣಂಗಿತಿಲ್ಲೆ. ನಾಡ ಮೈಮಕ್ ತಿಂಗ ತೇಂದಿತ್. ಕಕ್ಕಡತ್‌ಲ್ ಕಟ್ಟ್ ಪತ್ತಿರುಲಾ! ಎಂಗಡ ಮಾಂವ ವರಂಗಟ್ಟಂಡಿತ್ ಕಕ್ಕಡತ್‌ಲೆನ್ನೆಂಗಿ ಬಟ್ಟೆ ಕೂಡಿರುವೊ ಎನ್ನೋಲಾ - ಇದೆಲ್ಲಾ ಪೊಣ್ಣಾಳಡ ಕಕ್ಕಡ ರಾಗ. ಅನ್ನನೆ ಆಣಾಳಡ ಬಾಯಿಲ್ - ಕುಳಿಯಂಗ್ ಕೊಡ್‌ತಿತ್ ಆಯಿತಿಲ್ಲೆ. ಕೂಳಿಯಕ್ ಎಡೆ ಇಟ್ಟಿತಿಲ್ಲೆ. ಪಾಸಣ ಮೂರ್ತಿರ ಪರಕೆ ಕೊಡ್‌ತಿತಿಲ್ಲೆ. ಬಪ್ಪವಾರತ್‌ಂಜಿ ಕಕ್ಕಡ ಪರಪ. ನಾಳೆನ್ನೆ ಮಲಿಯನ ಕಾಕಿತ್ ಒಡಿಕೆತ್ತಚಿರಂಡು. ಚೆನ್ನ ಪುಳಿಗಿಡ ಉಂಡ್ ಇಂದೇ ನಟ್ಪರಿ ಮಕ್ಕಳೆ. ಪೋಯಿ ಮಕ್ಕಳೆ ಮಂಡೆ ಕೀಚ್‌ಚಿಟ್ಟ ಬಾರಿ. ಕಕ್ಕಡ ಪುಡ್‌ಚ ಪಿಳಿ ಎದೂ ಮಾಡುವಕಾಗ. ಇನ್ನನೆ ಮನೆ

ಮನೆಲ್ ಕೇಪಂಜ ತಕ್ಕ.

ಕಕ್ಕಡ ಎಣ್ಣಾನಕ ಕನ್ನಡತರ ಕಟಕ ಅಥವಾ ಕರ್ಕಾಟಕ. ಜುಲ್ಯೆ ಪದಾನಂಜಾಲ್ಂಜಿ ಆಗಸ್ತ್ವ ಪದಾನಂಜಾಂಡ ಒಳಲ್ ಬಪ್ಪ. ಈ ಕಕ್ಕಡತಲ್ ಎದೋರ್ ಶುಭಕಾರ್ಯ ನಡಪಕಯ್. ನಂಗಡ ಭಾರತ ದೇಶಕ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕಟ್ಟಿಯೆ. ಕಕ್ಕಡ ಪೋಕಾಲೆನ್ನೆ. ಅದಂಗೇ ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತ ಬರ್ಕತ್ ಕೂಡತದಾ?ಂದ್ ಕೊಡಗಾರ ಪೆರಿಯವು ಪರವದೂ ಉಂಡ್. ಅದೆನ್ನ ಕಕ್ಕಡ ಅಪಶಕುವಾ? ಅನ್ನನೆ ಒಂದೂ ಇಲ್ಲೆ. ಅದಂಗೆಲ್ಲ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕಾರಣ ಉಂಡ್. ಅದಾನ ಬಯ್ಯ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡನ.

ಕಕ್ಕಡತಲ್ ಮಂಗಲ ಕಯಿಪಕಯ್ಯ. ಕುಳಿನ ತೊಟ್ಟೊಕ್ಡುಲೆ. ಎದೋರ್ ನಮ್ಮೆ ನಾಳ್ ಕಯಿಪಕಯ್ಯ. ಎದೋರಂ ನಲ್ಲ ತಕ್ಕಂಬಾಕ್ ಕಯ್ಯ ಎಣ್ಣಾನಕ ತಂದು ಬೆಂದು, ಅಸ್ತಿ ಎಡ್ಪ ಕೊಡ್ಪ, ಎಗ್ರಿಮೆಂಟ್, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಶನ್ ಇದೆಲ್ಲ ಮಾಡುವಕಾಗ. ಒಕ್ಕತರ ಕೂಳಿ, ಮಾರಿಯಕ್ ಕೊಡ್ಪಕಾಗ. ಮೀದಿಬೆಪ್ಪಕಾಗ. ಚೆಂಡಿಕ್ ಪಂದಿ, ಕೋಳಿ ಅರಪಕಾಗ. ಕಾಡ್ ಬೋಟೆ ಪೋಪಕಾಗ. ಗಣಪತಿ ಹೋಮ, ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ಪೂಜೆ ಇದೆಲ್ಲ ಮಾಡುವಕಾಗ. ಅದೆಲ್ಲ ಇಲ್ಲೆಂದಾನ ಪಿಳಾ ಪುದಿಯ ಮನೆ ಕೂಡುವಕ್ ಆಗೇ ಆಗ. ಕೈವಿಷಕ್ ಮದ್ದ್ ಎಡ್ಪಕಯ್ಯ. ನಾಡ್ ಮದ್ದ್ ಪುಲಿತ ಇಲ್ಲೆ. ಪಟ್ಟಿಂಬರಿಕ ಕಕ್ಕಡತಲ್ ಕೆಟ್ಟಿ ಬೆಪ್ಪಕಾಗ. ಮನುಷ್ಯಂಗಾಡ್ ಅತ್ತ ಕಡ್ಚಿಯಕಾಡ್ ಕಾಯಿಲ ಕಸ ಬರತಿರ್ಡ್ಂದ್ ಕಕ್ಕಡ ಪರಪಾಂಗ್ ಮಿಳಾಲೆ ಆದರೆಲ್ ಪರಕೆ ಕೆಟ್ಟಿಯವಂಡು. ಕಕ್ಕಡತಲ್ ಮಂಡೆ ಕೀಚುವಕಾಗ. ತಾಡಿಕೆರಪಕಾಗ. ಯಾಲ, ಬಾಳೆ, ಪುಳಿ, ಇಂಜಿ, ಮಂಜ ಇನ್ನತದೊಂದೂ ಕಕ್ಕಡತಲ್ ನಡಪಕಾಗ. ಪಂಡ್ ಪೆರ್ತ್ ತಿರ್ಕೆಲ್ ಕಕ್ಕಡತಲ್ ನಿತ್ಯಪೂಜೆ ಮಾಡುವದ್ ಇಂಜಿತಿಲ್ಲೆಲೊ.

ಸ್ಕೂಲ್ಕೆಲ್ಲ ಕಕ್ಕಡ ಓರ್ ತಿಂಗ ಇಡೀ ರಜ ಬುಡುವಂಜತ್. ಪುತ್ತಂಗರತಿಯ ತಾಮನೆಕ್ ಪೋಯಿತ್ ಬಪ್ಪದೆಲ್ಲ ಆದರೆ ತಿಂಗತಾಲೆ ತೇತವೆಂಡು. ಕಕ್ಕಡತಲ್ ಬೆಂದ್ಕಡ ಮನೆಕ್ ಪೋಪಂವನ ಭೂಮಿಕಾಣೆ ಇಲ್ಲತವೆಂದೂ ಕೆಯ್ಯಂಗಳೆಂದೂ ತಿರ್ಚಿಬೆಚ್ಚಿತ್ ಅಂತಯಿಂಡ ಮಾನ ಕಳವಯಿಂಜತ್. ಆಚೆಂಗಿ ಕೊಡಗಲ್ ಬೋರೆ ಕೆಲವು ಜಾತಿಲ್ ಮಾತ್ರ ಪುತ್ತಂಗರತಿಯ ಕಕ್ಕಡತಲ್ ತಾಮನೆಕ್ ಪೋಯಿತ್ ಚೆನ್ನದಿನ ಇಂಜಿತ್ ಬಪ್ಪದುಂಡ್.

ಆದರೆಲ್ ಪುಟ್ಟಂಡ ಕಕ್ಕಡತಲ್ ಚಾವಂಡಾಂದ್ ಓರ್ ಪಳಂಜೊಲ್ಲ ಉಂಡ್. ಇದ್ಂಡ ಅರ್ಥ ಇಚ್ಚಿಕೆ. ಆದರೆಲ್ ಪೆತ್ತಿತ್ ಬುದ್ದಂಡಕ ಕಕ್ಕಡತಲ್ ಬೇಲ್ ಪಣಿರ ಕತೆ ಎನ್ನಾಂಡು? ಐಪಣೆ ನಡತುವದ್ ಅಲ್ಲ ಪೆತ್ತವಡ ಈ ತಪ್ಪುವದಾ? ಕಕ್ಕಡತಲ್ ದಾರಂಗಿ ಚೆತ್ತಕ ಅಂವಂಡ ಸಂಸಾರ ಕೇಕತ ತಕ್ಕೆಲ್ಲ ಕೇಕಂಡು. ಚೆತ್ತಂವ ಬದ್ಕಿತಿಪ್ಪಕ ಪೆರ್ತ್ ಅನ್ಯಾಯ, ಅನಾಚಾರ ಮಾಡ್ನಾಂಗ್ ಕಕ್ಕಡತಲ್ ಚೆತ್ತಿಯೆಂದ್ ಚೆತ್ತಂವನ

ಪೊಲೊಚಿ ಪಾಡುವಂಜತ್. ಕಕ್ಕಡತ್‌ಲ್ ಚತ್ತಂವಂಗ್ ಸ್ವರ್ಗ ಕಾಟ್ಟುಲೆಂದ್ ಜನಳೇ ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಡುತುರುವಂಜತ್. " ಇದೆನ್ನ ಬಾಲ್ಯತ್‌ಲ್ ಕಮ್ಮಿ ಕಳಿ ಕಳಚಿ ತೊಂಡನಾ? ಯಾವಂಡೆಲ್ಲ ಮನೆ ಮುಡಚಿತೊ. ಅದ್‌ಂಗೇ ಕಕ್ಕಡತ್‌ಲ್ ಚತ್ತಿಯೇ"ಂದ್ ಚಾವುಕ್ ಬಂದಯಿಂಡ ರಾಗ!

ಕಕ್ಕಡ ತಿಂಗತ್‌ಲ್ ಸ್ವರ್ಗತ್‌ರ ಪಡಿ ತಾತಿರುವಾಲೊ. ಚತ್ತಂವಂಡ ಆತ್ಮಕ್ ಸ್ವರ್ಗಕ್ ಪ್ರವೇಶ ಇಲ್ಲೆ. ಆ ಆತ್ಮ ಒಂದೇ ನರಕಕ್ ಪೋಂಡು. ಇಲ್ಲೇಂಗಿ ಅಂತರ್ ಪಿಶಾಚಿ ಆಯಂಡ್ ಸುತ್ತಿ ಕಳಿಕಂಡುಲೊ.

ಆದರೆ ಪೋಕ್‌ಲ್ ದಾರೇಂಗಿ ಚತ್ತ ಪೋನಕ ಅವಂಡ ಮಾದತನ ಚತ್ತಿತ್ ಮೂಂದಾಲೊ, ಅಂಜಾಲೊ ಕಯಿಚದೂ ಉಂಡ್. ಕಕ್ಕಡ ಪರಂದ ಪಿಞ ಮಾದ ಕಯಿಪಕಾಗಾಂದ್ ಇನ್ನನೆ ಬೆರಿಯ ಮಾದ ಕಯಿಪದ್ ಇಕ್ಕಲೂ ಉಂಡ್.

ಕಕ್ಕಡತ್‌ಲ್ ಕೇಂಬ್ ಕರಿ ಮಾಡುವಕಾಗಲೊ. ಎನ್ನಂಗ್‌ಂದೆಣ್ಣಾನಕ ಕೂಳಿಯ ಎಲ್ಲ ಅಯಿಂಡ ಕುಞಿಯಿಳ ಕೇಂಬ್‌ತಾಳಕ್ ಬಾಳಿನಾರ್‌ಲ್ ಕೆಟ್ಟಿತ್‌ಟ್ಪೊಂಜಿ ಬಲ್ಲ ಕೂಳಿಯ ಸ್ವರ್ಗಕ್ ಪೋಯಿತ್ ಕೂಡಿಯವಲೊ. ಕಕ್ಕಡತ್‌ಲ್ ಮಾತ್ರ ಕೂಳಿಯಕ್ ಸ್ವರ್ಗ ಪ್ರವೇಶ. ಆಚೇಂಗಿ ಕಕ್ಕಡ ತಿಂಗತ್‌ಲ್ ಮರ ಕೇಂಬ್‌ರ ತೊಪ್ಪನ ತಿಂಗಲು. ಮರತ್‌ಲ್ ಬೊಳಿಯುವ ಕೇಂಬ್‌ರ ತೊಪ್ಪ್ ಚೆರ್‌ಜನೆ ಮುರಚಿತ್ ಇಲ್ಲೇಂಗಿ ಅಕ್ಕಿರ ಕೂಡ ಕಡಂದಿತ್ ಕಡಂಬುಟ್ಟ್ ಇಂಗ್‌ಚಿಟ್ಟಿತ್ ಪುಟ್ಟ್ ಮಾಡಿತ್ ಅಗ್ರಣ್ ಇಟ್ಟಿತ್ ತಿಂಬದ್ ವಿಶೇಷ. ಇದ್‌ನ ತಿಂದಕ ಕೆಲತಲುಳ್ಳ ಕೈವಿಷತ್‌ನಂತದೆಲ್ಲ ಪೋಪಲೊ. ಆಚೆಂಗಿ ಈ ಮರಕೇಂಬ್ ತೊಪ್ಪರ ಪುಟ್ಟ್‌ತಿಂಬ ಪದ್ಧತಿ ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಂಜಿ ಬಂದದ್‌ಂದ್ ತೋಂದುವ.

ಕಕ್ಕಡ ತಿಂಗ ಎಣ್ಣಾನಕ ಮದ್ದ್, ತೊಪ್ಪ್, ಮದ್ದ್‌ಕೂಳ್, ಮದ್ದ್‌ಪುಟ್ಟ್ ಕೊಡಗ್‌ರ ಎಲ್ಲ ಮೂಲ ನಿವಾಸಿಯಕ್ಕೂ ಪೆರ್ತ್ ವಿಶೇಷ. ಕಾಡ್‌ಲ್ ಶೀತ ಉಳ್ಳಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿತ್ ಬೊಳಿಯುವ ಈ ತೊಪ್ಪ್‌ಕ್ ಕಕ್ಕಡತ್‌ಲ್ ಮಾತ್ರ ಡಿಮಾಂಡ್. ನಾಡ್‌ಕಾರ ಪೇಟಲ್ ಮಾರುವದೂ ಉಂಡ್. ಇಕ್ಕ ಕಾಡೆಲ್ಲ ಪೋಯಿತ್ ತೋಟ ಆಯಿಟಿತ್. ಮದ್ದ್ ತೊಪ್ಪ್ ಕಾಟ್ಟುವದೇ ಕಷ್ಟ. ಇಕ್ಕ ಮನೆರ ಗುಡ್ಡತ್‌ರ ನೀರ್ ಪೋಪಲ್ಲಿ ಇಕ್ಕ ಜನ ನಟ್ಟಿತ್ ಬೊಳತಿಯವ.

ಕಕ್ಕಡ ಪದ್‌ನೆಟ್ಟಾಂಗ್ ಈ ತೊಪ್ಪ್‌ಕ್ ಪದ್‌ನೆಟ್ಟ್‌ತರ ಮದ್ದ್ ಕೂಡುವಾಂದ್ ಜನಡ ನಂಬಿಕೆ. ಪದ್‌ನೆಟ್ಟ್ ಕಯಿಂಜ ಪಿಂಞ ದಿನಕ್ಕೋರಂದೇ ಮದ್ದ್ ಕಮ್ಮಿ ಆಯಂಡ್ ಬಪ್ಪಲೊ. ಅದ್‌ಂಗಾಯಿತ್ ಕಕ್ಕಡ ಪದ್‌ನೆಟ್ಟನೆ ದಿನ ಮದ್ದ್ ಕೂಳ್ ಉಂಡಕ ಪೆರ್ತ್ ನಲ್ಲದ್. ಇದ್ ಸರ್ವರೋಗ ನಿವಾರಿಣಿ ಪಿಂಞ ಸರ್ವ ರೋಗ ಪ್ರತಿಬಂಧಕಾಂದ್

ಕೊಡಗ್ಗರ ಮೂಲ ಜನಾಂಗ ನಂಬಿತ. ಬೋರೆ ಏದ್ ತಿಂಗತ್‌ಲೂ ಇಲ್ಲತಂತ ಓರ್ ವಿಶೇಷ ಪಟ್ಟಿ ಸುವಾಸನೆ ಕಕ್ಕಡ ತಿಂಗತ್‌ಲ್ ಈ ತೊಪ್ಪೊಲಿಪ್ಪಾಂದ್ ನಂಬಿಕೆ.

ಆಚೆಂಗಿ ಮದ್ದ್ ಪಾಯಸ ಅಥವಾ ಮದ್ದ್ ಪುಟ್ನನ ಎನ್ನನೆ ತಿಂಬಂದ್ ಮಾತ್ರ ಪೆರ್ತ್ ಜನಕ್ ಗೊತ್ತೇ ಇಲ್ಲೆ. ಬೆಲ್ಲ ಅಥವಾ ಸಕ್ಕರೆ ಇಟ್ಟಿತ್ ಮದ್ದ್ ಪಾಯಸ ಅಥವಾ ಪುಟ್ನನ ಮಾಡಿತ್ ಕೆಪ್ಪರೆ ಕೇತಿರುವ. ಪೊಲಾಕಾಂದಿಲ್ಲೆ, ಬೈಟ್‌ಂದಿಲ್ಲೆ ಎಕ್ಕ ಬೋಂಡಿಕೂ ತಿಂದ್‌ರೊಂಜಿ ಪದ್ಧತಿ ನೀಸಿರುವ. ಆಚೆಂಗಿ ಕ್ರಮ ಆದಲ್ಲ. ಎನ್ನನೆ ಎಕ್ಕ ತಿಂಗಂಡೂಂದ್ ಕಡ್ಡಾಯ ನಿಯಮ ಉಂಡ್ ಕೇಳಿ. ಮದ್ದ್ ತೊಪ್ಪೊನೊ ಗಿಡತ್‌ರ ತಂಡ್‌ನೊ ಕೂಟತ್ ಚಾಯಿಲ್ ಬೇವು ಚಿಟ್ಟಿತ್ ಕಶಾಯ ಮಾಡಿಯವಂಡು. ಆ ಕಷಾಯತ್‌ಲ್ ಅಕ್ಕಿ ಇಟ್ಟಿತ್ ಕಂಜಿ ಕೂಳ್ ಮಾಡಲು. ಇಲ್ಲೇಂಗಿ ಪುಟ್ನ ಮಾಡಿಯವಲು. ಆಚೆಂಗಿ ಅದ್‌ಂಗ್ ಬೆಲ್ಲ ಆಡ್ ಸಕ್ಕರೆ ಆಡ್ ಇಡುವಕಾಗಾಂದ್ ಪಂಡೇತ ಪದ್ಧತಿ. ಮದ್ದ್ ಕೂಳ್ ಉಂಬಕ್‌ಂದೆ ಪ್ರತಿ ಓರ್ ಮನೆಲೂ ಓರ್ ಕುಪ್ಪಿ ಕಲ ತೇನ್ ಬೆಚ್ಚವದ್ ಪಂಡೇತ ಪದ್ಧತಿ.

ಬೈಟ್ ಮದ್ದ್ ಕೂಳ್ ಮಾಡಿತ್ ಬೆಚ್ಚಾರಂಡು. ಉಂಬಕಾಗ. ನಡಪಾದರೆ ಕಯಿಂಜ ಪಿಣ್ ಪೊಲಾಕ ಕೋಳಿ ಕೂವಾಂಗ್ ಮಿಂಣ್ ಎದ್ದಿತ್ ಚಪ್ಪೆ ಕೂಳ್ ಅಥವಾ ಪುಟ್ನನ ತೇನ್‌ಲ್ ತಿಂಗಂಡು. ಬೈಟ್ ಮದ್ದ್ ಕೂಳ್ ಮಾಡಿತ್ ಮಕ್ಕಕ್ ಕೊಡ್‌ಕತೆ ಅಯಿನ ವರಕೂಟುವದ್ ಅವ್ವಂಗಡ ಗೋಳ್. ಅನ್ನನೆ ನಡಪಾದರೆ ಕಯಿಂಜ ಪಿಣ್ ವರಿಯಂಡುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳ ಎಪ್ಪಿತ್ ಆ ವರ್ಕ್ ತೂಂಗುವ ಮಕ್ಕಳ ಉಂಬ್‌ಚ್‌ರುವದ್ ಇಂಣ್‌ಗೋರ್ ಗೋಳ್. ಆ ನೇರಕ್ ಉಂಡಕ ಮಾತ್ರ ಮದ್ದ್‌ರ ಫಲ ಕೊಟ್ಟವೊಂದ್ ಪಳೆಯಯಿಂಡ ಕಡ್ಡಾಯ ನಿಯಮ. ತಮಿಳ್ ನಾಡ್‌ಲ್ ಈ ಮದ್ದ್ ತೊಪ್ಪೊಕ್ "ಸಿರ್‌ಕುಂಜಿ" ಎಣ್ಣುವ. ಅಯಿಂಗಳೂ ನಂಗಳೆನ್ನಿಕೆ ಮದ್ದ್ ಕೂಳ್ ಪೆರ್ತ್ ವಿಶೇಷ.

ಕಕ್ಕಡತ್‌ಲ್ ಕಕ್ಕಡ ಕೋಳಿ ತಿಂಬದ್ ಎಲ್ಲಾ ಮನೆಲೂ ಪಂಡ್ ವಿಶೇಷ. ಕಕ್ಕಡತ್‌ಲ್ ನೆರಿಫಕ್‌ಂದೆ ಓರ್ ಬೊಳಂದ ಕೋಳಿನ ಬುಟ್ಟವದ್ ಮಾಮೂಲ್. ಗ್ರಹಚಾರ ಪಾಳಾನಯಿಂಡ ಕಕ್ಕಡ ಕೋಳಿನ ಕುರ್ಕನೊ, ಕೀರಿಯೊ ಪೊರ್‌ತಿತ್ ಗದ್ದಾಳ ಮಾಡಿಟಕ ಆ ಮನೆಕಾರಡ ದುಃಖ ನಿರಾಶೆನ ದಾರ್ ಕೆಣ್ಣುವೆ?

ಈ ತರತ್‌ಲ್ ಕಕ್ಕಡ ತಿಂಗಕೋರ್ ವಿಶೇಷ ನೇಮ ಪಂಡೇತವು ಬೆಚ್ಚಂತದ್ ಮೂಢನಂಬಿಕೆಂದ್ ನಂಗ ಅರ್‌ಂಜವಕಯ್ಯ. ಈ ಪ್ರತಿ ನಿಯಮತ್‌ಲೂ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕಾರಣ ಉಂಡ್.

ಕಕ್ಕಡ ಪುಡಿಪಕ ನಾಟಿ ಪಣಿಕ್ ಇಳಿಯಂಡು. ಓರಾಂಡ್‌ರ ಕೂಳ್ ಕಕ್ಕಡ ತಿಂಗತ್‌ರ ನೈಪುಲುಂಡ್. ಐಪಣಿಲ್ ಚೆನ್ನ ಮಿಂಣ್ ಬಯ್ಯ ಆಯಿಟಕ್ಕ ಆ ಕಾಲ ಬೊಳೆ ಸೆರಿ ಆಗತೆ ಪಟ್ಟಣಿ ಬೂವಂಡಿಯಾಪಂಜತ್. ಅದ್‌ಂಗೇ ಉಳ್ಳ ಗಾದಿ - ಆದರೆ ನಾಟಿ ಪಿಲ್ ಕಕ್ಕಡ

ನಾಟನೆಲ್ಲಾಂದ್ ಎಣ್ಣಾನಕ ಆದರೆ ತಿಂಗತ್ ನಾಟನೆಟ್ಟಕ ಬೊಳೆಯನ್ನೊ ಬೆರಿಯ ನೇರು. ಆಚೆಂಗಿ ದೋಂಬ್ ಆಯಿತ್ ಬಿರ್ಚ್ಯಾರ್ ಕಾತ್‌ಕ್ ಬೊಳೆಬುದ್ ಪೋಪ. ಪಿಲ್ಲ ಮಾತ್ರ ಬೊಳಂದಿತ್ ನೆಲ್ಲ ಕಮ್ಮಿ ಆಪ. ಕಕ್ಕಡತ್‌ಲ್ ನಟ್ಟನಾಟಲ್ ಜಾಸ್ತಿನೆಲ್ಲಾಪ.

ಕಕ್ಕಡತ್‌ಲ್ ಪೊಲಾಕ ಕೋಳಿ ಕೂವಕ ಎದ್ದಿತ್ ಬೇಲ್‌ಲ್ ನಯಿಪಾಕ್‌ಳಾಂಜಕ ಬೈಟ್ ಕಣ್ಣ್ ಇರ್‌ಟಾಕಣೆ ಪುರುಸತ್ತ್ ಇಪ್ಪಾಲೆ. ಪೊಲಾಕತ್‌ರ ಒಟ್ಟಿ ಕಾಫಿ ಬೇಲ್‌ಕೇ ಕೊಂಡ ಪೋಂಡು. ಮಜ್ಜಣತ್‌ರ ಉಟವೂ ಬೇಲ್‌ಕೇ ಕೊಂಡಪೋಂಡು. ಇಚ್ಚಕ್ ಪಣಿ ಇಪ್ಪ ತಿಂಗತ್‌ಲ್ ನಮ್ಮೆ ನಾಳಕಯಿಚಂಡೊ, ಪೇಟೆ ಕೋಟೆಸುತ್ತಿಯಂಡೊ, ಕಾಡ್ ಬೋಟೆಪೋಯಂಡೊ ನೇರಕಯಿಪಕ್ ಕಯ್ಯುವಾ?

ಸಾಧಾರಣ ಮುಟ್ಟಕ ಸಾಧಾರಣ ತೋಡ್ ಪೊಳೆಯೆಲ್ಲ ಕಕ್ಕಡತ್‌ಲ್ ಬೇಲ್ ಬಾಣೆ ಒಂವಾಯಿತ್ ಒಕ್ಕುವಂಜತ್. ಸಾಧಾರಣ ಪಾಲಯೆಲ್ಲ ಒಕ್ಕಿ ಪೋಪಂಜತ್. ಚೆರಿಯ ಚೆರಿಯ ಕೊಲ್ಲಿನೊ ಇಳಾಂಜಿತ್ ಕಡಪದ್ ಅಪಾಯ ಇಂಜತ್. ಅನ್ನನಾಯಿತ್ ತಿರ್‌ಕಲ್ ಪೂಜೆಕ್ ಪಟ್ಟಿಂಗ ಪೋಪಂಜಾಲೆಲ್ಲೊ.

ಸಾಧಾರಣ ಕೊಡಗರ ಜನೆ ಕಾಡ್‌ಬೋಟೆ ಮಾಡಿಯೆಂದ್ ಎರ್ಚಿ ಇಲ್ಲತೆ ಉಂಬದೇ ಅಪರೂಪ ಇಂಜತ್. ಕಕ್ಕಡತ್‌ಲ್ ಬೋಟೆ ಕೂಟಕ್ ನೇರ ಇಲ್ಲೆಲಾ? ಆ ಮಳೆಲ್ ಬೋಟೆ ಪೋಪುಂಡಾ? ತಿಂದ ಬಾಯಿಕ್ ಅಲ್ವ ಎರ ಕೊಂದ ಕೈ ಕೊಲೆ ಎರಂದೆಣ್ಣಿಟ ಕಕ್ಕಡತ್‌ಲ್ ಎರ್ಚಿ ಇಲ್ಲತೆ ಅಲ್ವ ಬುದ್ ಬೆಚ್ಚಂಡ್ ಕಕ್ಕಡ ಕೋಳಿಂದ್ ಎರ್ಚಿ ತಿಂಬಕೋರ್ ಕಾರಣ ಕಂಡ್‌ಪುಡ್‌ಚಂಡಿಯೆ.

ಪೊಲಾಕ ಎದ್ದಿತ್ ಬೈಟ್ ಬುದ್ವವಣೆ ಮಂಡೆಕ್ ಕೊರಂಬೆ ಕೊಡೆ ಇಟ್ಟಂಡೇ ಇರಂಡು. ಕೊಟ್ಟ ಮಂಡೆಕ್ ಕೊರಂಜಿ ಇಟ್ಟಕ ಉಟ್ಟಮಂಡೆ ಉರಿಂಜಿತ್ ತಡಪಕಯ್ಯುವಾ? ಅದಾಂಗೆ ಕಕ್ಕಡತ್‌ಲ್ ಮಂಡೆ ಕೀಚುವ ಕಾಗಾಂದ್ ಪದ್ಧತಿ ಬೆಚ್ಚಂಡಿಯೆ.

ಕಕ್ಕಡತ್‌ಲ್ ಚಿತ್ತಂವನ ಚುಡುವಕ ಆ ಮಾದಾರಿ ತೊರಿವ ಮಳೆಲ್ ಚಾವ್ ಬೇವೆಮಂಡಾ? ತಿತ್ತಕ್ಕತ್ತುವೆಮಂಡಾ? ಅದಾಂಗೇ ಪಾಪಮಾಡ್‌ನಂವನೇ ಕಕ್ಕಡತ್‌ಲೇ ಚಾವೊಂದು ಜನಪರಂದವೆಂಜಿಯೆ. ಸ್ವರ್ಗಕ್ ಪಡಿ ಇಟ್ಪೆರುವಾಂದ್ ಎಣ್ಣುವದೋರ್ ಭಾಷಾಲಂಕಾರ ಮಾತ್ರ.

ಕಕ್ಕಡತ್‌ಲ್ ಪಚ್ಚಿ ಮದ್ದಕ್ ಫಲಿತ ಇಲ್ಲೆಂದ್ ಎಣ್ಣುವದ್ ನೇರ್. ನೀರ್ ದುಂಬನ ತೊಪ್ಪಾಲ್ ಭಾಷ್ಣಿ ಭವನ ಕ್ರಿಯೆ ಸೆರಿ ನಡಪಾಲೆ. ಸೂರ್ಯಂಡ ಕಿರಣ ಇಲ್ಲತೆ ಪ್ರಕಾಶ ಸಂಯೋಜನಾಕ್ರಿಯೆ ಆಪಾಲೆ. ಕಕ್ಕಡತ್‌ಲ್ ಪೆರ್ತ್ ಮರತ್‌ರ ತೊಪ್ಪ ಕೀಂಜಿ ಪೋಪ. ತೊಪ್ಪಾಲುಳ್ಳ ಮದ್ದಾರ ಅಂಶ ಕಮ್ಮಿ ಆಪ. ಅದಾಂಗೇ ಕಕ್ಕಡತ್‌ಲ್ ಕೈಮದ್ದ ಕಯ್ಯಾಂದ್ ಎಣ್ಣುವ ಇದೆಲ್ಲ ನೇರಾನ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕಾರಣ. ಪಂಡೇತವು

ಹೆಡ್ಡುಗಳೊಂದು ಅಲ್ಲ.

ಬಾಳೆ, ಯಾಲ, ಇಂಜಿ, ಮಂಜ ಇನ್ನಿತ ಕಂಡೆಂಜಿ ಪುಟ್ಟುವ ಗಿಡ ಕಕ್ಕಡತ್‌ಲ್ ನಟ್ಟಕ ಕುಂಡ್‌ಲ್ ನೀರ್ ನಿಂದಿತ್ ಕೀಂಜಿ ಪೋಪ. ಅದ್‌ಂಗೇ ಕಕ್ಕಡತ್‌ಲ್ ಗಿಡ ನಡಪಕಾಗ ಎಣ್ಣುವಾಂಡ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕಾರಣ.

ಕೇಂಬ್‌ತೊಪ್ಪ್, ತರಮೆ ತೊಪ್ಪ್, ಕಾಕೆ ತೊಪ್ಪ್ ಇನ್ನಿತ ತೊಪ್ಪ್ ತರಕಾರಿ ನೀರ್ ದುಂಬಿತ್ ಕರಿ ರಸ ಕೂಡುಲೆ ಅದ್‌ಂಗೇ ತೊಪ್ಪ್ ತೋಲನ್ ಕಕ್ಕಡತ್‌ಲ್ ಮಾಡುವ ಕ್ರಮ ಇಲ್ಲೆ. ಮದ್ದ್ ತೊಪ್ಪ್ ಬೇನಿಲ್ ಸುಳಿ ಬುಡುವದೇ ಇಲ್ಲೆ. ಕಕ್ಕಡ ಪುಡಿಪಕ್ಕ ಸುಳಿ ಬುಟ್ಟಿತ್, ಚೊಕ್ಕಿತ್ ಬೊಳಿಯುವ. ಅಕ್ಕ ಅದ್‌ಲ್ ವಿಶೇಷ ಸುವಾಸನೆ ಇಪ್ಪದ್ ನೇರ್. ಆಚೆಂಗಿ ಅದ್‌ಲ್ ರೋಗ ನಿವಾರಕ ಮದ್ದ್‌ರ ಅಂಶ ಎಂತ ಉಳ್ಳೆಂದ್ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯತ್ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿತೇ ಎಣ್ಣಂಡು. ಅಂದಿತೂ ಪಂಡೇತಯಿಂಡ ನಡಂದ್‌ಬಂದ ನಂಬಿಕೆನ ಅಲ್ಲಗಳೆವದ್ ಮಾತ್ರ ತಪ್ಪು.

ಕಕ್ಕಡತ್‌ರ ಕುಳ್‌ರ್‌ನ ತಡಪಕುಳ್ಳಂತ ವಿಶಿಷ್ಟ ಆಹಾರತ್‌ನ ಪ್ರಕೃತಿಯೇ ತಂದಿತ್. ಕಕ್ಕಡತ್‌ಲ್ ತರಾವರಿ ಕುಮ್ಮ್ ಕಾಟ್ಟುವ. ಶರೀರತ್‌ರ ಉಷ್ಣತೆ ಕಾಪಾಡುವಕ್ ಬೈಂಬಳೆ ಉಪ್ಪಕ ಬೇಲ್‌ಲ್ ಇಂಡ್, ಮೀನ್ ಬೋಂಡಿಯಚ್ಚೆಕ್ ಕಾಟ್ಟಿಯವ. ಕಕ್ಕಡತ್‌ರ ಉಪಯೋಗಕ್‌ಂದೇ ಬೇನಿಲ್ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಿ ಬೆಚ್ಚವಂತ ವಿಶೇಷ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥ ಎಣ್ಣಾನಕ - ಪಣ್ಣ್, ಚೌತೆ, ಪಣ್ಣ್ ಬೊಳ್ಳರಿ, ಪಣ್ಣ್ ಕುಂಬಳ, ಬೆಲ್ಲತ್ ಕಳಂಜಿ, ಪೊರಿಜೋಳ, ಚೆಕ್ಕೆ ಕುರು ಪಿಂಞ ಒಣಕೆರಚಿ. ಇದ್‌ಂಡ ಕೂಟ್‌ಕ್ ಒಣಕ್ ಮೀನ್.

ಕಕ್ಕಡತ್‌ಲ್ ಬೊಳ್ಳರಿ ಚೌತಲ್ ನೆಯ್ಯ ದುಂಬುವಲೊ. ಈ ತಕ್ಕ ಪೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅಟ್ಟಿತ್ ಕೆಟ್ಟಿ ತೂಕ್‌ನ ಬೊಳ್ಳರಿ ಚೌತಲ್ ನೀರಾರಿತ್ ವಿಶೇಷ ಚೋದಿಪ್ಪ. ಅನ್ನನೆ ಬೆಲ್ಲತ್ ಕಳಂಜಿಲ್ ನೀರಾರಿತ್ ಮೊದ್‌ರ ಬುದ್ಧಿತಿಪ್ಪ ಮಣ್ಣ್ ಮೇಕಿತ್ ಮಣ್ಣ್‌ರ ಕುಟ್ಟುವತ್‌ಲ್ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಿತ್ ಬೆಚ್ಚವಂಜ ಚೆಕ್ಕೆ ಕುರುವೇ ಕಕ್ಕಡತ್‌ರ ಪ್ರಧಾನ ಆಹಾರ ! ಬರತ್ ಬೆಚ್ಚಂಡ್ ತಿಂಬಕೂ, ಚೆಕ್ಕೆ ಕುರು ಪಜ್ಜಿಕೂ, ಕರಿಕೂ, ಪಾರಕೂ ಬೋಂಡ ಬರಪಕೂ ಇದ್ ಅಗತ್ಯ ಇಂಜತ್. ಇದ್‌ಲ್ ಪಿಷ್ಟ ಅಂಶ ದುಂಬ ಉಳ್ಳಾನಗುಂಡ್ ಮಳೆಲ್ ನಯಿಚಿತ್ ತಡಿಕಳಂದ ಶಾಖಿತ್‌ನ ಪುನರುತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡುವಕ್ ಚೆಕ್ಕೆ ಕುರು ನಲ್ಲ ಆಹಾರ.

ಕಕ್ಕಡಕ್ ಕೂಟಬೆಚ್ಚವಂಜ ಪಿಇಸೋರ್ ಮುಖ್ಯ ಸಾಧನ ಎಣ್ಣಾನಕ ನೆಲ್ಲ್‌ರ ಕಾಬ್‌ಂಗಳ್ಳೆ. ಇದ್ ಕಕ್ಕಡತ್‌ಲ್ ಸಾವಾನ್ಯವಾಯಿತ್ ಬಪ್ಪ ಕಾಯಿಲ ಬಾಮೊಟ್‌ಕೊಯ. ಎಣ್ಣಾನಕ ನ್ಯಾಮೋನಿಯ ಇದ್‌ಂಗ್ ಪೆರ್ತ್ ನಲ್ಲ ಮದ್ದ್. ಅನ್ನನೇ ಮಳೆಲ್ ತೇರೆ ಪೋನ ಉಪ್ಪ ಎತ್ತಕೂ ನೆಲ್ಲ್ ಕಳ್ಳೆ ನಲ್ಲ ಮದ್ದ್. ಕುಳ್‌ರ್‌ಲ್ ಉತ್ತಿತ್

ಬುಟ್ಟಿ ಎತ್ತ ಬೊರತಂಡ್ ಕಾಲ್ ಕೈಬರತೆ ಬುದ್ಧ್ ಪೋಪದ್ ರೈತಂಡ ಅನುಭವ. ಕೂಡೆನ್ನೆ ಓರ್ ಕಪ್ಪ್ ಕಲ ತೇನ್, ಓರ್ ಗ್ಲಾಸ್ ನೆಲ್ಲ್ ಕಳ್ಳನ್ ವಾಟೆ ಕೊಟ್ಟಿತ್ಲಾಲ್ ಎತ್ತರ್ ಬಾಯಿಕ್ ಬೂಕಿತ್ ಎರಕ್ ಚಿರಂಡು. ಚೆನ್ನ ನೇರತ್ಲೇ ಎದ್ದ್ ನಡಪಂಜತ್ಲೊ. ವೆಟಿರ್ನರಿ ಡಾಕ್ಟರಳೆಲ್ಲ ಅಕ್ಕ ಇಂಜತಾ? ಇಂಜಕಲೂ ಕಕ್ಕಡತ್ಲಾಲ್ ಕೈಕ್ ಕೊಟ್ಟುವಾ?

ಕಕ್ಕಡ ತಿಂಗತ್ಲಾಲ್ ನೈಪದೊಂದೇ ಅಲ್ಲ. ಕ್ರೀಡೆ, ಕಲೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ತರಾವರಿ ಮನರಂಜನೆಕೂ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಇಂಜತ್. ಓಟ್ನಾಟಿ ಕೇಳಿ ಪಟ್ಟಿ ಕ್ರೀಡೆ. ಅನ್ನನೆ ನಾಟಿಲ್ ದಾರ್ ಸ್ಪೀಡ್ಂದ್ ಗುಡ್ಡೆಕ್ಡುವ ಎಣ್ಣುವ ಸ್ಪರ್ಧೆಯೂ ನಡಪ. ನಲ್ಲ ನೆರೆನಾಟಿ, ಕೊಡಿನಾಟಿ ಇದೆಲ್ಲ ಕಕ್ಕಡತ್ಲಾಲ್ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡುವ ಕಲೆ. ಬೇಲ್ರ ಪಡ್ಲೇ ಅಳತಂಡುಂಬ ಸಾಮೂಹಿಕ ಭೋಜನ, ನಾಟಿಲ್ ಪಾಡುವಂತ ಒಯ್ಯಪಾಟ್, ಯಾಕತ್ಲಾಲ್ ಅಗೆ ಎಡ್ಪಕ ಎಣ್ಣುವ ಕತೆಯ, ಒಡಪಕತೆಯ, ಪಾಡುವ ಜಾನಪದ ಪಾಟ್ ಇದೆಲ್ಲ ಕಕ್ಕಡತ್ಲಾಲ್ ಮನರಂಜನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ.

ಇಂದ್ ಎಲ್ಲ ಆಧುನೀಕರಣ ಆಯಿಪೋಯಿತ್. ಕಕ್ಕಡ ತಿಂಗಕಿಂಜ ಪಂಡೇತ ಮಹತ್ತ್ವ ಇಂದ್ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲೆ. ನೇಂಗಿ ಪುಡ್ಚಿತ್ ಉಪ್ಪಕೂ ಮರಂದಿತ್. ತೇಂವಕ್ಳಾಂಜಿತ್ ನಾಟಿ ನಡಪಕೂ ಮರಂದಂಡ್ ಬಂದಿತ್. ಅದ್ಂಗ್ ಸರಿಯಾಯಿತ್ ಪ್ರಕೃತಿಲೂ ಬದಲಾವಣೆ ಆಯಂಡುಂಡ್. ಕಕ್ಕಡತ್ಲಾಲ್ ಉಟ್ಟಿ ಮಂಡಕಾಯುವ ಬೆದೂ ಕಾಂಬ ಕಾಯಿಟಿತ್. ಕಾಲಕ್ ತಕ್ಕನ್ನೆ ಕೋಲ ಕೆಟ್ಟಿಯವನ ಅಲ್ಲಾ?

ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿ ನಡುಬಾಡೆ

ಮನುಷ್ಯಂಡ ತಡಿಲ್ ಹೃದಯ ಎಚ್ಚಕ್ ಪ್ರಧಾನವೊ ಅನ್ನನೆ, ಕೊಡವಡ ಬಾಳ್ ಬದ್‌ಕ್‌ಲ್ ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿ ನಡುಬಾಡೆ ಪ್ರಧಾನ ಪಾತ್ರವಹಿಸುವ.

ಕೊಡವಡ ಜೀವನ ಕ್ರಮತ್‌ಲ್‌ಂದ್ ಎಣ್ಣುವಕ ಬೊರಿ ಕೊಡವ ಓರ್ ಜಾತಿಂದ್ ತಪ್ಪರ್ಥ ಮಾಡಿಯವಕಾಗ. ಕೊಡಗ್‌ರ ಎಲ್ಲ ಮೂಲ ನಿವಾಸಿಯಳ ಕೊಡಗ್‌ಕಾರ ಎಣ್ಣುವ ಅರ್ಥತ್‌ಲ್ ಕೊಡವಾಂದ್ ಬಳಸಿಯೆ.

ಪ್ರತಿಯೋರ್ ಊರ್‌ಕ್ ಓರ್ ದೇವನೆಲೆ ಇಪ್ಪ. ಆ ಊರ್‌ರ್ ಜನಡ ಧರ್ಮ, ನೀತಿ ನಿಯಮಾವಳಿನ ನಿಯಂತ್ರ ಮಾಡುವ ಕೇಂದ್ರವೇ ಊರ್‌ರ ದೇವಸ್ಥಾನ. ಅದೇ ಪೋಲೆ ಓರ್ ಒಕ್ಕಡ ನಲ್ಲಾಮೆ, ನೀತಿ ನಿಯಮಾವಳಿ, ಪದ್ಧತಿ ಪರಂಪರೆ, ಆಚಾರ ವಿಚಾರ ಧರ್ಮ ಪಿಂಞ ಸಂಸ್ಕೃತಿನ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಾಡಿತ್, ತಪ್ಪ್ ಬಟ್ಟೆಕ್ ಮೊಟ್ಟ್ ಇಡತೆನ್ನಕೆ ಕಾತ್ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವಕುಳ್ಳ ಒಕ್ಕತ್‌ರ ದೇವ ನೆಲೆಯೇ ಈ ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿ ನಡುಬಾಡೆ.

ದೇವಸ್ಥಾನತ್‌ರ ಗರ್ಭಗುಡಿಕ್ ಹಿಂದುವ ಎಚ್ಚಕ್ ಮಹತ್ವ ಕೊಡ್‌ಪೊ, ಅಚ್ಚಿ ಕೇ ಮಹತ್ವ ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿ ನಡುಬಾಡೆಕುಂಡ್. ದೇವಸ್ಥಾನತ್‌ರ ಪಾವಿತ್ರತೆ ಕಾಪಾಡುವಕಾಯಿತ್ ಗರ್ಭಗುಡಿಕ್ ಇಪ್ಪ ಬಂದನ್ನಕೆ ನುಗ್ಗುವಕಯ್ಯ. ಅದೇ ತರ ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿ ನಡುಬಾಡೆಕ್ ನುಗ್ಗುಂಡಿಕೊ ಪೆರ್ತ್ ನೇಮ ಉಂಡ್.

1. ಪೊರಮೆ ಊರ್‌ಕ್‌ಪೋಯಿತ್ ಬಂದಂವ ಕಾಲ್ ಮೂಡ್ ಕತ್ತೆ ಬಾಡೆಕೇ ಬಪ್ಪಕಯ್ಯ.
2. ಕಾಲಕ್ ಕಾವೊಟ್ಟ್ ಇಟ್ಟುಂಡ್ ಬಾಡೆಕ್ ಬಪ್ಪಕಯ್ಯ. ಮರತ್‌ರ ಕಡಾವು ಬಳಸಲು.
3. ಚಾವು ಮನೆಕ್ ಪೋನವು ಅಥವಾ ಚಾವು ತೇಂಡ್‌ನವು ಇಟ್ಟಿ ಬಟ್ಟೆ ಮಾತಿತ್, ಕುಳ್‌ಚಿ ಪಿಂಞ ಮಾತ್ರ ನಡುಬಾಡೆಕ್ ಕೂಡಂಡು.
4. ದೂರಕ್ ಪ್ರಯಾಣ ಪೋಯಿತ್ ಬಂದವು ಕೇಕಿಯ ಪಡಿಕಾಯಿತ್ ಬಾಡೆಕ್ ಕೂಡಂಡು. ಪಡಿ ಇಗಾರ್ ಪಡಿಕಾಯಿತ್ ನುಗ್ಗಿಟಕ ಬಾಡೆಕ್ ಬಪ್ಪಕಯ್ಯ.
5. ಕನ್ನಿ ಪೊಲೆ ಕಂಡ ಕನ್ನಿಯ ಏಳ್‌ದಿನ ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿ ಬಾಡೆಕ್ ಬಪ್ಪಕಯ್ಯಂದೂ, ತಿಂಗ ಪೊಲೆ ಕಂಡ ಪೊಮ್ಮಕ್ಕ ಮೂಂದ್ ದಿನ ಕಯ್ಯಣೆ ಪೊರಮೆ ಇಂಜಂಡ್

ಕುಳ್‌ಚಿತೇ ಕೂಡಂಡು ಎಣ್ಣುವ ನಿಯಮ ಉಂಡ್.

6. ಕಾರಣಂಗ್ ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿಲ್ ಎಡೆ ಬೆಪ್ಪಕ ಕಳ್ಳ ಬೆಪ್ಪದುಂಡ್ ಆಚೆಂಗಿ ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿಲ್ ದಾರೂ ಕಳ್ಳ ಕುಡಿಪಕಯ್ಯ. ಇಟ್ಟ ಎಡೆ ನೀಕಿತ್ ಕಯ್ಯಾಲೆಕ್ ಬಂದಿತ್ ಕಳ್ಳ ಕುಡಿಕಲು.
7. ಮಾಡ್‌ನ ಎರ್ಚಿ ಕರಿನ ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿಲ್ ಎಡೆ ಇಡಲು. ಆಚೆಂಗಿ ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿ ಬಾಡಲ್ ಕೋಳಿ ಪಂದಿ ಅರತಾರುವಕಯ್ಯ. ಪ್ರಾಣಿ ಬಲಿ ಕೊಡ್‌ಕಂಡಿಕ್ ಮನರ ಪೊರಮೆ ಮಾತ್ರ ಅರಕಂಡು.
8. ಪ್ರತಿದಿನ ಸೂರ್ಯ ಉದಿಪಾಂಗ್ ಮಿಂಞ ಮನೆ ಒಡ್‌ಕಿತ್ ಬಾಣತ್ ನೀರ್ ತಳ್‌ಚಿತ್ ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿಕ್ ಬೊಳ್‌ಚಬೆಕ್ಕಂಡು. ಅದೇ ತರ ಅಂದಿ ಮುಂದಿ ನೇರಕ್ ಬಾಡೆ ಮನೆ ಒಡ್‌ಕಿ ತಳ್‌ಚಿ ಬೊಳ್‌ಚ ಬೆಕ್ಕಂಡು.
9. ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿ ಬಾಡಲ್ ಬೊಳ್‌ಚ ಬೆಪ್ಪದ್ ಎಂದೂ ತಪ್ಪುವಕೇ ಕಯ್ಯ. ಮನೆಕಾರ ಎಲ್ಲಾ ದೂರ ಪೋಂಡಿಯ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಕ ಬೋರೆ ಜನಳ ಮನೆಲಾಕಿತ್ ಬೊಳ್‌ಚ ಬೆಪ್ಪ ಏರ್ಪಾಡ್ ಮಾಡಂಡು. ಇದೋರ್ ನಿತ್ಯ ಪೂಜೆ.
10. ಅನುಕೂಲಸ್ತಂಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವತ್ತ ನಾಲ್ ಗಂಟೆ ಬೊಳ್‌ಚ ಕತ್ತುವ ಏರ್ಪಾಡಿಪ್ಪ. ಎಂತ ಗರೀಬನಾನಕಲೂ ಓರ್ ಗೋವು ನೀರ್ ಕುಡಿಪಚ್ಚಿಕ್ ನೇರ ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿ ಬೊಳ್‌ಚ ಕತ್ತಂಡೂಂದ್ ಪದ್ಧತಿ ಉಂಡ್.
11. ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿರ ಬೊಳ್‌ಚ ಕೆಡ್‌ತಂದ್ ಎಣ್ಣುವಕಾಗ. ಬೊಳ್‌ಚ ನಿಪ್ಪಾಚಿಡ್, ಬೊಳ್‌ಚ ದುಂಬ್‌ಚಿರ್, ಇನ್ನನೆ ಎಣ್ಣಂಡು.
12. ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿ ಬೊಳ್‌ಚತನ ಬಾಯಿಲ್ ಉರುಪ್ಪವದ್ ಧರ್ಮ ದ್ರೋಹ! ಓರ್ ಮರತಾರ ಪಟ್ಟಿಬೆಚ್ಚಂಡ್ ಅದಲ್ ಬೊಳ್‌ಚ ನಿಪ್ಪಾಚಿರಂಡು.

ಈ ತರತರ ನಿಯಮ ಪಾಲನೆ ಮಾಡಿತ್ ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿ ಬಾಡೆರ ಪಾವಿತ್ಯ ಕಾಪಾಡಂಡು. ಮನರ ಕಯ್ಯಾಲೆಕೆತ್ತಣೆ ಬಪ್ಪಕ್ ಬಲ್ಯ ಕೆಟ್‌ನಿಟ್ ಇಲ್ಲೆ. ಕಯ್ಯಾಲೆ ಕೆಟ್ಟೋಳೆ ಕಡಂದದು ಕಟ್ಟುವದೇ ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿ ಬಾಡೆ.

ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿ ನಡುಬಾಡೆರ ಕೇಕ್‌ಕ್ ಮೂಡಾನ ಕೆಂವತ್ತಲ್ ಮುಮ್ಮೂಲೆರ ಎಣ್ಣಕ ತ್ರಿಕೋನಾಕೃತಿರ ಬೊಳ್‌ಚ ಕುಂಡ್‌ನ ಗೋಡೆ ಕೊರಂದಿತ್ ಮಾಡಿತಿಪ್ಪ. ಆ ಗೂಡ್‌ರ ಬರಿಲೇ ಕುರಿ ಉಂಡೆ, ತಿರಿ ತುಣಿ ಎಲ್ಲ ಬೆಪ್ಪಕುಳ್ಳ ಮರತಾರ ಕುರಿಕುಟ್ಟ್‌ನ ಮಚ್ಚಿಬುಟ್ಟಿತ್‌ಂಜಿ ತೂಕಿ ತಿಪ್ಪ. ಏದ್ ಪಟ್ಟಂಬರಿಕೆ ಮಾಡ್‌ನಕ ಅದಂಡ ಸಾಕ್ಷಿ ಪಣತಾನ ಕುರಿಕುಟ್ಟಲ್ ಕೆಟ್ಟಿ ಬೆಕ್ಕಂಡು.

ಈ ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿ ನಡುಬಾಡೆನ ಪಂಡೆಲ್ಲ ಪುತ್ತರಿ ನಮ್ಮೆಕ್ ದುಂಬಾ ಅಲಂಕಾರ ಮಾಡುವಂಜತ್. ಪುತ್ತರಿ ಕಯಿಂಜಿತ್ ಊರ್ಕಾರ ಮನೆ ಪಾಡಿಯಂಡ್ ಬಂದಿತ್ ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿ ರ ಮಿಂಞ ಬಟ್ಟೆ ಪಾಟ್ನ ಬೆಪ್ಪ ಕ್ರಮ. ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿನ ರಂಗ್ ರಂಗ್ ಮಣ್ಣಲ್ ತೇಚಿತ್ ತರಾವರಿ ಚಿತ್ರಕಲೆ ಮಾಡ್ನಾನ ನೋಟಿತ್ ಪಾಟ್ಕಾರ ಇನ್ನನೆ ಮಾಡುವಂಜತ್.

ಅಯ್ಯೋರ್ ತಕ್ಕಂಡ ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿ ಬೋಜ
ನಾತರ ಮಣ್ಣಲ್ ತೇಕ್ಪಣಿಯೊ
ಸೂರಿಯ ದೇವಂಡ ರೂಪಬರಂದ
ನೀರ್ಲ್ ತಾವರ ರೂಪಬರಂದ
ನಂದಿಯ ಕಾಳೆರ ರೂಪಬರಂದ.

ಇನ್ನನೆ ಆ ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿ ಬಾಡೆರ ತೇಕ್ಪಣೆರ ಚಾಯಿನ ತುದ್ಚಿ ಪಾಡುವ.

ಇಚ್ಚಕ್ ಪಾವಿತ್ರವುಳ್ಳ ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿ ನಡುಬಾಡೆ ಕೊಡವಡ ಜೀವನತ್ನ ಪ್ರತಿಯೋರ್ ಚಟುವಟಿಕೆರ ಕೇಂದ್ರಸ್ಥಾನ. ಓರ್ ವ್ಯಕ್ತಿ ಪುಟ್ಟಿತ್ ಚಿತ್ ಸ್ವರ್ಗ ಸೇರುವಲ್ಲಿ ಕೆತ್ತಣೆ ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿ ಬಾಡೆ ದೇವಸ್ಥಾನ ಆಯಿತೂ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಆಯಿತೂ, ಸತ್ಯ ಪ್ರಮಾಣಿತ್ ನೇರ್ ನೆಲೆಯಾಯಿತೂ ಇಪ್ಪ. ಕೊಡವ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪುಟ್ಟುವೆದೂ ಪಿಂಞ ಬೋಳಂದ್ ಬಾವದೂ ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿ ಬೋಳಕಾರ ಬೋಳಲೇ ನಡುಬಾಡೆರ ನಡುಲೆ. ಅದ್ ಎನ್ನನೆ, ಎಚ್ಚಕ್ ಮಟ್ಟಿಗ ನೇರ್ಂದ್ ನೋಟಿನ.

1. ಕುಂಞಿ ಪುಟ್ಟುವಕ ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿ ಬೋಳಕ್ ಅಕ್ಕಿ ಇಟ್ಟಿತ್ ಆಕಾಶಕ್ ಬೋಡಿ ಬೆಪ್ಪ. ಮೂಡಿ ಕುಂಞಿ ಆನಕ ತೂಕ್ ಬೋಳಕರೆದಿಕೆ ತಾಳ ಮಣಿ ಕೊಟ್ಟುವ.
2. ಕುಂಞಿನ ತೊಟ್ಟ್ಕಡುವದೂ ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿಲೇ.
3. ಕುಂಞಿನ ಸುರೂಲ್ ಸ್ಕೂಲ್ ಕೂಟಂಡಿಕ್ ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿ ಬಾಡೆಲ್ ಅಕ್ಕಿ ಪರತಿತ್ ಬೆರತ್ಲ್ ಶ್ರೀ ಅಕ್ಷರ ತಿದ್ದ್ಚಿಟ್ಟಿತ್ ಅಯೆಕಂಡು.
4. ಕುಂಞಿ ಆಳಾಯಿತ್ ಪಡೆಕ್ ಪೋಂಡಿಕೂ, ವ್ಯಾಪಾರಕ್ ಚೋಮ ಪೋರಿ ಪೋಂಡಿಕೂ, ಸುರೂ ದಿನ ಬೇಲುಪ್ಪಕ್ ಪೋಪಕಲೂ, ಮಂಗಳಾಂಡಿಕ್ ಪೋಣ್ಣ್ ತೇಡುವಕ್ ಪೋಪಕಲೂ ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿಲ್ ಬೋಳಕ್ ಅಕ್ಕಿ ಇಟ್ಟಿತ್ ಪೆರಿಯಯಿಂಡ ಕಾಲ್ ಪುಡ್ಚಿತ್ ಪೋಂಡು.
5. ಮಂಗಳ ಕುರಿ ಮಾಡುವಕ್ ಕ್ಕಣ್ಣಂಡ ಕಡೆಕಾರ ಮೂಡಿರ ಮನೆಕ್ ಬಂದಿತ್ ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿಲ್ ಮಂಗಳ ಕುರಿಕಂಡು.
6. ಮಂಗಳಂದ್ ಬಾಡೆಕ್ ಮೇಲ್ಕಟ್ಟ್ ಕೆಟ್ಟಂಡು, ಮಂಗಳಕಾರ ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿಕ್

ಅಕ್ಕಿ ಇಟ್ಟಿತ್ ಕ್ಷನಿರಕ್ಕಳಕಂಡು.

7. ಕ್ಕಣ್ಣಂಡ ಮೂಡಿರ ದಂಪತಿ ಮೂರ್ತ ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿ ಬಾಡಲೇ ನಡಕಂಡು.
8. ಕ್ಕಣ್ಣಂಡ ಕಡೆರ ಮಂಗಲ ಬಂದದು ಕೊಡಿಯಾಳ್ ಬಂದಯಿಂಡ ತಕ್ಕಾರ ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿಲ್ ನಡಕಂಡು. ಕೊಟ್ಟಂಬಾಟ್ ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿ ಬಾಡೆಂಜಿ ಪೊರಡಂಡು. ಬಾಡೆರ ಕಟ್ಟೋಳೆ ಕಡಪಾಂಗ್ ಮಿಂಞ ಮೂಡಿರ ಬಟ್ಟಿತಡಪ ಪದ್ಧತಿ ಆಂಡು.
9. ಮಂಗಲಕರತಿ ನೀರೆಡ್‌ಪಕ್ ಪೋಪಕಲೂ ಅಕ್ಕಿ ಇಟ್ಟಿತ್ ಪೊರಡಂಡು. ನೀರ್ ಕೊಂಡ ಬಂದಾನ ಮುತ್ತೈದೆಯ ಉಳ್‌ಪಿತ್ ಬೊಳಕಾರಡಿಲ್ ಬೆಕ್ಕಂಡು. ಪೊಟ್ಟಿ ನೋಟುವ ಪದ್ಧತಿ, ಪೊಟ್ಟಿದುಂಬ್‌ಚಿರುವದ್, ಪೋಳಿಯ ದುಂಬ್‌ಚಿರುವದ್ ಎಲ್ಲ ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿ ಬೊಳ್‌ಚತ್‌ರ ಎದಿಕೆ ನಡಕಂಡು. ಮಂಗಲಾಯಿತ್ ಬಂದವ ತಾಮನೆಕ್ ಪೋಪಕಲೂ ತಾಮನೆಂಜಿ ಬಂದ ಪಿಂಞ ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿಕ್ ಅಕ್ಕಿ ಇಟ್ಟಿತ್ ಕಾಲ್‌ಪುಡಿಕ್ಕಂಡು.

ಅನ್ನನೇ ಚಾವುಲೂ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಕ ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿ ಬಾಡಲೇ ನಡಕಂಡು.

ವ್ಯಕ್ತಿರ ಪ್ರಾಣ ಪೋಪಾಂಗ್ ಮಿಂಞ ಬಾಡೆಕೆಡ್‌ಕಂಡು. ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿ ಬೊಳಕಾರಡಿಲೇ ಪ್ರಾಣ ಪೋಂಡು. ಪೊರಮೆ ಊರ್‌ಲೆಲ್ಲೆಂಗಿ ಚತ್ತಿತ್ ಕೊಂಡ ಬಂದ ಚಾವುನ ಬಾಡೆಕ್ ಕೊಟುವಕಾಗ. ಇದ್ ನಲ್ಲ ಆರೋಗ್ಯ ನಿಯಮ ಪಾಲನೆ. ಚಾವು ಪಿಂಞ ಮಾದತ್‌ರ ಪ್ರತಿಯೋರ್ ಪದ್ಧತಿ ನಡುಬಾಡಲೇ ನಡಪ.

ಕೊಡಗ್ಗರ ಎಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ನಾಳ್‌ರ ಪದ್ಧತಿ ನಡುಬಾಡಲೇ ನಡಕಂಡು. ಕೈಲ್ ಪೊದ್‌ಲ್ ಆಯುಧ ಪೂಜೆ, ಕಾವೇರಿ ಚಂಗ್ರಾಂದಿ ಪಿಂಞ ಬಿಸುಲ್ ಕಣಿ ಪೂಜುವೊ ಪುತ್ತರಿ ನಮ್ಮರ ಎಲ್ಲ ಶಾಸ್ತ್ರ ಪದ್ಧತಿಯೂ ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿ ನಡುಬಾಡಲೆ ನಡಕಂಡು.

ಇದೆಲ್ಲಾ ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್‌ಂಜಿ ಮೀರ್‌ನ ಸಂಗತಿ ಎಣ್ಣಾನಕ ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿ ನಡುಬಾಡೆ ಕೋರ್ಟ್ ಕಚೇರಿ ಪಿಂಞ ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಪೆಶನರ ಕಾರ್ಬಾರ್ ಮಾಡುವದ್.

ಇಕ್ಕತ ಮಾದ್ರಿ ಪಂಡ್ ಸಾಧಾರಣ ಮಟ್ಟಿತ್‌ರ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪಿಂಞ ಸಿವಿಲ್ ಕೇಸ್‌ಕ್ ಕೋರ್ಟ್‌ಕಾಡ್, ಸ್ಪೆಶನಕಾಡ್ ಪೋಪದಿಂಜಿಲೆ. ಒಕ್ಕಡೊಳ್‌ಲ್ ಬಂದ ಏದೇ ಪುಂಡ್ ಪುಕಾರಾಡ್ ಒಕ್ಕಡೆ ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿ ನಡುಬಾಡಲೆ ತೀರ್ಮಾನ ಆಪಂಜತ್.

ಕಳ್ಳತನ ಮೋಸಗಾರಿಕೆಂತ ಅಪರಾಧ ಮಾಡಿತ್ ಅಪರಾಧಿ ತಾಂಡ ತಪ್ಪಾನ ಒತ್ತಂಡ್‌ಲೆಂಗಿ ಎಲ್ಲಾರು ಕುಳ್‌ಚಿತ್ ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿಲ್ ನಿಕ್ಕಂಡು. ಒಕ್ಕ ಪೆರಿಯಂವ ಪುಂಡೆ ಮೇಲ್‌ಲ್ ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿ ಬೊಳ್‌ಚತ್‌ರೆದಿಕೆ ನಿಂದಿತ್ ದಂಡ್ ಇಂಚ್ ಅಗಲ ಆರ್ ಇಂಚ್ ಉದ್ವತ್‌ರ ಬೊಳ್‌ತ ಬಟ್ಟಿನ ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿ ಬೊಳ್‌ಕಾಕ್ ಅಡ್ಡ ದಂಡ್ ಕೈಲ್ ಪುಡಿ ಕಂಡು.

ಅಲ್ಲಂಜಿ ಇನ್ನನೆ ತಪ್ಪಡಕ ಕೆಟ್ಟಂಡು.

ಈ ಮನೆಲ್ ಅರಾಂಜಿತ್ತೊ ಅರಿಯತೆಯೊ ಇಂತೋರ್ ವಸ್ತು ಕಾಂಗತಾಯಿತ್, ಪಚ್ಚಿ ಮನ್‌ಸಂಗ್ ಪದ್‌ನೆಟ್ಟ್ ಬುದ್ಧಿ. ವಿಷಗಳಿಗಲ್ ತಪ್ಪ್ ಬಂದಿತಿಕ್ಕು. ಆ ತಪ್ಪ್‌ನ ಅಮೃತ ಗಳಿಗಲ್ ತಿದ್ದಿ ಸರಿಪಡತಿಯವಂಡು. ತಪ್ಪ್ ಮಾಡ್‌ನವ ಆ ವಸ್ತುನ ಇಕ್ಕ ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿಲ್ ಬೆಚ್ಚಕ ಒಪ್ಪೆಕ್ ಒಯಿಂಬದ್ ಬರಕತ್ತ್ ಕಾಂಗು. ತಪ್ಪ್ ಒತ್ತಂಡ್‌ಲೇಂಗಿ ಅಂತವಂಡ ಭಾಗ ಕುತ್ತಿನಾಶ ಬಂದಿತ್ ಸಂತಾನ ಮುಡ್‌ಂಜಿತ್ ಆ ಭಾಗತ್‌ಲ್ ಅಂಬೆತುಂಬೆ ಮೊಳತ್ ಪೋಕು"ಂದ್ ಎಚ್ಚರ ಕೊಡ್‌ಪ. ನಿರಪರಾಧಿಯ ಎಲ್ಲ ಬೊಳ್‌ಚಕ ಅಕ್ಕಿ ಇಟ್ಟಿತ್ ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿಲ್ ಅಡ್ಡ ಬೂವ.

ಅಕ್ಕಣೆ ತಪ್ಪಿತಸ್ತಂಡ ಮೂಡಲ್ ಬೆವರ್ ಕಾಂಗು. ಮೇಲ್‌ಲ್ ಬೊರಚಲ್ ಪುಟ್ಟಿತಿಪ್ಪ. ಮನಶ್ಯಾಸ್ತ್ರ ಪೋಲೆ ಅಂವಂಡ ವರ್ತನೆ ಬದಲಾಪ. ಎಂತ ಕಳ್ಳನಾನಕಲೂ ಬೊಳ್‌ಚ ತೊಡುವ ಧೈರ್ಯ ಮಾಡುಲೆ. ತಾಂಡ ತಪ್ಪ್‌ನ ಒತ್ತಂಡ್ ಪೆರಿಯಯಿಂಡ ಕಾಲ್ ಪುಡಿಪ.

ಸಾಧಾರಣ ಕಳ್ಳಂಗ ಆನಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅಚ್ಚಕ್ ಮಿಂಞಾಕ್ ಪೋಪದೇ ಇಲ್ಲೆ. ಚೆವ್ವಾಚೆ, ಬೊಳ್ಳಾಚೆ ಮಾತ್ರ ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿ ಪ್ರಮಾಣ ನಡಪ ಕ್ರಮ. ಇಂತ ದಿನ ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿಲ್ ಸತ್ಯ ಪ್ರಮಾಣ ಉಂಡ್‌ಂದ್ ಒಕ್ಕ ಪೆರಿಯಂವ ಅರಿವಿಕೆ ಕೊಡ್‌ಪ. ಕಾಣತಾನ ಮಾಲ್‌ನ ದಾರೂ ಕಾಂಗತೆನ್ನಕೆ ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿರ ಮಿಂಞ ಬೆಚ್ಚೆಟಿತಿಪ್ಪ.

ಇದೇ ತರ ಕೇಟಂಡ ಪಣ ಸಾಲ, ಅಕ್ಕಿ ನೆಲ್ಲರ ಸಾಲ ಇದೆಲ್ಲ ಸಮಯಕ್ಕ ಸರೆಯಾಯಿತ್ ಬಯ್ಯಕ್ ಕೊಡ್‌ತ್‌ಲೇಂಗಿ ಕೋರ್ಟ್ ಕಚೇರಿ ಪತ್ತುವದಿಂಜ್‌ಲೆ. ಒಕ್ಕ ಪೆರಿಯಂವಂಗೆ ಎಣ್ಣೆನಕ ಮದಿ. ಇಂತ ದಿನ ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿ ಪ್ರಮಾಣ ಉಂಡ್‌ಂದ್ ಎಣ್ಣೆನಕ ಮದಿ. ಸಾಲ ಮರುಪಾವತಿ ಆಚೀಂದ್ ಲೆಕ್ಕ.

ಓರಂದ್ ಹಟಮಾರಿಯ ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕ ಕಾಕ್‌ನಕ ಬರತೇ ಒಳಿಪದೂ ಇಂಜತ್. ಇನ್ನನೆ ಮೂಂದ್ ಕುರಿ ಪ್ರಮಾಣಕ್ ಒಳ್‌ಚಕ್ಕ ಅಂತಂವಂಗೆ ಮನೆಕಾರ ಎಲ್ಲ ಕೂಡಿತ್ ಏಪ್‌ಚಿರುವದ್ ಧರ್ಮ ಸಮ್ಮತ. ಇನ್ನನೆ ಪಂಡ್ ಏಪ್‌ಚಿಟ್ಟಿತ್, ಕುತ್ತಿನಾಶ ಬಂದ ಉದಾಹರಣೆ ಪೆರ್ತ್ ಉಂಡ್. ಅದ್‌ಂಗೆ ಬೊತ್ತಿತ್ ಎಂತ ಹಟಮಾರಿಯೂ ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿ ಬಾಡೆರ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕ ಮಂಡೆ ತಾತುಂಜತ್.

ಅದೇ ಪೋಲೆ ದಾರೆಂಗಿ ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿ ಬೊಳ್‌ಚ ಪುಡ್‌ಚಿತ್ ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿಲ್ ಅಂಗ್ಗೆ ಪೊಚ್ಚಿತ್ ಶಾಪ ಇಡುವಾಂಗೆ ವಾಕ್‌ಡುವಂದ್ ಎಣ್ಣುವ. ಅನ್ನನೆ ಪಾಕ್‌ಡುವಂತ ಕೆಟ್ಟಾಂಗೆ ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿನ ದಾರೂ ಬಳಸುವ ಕಾಗ. ಎನ್ನೊ ದುಡ್‌ಕ್‌ಲ್ ವಾಕ್ ಇಟ್ಟೆಟಕ ವಾಕ್‌ಟ್ಟಿಂವ ವಾಕ್ ವಾಪಾಸ್ ಎಡ್‌ಪ ಓರ್ ಕ್ರಮವೂ ಉಂಡ್.

ಇನ್ನನೆ ಸತ್ಯ, ಧರ್ಮಕ್, ನೀತಿ ನಿಯಮಕ್ ಬೆಲೆ ಕೊಡ್ಪಂತ ಪೆರ್ತ್ ಮೇಲ್ಮಟ್ಟ್ತರ ಸಂಸ್ಕೃತಿನ ಬೊಳತಿಯಂಡ್ ಬಂದವು ಕೊಡಗ್ಗರ ಮೂಲನಿವಾಸಿಯ. ಇದ್ಂಗೆಲ್ಲ ಪೋಪಕ ಶಕ್ತಿಯಾಯಿತ್ ನಿಂದ ದೈವಿಕ ಶಕ್ತಿರ ನೆಲೆಯೆ ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿ ನಡುಬಾಡೆ. ಪಂಡ್ ಎಲ್ಲಾ ಧಾರ್ಮಿಕ ಪಿಇ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಾರಂಭತ್ಲ್ ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿ ಬಾಡೆಲ್ ಉಮ್ಮತ್ತಾಟ್ ಆಡುವದಿಂಜತ್.

ಆಚೆಂಗಿ ಇಂದ್ ಕೊಡಗ್ಗಲ್ ಸಾಧಾರಣ ಎಲ್ಲಾ ಪಳೆಯ ಬಲ್ಯ ಮನೆಯ ಜನವಾಸ ಇಲ್ಲತೆ ಎಲಿ ಪೆರ್ಚೋಳಿಯಡ ಗೂಡಾಯಿಟಿತ್. ಅಂತ ಮನಲೆಲ್ಲ ನಿತ್ಯ ಕತ್ತತ ಬೊಳ್ಚೊ, ಜೇಡಬಲೆ ಕೆಟ್ವನ ಬೊಳ್ಚ ಕುಂಡೂ ಕಾಂಬಕ ಪುತ್ತೆದ್ದ ಕನ್ನಿಕಂಬೂ, ಬಾವಲಿ ತುಂಗುವ ಕನ್ನಿ ಮೂಲೆ, ಕೋಂಬರೆ ಬಂಡ್ ತುಂಬಿ ಗೂಡ್ಕೆಟ್ಟಿತ್ ಗುಯ್ ಗುಟ್ಟುವ ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿ ನಡುಬಾಡೆನ ಕಾಂಬಕ ಕೆಲಕತ್ತುವ.

ಕೊಡಗ್ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರ

ಕೊಡಗ್ ಇತಿಹಾಸ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಕಲೆ ಪಿಳಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಕುಶಾಲನಗರ ಕೊಡವ ಸಮಾಜತರ ಕೊಡುಗೆಯೇ ಈ ಕೊಡಗ್ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರ. ದೇಶತರ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಲ್ಲ ಕೊಡವ ಸಮಾಜ ಸ್ಥಾಪನೆ ಆಯಿತ್, ಕೊಡವಡ ಒತ್ತೊಮ್ಮೆಕೂ, ಕೊಡವಾಮೆರ ಬೊಳಚೆಕೂ ನಯಿಚಂಡುಂಡ್. ಅದೊಂಡ ಕೂಡೆ ಜನಡೊಳ್‌ಲ್ ಓರ್ ಅಸಮಾಧಾನತರ ತಕ್ಕೂವುಂಡ್. ಅದೆನ್ನತ ಎಣ್ಣೆಚೇಂಗಿ ಕೊಡವ ಸಮಾಜ ಎಣ್ಣೆಚೇಂಗಿ ಕಟ್ಟಡ ಕೆಟ್ಟುವ ಪಿಳಾ ಮಂಗಲ ಮುಂಜಿಕ್ ಬಾಡಿಗೇ ಕೊಡಪ ಮಾತ್ರ. ಚೆನ್ನ ಜಾಸ್ತಿದೆಣ್ಣೆನಕ ಓರಾಂಡೆಕೊಮ್ಮ ಕೈಲ್ ಪೊದ್ ಪಿಂಳಾ ಪುತ್ತರಿ ಊರೊರ್ಮೆರ ನೆವನತಲ್ ಊಟ ಏರ್ಪಾಡ್ ಮಾಡುವ. ಇದೊಂಡಪ್ಪರ ಕೊಡವಡ ಏಳಿಗೇಕಾಯಿತ್ ಬಲ್ಲೊರ್ ಮುತುವರ್ಜಿ ಕಾಂಬ್‌ಲೇಂದ್ ಜನ ಪರಿಯುವದುಂಡ್. ಆಚೇಂಗಿ ಈ ತರತರ ದೂರಿಕೆ ಸೆರಿಯಿಲ್ಲ. ಪೆರ್ತ್ ಕೊಡವ ಸಮಾಜ ಇಕ್ಕ ತರಾವರಿ ಚಟುವಟಿಕೆ ನಡತಿಯುಂಡ್ ಕೊಡವ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪಿಳಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೊಳಚೆಕ್ ಬೋಂಡಿಯಾನಂತ ಯೋಜನೆ ರೂಪ್‌ಚಿಟ್ಟುಂಡ್ ನಲ್ಲ ಕಾರ್ಬಾರ್ ಮಾಡಿಯುಂಡುಂಡ್.

ಆಚೇಂಗಿ, ಕೊಡಗ್‌ಲೋರ್ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರತರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಉಂಡೊಂದ್ ಚೆನ್ನ ಜನಕ್ ಚೆನ್ನಂಗ್ ಕಾಲತೊಂಜಿ ಓರ್ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇಂಜತ್. ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯತನ ಕುಶಾಲನಗರ ಕೊಡವ ಸಮಾಜತರ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪಿಂಳಾ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿರ ಸದಸ್ಯಂಗ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿತ್ ಇದೊನ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ ಕೊಂಡಬಪ್ಪಕ್ ಮಿಂಳಾಕ್‌ಳೊಂಜತ್.

ಎನ್ನಂಗ್ ಈ ಗೇನ ಬಾತ್?

ಚೆನ್ನ ಕಾಲಕ್ ಬಯ್ಯ ಉತ್ತರ ಭಾರತತರ ಅಂಜಿ ಮೂಡಿಯ ಕೊಡವ ತಕ್ಕಾರ ವಿಚಾರತಲ್ ಸಂಶೋಧನೆಕಾಯಿತ್ ಕೊಡಗ್‌ಕ್ ಬಂದಯಿನ ಕುಶಾಲನಗರಕೂ ಅಯೆಚತ್. ಆ ಮೂಡಿಯಕ್ ಬೋಂಡಿಯಾನ ಪುಸ್ತಕತರ ಪಟ್ಟಿನೆಲ್ಲ ಅಯಿಂಗಡ ಗೈಡ್ ಕೊಡತಯಿಚಿತಿಂಜತ್. ಆಚೇಂಗಿ ಅನ್ನತ ಪುಸ್ತಕ ಇಡೀ ಕೊಡಗ್ ತೇಡಿತ್ ಅಯಿಂಗಕ್ ಕೆಟ್ಟತೆ ದುಂಬ ಅಸಮಾಧಾನಪಟ್ಟಿತ್. ಚೆನ್ನಂಗ್ ಕೇಳಿ ಪಟ್ಟ ಸಾಹಿತಿಯಡ ಮನೆಕ್ ಫೋನ್ ಮಾಡುವಕ ಅನ್ನತ ಸಾಹಿತಿಯಡ ಪೊಮ್ಮಕ್ಕ ಮಕ್ಕ ಏದೋರ್ ಸಹಕಾರ ತರತೆ "ಅದೆಲ್ಲ ಸಾಹಿತಿಯ ಚಾವಕ ಅಯಿಂಡ ಕೂಡೆ ಚೆತ್ತ ಪೋಯಿತ್"ಂದ್ ಪೆರ್ತ್ ಒರಟ್ ಉತ್ತರ ತಂದದೂ ಉಂಡ್!

ಇದಲ್ಲತೆ ಕೊಡಗರ ವಿಚಾರತಲ್ ಜನ ಪೆರ್ತ್ ಪುಸ್ತಕ ಎಳ್‌ದಿತುಂಡೇಂಗಿಯೂ ಅನ್ನತ ಪುಸ್ತಕ ಪಿಂಞ ಪ್ರಂಬಂಧತಲ್‌ಲ್ಲ ದುಂಬ ದೋಷ ಕಂಡ್ ಬಪ್ಪ. ಎಳ್‌ದುವಯಿಂಗೆಕೆ ಸರಿಯಾನ ಮಾಹಿತಿ ಕಾಟ್ಪುಲೆ. ಕಾಟ್ನಾನ ನಾಲಂಜಿ ಪುಸ್ತಕತರ ಪಾಳೆ ಮರಾಚಿರೊಂಜಿ ಅಯಿಂಗಯಿಂಗೆಕೆ ತೋಂದಾನೆನ್ನಕೆ ಎಳ್‌ದಾನ ಎಳ್ತೇ ಜಾಸ್ತಿ. ಎಳ್‌ದಾನಾನ ನಾಲಾಳ್‌ಕ ಕಾಟಿತ್ ದೋಷ ಎನ್ನೇಂಗಿ ಉಂಡಾಂದ್ ಅರಾಂಜವಕೂ ಎಳ್ತಕಾರಕೆ ತೋಲ್ಯ ಕೇಡ್. ಇನ್ನನಾಯಿತ್ ಕೊಡಗರ ವಿಚಾರತಲ್ ಪೊರಬುದ್ದ ಪುಸ್ತಕೇ ಆಡ್, ಸರಕಾರ, ಪ್ರಕಟ ಪಡತನ ಗಾಜೆಟಿಯರೇ ಆಡ್, ಅದಲ್‌ಲ್ಲ ದುಂಬ ತಪ್ಪ್ ಮಾಹಿತಿ ಉಂಡ್. ಚೆನ್ನಂಗ್ ಕಾಲ ಕಯಿಂಜ ಪಿಂಞ ಇನ್ನತ ದೋಷಯುಕ್ತ ಪುಸ್ತಕವೇ ಮಿಂಞತ ಅಧ್ಯಯನಾಸಕ್ತಂಗೆಕೆ ಆಧಾರ ಗ್ರಂಥ್ ಆಯಿ ಪೋವ. ಅದಾಂಗಾಯಿತ್ ಈ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರತನ ತೋರಂದತ್.

ಗುರಿ ಉದ್ದೇಶ:-

1. ಕೊಡಗ್‌ಕ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲಾ ಪುಸ್ತಕ, ಸರಕಾರಿ ಕಾನೂನ್ ಕಾಯಿದೆ, ಸಂಶೋಧನಾ ಪ್ರಬಂಧ ಇನ್ನತಾನೆಲ್ಲ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಿತ್ ಓರೇ ಜಾಗತಲ್ ಬೆಪ್ಪ.
2. ಕೊಡಗ್‌ಕ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪಂಡೇತ ವಸ್ತು ವಿಶೇಷತೆನೆಲ್ಲ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಿತ್ ಓರ್ ಚೆರಿಯ ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯ ಮಾಡಿತ್ ಅಲ್ಲಿ ಕೂಟಿ ಬೆಪ್ಪ.
3. ದಾರೇ ಕೊಡಗರ ವಿಷಯತಲ್ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವಕ್ ಬಂದಕ ಅಂತಯಿಂಗೆಕೆ ಸಹಾಯ ಪಿಂಞ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡುವೊ.
4. ಈ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರತರ ಖಾಯಂ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ನಾಯಿತ್ ಕೊಡವ ಸಮಾಜತರ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ನಿಪ್ಪ. ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಆಯಿತ್ ಕೊಡವ ಸಮಾಜತರ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಇಪ್ಪ. ಓರ್ ಲೈಬ್ರೇರಿಯನ್ ಅಥವಾ ಕ್ಯೂರೇಟರ್ ಪಿಂಞ ಅಂಜಾಳ್‌ರ ಓರ್ ಸಮಿತಿ ಇಪ್ಪ.
5. ದಾರೇಂಗಿ ಕೊಡಗರ ವಿಚಾರತಲ್ ಪುಸ್ತಕ ಎಳ್‌ದಾನಕ ಎಳ್ತಕಾರ ಈ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರಕ್ ಅಯೆಚಿತ್ ಸಲಹೆ ಸಹಾಕರ ಕೇಟಕ ಸಮಿತಿರ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯಂಗೆ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕವಾಯಿತ್ ಓದಿತ್ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿತ್ ಕೊಡಪ.
6. ಕೊಡಗರ ವಿಚಾರತಲ್ ದಾರೇ ಆಡ್ ಪುಸ್ತಕ ಎಳ್‌ದಿತ ಅಚ್ಚಾಡ್‌ಚಿಟ್ಟಕ ಈ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರತಲ್ ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯಂಗಳಲ್ಲತೆ ಯೋರೆ ತಜ್ಜಂಗಳೂ ಓದಿತ್ ದೋಷ ಎನ್ನೇಂಗಿ ಕಂಡ್ ಬಂದಕ ಚರ್ಚೆ ನಡತಿತ್ ಪತ್ರಿಕೆಲ್ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುವ.
7. ಇಂದಾಕಣೆ ಕೊಡಗರ ವಿಚಾರತರ ಅಧ್ಯಯನ ಆಗತೇ ಬುಟ್ಟ್ ಪೋನಂತ

ಸಾಮಾಜಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪಿಂಞ ಜಾನಪದ ವಿಷಯತ್‌ಲ್ ಓರಾಂಡೆಕ್ ದಂಡ್ ಪ್ರಬಂಧತ್‌ನ್ ಈ ಕೇಂದ್ರತ್‌ರ ಮುಖಾಂತರ ಬುಡ್‌ಗಡೆ ಮಾಡುವ.

8. ಸದ್ಯಕ್ ಈ ಪುಸ್ತಕ ಭಂಡಾರ ಕೊಡವ ಸಮಾಜತ್‌ರ ಹಾಲ್‌ರೊಳ್‌ಲೇ ಉಂಡ್. ಮಿಂಞಕ್ ಇದ್‌ನ ಸಮಾಜತ್‌ರ ಆವರಣತ್‌ಲ್ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವ.

ಇಕ್ಕಣೆಕ್ ಆನ ಪ್ರಗತಿ?:

ಪುಸ್ತಕ ಭಂಡಾರಕ್ ಬೋಂಡಿಯಾನಂತ ಕಪಾಟ್‌ನ ಕೊಡವ ಸಮಾಜತ್‌ರ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷ ಚೇಂದಂಡ ಚೆಮ್ಮಿ ಪೊನ್ನಪ್ಪ ಪಿಂಞ ಮಂಡೇಪಂಡ ಬೋಸ್ ಮೊಣ್ಣಪ್ಪ ದಾನ ತಂದಿತ್. ಕೊಡಗ್ ಪಿಂಞ ಕೊಡಗ್‌ರ ಪೊರಮೆರ ಸಾಹಿತಿ ಯ ಪಿಂಞ ಸಾಹಿತ್ಯಾಸಕ್ತಂಗ್ ತಂಗ ಎಳ್‌ದ್‌ನ ಪಿಂಞ ತಂಗಡಲ್ಲಿ ಇಂಜಂತ ಪುಸ್ತಕ ದಾಖಲೆನೆಲ್ಲ ದಾನ ತಂದಿತ್. ಪೆರ್ತ್ ಜನ ಕಾಗದ ಎಳ್‌ದಿತ್ ಎಲ್ಲಾತರತ್‌ರ ಸಹಾಯ ತಪ್ಪಾಂದ್ ಭರವಸೆ ತಂದಿತ್. ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿರ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಒಟ್ಟು 26 ಪುಸ್ತಕ ದಾನ ಮಾಡಿತ್.

ಡಾ. ಬಿ.ಮಾ. ಮುತ್ತಣ್ಣಂಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವಿಭಾಗ ಮಾಡಿತ್ ಅಯಿಂಡ ಎಲ್ಲಾ ಪುಸ್ತಕ ಪಿಂಞ ದಾಖಲೆನೆಲ್ಲ ಕೂಟಬೆಚ್ಚಿತ್. ಪುಸ್ತಕ ಪಿಂಞ ವಸ್ತು ದಾನ ತಂದಯಿಂಡ ಪಟ್ಟಿ ತಯಾರ್ ಮಾಡಿತ್ ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ ಬೆಪ್ಪ. ಕೊಡಗ್‌ಕ್ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಚಾರತ್‌ಲ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಕ್ ತರಾವರಿ ಪೈಪೋಟಿ ಏರ್ಪಡ್‌ತುವ ಯೋಜನೆಯೂ ಉಂಡ್. ಇದ್ ಕೊಡವಕ್ ಮಾತ್ರ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟದಲ್ಲ. ಕೊಡಗ್‌ಕ್ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಿದ್. ಕೊಡಗ್‌ರ ಕೇಳಿ ದಾಖಲೆನೆಲ್ಲ ಕೂಟಬೆಚ್ಚಿತ್. ಕೊಡಗ್‌ರ ಕೇಳಿ ಪಟ್ಟಿ ಜನಡ ಪೋಟೊ, ಕೈಯೆಳ್ತ್ ಇನ್ನತಾನೆಲ್ಲ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಿತೂ ಬೆಪ್ಪ.

ತಾ. 25.12.2000ತ್‌ರಂದ್ ಸಮಾಜತ್‌ರ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಶ್ರೀ ಬಡ್ಡಿರ ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ಅಯಿಂಗಡ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಲ್ ವಿರಾಜಪೇಟೆ ಕೊಡವ ಸಮಾಜತ್‌ರ ಅಧ್ಯಕ್ಷನೂ ಆದರ್ಶ ಕೊಡವನೂ ಆನ ಶ್ರೀ ನಾಯಡ ವಾಸು ನಂಜಪ್ಪ ಈ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರತ್‌ನ ಉದ್ಘಾಟನೆ ಮಾಡ್‌ಚಿ.

ಸಾಹಿತ್ಯಾಭಿಮಾನಿಯ ತಂಗಡಲ್ಲಿ ಉಳ್ಳಂತ ಪಳೆಯ ದಾಖಲೆರ ಪ್ರತಿ, ಕೊಡಗ್‌ಕ್ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪುಸ್ತಕ ಇನ್ನತಾನ ತಂದಿತ್ ಸಹಕರಿಚಿರಂಡೂಂದ್ ಕೇಟವ. ಅಂತಾನೆಲ್ಲ ಅಯಿಪಕುಳ್ಳ ವಿಳಾಸ - ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ಕೊಡವ ಸಮಾಜ ಕುಶಾಲನಗರ. ದಾನಿಯ ಕಾಗದ ಅಯಿಚಕ ಅಥವಾ ಫೋನ್ ಮಾಡ್‌ನಕ ಕೇಂದ್ರತ್‌ರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯ ಬಂದಿತ್ ಎಡ್‌ತಂಡ್ ಬಪ್ಪ.

ಜಮ್ಮ ಕೊಡಗಿದ್ ಎಂಗಡ

ಲೇಖಕ ಡಾ. ಹಾ.ಮಾ. ನಾಯಕ (1982)

(ಕೊಡವ ತಕ್ಕಾಕ್ ತರ್ಜುಮೆ - ಬಾಡರಕೆಯಂಡ ಅಪ್ಪಣ್ಣ)

ಕೊಡಗ್ ನಂಗಡ ರಾಜ್ಯತರ್ ಓರ್ ವಿಶಿಷ್ಟ ಜಿಲ್ಲೆ. ಕೊಡವ ಓರ್ ವಿಶಿಷ್ಟ ಜನಾಂಗ. ಕೊಡಗ್ ಪಿಂಞ ಕೊಡವಕ್ ತಂಗಡದೇ ಆನ ಇತಿಹಾಸ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಪರಂಪರೆ ಉಂಡ್. ಕವಿಯಡಲ್ಲಿಂಜಿ ತೊಟ್ಟಿತ್ ಸಮಾಜ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞಂಗ ಕೆತ್ತಣೆ ಬೋರೆ ಬೋರೆ ಅಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳಯಿಂಗಳ ಆಕರ್ಷಣೆ ಮಾಡುವ ಗುಣ ಕೊಡಗ್ ಪಿಂಞ ಕೊಡವಕುಂಡ್. ಕೊಡಗ್ ಪರಂಪರನ ತೇಂಡಿತ್ ಎಳೆದೊನ ಪೆರ್ತ್ ಪುಸ್ತಕವುಂಡ್. ಅದೊಲ್ ಚೆನ್ನಂಗ್ ಪುಸ್ತಕತರ್ ಪೆದ ಬೆರಿಯ ಗೇನ ಬಪ್ಪ. ಬಿ.ಡಿ. ಗಣಪತಿರ ಕೊಡಗ್ ಪಿಂಞ ಕೊಡವ (1962) ಅದೊಂಡದೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಆವೃತ್ತಿ (1967) ಐ.ಮಾ. ಮುತ್ತಣ್ಣಂಡ 'ಎ ಟೈನಿ ಮಾಡಲ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಆಫ್ ಸೌತ್ ಇಂಡಿಯ (1953), ಡಾ. ಪಿ.ಎಸ್. ರಾಮಾನುಜಂರ 'ಕೊಡವ' (1975), ಕೆ.ಕೆ. ಸುಬ್ಬಯ್ಯಂಡ 'ಆರ್ಕಿಯಾಲಜಿ ಆಫ್ ಕೂರ್ಗ್' (1978), ಎಂ.ಪಿ. ಕಾರ್ಯಪ್ಪ ಪಿಂಞ ಪೊನ್ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಪ್ಪ ಅಯಿಂಗಡ 'ದ ಕೂರ್ಗ್' (1981), ಡಾ. ಎಂ.ಎನ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸರ 'ದ ರಿಲಿಜನ್ ಎಂಡ್ ಸೊಸೈಟಿ ಅಮಾಂಗ್ ದ ಕೂರ್ಗ್ ಆಫ್ ಸೌತ್ ಇಂಡಿಯ (1952)', ನಡಿಕೇರಿಯಂಡ ಚಿಣ್ಣಪ್ಪಂಡ 'ಪೆಟ್ಟೋಲೆ ಪಳಮೆ' (1924), ಡಿ.ಎನ್. ಕೃಷ್ಣಯ್ಯಂಡ 'ಕೊಡಗಿನ ಇತಿಹಾಸ' (1974), ಇದೆಲ್ಲ ನಾನೊ ಓದೊನ ಚೆನ್ನ ಪುಸ್ತಕ. ನೇರಾಯಿತೊ ಕೊಡಗ್ಕ್ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪೆರ್ತ್ ಉಂಡ್. ಕಯಿಂಜ ಶತಮಾನತರ್ ನಡುಲೆ ಕೊಡಗ್ ವಿಚಾರ ಅಧ್ಯಯನ ಸುರುವಾಯಿತ್. ವೋಗ್ಲಿಂಗ್ ರ ಕೂರ್ಗ್ ಮೆಮೊಯರ್ಸ್ (1855) 'ಕಾನ್ಸರ್' ಮೆಮೊಯರ್ಸ್ ಆಫ್ ಕೊಡಗು ಸರ್ವೆ' (1870) ಜಫೊಸನರ್ ಕೂರ್ಗ್ ಎಂಡ್ ಇಟ್ಸ್ ರಾಜಾಸ್ (1855) ಇದೆಲ್ಲ ಸುರೂವತ ಕೃತಿಯ ಕೊಡಗ್ ಪಿಂಞ ಕೊಡವಳ ಸೆರಿಕ್ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಯವಂಡಿಕ್. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪೆರ್ತ್ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ.

ಪುದಿಯ ನಾಗರಿಕತೆ ಬೊಳಂದನ್ನೆಕೆ ಕೊಡವಡ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಸಡಲ ಆಯಂಡ್ ಬಂದಿತ್. ಈ ತರ ಬದಲಾವಣೆ ಕೊಡವಡಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಜನಾಂಗತೆಲೊ ಆಯಿತ್. ಇನ್ನತ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯತೆನ ಕಾಪಾಡಿಯವಂಡಿಕ್ ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯತೆಲ್ ಬೆಕ್ಕಂಡುಂದಲ್ಲ. ಅರ್ಥವತ್ತಾನ, ಉಪಯುಕ್ತವಾನ ತಾಂಡತನತೆನ ಬಲಿಕೊಡಪಕಾಗ. ಬದ್‌ಕ್ ರಂಗನೊ, ಸ್ವರತನೊ ತಪ್ಪಂತ ನಡುವಳಿಕೆನ ತಕ್ಕಾರ ಮಾಡುವಕಾಗ. ಪರಂಪರೆ ನಾಶ ಆಪಕ್ ಜನಾಂಗತರ್ ಜನ ಕಾರಣ ಆನೆನ್ನೆಕೆ ಸುತ್ತಮುತ್ತರ್ ಪರಿಸರವೊ ರಣ ಆಪ. ಇದೊಲೆಲ್ಲ ಒಂದಾಂಗೊಂಡ್ ಸಂಬಂಧವುಂಡ್. 'ದ ಕೂರ್ಗ್ ಎಂಡ್

ದೇರ್ ಓರಿಜಿನ್ಸ್' ಎಣ್ಣುವ ಪುಸ್ತಕತರ ಆಖೀರಿಲ್ ಲೇಖಕ ಕೊಡವಡ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಕಣ್ಮರೆ ಆಯಂಡುಳ್ಳಾಂಡ ವಿಚಾರತಲ್ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಿತ್. ಅದ್ಂಡ ಸಾರಾಂಶ ಇನ್ನನೆ.

"ಕೊಡವಡ ಸಂಖ್ಯೆ ದಿನದಿಕೂ ಕಮ್ಮಿ ಆಯಂಡ್ ಬಂದಂಡುಂಡ್. ಇದ್ಂಗ್ ಕಾರಣ ದಂಡ್. ಬಲ್ಯ ಸಂಖ್ಯೆಲ್ ಕೊಡವ ಕ್ಕಣ್ಣಂಗ ಮೂಡಿಯ ಬೋರೆ ಜಾತಿಕಾರಳ ಮಂಗಲ ಕಯಿಚಂಡ್ ಪುಟ್ಟಿಬೊಳಂದ ಸಮೂಹತ್ಂಜಿ ಪೊರಮೆ ಕಡಪದ್ ಪಿಂ ಕೊಡವ ಗುಂಪು ಗುಂಪಾಯಿತ್ ಕೊಡಗ್ ಬುಟ್ಟಿತ್ ಪೊರಮೆ ಪೋಪದ್. ಬಾಲೆಕಾರ ಬಾಲೆಕರತಿಯ ಬಲ್ಯ ಎಳ್ತ ಪಡಿಪಕಾಯಿತೂ ಚಾಕ್ರಿಕಾಯಿತೂ ಪೊರಮೆ ಪೋನಕ, ಪೆರಿಯಯಿಂಗ ತಂಗಡ ಭೂಮಿ ಕಾಣಿನೆ ಮಾರಿತ್ ಬೆಂಗಳೂರ್ ಮೈಸೂರ್‌ನಂತ ನಗರತಲ್ ಬಾವಕ್ ಪೋಪ. ಭೂಮಿನ ಎಡ್ತಂಡ್ ಪೊರಮೆರ ಜನ ಕೊಡಗ್‌ಕ್ ನುಗ್ಗುವ. ಇದ್ಂಡ ಪರಿಣಾಮ ಎಣ್ಣಾನಕ ಕೊಡಗಲ್ ಕೊಡವ. ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತಂಗಳಾಯಿತ್, ಕ್ರಮೇಣ ಕೊಡವಡ ರೀತಿ ರಿವಾಜ್, ನಡ್‌ಪ್ ಕೊಡ್‌ಪ್, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪಿಂ ಭಾಷೆ ನಾಶ ಆಯಿ ಪೋಪ. ಕೊಡವ ಸುಶಿಕ್ಷಿತಂಗ ಆನಾನಗುಂಡ್ ಸಂತತಿ ನಿಯಂತ್ರಣ ಪಾಲನೆ ಮಾಡುವ. ಒಟ್ಟಾರೆ ಜನಾಂಗ ಕ್ಷೀಣ ಆಯಂಡುಂಡ್".

ಇದ್ ನಂಗ ಗಂಭೀರವಾಯಿತ್ ವಿಚಾರ ಮಾಡಂಡಿಯ ಸಂಗತಿ. ವ್ಯಥೆ ಪಡಂಡಿಯ ಸಂಗತಿ.

ನಾಡ ಎದ್‌ಕೆ ಇಕ್ಕ ಕೊಡಗ್‌ಕ್ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಓರ್ ಚೆರಿಯ ಪುಸ್ತಕವುಂಡ್. ನಾನ್ ಅಕ್ಕಲೆ ಪೆದ ಎಳ್‌ದ್‌ನ ಗುಂಪುಕ್ ಸೇರ್‌ನ ಪುಸ್ತಕ ಇದಲ್ಲ. ಕೊಡವಡ ಮೂಲಕ್ಕೇ ಪೊಯ್ತಾಯಂಡುಳ್ಳ ಓರ್ ಸಮಸ್ಯೆಕ್ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಈ ಪುಸ್ತಕ "'ಕೊಡಗಿನ ಜಮ್ಮ' ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆ" ಇದ್ ಸರ್ಕಾರ ಎಡ್‌ತಂಡ ಕ್ರಮಕ್ ವಿರೋಧವಾಯಿತ್ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಡ್‌ಪ ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲ. ಕೊಡವಡ ಸಂತಾನ ಮುಡ್‌ಂಜಿ ಪೋಪಾನ ತಡಕಂಡೂದೆಣ್ಣುವ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯೂ ಆಯಿತುಂಡ್. ಕೊಡಗ್ ಮೂಲ ನಿವಾಸಿಯಡ ಹಕ್ಕ್ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಸಮಿತಿಕಾಯಿತ್ ಪ್ರಕಟಪಡತಾನ ಈ ಪುಸ್ತಕತರ ಎಳ್ತಕಾರ ಕಲ್ಯಾಟಂಡ ಬಿ. ಗಣಪತಿ, ಮೈಸೂರ್ ಓರ್ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಪಿಂ ಕನ್ನಡ ದಿನಪತ್ರಿಕೆರ ಸಂಪಾದಕ. ನಾಪದ್ ಪಾಳೆರ ಈ ಪುಸ್ತಕತರ ಕ್ರಯ. ನಿಂಗಡ ಮನಸರ್‌ಂಜಿತ್ ಕೊಡಪಚ್ಚಕ್ ಇನ್ನನೆ ಕೊಡ್‌ತ ಪಣ ಕೊಡಗ್ ಮೂಲ ನಿವಾಸಿಯಡ ಹಕ್ಕ್ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಸಮಿತಿರ ಕಾರ್‌ಬಾರ್‌ಕ್ ಬಳಸಿಯವ.

ಗಣಪತಿ ತಂಗಡ ಪುಸ್ತಕತರ ವಿಚಾರ ಇನ್ನನೆ ಎಣ್ಣಿತ್.

"ಕೊಡಗ್‌ರ ಮೂಲ ನಿವಾಸಿಯಡ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿರ ಮೀದ ಪಿಂ ಕೊಡಗ್‌ರ ಭೌಗೋಳಿಕ ಅಸ್ತಿತ್ವತರ ಮೀದ ನಡಂದಂತ ಅಕ್ರಮಣತರ ವಿರುದ್ಧ ಕೊಡ ಕೊಡವತಿಯಳ ಪಿಂ ಎಲ್ಲಾ ಮೂಲ ನಿವಾಸಿಯಳ ಎಚ್ಚರ ಪಡತುವದೇ ಈ ಚೆ

ಪುಸ್ತಕತಾರ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶ. ನೆರೆ ರಾಜ್ಯಕೂಡ ಕಿರುಕುಳ ತಡಪಕಯ್ಯತಿಪ್ಪಕ ಗಾಯತಾರ ಮೇಲೆ ಬರ ಬೆಚ್ಚನ್ನಕೆ ನಂಗಡ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರ ಕೂಡಿ ಜಮ್ಮ ಬಾಣೆಯೂ ಕೂಡನೆನ್ನಕೆ ಬಾಣೆ ಜಾಗತಾರ ತಾಂಡದಾಂಡೆನ್ನೆಯಂಡ್ ಸುತ್ತೋಲೆ (ಕಾನೂನ್) ಜಾರಿ ಮಾಡಿತ್. ಇದ್ ಕಾನೂನ್ ಕಡಂಗತದ್, ಧರ್ಮಕಡಂಗತದ್ ಪಿಳಾ ನೀತಿ ತಪ್ಪನದ್. ಈ ಕಾನೂನ್ ಒಳಾಲ್ ಅಡಂಗಿತುಳ್ಳ, ಕೇಡ್, ಚೇಷ್ಟೆ ಪಿಳಾ ಕೆಟ್ಟ ಉದ್ದೇಶತಾನ ಪೊರಬೂಕಿತ್ ಸರಕಾರತ್ ಈ ಆಕ್ರಮಣತಾನ ಅಮಾಕಿ ಆಡಕುವಕಾಯಿತ್ ಎಲ್ಲಾ ಕೊಡವ ಜನಾಂಗ ಒಮ್ಮನತಲ್ ಒಂದ್ಗೂಡಿತ್ ಸಂಘಟನೆಲ್ ಎದ್ದ್ ನಿಂದಿತ್ ಪೋರಾಟಕ್ ಇಳಿಯಂಡೂಂದ್ ಈ ಪುಸ್ತಕ ಜನಳ ಕಾಕಿಕೂಟುವ.

ಜಹಗೀರ್ ಉಂಬಳಿ, ಜಮ್ಮ ಪಿಳಾ ಸಾಗ್ ಇದ್ ಕೊಡಗಲ್ ಪರಂಪರಾಗತವಾಯಿತ್ ಬಂದ ಭೂಮಿರ ಹಕ್ಕ್. ಇದಲ್ ಜಮ್ಮಕ್ ದಂಡ್ ವಿಶೇಷ ಗುಣವುಂಡ್. ಒಂದ್, ಕಂದಾಯತ್ ರಿಯಾಯಿತಿ. ಪಿಳಾಕೂಂದ್ ಪರಭಾರೆ ಮಾಡುವಾಲ್ ನಿರ್ಬಂಧ (ಪೊರಮೆ ಜನಕ್ ಮಾರುವಾಲ್ ನಿರ್ಬಂಧ) ಜಮ್ಮವಾಯಿತ್ ಪಡಂದ ಭೂಮಿಕ್ ಒತ್ತ ಕರೆಜಾಗ ಬಾಣೆ. ಈ ಬಾಣೆಕ್ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕಂದಾಯ ಇಲ್ಲೆ. ಜಮ್ಮ ಭೂಮಿರ ಕಂದಾಯತ್ ಬಾಣೆರ ಕಂದಾಯವೂ ಕೂಡಿತುಂಡ್. ಈ ಬಾಣೆ ಜಾಗತಲ್ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡನಕ ಮಾತ್ರ ಏಕ್ರೆಕ್ ದಂಡ್ ಉರ್ಪಿಯ ಕಂದಾಯ ಇಡುವಂಜತ್. ಆಚೆಂಗಿ ಸರಕಾರ ಕಯಿಂಜ ಡಿಸಂಬರ್ ತಿಂಗತ್ ಪೊರಡ್ಚಿಟ್ಟ ಸುತ್ತೋಲೆರ ಪ್ರಕಾರ ಬಾಣೆ ಜಾಗ ಸರಕಾರಕ್ ಕೂಡನದ್. ಈ ಕಾನೂನ್ ಎಚ್ಚಕ್ ಅನ್ಯಾಯತಾರದ್ ಅನ್ನನೆ ಎಚ್ಚಕ್ ಅಪಾಯಕಾರಿಯಾನದಾಂದ್ ಗಣಪತಿ ತಂಗಡ ಪುಸ್ತಕತಲ್ ಬುಡಾತಿ ತೆಣ್ಣಿತ್. ಜಮ್ಮಕಾರ ಕೊಡಗ್ ಬುಟ್ಟಿತ್ ಪೊರಮೆ ಪೋಕತನ್ನಕೆ ತಡಪಕಾಯಿತಿ ಪ್ರಿಟಿಪ್ಕಾರ ಜಮ್ಮತಾನ ಮಾರುವಾಂಡ ಮೇಲೆ ಓರ್ ಪುಡ್ತ (ನಿರ್ಬಂಧ) ಬೆಚ್ಚತ್. ಇಕ್ಕ ಚೆನ್ನ ಸ್ವಾರ್ಥಿಯ ಜಮ್ಮ ಪದ್ಧತಿ ಬೋಂಡಾಂದೆಣ್ಣವಚ್ಚಕ್ ದೂರ ಪೋಯಿತ್. ಇನ್ನನಾನಕ ಸುಲಭತ್ ಕೊಡಗರ್ ಜಾಗ ಎಡ್ತ್ ಕೂಟ ತಾಂಡದಾಕಿಯವಲೂಂದ್ ಅಯಿಂಡ ಕೆಣಿ. ಕೊಡಗರ್ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಉಳಿಯಂಡಿಕ್ ಈ ಜಮ್ಮ ಪದ್ಧತಿ ಮಿಂಗಳ್ ಇರಂಡೂಂದ್ ಈ ಎಳ್ತಕಾರ ವಾದ ಮಾಡುವ. ಅಯಿಂಡ ವಾದ ನೇರಾಯಿತೂ ಒತ್ತವಂತದೂ.

ಈ ಪುಸ್ತಕತಾರ ಸುರೂಲ್ ಓರ್ ಚಿತ್ರ ವುಂಡ್. ದಕ್ಷಿಣ ಕರ್ನಾಟಕತಾರ ನಕ್ಷೆಲ್ ಕೇರಳರಾಜ್ಯಕ್ ಪತ್ತಿಯಿಂಡುಳ್ಳ ಕೊಡಗ್ ಜಿಲ್ಲೆನ ಕರ್ನಾಟಕತಾರ ರಾಜಕಾರಣಿ ಹಾರ ಗೋಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ ಎಳಕುವಕ್ ಪೇಚಾಡಿಯಂಡುಂಡ್. ಅನ್ನನೆ ಎಳಕುವಕ್ ಪೊರಂಜ ತುಂಡನ ಪ್ರಡಿಪಕ್ ಮುಂಡ್ ಸುತ್ತಿಯಂಡ ಕೇರಳಕಾರನೊಬ್ಬ ಓಂಗಿಯಂಡ್ ನಿಂದಿತ್. "ಕರ್ನಾಟಕ ಸರಕಾರ ಕೊಡಗರ್ ಮೂಲ ನಿವಾಸಿಯಕ್ ಸೆರಿಯಾನ ನ್ಯಾಯ, ಗೌರವ, ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡ್ಕತ ಪೋನಕ ಈ ಚಿತ್ರತ್ ಕಾಟಾನ ಮಾದರಿ ಸರಕಾರವೇ ಕೊಡಗಾನ

ಕೇರಳಕ್ಕೆ ಧಾರೆ ಬೂಕಿ ಕೊಡಪಕ್ ಸಹಾಯ : ಮಾಡುವ"ಂದ್ ಗಣಪತಿ ಸೆರಿಯಾಯಿತೇ ಎಣ್ಣೆತ್.

ಮಲಯಾಳಕಾರಡ ಸಂಖ್ಯೆ ಕೊಡಗಲ್ ಓರ್ ಪೋಲೆ ಜಾಸ್ತಿ ಆಯಂಡುಂಡ್. ಕೊಡಗರ್ ಸುಮಾರ್ ದೇವಡ ಮೂಲ ನೆಲೆ ಕೇರಳತಲುಂಡ್. ಕೊಡಗನ್ ಸ್ವಾಧೀನ ಪಡತಿಯವಂಡೂಂದ್ ಕೇರಳಕ್ಕೆ ಆಸಕ್ತಿಯುಂಡ್. ಅನ್ನನೆ ಆಡ್ಂದ್ ನಂಗಡಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲವು ಜನಕ್ ಆಸೆ ಇತ್ತು. ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರತರ್ ಸ್ವಾರ್ಥ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಪಿಂಞ ಕರ್ಕ ಇಲ್ಲತ ಕಳಿನಗುಂಡ್ ಕೊಡಗ್ ಕೈಬುಟ್ಟ್ ಪೋಪ ಸಾಧ್ಯತೆ ಉಂಡ್. ಇಂತ ಧೋರಣೆ ಬೊಳಂದನ್ನೆ ಕೊಡವಡಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಪ್ಪಿ ನಿರಾಶೆ ಬಲ್ಮಮಟ್ಟತಲ್ ಬೊಳಂದಿತ್, ಭಿದ್ರ ಶಕ್ತಿ ಬಲಗೂಡು. ರಾಜ್ಯ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣಾ ಆಯೋಗ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ ಕೊಡಗನ್ ಕೂಟವಕ್ ಶಿಫಾರಸ್ ವಾಡಿತುಂಡೇಂಗಿಯೂ, ಅದ್ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಜಿಲ್ಲೆಯೇ ಆಯಿತಿರಂಡೂಂದ್ ಎಣ್ಣಾನಾಂಗ್ ಅರ್ಥ ಇಲ್ಲತೆ ಇಲ್ಲೆ. ಇನ್ನನಿಪ್ಪಕ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡವಡ ವಿರೋಧವಾಯಿತ್ ಏದೋರ್ ಕ್ರಮ ಎಡ್ತವಕಾಗ. ಕೊಡಗ್ ಜಿಲ್ಲೆನ ಬೋರೆ ಏದೇಂಗಿ ಪೆದತ್ಲ ಕಾಕುವ ಪ್ರಯತ್ನವೂ, ಸುತ್ತುಮುತ್ತುರ ಜಿಲ್ಲೆಂಜಿ ಚೆನ್ನಂಗ್ ಭಾಗ ಬಲ್ಚೆಂಡ್ ಪುದಿಯ ತಾಲೂಕನ್ ಕೊಡಗ್ ಜಿಲ್ಲೆಕ್ ಕೂಟುವ ಪ್ರಯತ್ನವೂ ನಡಂದಿತ್ಂದ್ ಗಣಪತಿ ಎಣ್ಣುವ. ಇದ್ ನೇರಾಯಿತುಂಡೇಂಗಿ ಅದ್ ಖಂಡಿತ ಬಲ್ಮ ಅನ್ಯಾಯ. ಕೊಡಗರ್ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯತನೆಲ್ಲ ತಿಕ್ಕಿತ್ ಎಡ್ಪ ಪ್ರಯತ್ನ ಇದ್ಂದ್ ಎಣ್ಣುವಾತ್ಲ ಸಂಶಯವೇ ಇಲ್ಲೆ. ಇನ್ನನೆ ಆಪಕ್ ಖಂಡಿತಾ ಬುಡುವಕಯ್ಯ.

ಕೊಡಗರ್ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯತ ತೊಂದರೆ ಅಪನ್ನೆ ಕೈಕೆಡ್ತವ ಕ್ರಮತನಗುಂಡ್ ನಾಳೆ ಕೊಡವ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ರಾಜ್ಯ ಕೇಪಂತ ಕಾಲ ಬಂದ್ ಪೋಪಕೂ ಮದಿ. ರಾಜ್ಯ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆಕ್ ಮಿಞ ಕೊಡಗ್ ಪ್ರತ್ಯೇಕ 'ಸಿ' ರಾಜ್ಯ ಆಯಿಂಜತ್. ವಿಸ್ತಾರ, ಜನಸಂಖ್ಯೆಲೂ ಇಂದೇಕೂ ಕೊಡಗ್ ಕೆಲವು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಚೆರಿಯ ರಾಜ್ಯಕ್ಂಜಿ ಬಲ್ಮದಾಯಿತೇ ಉಂಡ್. ಸರ್ಕಾರ ಇಂತ ವಿಚಾರತಲ್ ದೂರ ದೃಷ್ಟಿ ಬೆಚ್ಚವಂಡು.

ಜಮ್ಮ, ಬಾಣೆ, ಭೂಮಿರ ಒಡತನಕ್ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಚೆರಿಯ ವಿಚಾರಾಂದ್ ಬೋರೆ ಜನಕ್ ತೋಂದು. ಆಚೆಂಗಿ ಇದ್ ತಂಗಡ ಮೂಲತನೆ ಎಳಕುವಂತದ್ ಖಂಡಿತಾ ತಪ್ಪಲ್ಲ. ಇದ್ಂಗಾಯಿತ್ ರೂಪೆಡ್ತಂಡುಳ್ಳ ಪೋರಾಟ ಓರ್ ಜನಾಂಗ ತಾಂಡ ಆಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕಾಯಿತ್ ನಡತುವ ಪೋರಾಟ. ಯೆಹೂದಿಯ, ಸಿಖ್ ಜನಾಂಗ ಪಿಂಞ ಪಟ್ಟಂಗಡ ಉದಾಹರಣೆ ತಂದಿತ್ ಗಣಪತಿ ಕೊಡವಡ ಅಸಹಾಯಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿನ ಲೋಕಕ್ ಸಾರಿತ್. ಕೊಡವ "ವಿಶಿಷ್ಟ ಜನಾಂಗ ಆಯಿಂಗಡ ಅಸ್ತಿತ್ವತರ್ ಅವಸಾನಕ್ ಅವಕಾಶ ಕೊಡತ್ಟಕ ಅಯಿಂಗಕೂ ಅಮೆರಿಕತರ್ ರೆಡ್ ಇಂಡಿಯನಡ ಗತಿ ಬಪ್ಪದ್ ಮಾತ್ರ ಖಂಡಿತ" ಎಣ್ಣೆತ್ ಗಣಪತಿ "ಕೊಡವಳೂ ರೆಡ್ ಇಂಡಿಯನಡೆನ್ನೆಗೆ ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯತರ್

ಮಾದರಿಯಾಯಿತ್ ಇರಂಡುವಾ"ಂದ್ ಕೇಪ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ನೆಂಞ್ ಕುತ್ತಿ ಕೇರುವ ಪ್ರಶ್ನೆ. (ಹೃದಯ ವಿದ್ರಾವಕ)

ಕೊಡಗ್ ಕಾರಳೇ ಆನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಗುಂಡೂರಾವ್ ಈ ತಕ್ಕನ ಕೆಮಿಕ್ ಎಡ್ ತ್ಲೇಂಗಿ ಇತಿಹಾಸ ಆಯಿಂಗಕ್ ಮಾಘ್ ಕೊಡ್ ಪ್ಲೆ. ಕೊಡಗ್ ಮೂಲನಿವಾಸಿಯಡ ಹಕ್ಕ ಸಂರಕ್ಷಣೆಕ್ ಜಯಕ್ಟ್ಟಡ್.

[ಕೃಪೆ. ಮೈಸೂರು ಮಿತ್ರ, 19.11.2000]

ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಮಡಿಕೇರಿ

ಮೇಕೇರಿರ ಕೆ. ಕಾರ್ಯಪ್ಪ	ಅಧ್ಯಕ್ಷ
ಕೊರವಂಡ ಡಿ. ಗಣಪತಿ	ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್
ಮಾತಂಡ ಸಿ. ಮೊಣ್ಣಪ್ಪ	ಸದಸ್ಯ
ಅಜ್ಜಿನಿಕಂಡ ಸಿ. ಮಹೇಶ್ ನಾಚಯ್ಯ	ಸದಸ್ಯ
ದೇಯಂಡ ರುಕ್ಮಿಣಿ ಕುಶಾಲಪ್ಪ	ಸದಸ್ಯೆ
ಬಿದ್ದಂಡ ಸರೋಜಿನಿ ಅಚ್ಚಪ್ಪ	ಸದಸ್ಯೆ
ಕಾಮೆಯಂಡ ಎ. ಮುತ್ತಣ್ಣ	ಸದಸ್ಯ
ಕಾಕೇರ ಕೆ. ಸುಬ್ರಾಯ	ಸದಸ್ಯ
ಅಚ್ಚಿಯಂಡ ಎಂ. ಅಯ್ಯಪ್ಪಮ್ಮಯ್ಯ	ಸದಸ್ಯ
ಪಾಲಂದಿರ ಅಯ್ಯಪ್ಪ	ಸದಸ್ಯ
ಚರಿಯಪಂಡ ಕೆ. ಕಾಶಿಯಪ್ಪ	ಸದಸ್ಯ
ನೆರವಂಡ ಎಂ. ಉಮೇಶ್	ಸದಸ್ಯ
ಐಮುಡಿಚಂಡ ರಾಣಿ ಮಾಚಯ್ಯ	ಸದಸ್ಯೆ